1995 15. FEB.

154

Latvijas Republikas Laikraksts

Diena

TREŠDIENA, 15.FEBRUĀRIS, 1995
NR.39 (1133)
CENA — Ls 0,12

Saeimā
Ministru kabinetā

Vai Ulmanim jābrauc uz Maskavu svinēt kara beigas?
3.lpp.

Fiktīvi kredīti — dzīves īstenība?
Anita Smoļenska — 3.lpp.

Autokonkurss beidzies. Septiņi laimīgie zināmi
5.lpp.

Pensiju reformas koncepcija
9.lpp.

Kurdu bēgļus paklusām izraida no valsts

Līga Laizāne, Toms Liepiņš

Rīga, 14.febr. Pēdējās dienās lielākā daļa no 149 Rīgā izmitinātajiem kurdu bēgļiem esot pametuši valsti un devušies savu mītnes zemju virzienā. Latvijā palikuši ne vairāk kā pieci bēgļi, kuri neesot pārvietojami veselības stāvokļa dēļ, *Dienai* teica Iekšlietu ministrijas preses sekretārs Normunds Beļskis.

Viņš *Dienai* paskaidroja, ka vairākums bēgļu izraiditi austrumu virzienā uz valstīm, no kurām tie sākuši savu «ceļojumu». Daži no viņiem esot labprātīgi nolēmuši doties mājup, jo neesot saskatījuši perspektīvu turpmākām bēgļu gaitām. «Šis process ieilga tādēļ, ka Latvijas varas iestādēm pagaidām vēl nav mehānisma, kas nosaka šāda veida bēgļu tiesisko statusu, līdz ar to radās daudzas problēmas, uz kurām norādīja vairākas Latvijas un starptautiska mēroga organizācijas,» paskaidroja N.Beļskis. Bēgļu izraidīšanas procesu organizēja un finansēja Latvijas IeM.

Tomēr *Diena* Robežsargu brigādes štābā uzzināja, ka līdz šim tikai nedaudzi no Krusta kazarmās mitušajiem bēgļiem ir izsūtīti pāri Latvijas robežai, bet bēgļu skaitu un virzienu, uz kurieni tie izsūtīti, *Dienai* tika ieteikts precizēt Iekšlietu ministrijā. Vēl trīs bēgļi, kas arī mitinājās Krusta kazarmās, tika izsūtīti austrumu virzienā otrdien. Arī robežsargi atzīst, ka nelegālo bēgļu izsūtīšana no valsts ir ļoti problemātiska, jo Latvijai, piemēram, ar Krieviju nav noslēgti nekādi līgumi, kas regulē nelegālo bēgļu izsūtīšanu un pieņemšanu no vienas valsts otrā. Krievija arī nevēloties slēgt līgumus, pirms nav panākta vienošanās par valsts robežu.

N.Beļskis darīja zināmu, ka dažiem tomēr izdevies īstenot savu bēgļu gaitu mērķi un nokļūt Rietumvalstīs. Pēc kādiem kritērijiem viņiem dotas iespējas izbraukt uz Eiropu, IeM preses centra vadītājs nevarēja paskaidrot. Iespējams, ka kāda no Skandināvijas valstīm īstenojusi ANO virskomisāra bēgļu jautājumos Hansa Tolena solījumu uzņemt tos, kuriem šajās valstīs dzīvo radinieki un radniecību iespējams pierādīt.◆

Sprādziens pirms tiesas par parāda piedziņu

Jānis Domburs, Līga Krapāne, *NIP birojs*

Rīga, 14.febr. Otrdienas rītā pulksten 5.20 Mellužos, viesnīcā *Prīma* (Komponistu savienības īres namā) noticis sprādziens. Spridzeklis novietots pie uzņēmēja un partijas *Latvijas ceļš* biedra Jāņa Brēmera dzīvokļa durvīm. Iekšlietu ministrijas eksperts, kas bija izbraucis uz notikuma vietu, informēja, ka sprādziens nav bijis sevišķi spēcīgs. Taču J.Brēmers teica, ka izgāztas dzīvokļa durvis.

J.Brēmers neizslēdz iespēju, ka sprādziens varētu būt saistīts ar finansiālām nesaskaņām starp viņa vadīto SIA *Linkejs* un Vācijas-Latvijas banku (VLB). Bankas prezidents Ģirts Melbārdis notikušo komentēja šādi: «Tam nav apzinātas un gribētas saiknes. Diemžēl es nevaru apgalvot, ka nav nekādas saiknes.»

Četras stundas pēc sprādziena saimnieciskajā tiesā sākās apelācijas instances sēde, kurā izskatīja SIA *Linkejs* sūdzību lietā par 800 000 dolāru piedziņu no šīs firmas par labu a/s *Vācijas-Latvijas banka*. Parāda vēsturē iesaistītas arī citas struktūras.

Sākotnējais aizdevējs nav bijusi VLB, bet gan Rīgas pašvaldība, kas 1992.gada 16.oktobrī, noslēdzot līgumu ar SIA *B&V Linkejs* (tās saistību pārņēmējs ir SIA *Linkejs*), izsniedza firmai kredītu 600 000 *USD*. Saskaņā ar noslēgto līgumu kredīts bija jāatmaksā triju mēnešu laikā ar likmi 2% mēnesī, taču sākotnēji noteiktais atmaksas termiņš, savstarpēji vienojoties, tika triskārt pagarināts līdz pat 1993.gada 16.jūnijam un papildināts ar iespēju daļu kredīta segt ar degvielas vai mazuta piegādēm.

SIA *Linkejs* Rīgas pilsētas valdei atdeva tikai trešo daļu kredīta un procentus, neatmaksāti palika 400 tūkstoši *USD*.

Rīgas valde toreizējā pilsētas padomes priekšsēdētāja Andra Teikmaņa personā 1994.gada 16.februārī, noslēdzot cesijas līgumu, par 504 tūkstošiem *USD* pārdeva savas kreditora tiesības pret *Linkeju* a/s *Vācijas-Latvijas banka*. Banka saskaņā ar līgumu kļuva par prasītāju pret *Linkeju*.

Tomēr parāda pārpirkšanas procesā ir kāda neskaidrība. Tiesā konstatēts, ka VLB samaksājusi Rīgas pašvaldībai 504 tūkstošus dolāru, ko apstiprināja arī pašvaldības juridiskajā daļā. Taču atbildētāju rīcībā ir vēl viens cesijas līgums, kas datēts ar to pašu datumu un ar to pašu numuru un kuru arī parakstījis VLB prezidents Ģirts Melbārdis un toreizējais Rīgas mērs Andris Teikmanis, tikai par krietni lielāku summu — 504 tūkstošiem latu. Juridiskā biroja *Heidelberga*, kas pārstāv VLB, jurists Lauris Liepa teica, ka tā esot pārrakstīšanās kļūda. Viņš šo dokumentu neesot gatavojis.

19.decembrī saimnieciskā tiesa apmierināja VLB prasību par 800 000 dolāriem (parāds un procenti). Taču pret to iebilst *Linkejs*.

Skat. *Sprādziens pirms tiesas* **11.lpp.**

Premjers uzklausa banķieru domas par finansu sistēmas stāvokli

Ar Ministru prezidentu Māri Gaili sasveicinās *Bankas Baltija* prezidents Tālis Freimanis (no kreisās). Foto — Aigars Jansons, *A.F.I.*

Baiba Melnace

Rīga, 14.febr. Otrdien, Latvijas Bankas (LB), lielāko komercbanku vadītājiem un Latvijas Komercbanku asociācijas pārstāvjiem tiekoties ar Ministru prezidentu Māri Gaili un citiem ministriem, pieņemta īsa rezolūcija, kurā uzsvērts, ka valsts ir par stabilu banku sistēmu Latvijā un turpmāk būs sevišķi stingra pret krāpniekiem — banku klientiem un darbiniekiem.

Kā ziņo valdības preses dienests, tikšanās laikā nolemts radīt darba grupu banku regulēšanas likumdošanas izstrādei, kurā ietilptu valdības, LB un Latvijas Komercbanku asociācijas pārstāvji. Esot jāsagatavo arī priekšlikumi par ķīlu reģistra izveidi Latvijā, lai neļautu afēristiem vienu īpašumu, ņemot kredītus, ieķīlāt bankās vairākas reizes. Tikšanās dalībnieki uzsvēruši, ka ir nepieciešams izveidot arī kompetentu finansu policiju.

Jāpiebilst, ka premjera un banķieru iepriekšējās tikšanās reizē pagājušā gada 9.novembrī tika nolemts, ka valdībai mēneša laikā ir jāsagatavo likumprojekts par banku maksātnespēju un bankrotu, LB gatavojās izstrādāt nepieciešamos grozījumus likumā par bankām, kā arī izveidot pastāvīgu darba grupu, kas analizētu situāciju banku jomā. Taču vēl joprojām, kaut gan pagājuši vairāk nekā trīs mēneši, likumprojekts ir tikai tapšanas stadijā. Nav dzirdēti arī nekādi «pastāvīgās darba grupas» finansu sistēmas analīzes rezultāti. LB prezidents Einārs Repše otrdien tikšanās laikā minējis, ka pašlaik banku sfērā ir krīzes elementi, taču tie lielākoties neesot saistīti ar banku kā institūciju darbu. Nestabiliāti radot atsevišķu banku vadītāju nelikumīga darbība.

Komercbanku pārstāvji atgādinājuši, ka Latvijā bankas bieži tiek apkrāptas. Tieši tādēļ esot vajadzīgs ķīlu reģistrs, lai bankas varētu būt pārliecinātas par saviem klientiem un viņu piedāvātajām ķīlām. Savukārt iekšlietu ministrs Jānis Ādamsons uzsvēris, ka vajadzīga pilnīgāka sadarbība starp tiesībsargājošām institūcijām, LB un komercbankām.

M.Gailis izteicies, ka valdības mērķis ir izveidot mūsdienīgu sabiedrību, kurai nepieciešama arī moderna banku sistēma, kas kalpotu sabiedrības interesēm. Viņš uzklausījis banku pārstāvju viedokli par pašreizējo banku stāvokli Latvijā, to aktuālākajām problēmām un nepieciešamo valdības rīcību, lai banku darbs valstī arvien pilnveidotos.◆

Nav reģistrējusies pat puse militārpersonu

ĀM nav apmierināta ar iesniegto sarakstu un grafiku

Jānis Kulmanis

Rīga, 14.febr. Pirmdienas vakarā, divas dienas pirms noteiktā termiņa beigām, Pilsonības un imigrācijas departamentā (PID) bija reģistrējušās tikai 669 Krievijas armijas atvaļinātās militārpersonas, *Diena* šodien uzzināja no PID direktora vietnieka Uģa Šulca. Savukārt Latvijas Ārlietu ministrija šodien iesniedza notu Krievijas pusei, kurā minēts, ka patlaban reģistrējušies mazāk par 50 procentiem militārpersonu, kas pašlaik atrodas Latvijā pēc Krievijas puses iesniegtā saraksta. Tas «dod iemeslu uzskatīt, ka Krievijas puse nav veikusi visus nepieciešamos pasākumus, lai veicinātu reģistrācijas procesu,» vēsta Ārlietu ministrijas preses centrs. Ārlietu ministrijai nav pieņemama arī iesniegtajā grafikā noteiktā izbraukšanas dinamika, pēc kuras lielākā daļa militāro pensionāru Latviju atstāj 1995.gada otrajā pusē. U.Šulcs *Dienai* pastāstīja, ka no reģistrētajiem tikai 408 atrodami Krievijas iesniegtajā sarakstā, ko Latvijas puse pieprasīja iesniegt kopā ar šo militārpersonu izbraukšanas grafiku. Tātad 261 persona no reģistrētajām šajā sarakstā nav minēta. Pēc PID direktora vietnieka sniegtās informācijas, Krievijas puse iesniegusi sarakstu ar 1641 Latvijā vēl mītošas atvaļinātas militārpersonas uzvārdiem.

Diena jau rakstīja, ka Latvijas Ministru kabinets janvārī nolēma pieprasīt Krievijas pusei līdz 15.februārim iesniegt Latvijā palikušo militāro pensionāru sarakstu un to izbraukšanas grafiku, dodot militārpersonām, kas līdz 15.februārim reģistrēsies PID, atļauju uzturēties Latvijā līdz 1.maijam. Saskaņā ar Latvijas un Krievijas līgumiem militārpersonām, kas atvaļinātas pēc 1992.gada 28.janvāra, Latvija bija jāatstāj līdz pagājušā gada 31.augustam, bet viņu ģimenes locekļiem — līdz 31.decembrim. «Lai gan Krievijas puse ir veikusi konkrētu darbu, lai atrisinātu jautājumu pozitīvi, ministrija nevar tos uzskatīt par ekvivalentiem attiecībā uz Latvijas puses izrādīto gribu un centieniem problēmas kopīgai atrisināšanai,» par notu informē ĀM preses centrs.

Skat. *Nav reģistrējusies puse* **12.lpp.**

Latvijas krājbankā tiks pārbaudīti visi sertifikātu pārskaitījumi

Baiba Melnace

Rīga, 14.febr. *Latvijas krājbanka* sākusi revīziju visās Rīgas filiālēs, lai noskaidrotu, vai tajās atvērtajos sertifikātu kontos nav ieskaitīti viltoti sertifikāti, *Dienu* informēja *Latvijas krājbankas* privatizācijas sertifikātu pārvaldes priekšniece Vija Kaminska. Tas saistīts ar daudzo viltoto sertifikātu pārskaitījumu, kas kopš februāra sākuma atklāti *Latvijas krājbankā*.

Pēc V.Kaminskas vārdiem, pavisam *Latvijas krājbankas* darbinieki atklājuši 57 gadījumus, kad ir viltoti sertifikātu maksājumu uzdevumi, pavisam šajos darījumos iesaistīti 750 000 sertifikātu. Materiāli par šiem darījumiem ir iesniegti arī prokuratūrā.

Šie darījumi notiek, pa pastu nosūtot maksājuma uzdevumu no kādas *Latvijas krājbankas* lauku filiāles, minot konkrētu firmu un neesošu tās sertifikātu konta numuru, uz šā dokumenta ir nosūtītājfirmas zīmogs un arī viltots *Latvijas krājbankas* nodaļas zīmogs. Kā izteicās V.Kaminska, vairākas firmas, kas it kā nosūtījušas šos sertifikātus, paziņojušas, ka viltots ir arī viņu zīmogs.

Skat. *Krājbankā tiks pārbaudīti* **12.lpp.**

Dambiņš un Vīgants joprojām bez apsūdzības

Mārtiņš Ķibilds

Rīga, 14.febr. Gan pirmdien, gan otrdien *Lainbankas* lietas izmeklētāji solījuši izvirzīt apsūdzību *Lainbankas* prezidentam Vilim Dambiņam un viceprezidentam Valtam Vīgantam, taču tas joprojām nav izdarīts. Atbilstoši likumam, ja ierosināta kriminālliet a un tajā iesaistītās personas apcietinātas, apsūdzība jāizvirza desmit dienu laikā no apcietināšanas brīža. Tātad *Lainbankas* lietā tas jāizdara līdz ceturtdienai, 16.februārim.

V.Vīganta advokāts Valdis Strauts *Dienu* informēja, ka izmeklēšanas vadītāja Natālija Firsova jau pirmdien viņam zvanījusi un teikusi, ka tiek gatavota apsūdzība abiem bankas vadītājiem. Otrdien N.Firsova pie sevis izsaukusi V.Dambiņu, taču, kad viņš stundu nogaidījis aiz izmeklētājas kabineta durvīm, tā viņam teikusi, ka pratināšana nenotiks. V.Strauts pastāstīja, ka arī viņa aizstāvamais V.Vīgants jau vairākas dienas neesot pratināts.

No izmeklētājas N.Firsovas *Dienai* izdevās uzzināt tikai to, ka viņa nekādus komentārus nesniegs. Turklāt īsā telefonsaruna beidzās pusvārdā, jo izmeklētāja, aizbildinoties ar laika trūkumu, nometa klausuli. Tādējādi apstiprinās iekšlietu ministra Jāņa Ādamsona teiktais, ka viņš presei ar izmeklētājiem — vienīgajām amatpersonām, kas var komentēt izmeklēšanas gaitu, — runāt neļaus.

Skat. *Bez apsūdzības* **12.lpp.**

Augstākā tiesa piespriež nāvessodu bandītam

Valdis Francs

Rīga, 14.febr. Šodien Augstākā tiesa, pasludinot spriedumu Aleksandra Ševčuka bandas lietā apsūdzētajam Sergejam Gajenko, piesprieda viņam nāvessodu, konfiscējot mantu. Tiesa šādu spriedumu motivēja ar lietā pierādītajām S.Gajenko izdarītajām cilvēku slepkavībām un citiem noziegumiem. Spriedumā teikts, ka S.Gajenko ir pierādījis, ka spēj izdarīt īpaši bīstamus noziegumus un, izciešot cietumsodu, viņš nezaudēs savu sabiedrisko bīstamību. Otram bandas vadonim A.Ševčukam, lai gan arī viņam prokurore Anita Poļakova pieprasīja nāvessodu, tiesa piesprieda brīvības atņemšanu uz 15 gadiem, konfiscējot mantu, sodu izciešot slēgtā cietumā.

Bandas loceklim Andrejam Zaščerinskim tiesa piesprieda brīvības atņemšanu uz 14 gadiem, konfiscējot mantu, Denisam Rihteram — 13 gadus, konfiscējot mantu, Guntim Zurzam — 12 gadus, konfiscējot mantu. Apsūdzētajam Andrejam Kirpičenko tiesa piesprieda brīvības atņemšanu uz 2 gadiem. Bandas locekļi A.Ševčuks, S.Gajenko, A.Zaščerinskis un G.Zurza tika atzīti par vainīgiem vairākos noziegumos, to skaitā vairāku cilvēku slepkavībās.

Skat. *Piesprieež nāvessodu* **12.lpp.**

Ieradusies Zviedrijas parlamenta spīkere

Ar vizīti pie Saeimas priekšsēdētāja Anatolija Gorbunova 14.februārī sākusies Zviedrijas Karalistes parlamenta spīkeres Birgitas Dālas un zviedru parlamentāriešu vizīte Latvijā. Spīkerei paredzētas tikšanās ar Saeimas frakciju vadītājiem, deputātiem, Valsts prezidentu Gunti Ulmani, Ministru prezidentu Māri Gaili un citiem valdības pārstāvjiem. Foto — Uldis Briedis, *Diena*

Lūdz mainīt drošības līdzekli Jansonei

Akvilina Liepiņa

Rīga, 14.febr. Kā *Dienu* informēja Centra rajona tiesa, pirmdien Edītes Jansones aizstāvis Aleksandrs Ogurcovs iesniedzis lūgumu mainīt drošības līdzekli E.Jansonei. Taču, kā uzskata lietas izmeklēšanas grupas vadītājs prokurors Edvīns Piliksers, A.Ogurcova viedoklis nav nekas neparasts, — tas ir dabiski, ka prokuroram un advokātam ir atšķirīgi viedokļi.

E.Jansones aizstāvis A.Ogurcovs (viņš ir arī Alfrēda Rubika aizstāvis) jau pagājušajā gadā *Lata International* sniedzis juridiskos pakalpojumus. No 1994.gada 11.aprīļa līdz oktobra beigām viņam aprēķināts atalgojums — 6750 ASV dolāru, tas ir, 1000 dolāru vidēji mēnesī. *Lata International* valsts administrators Ainārs Platacis uz *Dienas* jautājumu, par kādiem pakalpojumiem A.Ogurcovs saņēmis šo naudu, atbildēja, ka viņa rīcībā neesot dokumentu, kas liecinātu par konkrētu darbu veikšanu.

Skat. *Lūdz mainīt* **12.lpp.**

SLUDINĀJUMUS UN REKLĀMU
LAIKRAKSTĀ Diena
P I E Ņ E M
PILS IELĀ 12 (2. STĀVĀ)

VAI JŪS JAU ZINĀT MŪSU JAUNO ADRESI?

Šodien Latvijā mākoņains laiks, dienā vietām īslaicīgs lietus. Pūtis dienvidu, dienvidrietumu vējš ar ātrumu 7—11 m/s. Gaisa temperatūra dienā — no +2° līdz +7°C, naktī — no 0° līdz +5°C. Medicīniskais laika tips — II (labvēlīgs).

KOMENTĀRI UN VIEDOKĻI

«Privatizācijas aģentūrā krēsli ir ļoti izturīgi»

Latvijas Privatizācijas aģentūras ģenerāldirektors **Jānis Naglis** intervijā *Dienas* komentētājam **Guntim Rozenbergam**

Tagad, kad Latvijā valsts uzņēmumu privatizācijas process beidzot īsti iekustējies, izrādās, ka joprojām uzrodas cilvēki, kuriem ir savtīgas intereses un kuri cenšas izmantot savu stāvokli sabiedrībā, lai ietekmētu privatizācijas gaitu. Agrāk izdarīt spiedienu bija vieglāk, jo privatizāciju veica dažādās ministrijās. Kopš pagājušā pavasara to izlemts veikt centralizēti, šo darbu uzticot Latvijas Privatizācijas aģentūrai (LPA). Bet tik un tā tiek rasta iespēja, kā mēģināt uzspiest kādu viedokli par konkrēta uzņēmuma privatizācijas it kā labāko variantu. Arī deputāti to nekautrējas darīt. LPA padomē taču ir pārstāvji no visām Saeimas frakcijām — demokrātija visplašākajā vērienā. Nesen Tautsaimnieku politiskās apvienības (TPA) biedrs, LPA padomes loceklis Jānis Lucāns ierosinājis Saeimas valdošās koalīcijas sēdē izskatīt vairākus jautājumus par privatizācijas gaitu Latvijā...

Jānis Naglis. Foto — Aigars Jansons, *A.F.I.*

Tiklīdz LPA sāk privatizācijā iegūt vajadzīgo tempu, proti, tuvoties mērķim — LPA valdē ik dienas apstiprināt viena valsts uzņēmuma privatizācijas noteikumu pamatprincipus, tā sāk jums bāzt ratu riteņos sprungulus... Vai vispirms jums darbā netraucē LPA padome?

Janvārī tika apstiprināti 15 uzņēmumu privatizācijas noteikumi, līdz vajadzīgā tempa sasniegšanai pietrūka 10 uzņēmumu privatizēšanas kārtības apstiprināšanas. Ceram, ka jau šomēnes sasniegsim vajadzīgo darba ritmu. Katru sestdienu notiek publiskās izsoles, un, ja arī ir tikai viens pretendents uz uzņēmumu, tad tā pārdošanas līgumu slēdzam bez izsoles rīkošanas.

LPA ir akciju sabiedrība, un tai kā visām akciju sabiedrībām ir šāda padome. LPA padomes pieņemtie lēmumi mums jārespektē. Šī padome, kurā darbojas 13 locekļi, ir sarežģīta, turklāt tā ir vairāk politiski orientēta. Visi politiskie spēki sanāk vienkopus šajā padomē, ko var uzlūkot par Saeimas miniatūru. Tātad demokrātijas iemiesojums vispilnīgākajā izpausmē.

Privatizācija ir galvenokārt ekonomisks process, bet diemžēl no politiskiem lēmumiem nevar izvairīties. Domāju, ka LPA padome netraucē veikt šo procesu, bet nav noslēpums, ka tajā diskusijas reizumis ir ļoti spraigas. Ir atsevišķu padomes locekļu uzstāšanās presē. Tāda tā dzīve ir. Kamēr notiek diskusijas vien, tas īpaši neuztrauc, bet, kad padome pieņem lēmumu, to mums vairs nav ļauts apspriest, tas aģentūrai vienkārši ir jāizpilda. Kamēr lēmums vēl tiek tikai gatavots, savu viedokli nekautrējamies paust.

Vienā no pēdējām padomes sēdēm (decembrī) mūsu darbību kopumā novērtēja pozitīvi. To pašu vairs nevar teikt par janvārī notikušajā sēdē paustajiem atzinumiem. Viedokļu nesaskaņas ir jautājumā par *Unibankas* privatizācijas gaitu. Tomēr par to nekāds — ne pozitīvs, ne negatīvs — lēmums netika pieņemts. Kaut gan svarīgi piebilst, ka privatizācijas noteikumu apstiprināšana ir LPA valdes kompetencē. Padome var noteikt stratēģiju, kurp jāvirzās, bet arī padomei būtu jārespektē starptautiski noslēgtie līgumi. No tiem nekur nevar aizmukt. Tie ir saistīti ar izstrādātajiem *Unibankas* privatizācijas projektiem.

Diskusijas par šo jautājumu vēl turpināsies, iespējams, ka tas tiks izskatīts pat īpaši — Saeimā. Aģentūrai tās lēmumi būs jārespektē. Bet LPA valde centīsies sagatavot pilnīgu informāciju par šo objektu, lai pierādītu, ka ekonomiski izdevīgāk ir turpināt *Unibankas* privatizāciju, nevis pārtraukt to. Kaut vai viena apsvēruma dēļ — Latvija nevar būt izolēta, tai jāņem vērā starptautisko institūciju viedokļi un ieteikumi, bet noteikti jāievēro jau noslēgtās vienošanās un līgumi ar šīm organizācijām (vai tas ir Starptautiskais valūtas fonds vai Pasaules banka (PB), vai arī Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka (ERAB)).

Tātad padome grib apturēt *Unibankas* privatizēšanu?

Lēmums pēdējā sēdē netika pieņemts. Turklāt nevar apgalvot, ka visi LPA padomes locekļi bija par šā objekta privatizācijas pārtraukšanu. Tas nemaz nav iespējams minēto valdības un starptautisko organizāciju noslēgto līgumu dēļ.

Nesakiet vis tā, deputāti reizēm ne to vien dabū gatavu. Kas tad no viņiem jau centies izdarīt spiedienu uz viena vai otra uzņēmuma privatizācijas gaitu?

Pārmērīga spiediena nav. Bet tiesa, ka LPA tiek pievērsta arvien lielāka uzmanība. Par to liecina tas, ka valdes sēdēs piedalās gan LPA padomes locekļi Saeimas deputāti, gan Valsts kontroles pārstāvis. Piedevām pirms kāda laiciņa esam saņēmuši dažu deputātu uz veidlapām rakstītas vēstulītes par viena vai otra uzņēmuma privatizēšanu, par vienu vai otru privatizācijas subjektu, cik tas ir labs vai slikts. Daudz tādu rakstītāju pagaidām nav. Līdz šim bijušas trīs deputātu vēstulēs ar konkrētām vēlmēm. Vienojāmies — ja vēl parādīsies šādas traucējošas deputātu vēstules (tajās ir mēģinājumi samazināt pretendentu jeb subjektu skaitu konkrēta uzņēmuma privatizācijā, vēlme diktēt objekta privatizēšanas noteikumus), to saturu turpmāk darīsim oficiāli zināmu. Ja deputāts izsaka atbalstu kādam vienam privatizācijas subjektam, tā jau ir klaja likuma pārkāpšana. Līdzšinējie vēstuļu rakstītāji bijuši no Saeimas trim frakcijām — Latvijas Zemnieku savienības, Tautsaimnieku politiskās apvienības (TPA) un LNNK. Privatizācijas aģentūra ir atvērta ikvienam, bet tikai — likumā noteiktajā kārtībā.

Jāatzīst, ka TPA pēdējā laikā vareni ir sarosījusies: vēlas pārskatīt sadarbības līgumu ar *Latvijas ceļu*, deputāts Lucāns valdošās koalīcijas sēdē ierosinājis ķerties pie privatizācijas jautājumu iztirzāšanas. Kā jūs vērtējat šādas aktivitātes un vai jaušat, par ko īsti koalīcijas sēdē tiks spriests? Laikam tas būs ļoti nopietns jautājums?

Droši vien, ka šāds jautājums tiek gatavots. Privatizācijas aģentūras valde gan pagaidām vēl nav saņēmusi ielūgumu piedalīties šādā sēdē. Parasti jau notiek tā, ka piezvana pēdējā mirklī, un tad jāsavāc savi papīri un jādodas sniegt pārskats par kādu jautājumu. Taču mēs varam nojaust, par ko būs runa.

Mēs jaušam, ka, ņemot vērā to, kas notika pēdējā LPA padomes sēdē, tas pamatā varētu būt jautājums par *Unibankas* privatizāciju. LPA padomes loceklis Lucāna kungs sēdē uzstāja, ka privatizācija *Unibankā* ir jāpārtrauc.

Taču nevar atsevišķus jautājumus izskatīt tikai uz emociju pamata, kā arī vēlamo padarīt par īstenību. LPA dara to, kas tai ar likumu ir atļauts.

Pārtraukt visu jau var viegli. Vai Lucāna kungs ir izteicies, kādu viņš iedomājas problēmas turpmāko risinājumu pēc objekta privatizācijas apturēšanas?

Viņš ir izteicies, ka *Unibankas* privatizācija ir ekonomiski neizdevīga. Viņš gribētu, lai tā tiktu saglabāta kā valsts komercbanka. Uzskatu, ka šādi risinot jautājumu, nekas labs nevar iznākt Turklāt tas graus Latvijas prestižu, ņemot vērā Latvijas valsts noslēgtos līgumus ar starptautiskajām institūcijām (ar PB un ERAB). Tas būtu arī lieks slogs valsts budžetam.

Latvijas Attīstības aģentūras (LAA) padome, kuras priekšsēdētājs ir ekonomikas ministrs Jānis Zvanītājs, janvāra beigās atzina aģentūras darbu par neapmierinošu un uzdeva ministram izskatīt jautājumu par LAA direktora Ulda Vītoliņa atbilstību amatam. Rodas iespaids, ka TPA vēlas iefiltrēt savējos, kur vien tas ir iespējams. Vai arī jūsu atbilstība amatam nevarētu tikt likta uz spēles?

Pirmkārt, es neesmu pielaulāts LPA ģenerāldirektora krēslam, bet, otrkārt, gribētu uzsvērt, ka Privatizācijas aģentūrā krēsli neškobās. Tie ir atvesti no ārzemēm un ir diezgan stipri. Kaut ko nepaveiktu, ja grib, vienmēr var atrast ikviena darbā. Ja pieņems lēmumu par manis atbrīvošanu no amata, tas man būs jārespektē. Taču nepieļauju pat iespēju, ka es kaut vai vienu dienu varētu palikt bez darba. Man ir bijis daudz piedāvājumu.

Iespējams, ka neesmu vislabākais vadītājs. Bija vesels bariņš pretendentu uz šo amatu. Bija tāda laime vai nelaime, ka izraudzījās mani. Man tomēr tā bija veiksme, jo daudz esmu iemācījies aizvadītajos vairāk nekā deviņos mēnešos. Pamatīgu skolu izgājis. Ja rūpīgi sagatavo visus darbus, arī zaudējumu ir maz. Tā, piemēram, tiesu sēdēs LPA ne reizi nav zaudējusi prāvu. Uz vienu otru muļķību neesam atbildējuši ar iesūdzēšanu tiesā, kaut vai neesam ielaidušies muļķīgos tiesas procesos ar Ārgaļa kungu. Iespēju tiesāties būtu bijis ļoti daudz, jo bieži LPA ir nepamatoti pārmests. Piemēram, mums nav pieņemami apvienības *Latvijas cukurs* ar tās prezidentu Briedi priekšgalā mums izteiktie pārmetumi par Liepājas cukurfabrikas privatizāciju, jo aģentūra nav pārkāpusi nevienu lēmumu vai likumu un nav paredzējusi vairāk par 45% uzņēmuma pamatkapitāla atdot ārzemniekiem. Mēs varētu celt prasību tiesā pret *Latvijas cukuru*, jo tas ir izplatījis negatīvu informāciju par LPA. Tas nesekmē iedzīvotāju uzticības palielināšanos pret mums. Man ļoti gribētos, lai Privatizācijas aģentūras vārds būtu neaptraipīts, lai būtu uzticība privatizācijas procesam.

Mūs līdz šim ir paglābis tas, ka neesam izmantojuši likuma pantu, kas mums ļauj rīkot konkursus un pretendentu atlasi, izvērtējot biznesa plānus un tā tālāk. Neesam jautājumus kārtojuši šādā veidā. Viss LPA īstenotais privatizācijas process bijis pilnīgi atklāts. Noticis atklātās izsolēs. Ja būtu citādi rīkojušies, varbūt viena otra amatpersona jau sen Privatizācijas aģentūrā būtu «nokosta». Pašreiz šādu iespēju nav, jo LPA nav klusu darījumu.

Sev paturu tiesības pierādīt savu taisnību līdz augstākas organizācijas lēmuma pieņemšanai. Pēc kaujas gan vairs nav ko dūres vicināt.

Latvijā ir ļoti daudz partiju. Tuvojoties vēlēšanām, visi kustoņi sarosīsies, utu un blusu meklēšana vērsīsies plašumā. Vieni ķersies pie rakstu darbiem, otri aizgūtnēm stāstīs, cik lieli blēņdari strādā Privatizācijas aģentūrā. Tas viss vēl priekšā.◆

LATVIJAS INDUSTRIĀLĀS BANKAS ATKLĀTĀ VĒSTULE

Latvijas Republikas Ministru prezidentam MĀRIM GAILIM,
Latvijas Republikas iekšlietu ministram JĀNIM ĀDAMSONAM,
Latvijas Republikas ģenerālprokuroram JĀNIM SKRASTIŅAM.

AUGSTI GODĀTIE KUNGI!

Pēdējo nedēļu laikā presē ļoti bieži ir izskanējis *LainBankas* vārds. Paustie viedokļi ir visai atšķirīgi. Nereti, pateicoties atsevišķu žurnālistu pieļautajām neprecizitātēm, rakstītais nepilnīgi vai aplami atspoguļo viedokļa paudēja nostāju.

Nebūt nenoliedzot *LainBankas* īpašo vietu notikumos, kas tā saviļņojuši Latvijas sabiedrību, nevaram nepievērst uzmanību tam, ka cilvēki un uzņēmumi, kas patiešām ir pelnījuši nopietnu ievērību gan no tiesībsargājošo iestāžu puses, gan no sabiedrības kopumā, šo uzmanību nav saņēmuši pēc nopelniem. Labojot šo apstākli un vienlaikus novēršot iespējamos mūsu izteikumu tulkojumus, uzskatām par nepieciešamu izklāstīt savu viedokli par notikumiem, kas izraisījuši šo bezprecedento situāciju.

Uzsākot 1994.gadu, a/s *Latvijas Industriālā banka* kā jebkurai citai bankai bija jādomā par statūtkapitāla palielināšanu atbilstoši Latvijas Bankas izdotajiem normatīviem. Ņemot vērā a/s *Latvijas Industriālā banka* akcionāru struktūru - daudz salīdzinoši nelielu akcionāru, - *LainBanka* nevarēja rēķināties ar lielu un strauju akciju kapitāla pieaugumu. Jebkurš potenciālo akciju pircēju priekšlikums tika rūpīgi izskatīts un izsvērts. Šāds priekšlikums nāca arī no Harija Volodko vadītās un būtībā viņam piederošās *RBS* uzņēmumu grupas.

Ar *RBS* uzņēmumu grupu un pašu Hariju Volodko *LainBanku* saistīja ilgstoša un aktīva sadarbība. Šī sadarbība ne ar ko neatšķīrās no tradicionālām attiecībām starp banku un tās klientu. Harijs Volodko bija arī viens no *LainBankas* akcionāriem. Kā jebkura cita banka *LainBanka* veica klienta - *RBS* uzņēmumu - rēķinu apkalpošanu un īstermiņa kreditēšanu. Ņemot vērā iepriekšminēto, tika pieņemts lēmums pārdot *RBS* uzņēmumu grupā ietilpstošajiem uzņēmumiem SIA *Delta* un SIA *Balgale* akcijas par kopējo summu 500 tūkstoši latu. Akcijas tika apmaksātas 15.aprīlī, par ko liecina kases orderi, un kļuva par divu minēto uzņēmumu īpašumu.

Vienlaikus turpinājās sadarbība ar a/s *RBS* uzņēmumu grupu, to skaitā *RBS* meitas uzņēmumiem SIA *Lateh*, SIA *Termināls* un a/s *RBS TV*. Tā 15.04.94. tika izsniegts kredīts a/s *RBS TV* par 500 tūkstošiem latu, 2.05.94. SIA *Termināls* par 350 tūstošiem latu un 25.04.94. SIA *Lateh* par 100 tūkstošiem latu. Ņemot vērā, ka pret visiem debitoriem, ieskaitot akcionārus, *LainBanka* izvirza vienādas pamatprasības, arī minētajiem uzņēmumiem kredīta saņemšanai tika prasītas garantijas. A/s *RBS TV* gadījumā tas bija īpašums, SIA *Lateh* deva galvojumu a/s *Daugavas banka*, par SIA *Termināls* galvoja AKB *Olimpija*. Vienlaikus turpinājās arī citu ar *RBS* uzņēmumiem un darbiniekiem noslēgto kredītlīgumu darbība.

Diemžēl tieši SIA *Lateh*, SIA *Termināls*, a/s *RBS TV*, kā arī a/s *RBS* viceprezidentam N.Zelčānam izsniegtie kredīti bija to savstarpējo darījumu skaitā, kas kļuva par klupšanas akmeni Harija Volodko, a/s *RBS* un *LainBankas* partnerattiecībās. A/s *RBS TV* kredīts netika atdots pilnībā - parāda atlikums 50 tūkstoši latu, SIA *Termināls* un SIA *Lateh* parādu neatdeva vispār. *RBS* viceprezidenta N.Zelčāna parāds tika dzēsts daļēji.

Harijs Volodko *baroja LainBanku* ar solījumiem jau tuvākajā laikā aizņēmumus atdot. Arī citi saimnieciskie darījumi ar a/s *RBS* sāka izraisīt aizdomas par iespējamo negodprātīgo attieksmi no a/s *RBS* puses. Gāja laiks, pieauga kredīta procenti. *RBS* stiga aizvien dziļāk parādos. Beidzoties 1994. gadam, bankas pacietības mērs bija izsmelts un lieta tika nodota izskatīšanai Saimnieciskajā tiesā.

Pirmais Saimnieciskās tiesas process, kas notika no 9. līdz 11.janvārim, beidzās ar tiesas spriedumu par labu *LainBankai*. Pēc sprieduma pārsūdzēšanas notikušajā tiesas sēdē 24.janvārī tiesa pieņem lēmumu spriedumu negrozīt. Nākošā tiesas sēde tiek nozīmēta uz 6.februāri. Izskatāmas divas lietas - a/s *RBS TV* un SIA *Lateh* (galvotājs a/s *Daugavas banka*) neatdotie kredīti.

Un tieši tad, divas dienas pēc pēdējās tiesas sēdes, kurā tika apliecināta *LainBankas* apņēmība piedzīt parādus, parādās a/s *Daugavas bankas* valdes priekšsēdētāja vietas izpildītāja A.Lauča iesniegums, kurā *LainBankas* atbildīgi darbinieki tiek apvainoti krāpšanā. Zīmīgi, ka šajā iesniegumā, kā arī, acīmredzot, vēlāk pievienotajās liecībās, *LainBankas* vadība tiek apvainota krāpšanā tajos jautājumos, kas saistās ar *LainBankas* prasību par parādu piedziņu Saimnieciskajā tiesā.

Sekojošie notikumi ir labi zināmi. Balstoties uz *LainBankas* parādnieku grupas iesniegumiem, pret bankas vadību tiek ierosināta krimināllieta un bankas prezidents Vilis Dambiņš un viceprezidents Valts Vīgants tiek aizturēti.

Analizējot situāciju kopumā, mūsuprāt, lietderīgi ir pakavēties pie sekojošiem notikumiem: pagājušā gada beigās kontroli pār a/s *Daugavas banka* iegūst Saeimas deputāts Ēriks Kaža un Rīgas pilsētas domes deputāts Vasilijs Meļņiks. Ē.Kaža kļūst par a/s *Daugavas banka* padomes priekšsēdētāju, V.Meļņiks - padomes loceklis. Kā apgalvo šie kungi paši, viņi nav zinājuši par a/s *Daugavas banka* izsniegto galvojumu firmai SIA *Lateh*. Un tagad Ē.Kaža un V.Meļņiks stāv neapskaužamas perspektīvas priekšā: apmaksāt a/s *RBS* meitas uzņēmuma SIA *Lateh* kredītu un procentus, tādējādi, pēc būtības, nonākot uz maksātnespējas sliekšņa (a/s *Daugavas banka* arestētajā kontā 19.janvārī atrodami tikai 40,762.-Ls).

Veids, kādā šie kungi nolēma atvairīt nenovēršamo finansiālo krīzi, mums ir galīgi nepieņemams.

Lai pamatotu savu viedokli, kā arī lai iegūtu uzticības handikapu, kas visai drīz izrādīsies nepieciešams, Ēriks Kaža mēģina apgalvojuma veidā uzburt iespējamo notikumu gaitu. Pieņēmumu būtība balstās uz tēzi, ka *LainBankai* bija nepieciešams palielināt akciju kapitālu. Šim nolūkam Harijam Volodko tiek izsniegts kredīts, kurš tiek ieguldīts fiktīvās (kāpēc fiktīvās?-aut.) akcijās. *LainBankai* tas bijis izdevīgi. Lūk atrasts motīvs, kas kalpo par pierādījumu. It kā ticami. Vismaz tikpat, cik Kažam izvairīties no priekšgājēju parādu maksāšanas. Taču visā šīni shēmā ir vairākas būtiskas pretrunas.

*Ikvienai bankai ir izdevīgs akciju kapitāla pieaugums. Pēc Ērika Kažas loģikas ikviena banka ir predisponēta uz krāpšanos. Tas ir absurdi.

*Pat, ja Harijs Volodko iegādājās akcijas uz kredīta, kas šīni gadījumā tieši tā nenotika, kādreiz šī nauda *reāli* būtu jāatgriež.

*Apmaksāt akciju vērtību ar dividendēm, kuras, noslēdzot saimniecisko gadu, izmaksā akciju turētājiem, kā to apgalvo Ē.Kaža, nav iespējams. Izmaksāto dividenžu apjoms nekādā gadījumā nevar sasniegt akciju nominālvērtību.(Pat bēdīgi slavenās noguldījumu pieņemšanas firmas pēdējā laikā nesolīja 100% peļņu.) Šāds apgalvojums nedara godu Ē.Kažam kā bankas padomes priekšsēdētājam.

*Akcijas nebija fiktīvas, ko apliecina fakts, ka Harijs Volodko ieķīlāja šīs *LainBankas* akcijas *Latvijas Depozītu bankā*.

*Iepriekšējais pierāda arī to, ka akcijas patiešām piederēja Harijam Volodko un nebija fiktīva darījuma ar nolūku palielināt *LainBankas* statūtkapitālu sastāvdaļa.

Un, nobeidzot Ērika Kažas aktivitāšu un argumentu aprakstu, jāatzīmē, ka šis kungs patiešām strādā ar tīrām rokām, kā viņš izsakās vienā no savām daudzajām intervijām presei. Netīrumus Ēriks Kaža atstāj citiem - Laucim, Neilandam, Rušeņiekam utt.

Šobrīdējās preses publikācijās **Harija Volodko** (aut.izcēlums) vārds tiek pieminēts gandrīz tikai kā garāmejot. Šis kungs, kā šobrīd noskaidrojies, ir pamanījies iedzīvoties daudzu miljonu latu lielos parādos. Harija Volodko kreditori ir virkne lielāko Latvijas komercbanku, kā arī dažādi privātie uzņēmumi ne tikai Latvijā. Atraktīvi darbojoties biznesā, viņš ir prātis iegūt daudzu darījuma cilvēku un politiķu uzticību. Šī uzticība brīžiem ir tik liela, ka robežojas ar lētticību. Kā gan lai savādāk izskaidro parakstīšanos uz tukšām veidlapām vai vēl ļaunāk - citu baņķieru nopietnu attieksmi pret citas bankas it kā izsniegtā galvojuma kopiju. Negribas ticēt, ka ap Hariju Volodko ir pulcējušies vieni vienīgi vientieši.

Šāda mēroga personība ir patiesi pelnījusi lielāku uzmanību no visiem viedokļiem. Atzīstot to, vienlaikus ir jārēķinās arī ar daudzu nevēlēšanos akcentēt uzmanību uz jau bēdīgi slaveno Hariju Volodko. Daži ir ieinteresēti, lai viņš klusētu tāpat, kā to darījis līdz šim. Un pat vēl vairāk. Šķiet, ka uz bēdīgo pieredzi šoreiz atsaukties būtu lieki. Lai arī cik paradoksāli tas neizklausītos, mēs būtu ieinteresēti, lai Iekšlietu ministrija kaut ko darītu šī kunga labā. Harijs Volodko ir *LainBankas* un citu apkrāpto uzņēmumu patiesības ķīla.

A/s *Latvijas Industriālā banka* augstu vērtē Iekšlietu ministrijas centienus patiesības noskaidrošanā. Protams, šoreiz pilnīgi nepieņemams ir veids, kā pie šīs lietas ir ķērušās tiesībsargājošās iestādes. Taču, neskatoties uz mūsu pretenzijām, no kurām negrasāmies atkāpties, esam gatavi darīt visu, lai palīdzētu izmeklēšanai noskaidrot lietas patiesos apstākļus.

LainBanka neatbalsta izskanējušo viedokli par iekšlietu ministra atkāpšanās nepieciešamību. Uzskatām, ka tieši Jānim Ādamsonam ir jāvada ministrija laikā, kamēr notiek izmeklēšana ar mūsu banku saistītajos jautājumos. Tas apliecinās ministra spēju un gatavību valdīt pār situāciju un nepieciešamības gadījumā arī uzņemties atbildību. Vienlaikus uzskatām, ka nav lietderīgi katrā līdzīgā gadījumā mainīt ministrus. Tas var destabilizēt ar grūtībām panākto, trauslo politisko līdzsvaru valstī.

Mēs, protams, piekrītam, ka baņķiera amats nav iemesls īpašām privilēģijām. Tāpat atbalstām viedokli, ka likuma priekšā visi ir vienlīdzīgi - gan mūsu bankas darbinieki, kas šīs vienlīdzības vārdā nonāk apcietinājumā, gan Iekšlietu ministrijas darbinieki, kas bezatbildīgi pieņēma lēmumu par bruņotu ielaušanos *LainBankā*, gan *LainBankas* debitora a/s *RBS* vadošie darbinieki, kas, izvairoties no parādu maksāšanas, apvaino *LainBankas* vadību krāpšanā, gan Saeimas deputāts Ēriks Kaža, kas, būdams ieinteresēta persona, savus minējumus apgalvojumu veidā popularizē presē, gan arī visi pārējie, kuru vārdi uzskatāmi nesakrīt ar darbiem.

Sarūgtina politiskajās un banku aprindās parādījusies tendence nošķirt bankas vadību - Vili Dambiņu un Valtu Vīgantu no *LainBankas*. Lai arī krimināllieta ir ierosināta pret viņiem kā privātpersonām, apvainojumi skar visu mūsu banku. Šāda mēroga darbības nav iespējams veikt bez lielas daļas bankas kolektīva iesaistīšanas. Absurdi būtu domāt, ka puse *LainBankas* darbinieku ir krāpnieki. *LainBanka* solidarizējas ar savu prezidentu Vili Dambiņu un viceprezidentu Valtu Vīgantu un uzskata par savu goda lietu darīt visu, lai pierādītu šo cilvēku un reizē arī savas pozīcijas patiesumu.

Šādās reizēs tradicionāls ir jautājums - kam tas viss ir izdevīgi?

Daudziem tas ir izdevīgi. Pirmkārt, a/s *RBS* un ar to saistītajām saimnieciskajām struktūrām. Ja tiks pierādīta *LainBankas* vadības vaina, zudīs nepieciešamība apmaksāt parādus. Otrkārt, bankām, kas izsniegušas galvojumus par *RBS* grupas kredītiem. Arī šīni gadījumā nav jāpilda savas finansiālās saistības pret *krāpnieku* vadīto *LainBanku*. Treškārt, dažādām politiskajām aprindām. Tām tiek dota iespēja spekulēt ar šiem notikumiem savās interesēs. Sekojošais ieinteresēto loks kļūst tik liels, ka tālākās konkretizācijas kļūst pārlieku vispārīgas.

Pēc mūsu dziļākās pārliecības nav ētiski saistīt jautājumu - , kam tas ir izdevīgi? -, ar jautājumu, - kas ir vainīgs? Pēdējais ,bez šaubām, ir būtiskāks.

AUGSTI GODĀTIE KUNGI!

Vēršamies pie Jums ar lūgumu maksimāli objektīvi izturēties pret situāciju, kas ir izveidojusies ap *LainBanku*. Pārsteidzīgi secinājumi un uz tiem balstīta rīcība var izrādīties liktenīgi ne tikai *LainBankai*, Vilim Dambiņam un Valtam Vīgantam, bet arī mūsu Valstij un tās prestižam.

Ar cieņu
ARNOLDS LAKSA,
a/s Latvijas Industiālā banka padomes priekšsēdētājs,
DZINTARS PELCBERGS,
a/s Latvijas Industriālā banka valdes priekšsēdētāja pirmais vietnieks, ***LainBankas* kolektīvs**

SKATS

Valoda ir pēdējā barjera, aiz kuras sākas tautas ceļš uz nekurieni

Katras tautas kultūras pamatā ir tās valoda. Ja mirst valoda, palēnām izdziest kultūra, un mirst arī pati tauta. Īru tautības luterāņu mācītājam Kārlim Vatsonam dzimtā zeme bija Latvija, dzimtā pilsēta — Jelgava. Tur viņš 1822.gadā sāka izdot pirmo laikrakstu latviešu valodā *Latviešu Avīzes*. Īss bija viņa mūžs, tikai četrdesmit deviņas vasaras zem Zemgales skopās saules. Tomēr viņš paguva sadzirdēt mūsu tautasdziesmu: Kad lociju savu mēli,/ Es uz svešu neklausīju./ Tīru turu valodiņu/ Kā avota ūdentiņu. Viņš mīlēja savu dzimteni, tautu, kuras vidū viņš dzīvoja un, baidīdamies par tās likteni, teica vārdus, kas lasāmi virsrakstā.

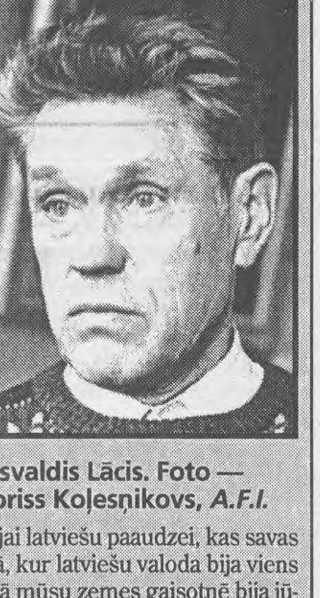

Visvaldis Lācis. Foto — Boriss Koļesņikovs, *A.F.I.*

Mana dzīve ir bijusi laimīga kaut vai tādēļ, ka es piederu tai vienīgajai latviešu paaudzei, kas savas skolas gaitas sāka un varēja beigt skolā, kur latviešu valoda bija viens no vissvarīgākajiem priekšmetiem. Visā mūsu zemes gaisotnē bija jūtama latviska elpa. Visi runāja latviešu valodā, un tā skanēja visur. Arī vēsture mums bija bijusi labvēlīga. XVIII gadsimta beigās 0,6% Latvijas iedzīvotāju bija krievi. Kungu tautas — vāciešu — piederīgo bija maz, un tie dzīvoja pilsētās un muižās. Rietumeiropas kultūrai valdot, rusicismi bija palikuši tikai Latgalē, citur tie ātri nogrima latviešu valodas spēcīgajā straumē. Skolotāji, avīžnieki un radioļaudis ātri un sekmīgi sāka nīdēt ģermānismus. Atceros, skolotājs pamatskolā ar asu ironiju mūs mācīja: «Forša ir tikai dorša, bet to latviski sauc par mencu.» Kā tad ir šodien? Pēc piecdesmit gadu ilgas uzspiestas rusifikācijas *davai, vot* un *točno* stabili vēl turas daudzu latviešu leksikā. Vestienas padomju saimniecības bijušajās darbnīcās (cehi var būt tikai aiz Zilupes) vīri brieduma gados ar pūlēm un saērcināti labo komunisma mantojumu — sarūsējušos traktorus un automobiļus — un pa starpām iespraudz vārdus krievu valodā, pieminot kaimiņu māti un vecāko sieviešu profesiju pāsaulē. Tāpat runā arī jaunieši. Vakarā vīri aiziet mājās un tur televīzijas ekrānā dzird Ojāru Rubeni stāstām, ka «no televīzijas aizgājuši daudzi **forši** cilvēki». Pēc tam ekrānā ir redzams Valsts prezidents G.Ulmanis, un viņš, atbildot uz žurnālista jautājumu, saka — lai pieņemtu lēmumu par nākamās valdības ministru prezidentu, viņam esot vajadzīgs *taimauts*. Prezidentu pārspēt nevajadzīgu svešvārdu lietošanā tūdaļ steidzas Edvīns Inkēns, paziņodams, ka viņa vadītajā iestādē katru dienu pēta kontentanalīzes. Laikraksta redaktors, saprazdams, ka diez vai daudzi lasītāji zinās vārda nozīmi, aiz kontenanalīzes iekavās ieliek paskaidrojumu latviešu valodā — satura analīzes. Bet Inkēnam ar to vien ir par maz. Pēc dažām dienām televīzijā viņš stāsta, ka ministrijā katru rītu notiekot brīfingi. Un tajā pašā vakarā TV sporta ziņās žurnālists Zeps mūs pamielo vēl ar vienu jaunvārdu: «Mačs noslēdzās ar *fifti-fifti* rezultātu.» Patiešām, kādēļ gan Zepam būtu jārunā tik nabadzīgajā tēvu valodā un jāsaka, ka spēle beidzās neizšķirti, ja to pašu var pateikt «glaunāk». Pret mūsu dzimto valodu, vienu no visvecākajām indoeiropiešu valodu saimes valodām, ikdienas grēko visi — prese, radio, televīzija. Daudzu tūkstošu gadu laikā uzkrātais, bagātais vārdu krājums izrādās nepietiekams, sevišķi mūzikā. Mums paziņo, ka pārdoti seši miljoni dziesmas *Vaterlo* singli, ka amerikāņu tops pagājušajā nedēļā ir bijis, lūk, tāds, ka šai dziesmai ir miljoniem fanu visā pasaulē un ka pērngad šī dziesma ir bijusi hits. Drausmīgi klausīties! Diemžēl arī Raimonds Pauls, kā tagad uzzinām, izrādes gatavojis tikai padomju varas gados, tagad viņš gatavo šovus. Ja jau tā runā dažu paaudžu mūsu tautas elks, ko gan mēs varam gaidīt no jaunatnes, kas savu elku klausās televīzijā un radiopārraidēs? Kādai jaunai žurnālistei vairs neder latviešu valodā jau nostiprinājies svešvārds — masiere. Viņai, tāpat kā Leonīdam Brežņevam, vairāk patīk masāžistes. Jaunās žurnālistes Ilva Skulte un Dita Rituma, šķiet, sacenšas vārdu nīdēšanā. Skulte raksta, ka «kas to nesaprot, jūtas frustrēts», bet Rituma nodaļas virsrakstā liek vārdus «Latvijas bezcerīgais autsaiders». Ilva Skulte! Jūsu rakstus lasot es patiešām esmu frustrēts (vīlies, zaudējis cerību).

Dāņu tautā esot tik izkopta dzimtās valodas kultūras sajūta, ka arī vienkārši darba cilvēki uzskatot par kauna lietu runāt sabiedrībā neliterārā dāņu valodā. Pēdējā laikā es daudz rakstu laikrakstiem un žurnāliem. Tūdaļ iznāks manas grāmatas *Otrais pasaules karš, 2.daļa*. Arī es esmu grēkojis. Es apsolos sekot dāņu piemēram un biežāk ieskatīties pareizrakstības, svešvārdu un gramatikas grāmatā. Pasmelsim visi biežāk pa krūzei no mūsu tēvu valodas dzidrā avota ūdeņiem! Bez latviešu valodas Latvija būs nekas.

Visvaldis Lācis

VĒSTULES

Man netīk B.Pelses klaigāšana

Izlasījusi B.Pelses vēstuli (Diena, 31.I 95.), nevarēju vairs nerakstīt. Viņas raksti un runas televīzijā man vienmēr izraisa riebumu.

Gribas izsaukties: «Ko tad Jūs, B.Pelse, darījāt boļševisma laikos? Vai tie Jums bija tik labi? Neesmu lasījusi nevienu rakstu avīzēs, ka Jūs esat cīnījusies par maznodrošināto tiesībām tajā laikā. Vai toreiz Jums tiešām bija tik labi? Varētu domāt, ka Jūs piederat pie bijušās nomenklatūras.»

Tajos «labajos laikos», kad man bija spēks, līdz 55 gadiem strādāju valsts darbā. Mūsu ģimenē auga trīs bērni, bija jāpalīdz divām mātēm bez pensijas. Vienai nebija darba stāža, jo audzinājusi lielu ģimeni (10 bērnus), otra dzīvojusi un strādājusi savā saimniecībā (10 ha), bija invalīde. No valsts viņas nesaņēma ne kapeikas.

Vai tad pirms divdesmit trīsdesmit gadiem es varēju iet piketēt un kliegt, ka mums grūti savilkt galus? Kopā ar vīru, lai izskolotu dēlus un palīdzētu vecākiem, mēs strādājām no saules līdz saulei. Tagad, kam ir tik grūti, prasa valdībai. Daudzi kļuvuši tik smalki, ka labāk dzīvo bez darba un kliedz, nekā dara vienkāršu un melnu darbu, lai kaut ko nopelnītu ar saviem spēkiem.

Esmu augusi pirmās brīvvalsts laikos. Bijām liela ģimene, nevienam neienāca prātā prasīt no valsts palīdzību. Kurš no bērniem sasniedza desmit gadu vecumu, gāja ganos pie lielajiem saimniekiem. Pelnīja skolai drēbes un maizi.

Žēl, ka ir tik daudz to, kam gribas atpakaļ sociālismā. Viņi bremzē attīstību, kur var — gan tieši, gan slēpti. Enerģiski to dara arī B.Pelse. Vēlu sekmes Saeimai un valdībai grūtajā atjaunošanas darbā, neskatoties uz nelabvēļiem gan no labās, gan kreisās puses.

A.Kazaka Ādažos

Aicinājums Latvijas tautai

Mēs neesam visgudrie un nekad tādi nebūsim, vienmēr prasīsim padomu tautai.

Prast vadīt valsti nozīmē pirmām kārtām radīt godīgu, gudru un darboties spējīgu cilvēku kopu (komandu) un mācēt tās darbu pareizi virzīt, lai veiksmīgi izmantotu zinātnes līdzšinējās iestrādes un tautas pieredzi, rūpējoties par taisnīgumu, sūrdieņu atbalstīšanu un tautas plauksmi.

Godīgi vadīt valsti nozīmē visu darīt atklāti, pirms svarīgu lēmumu pieņemšanas izzināt sabiedrības viedokli, izskaidrojot un pamatojot tai savu nostāju.

Veiksmes pamats — uzticība tautai.

Tikai tas, kas uzticas tautai, ir pelnījis tautas uzticību!

Tikai tas, kas tic tautai, spēj droši vadīt valsti!

Cik skumji, ka tā pati tauta, kas janvāra un augusta puču laikā bija gatava ar kailām rokām, ar saviem augumiem aizstāvēt ievēlētos priekšstāvjus, tagad jūtas atsvešināta un panicināta, dižvīru acīs kļuvusi par «reņģu ēdājiem», «lumpeniem» (latviski — skrandaiņiem), «lēti uzpērkamiem vientiešiem».

Griežamies pie jums, Latvijas pilsoņi, ar lūgumu: atrodiet savā vidū godīgus cilvēkus, kas, ietikuši Saeimā un valdībā, nekļūtu augstprātīgi un visgudri, cienītu tautu, būtu tās kalpi.

Mēs uzņemsimies rūpes par viņu iekļūšanu Saeimā un valdībā, par valsts vadīšanas pamatzināšanu apgūšanu.

Odisejs Kostanda,
partijas *Tautas kustība Latvijai*
priekšsēdētāja vietnieks

Cienītais Vulfsona kungs!

Šā gada 14.janvāra televīzijas intervijā Rubeņa kungam Jūs izteicāties izjusti, bet rezervēti. Tas ir saprotams, ja ņem vērā pašreizējās varas elites attieksmi un inertumu pret Jūsu lielajiem nopelniem Latvijas neatkarības atgūšanā.

Visiem zināms, ka pirms 18.novembra svētkiem preses slejās un citos informācijas līdzekļos tika aptaujāta tauta par iespējamiem kandidātiem apbalvošanai ar Triju Zvaigžņu ordeni. Pārliecinoši bija minēti D.Īvāna, M.Vulfsona, J.Petera u.c. vārdi. Diemžēl to neņēma vērā.

Man un daudziem citiem cilvēkiem paliks pārliecība, ka Jūs bijāt pats drosmīgākais cilvēks, kas Maskavā no Kongresa tribīnes pateicāt visai pasaulei, ka tā bija Latvijas un visas Baltijas okupācija. Atmodas dienās tauta Jūs un Daini Īvānu bija gatava uz rokām nēsāt.

Skumji, ka Latvijas tagadējie vadītāji izliekas to aizmirsuši. Tautas patiesā daļa Jums un arī Dainim Īvānam savās sirdīs ir piešķīrusi pašus lielākos apbalvojumus.

Bērziņu ģimene Bauskā

Diena

Galvenā redaktore Sarmīte Ēlerte
Redakcijas adrese: Pils ielā 12, Rīgā, PDP, LV–1963. **Tālrunis 220019.**
Iznāk kopš 1990. gada 23. novembra.
Datorsalikums. Ofsetiespiedums. 6 uzsk. iespiedloksnes.
Iespiests a/s *Preses nams* tipogrāfijā Balasta dambī 3,
Konta nr. 004467737 Latvijas Industriālajā bankā.
Izdevējs — a/s *Diena*.
Reģistrācijas apliecības nr. 1046.
Laikraksts iznāk katru dienu, izņemot svētdienas.
The Newspaper of the Republic of Latvia *Diena* (The Day),
12 Pils St., Riga, PDP, LV–1963, Latvia.
Metiens latviešu izdevumam 59 720, krievu — 16 850.

© Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz *Dienu* obligāta
Sludinājumus *Dienai* pieņem Pils ielā 12 tālr. 221133
Pasūtījuma indekss 68116.
Manuskripti iesniedzami divos eksemplāros mašīnrakstā, tos nerecenzē un atpakaļ neizsniedz.

LAINBANKAS LIETA

Fiktīvi krediti — dzīves īstenība?

Anita Smoļenska

Lainbankas oponenti par sākotnējo iemeslu, kas bankai licis izdarīt pārkāpumu un no kā tālāk attīstījies skandāls, norāda nepieciešamību uzlabot bankas finansiālos rādītājus. Konkrētāk — ar fiktīvu kredītu palīdzību tā it kā mēģinājusi palielināt statūtkapitālu. Izsekojot *RBS (Rīgas biznesa servisa)* struktūrām izsniegto kredītu ceļu, šī versija liekas visai ticama.

Kā ar fiktīviem kredītiem var palielināt statūtkapitālu?

Bankas statūtkapitāla palielināšana ir pastāvīga un spiedīga problēma daudzām Latvijas komercbankām. Pirmkārt, likums paredz līdz 1997.gadam visām bankām statūtkapitālu palielināt līdz 2 miljoniem latu, otrkārt, Latvijas Bankas (LB) normatīvi prasa, lai starp bankas kapitālu un piesaistītajiem līdzekļiem pastāvētu noteikta attiecība (1:10). Proti, lai banka varētu strādāt ar klientu uzticētajiem līdzekļiem, tās statūtkapitālam jāsasniedz noteikts līmenis, pretējā gadījumā draud LB sankcijas vai galējā variantā pat licences anulēšana.

Ja banka nevar atrast potenciālos akcionārus, kuri gribētu un būtu spējīgi ieguldīt statūtkapitālā vajadzīgo summu, tai varētu rasties doma šiem mērķiem izmantot pašas līdzekļus.

Likums, protams, to neatļauj, taču bankai vēl ir iespēja šīs pašas naudas ceļus samudžināt tā, lai rezultātā nevienam nebūtu skaidrs, par kādu naudu akcijas nopirktas.

Viena iespēja ir atrast firmas, kuras būtu ar mieru caur sevi «izlaist» tā saucamos fiktīvos kredītus un beigās tos ieguldīt atkal bankā, tādējādi šķietami palielinot statūtkapitālu.

Turpinājums 6.lpp.

Harija Volodko pārstāvētās *RBS* struktūras nopirka *Lainbankas* akcijas par tādu pašu summu, kādu citas viņa firmas saņēma kredītos, — 500 000 latiem. *Lainbankas* akcijas 100 000 latu vērtībā a/s *RBS* piederēja jau agrāk

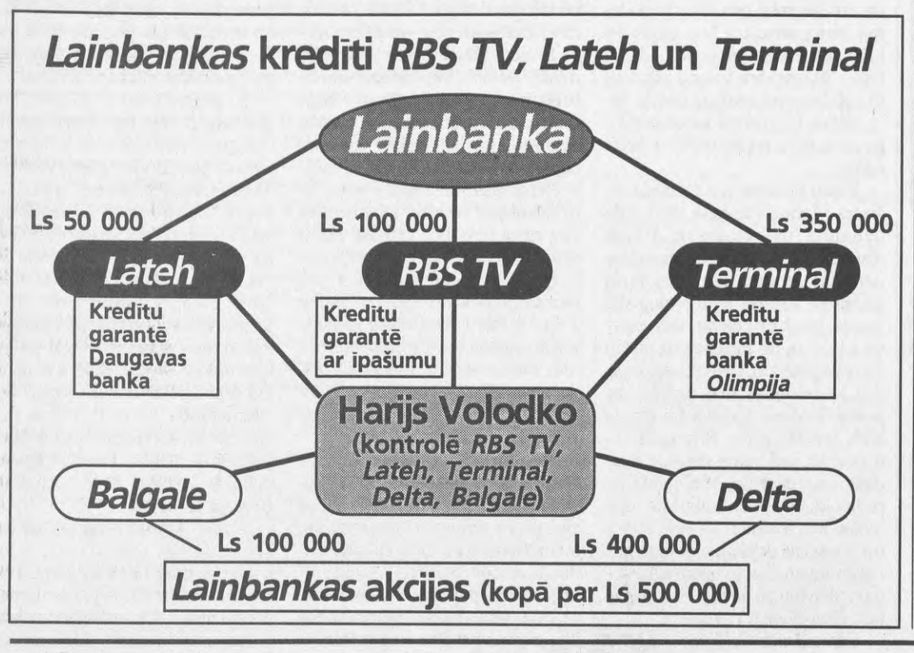

TELEFONAPTAUJA

Ulmanim Maskavā nav ko meklēt

Sanita Upleja

«Kārlis Ulmanis kapā otrādi apgriezts, ja redzētu, ka Guntis Ulmanis brauc uz Maskavu svinēt Otrā pasaules kara beigas. Lai tik brauc un paliek tur,» tādas bija *Dienas* lasītāju atbildes uz telefonakcijas jautājumu *Vai Latvijas prezidentam būtu jābrauc uz Krieviju svinēt Otrā pasaules kara gadadienu?* No 68 zvanītājiem divu stundu laikā tikai 11 bija pārliecināti, ka Latvijas prezidentam ir jāpiedalās Otrā pasaules kara gadadienas svinībās 9.maijā Maskavā. Savukārt pārējie ar dažādu motivāciju kategoriski noraidīja šādu rīcību.

Uz jautājumu, vai Ulmanim jābrauc uz Krieviju svinēt Otrā pasaules kara beigas, tikai daži *Dienas* lasītāji atbildēja apstiprinoši. Kolāža — Aija Austruma

Latvijai Otrais pasaules karš vēl nav beidzies

Galvenais arguments noraidošai attieksmei pret iespējamo Valsts prezidenta braucienu uz Maskavu 9.maijā ir — «tā bija nevis mūsu uzvara, bet Latvijas otrās okupācijas sākums». Vairākums telefonakcijas dalībnieku bija pārliecināti, ka Latvijai Otrais pasaules karš vēl nav beidzies, un 1945.gada 9.maijs ir tikai Latvijas okupācijas turpinājums — «viens režīms nomainīja otru». «Tas būtu spļāviens sejā izsūtītajiem, leģionāriem, kauna traips visai latviešu tautai, un Ulmanis taču pats ir no izsūtītajiem.»

Daži savukārt domā, ka tie nav mūsu svētki un mūsu uzvara, jo tie ir Krievijas svētki un uzvara. «Vispirms lai Krievija ANO mums atvainojas par visiem pāridarījumiem,» teica kāds *Dienas* lasītājs. Citi bija vēl lakoniskāki: «Ulmanim Maskavā nekas nav pazudis, nav tur ko meklēt.» Vēl kāds domā, ka šī būtu īstā reize, lai Latvija parādītu savu nostāju — «tagad mēs varētu izteikt visu, ko esam pārdzīvojuši un jūtam pret šo valsti», citādi Krievija varēšot priecāties, ka mēs atkal neuzdrošinājāmies atteikt.

Interesanti, ka daļa telefonakcijas dalībnieku, kas noraidīja iespējamo Ulmaņa vizīti Maskavā 9.maijā, savu nostāju pamatoja nevis ar Latvijas okupācijas jautājumu, bet ar šodienas notikumiem pašā Krievijā. «Kamēr Čečenijā notiek tādas lietas, Latvijas prezidents nevar braukt svinēt svētkus, tā būtu viņa nelabojama kļūda. Kādi tur svētki,» atzina kāds krievu valodā runājošs vīrietis. Līdzīgu domu pauda vēl cits *Dienas* lasītājs, teikdams, ka «svētkus varēs svinēt, kad fašisms būs likvidēts ne tikai Vācijā, bet arī Krievijā».

Latvijai jāsvin uzvara pār fašismu

Savukārt tiem 11 *Dienas* lasītājiem, kas domā, ka Latvijas prezidentam būtu jābrauc uz 9.maija svinībām Maskavā, gandrīz katram bija savs pamatojums. Šajos telefona zvanos visbiežāk skanēja teikums, ka «1945.gada 9.maijs ir uzvara pār fašismu», un Latvijai, ja tā nav fašistiska valsts, būtu jāpiedalās tādā atceres pasākumā, lai tā nenostātos pretējās pozīcijās sabiedrotajiem, kas, domājams, piedalīsies šajās svinībās. Negatīva lēmuma dēļ varot ciest Latvijas starptautiskais prestižs, un «mums jādzīvo kā Eiropā un jāatzīst, ka uzvara pār hitlerismu ir visas cilvēces uzvara», piebilstot, ka bez šīs uzvaras Latvijai šodien nebūtu nekādas brīvības.

«Karš — tā ir vislielākā nejēdzība pasaulē, tādēļ mums jābūt diplomātiem un jāpiedalās šajās svinībās.» Telefonakcijas laikā tika pausta atziņa, ka «ar kaimiņiem labi jāsadzīvo», un tādēļ prezidentam jābrauc uz Maskavu. Te gan jāpiebilst, ka šo viedokli galvenokārt pārstāvēja krievu valodā runājošie *Dienas* lasītāji. «Prezidents pats ir pietiekami gudrs, lai pats pieņemtu lēmumu, taču labāk būtu, ja brauktu uz visām vietām, kur būs šim notikumam veltītas svinības, vien ne uz vienu.»

Uz Parīzi, nevis uz Maskavu

Tā kā Latvijas prezidents pagaidām ir saņēmis trīs ielūgumus uz Otrā pasaules kara beigu svinībām Parīzē, Maskavā un Londonā, *Dienas* lasītājiem bija kas sakāms arī par šo jautājumu. Vairāki zvanītāji ieteica braukt tikai pie sabiedrotajiem uz Parīzi un Londonu, vai arī nebraukt ne uz vienu pasākumu, jo «gan Rietumi, gan Austrumi mūs nodeva». Telefonakcijas dalībnieki gan atzinīgi novērtēja Baltijas valstu prezidentu vienotību, ka «brauks visi vai neviens», bet «labāk jau savu kāju tur nespert».

Lai gan vairākums akcijas laikā izteicās, ka Latvijas prezidentam Maskavā nav ko darīt, tomēr Otrā pasaules kara gadadiena un uzvara pār fašismu būtu jāatzīmē, tādēļ tika izteikti daži priekšlikumi svētku svinēšanai Latvijā. Tās varētu būt svinības kopā ar citām Eiropas valstīm 8.maijā, vai arī «nebraukt nekur citur un svinēt 8.maiju tepat Kurzemē». Kāds krievu valodā runājošs vīrietis ieteica šajā dienā apsveikt kara veterānus un aizsūtīt apsveikumu arī Jeļcinam.

Lai nu kā, lēmumu par Otrā pasaules kara beigu 50.gadadienas svinībām pieņems Latvijas Valsts prezidents, sazinoties ar Lietuvas un Igaunijas prezidentiem.◆

AUDIO TEHNIKA VIDEO
SONY AIWA PANASONIC JVC SHARP
● televizori
● videomagnetofoni
● stereokompleksi
● videokameras
● fotoaparāti
● telefoni, faksi
● sadzīves tehnika
VISPLAŠĀKĀ IZVĒLE
● pieredzējuši darbinieki
● bezmaksas konsultācijas
● zemākās cenas
● drošas garantijas
Veikals - Marijas 15
Tālr.: 286956, 333276
Fakss: (371) - 7830485.

Firma PĀRDOD 5 telefona numurus (22 ..., 21 ...) Smilšu ielā. Tālr. 225771, 272005.

A/s Interbaltija–ALFA
Pērk un pārdod DENACIONALIZĒTOS NAMĪPAŠUMUS RĪGĀ UN JŪRMALĀ.
Tālr. 273290, 292885.

ComputerLand/Rīga
is looking for *a sales manager*.
If you
★ have a good work experience with computer
★ have higher education related to computers
★ are fluent Latvian, English and Russian
★ are approachable and open minded
please contact us by phone No. *228 266*

GUMIJAS ZĪMOGI FIRMA L.G.V.
VEIDLAPAS, VIZĪTKARTES
287540 285560
RĪGA, BLAUMAŅA ielā 38/40, 3. stāvā, 39. kab.

Firma BOIKO piedāvā dažādus iesaiņojuma materiālus:
polietilēna plēvi, dažādu krāsu maisiņus ar rokturiem un bez, iesaiņojumus ziediem. Vienreizējas lietošanas traukus: šķīvjus, glāzes, galda piederumus un daudz ko citu.
Mūsu adrese: Pērnavas ielā 42, tālr. 295714.

VALSTS KB
LATVIJAS HIPOTĒKU UN ZEMES BANKA
• Depozītnoguldījumi.
• Aizdevumi pret nekustamā īpašuma ķīlu.
• Nekustamā īpašuma vērtēšana.
Adrese: Doma laukumā 4, tālr. 211212, 226428, 228866.

TAS IR IZDEVĪGĀK!
Sūtiet savus sludinājumus uz Radio Rīgai tieši pa faksu un pēc dažām minūtēm to dzirdēs vairāk kā miljons klausītāju.
Un pats svarīgākais šajā lietā — pa faksu sūtītie sludinājumi Jums izmaksās tieši 1/3 lētāk kā parastie.
Mūsu faksa numurs:
200999
720304
RADIO RĪGA 106,2 komats

A/s *Mācību komercfirma* aicina uz kursiem:
● *Bilancspējīgu grāmatvežu sagatavošana,*
● *Privātuzņēmējdarbība – šuvēju sagatavošana darbam ar individuālajiem patentiem,*
● *Veikalu vadītāji.*
Adrese: Rīgā, Visvalža ielā 6, 3.stāvs, 33.kabinets.Tālr. 288492.

Pārdod šujmašīnu *PFAFF* (30.GADI).TĀLR. 532576.

BALTIJAS VALSTU NEATKARĪGO PRODUCENTU APVIENĪBAS
PROJEKTS *SLIEKSNIS*
Mēs esam XXI gadusimteņa priekšā. Cilvēce ir nonākusi līdz savam izvēles brīdim. Katram jāpiedāvā **SAVA** versija – neviena filozofija, neviens variants te netiek liegts. Ari Baltijai ir jāsaka savs vārds, **SAVAS** pieredzes piedāvājums nākotnei. Mākslas valodā.
Baltijas Neatkarīgo producentu apvienība izsludina konkursu pilnmetrāžas aktierfilmas projektam *SLIEKSNIS.*
Konkursā var piedalīties Baltijas valstu autori. Jāiesniedz filmas sinopse (mašīnrakstā 7–10 lpp.), pievienojot ziņas par autoru. Darbi jāiesūta 3 eksemplāros latviešu, krievu vai angļu valodā.
ADRESE: Elizabetes iela 83/85, LV 1047, a/k 626.
AR NORĀDI: konkursam *SLIEKSNIS.*
Iesniegšanas termiņš (pasta zīmogs) – 1995.gada 1.maijs. Darbus izvērtēs BNPA žūrija. Trīs labākos darbus apbalvos. Kopējais konkursa balvu fonds – 10 000 ASV $. Baltijas Valstu Neatkarīgo producentu asociācija vienosies ar autoriem par iesniegto projektu tālāku izmantošanu.
Autortiesības aizsargātas atbilstoši starptautiskajām autortiesību normām un Latvijas Republikas likumam *Par autortiesībām un blakustiesībām.*
Iesniegtos projektus nerecenzēs un atpakaļ nenosūtīs.

BALTTUR-R
RAŽOJAM UN REALIZĒJAM
majonēzes PROVANSAS IECIENĪTĀ AR PIPARIEM ĶIPLOKIEM DILLĒM TOMĀTIEM U.C.
RAFINĒTA SAULESPUĶU ĒĻĻA 1L
saulespuķu eļļu
Rīgā
Vienības gatvē 24/26
tālr. 614833, 275156

AICINĀM APMEKLĒT
alkoholisko dzērienu vairumtirdzniecības bāzi
Strenču ielā 5
PIEDĀVĀJAM:
— Igaunijas dzērienus;
— Latvijas balzamu;
— Rīgas vīnus;
— "Park" produkciju;
— "Grants" produkciju;
— konjakus;
— franču vīnus
LEGALITĀTI GARANTĒJAM!
Rūpnīcu cenas!
Tālr. 296976, 270648
Firma "VĒRTE"
Bezmaksas piegāde Rīgas robežās

ĻOTI IZDEVĪGS PIEDĀVĀJUMS TIEŠI JUMS
VISION EXPRESS
Rīgā *Basteja bulv.4 Marijas ielā 3*
Jūrmalā *Jomas ielā 31*
Liepājā *K.Zāles lauk.6*
Daugavpilī *Rīgas ielā 72*
Ventspilī *Andreja ielā 7*
1994.gada vadošo rietumvalstu firmu briļļu ietvari ar atlaidi 35%
Tikai līdz 26.februārim
Ieprieciniet sevi ar jaunu briļļu ietvaru un Jums izdosies vēl arī ietaupīt !

Latvijas Valsts apdrošināšanas firma *Latva* sakarā ar darbības paplašināšanu konkursa kārtībā aicina pieteikties darbā apdrošināšanas aģentus–brokerus. Pēc apmācības kursa beigšanas nodrošina ar darbu. Pieteikumus pieņem līdz š.g. 1.martam firmas pārvaldē Rīgā, Vaļņu ielā 1.
Uzziņas pa tālr. 216819, 224330, 224684.

Leizers SIA
IZĪRĒ BIROJU TELPAS JAUNUZCELTĀ ĒKĀ BRĪVĪBAS ielā 177.
Izziņas:
Brīvības ielā 177, 1. sekcija 2. stāvs, tālr. 360-090, 360-934 no 9.00 līdz 17.00.

Mode *Gīze* aicina pasūtīt ielas apģērbus, vieglos tērpus, kāzu tērpus, vakartērpus, kažokādas cepures, apkakles, puskažokus, vīriešu uzvalkus. Tālr. 272855 (dienā), 220252 (vakaros).

Pārdod *Opel Omega* (89.g., 2,3 l, dizelis, balts, ideālā stāvoklī, 6,9 l/100 km pilsētas ciklā, centrālā atslēga, signalizācija, jauns augstspiediena sūknis, jauns amortizators, jaunas riepas, kopts tikai servisa apstākļos). Lēti. Apskatīt Eizenšteina ielā 3, autoveikalā *GROS*.

Maina privatizētu 1 istabas dzīvokli Biķernieku ielā (1.stāvs, visas ērtības) pret 3–4 istabu dzīvokli tajā pašā rajonā. Tālr. 565636.

8. februārī Maskavas un Ķengaraga ielu rajonā no mašīnas RAF 2203 **tika nozagta polietilēna soma** ar SIA *Mertin* grāmatvedības un reģistrācijas dokumentiem. Lūdzam personas, kam ir ziņas par to atrašanās vietu vai personām, kam tie pieder, pret atlīdzību ziņot pa tālr. 340043 (pēc plkst.18, Jurijs).

Veikals *Galerija* par labu samaksu **pērk militāros formas tērpus,** porcelāna un bronzas figūriņas, pasta atklātnes, markas, monētas, medaļas (viss līdz 1945.gadam). Samaksa tūlītēja. Dzirnavu iela 53.

PĀRDOD lauku māju, divstāvu nepabeigtu jaunbūvi,Jaunjelgavas šosejas malā (Daugava 300 m, ir tālrunis, 380 V strāva, 30 km no Rīgas, 4 km no Ķeguma, zeme 3 ha), kā arī VAZ 2102 (79.g.). Tālr. 425308.

Šodien veikalam "PALAHALLI" divi gadi - svētki arī jums!

Jūs priecēs pirmie pavasara audumi.

Ievērojamas atlaides audumiem, gatavajiem apģērbiem, kā arī citām precēm 2. stāvā no 15. līdz 19. februārim.

Palahalli

Rīgā, Kr. Barona ielā 29, darba laiks 9-19, S. 10-18, Sv. 10-17

©LATEX

FIRMA **LATHAAG** PAR MĒRENĀM CENĀM PĀRDOD:
slīpēšanas, virpošanas, frēzēšanas, metālgriešanas darbgaldus un mehāniskās preses, darbgaldus optiskā stikla apstrādei (griešana, slīpēšana, pulēšana), kombinētos kokapstrādes darbgaldus, kontrolmēraparātus, voltmetrus, oscilogrāfus, hercometrus un dažādu modifikāciju ampērmetrus, montāžas darbgaldus, atslēdznieku urbjmašīnas un atslēdznieku darbgaldus.
Interesēties: Rīga, Kurzemes prospekts 1a.
Tālr. 426582, iekšējais tālr. – 393, 371 (no plkst. 9 līdz 16).

DIENVIDU ELEKTRISKIE TĪKLI

NO JURIDISKĀM UN FIZISKĀM PERSONĀM
IEPĒRK SKUJKOKU STABU KOKSNI
– GARUMS 9,5; 11; 12; 13 m. DIAMETRS tievgalī 17–24 cm. Iepirkšanas cena priedei līdz Ls 27, eglei līdz Ls 23. Cenas mainās atkarībā no piegādātāja atrašanās vietas. TRANSPORTU NODROŠINA.

Jelgavā, Elektrības ielā 10.Tālr. 26979, 40250, 40367.

Valsts Bulduru dārzkopības tehnikums
IZSLUDINA KONKURSU
UZ DĀRZKOPĪBAS AGRONOMA – APMĀCĪBAS MEISTARA (VĪRIEŠA) DARBA VIETU
Mācību saimniecības dārzeņu–garšaugu iecirknī.
Pieteikties līdz 26.februārim pa tālr. 7–53253, 7–53135.
Konkurss notiks 1995.gada 2.martā.

Viburcol® (svecītes)
Homeopātiskas zāles.
Nomierinošs līdzeklis bērniem un zīdaiņiem.
Lieto kā nomierinošu līdzekli paaugstinātas temperatūras gadījumā vai bez tās, kā arī zobu augšanas laikā.
Satur tikai dabiskas izcelsmes vielas.
Blakus parādības nav novērotas.
Kontrindikāciju nav.
Var lietot kopā ar citiem preparātiem.
Devas:
Stipra uzbudinājuma gadījumā vairākas reizes (3 - 6) diennaktī pa 1 svecītei; stāvoklim uzlabojoties, pa 1 svecītei 2 - 3 reizes dienaktī ievadīt taisnajā zarnā.
Zīdaiņiem (sākot no dzīves pirmās dienas līdz 6 mēnešiem) maksimālā deva - pa 1 svecītei 2 reizes diennaktī.
Pērciet Rīgas homeopātiskajā aptiekā, Jūrmalas aptiekās (Dubultu aptiekā), "Drogu aptiekā" u.c.

Gripp-Heel®
Homeopātiskas zāles.
Simptomi: gripa, vīrusu infekcijas, saaukstēšanās slimības.
Blakus parādības nav novērotas.
Kontrindikāciju nav.
Var lietot kopā ar citiem preparātiem.
Devas un lietošana:
Pieaugušiem un bērniem, kas vecāki par 6 gadiem: akūtu saslimšanu gadījumos un, sākoties pirmajiem slimības simptomiem, katras 15 min. pa 1 tabletei 2 stundu laikā; parastu saslimšanu gadījumos 3 - 5 reizes dienā pa 1 tabletei zem mēles līdz izkušanai.
Profilaksei lieto 1 tableti dienā.
Bērniem līdz 6 gadu vecumam pa 1/2 tabletei ar tādiem pašiem intervāliem.
Īpašības: Gripp - Xeel veicina slimības simptomu ātru novēršanu, vienlaicīgi stimulē dabīgo aizsardzības funkciju aktivizāciju, līdz ar to paātrinot atveseļošanās procesu.
Pērciet Rīgas homeopātiskajā aptiekā, Jūrmalas (Dubultu) aptiekās, "Drogu aptiekā" u.c.

BALTIJAS PAPĪRS SIA

VAJADZĪGS
tirdzniecības aģents.
PRASĪBAS:
- vidējā vai augstākā izglītība,
- vēlamas angļu valodas zināšanas,
- iemaņas darbā ar kompjūteru,
- personīgais autotransports.

Pretendentam jābūt vecumā līdz 35 gadiem. Aicināti interesenti ar darba pieredzi un iesācēji.
Firma maksā pamatalgu.
PIETEIKTIES pie sekretāres pa tālr. 279408, 270669 (no plkst. 9 līdz 16.30) līdz 22.februārim.

SIA Besko Ltd.
(reģ. apl. nr. 010301760)
tiek likvidēta. Pretenzijas pieņem trīs mēnešu laikā no sludinājuma publicēšanas dienas.

PAZUDUŠI DOKUMENTI
uz Pauļa Zabarovska vārda. Tālr. 366893.

IZSTĀDES

Vai tie ir vaļi, ko redz peldam?

Pārdomas par lietišķās mākslas izstādi *Arsenālā*

Inga Skujiņa*

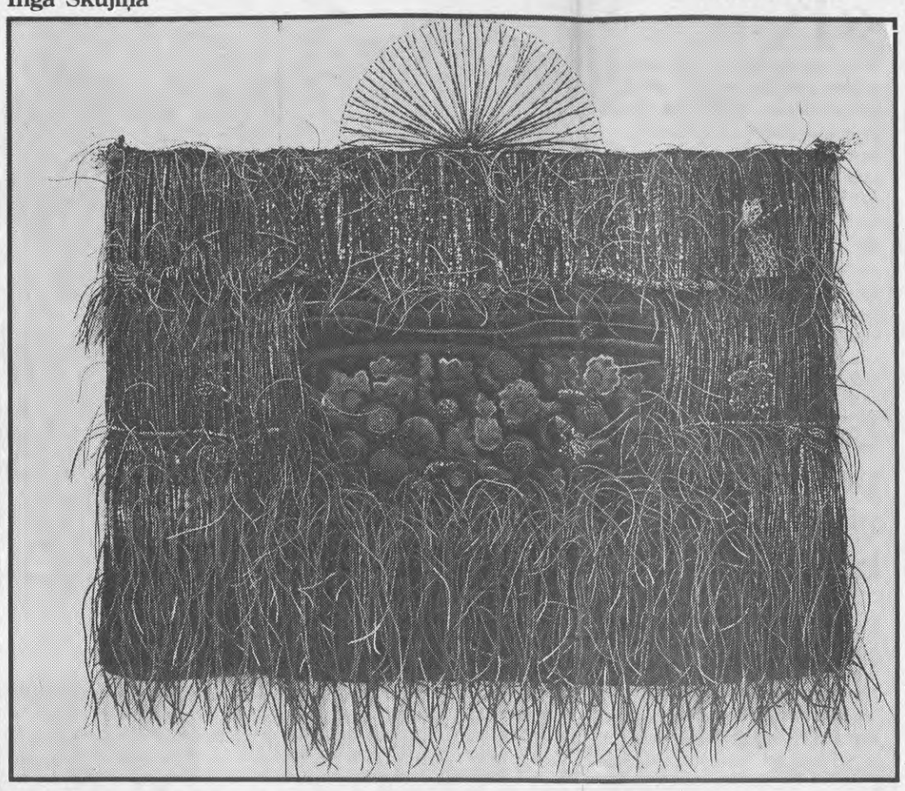

Šīs izstādes lielā jēga ir tā, ka tā rāda — mēs vēl neesam pilnīgi sašķaidīti.
Foto — Jānis Buls, *Diena*

Pirms Ziemassvētkiem Rīgā paklīda valodas, ka janvāra vidū ir noligta *Arsenāla* zāle un notiks lietišķās mākslas izstāde. Tā, kā kādreiz mākslinieku kongress Lēma. Demokrātiskais salons, ko rīko, īsti nesaprotot, kam un kāpēc. Mākslinieku raibais puduris ir liels un līdzīgs stihijai, par iespējamo publiku nevienam nav īsta priekšstata. Kas tagad iet uz izstādēm? Ko tur meklē? Pēc kā ilgojas? *One-man-show* galerijas un prominentie muzeji — jā, bet nežūrēta izstāde???

Ak, tā ir kā kardiogramma, kā analize, kā slepeni izlasīta atzīšanās vēstule. Veselība ir laba! Šķiet, neviens pat nav gājis bojā, ja nu vienīgi notikusi dabiska šūnu apmaiņa. Keramiķus piemeklējis elefantisms, tik lieli trauki sen nebija redzēti. Lai kā es sevi iegrožoju atmiņu kultivēšanā, tomēr bija jāatceras agrākās gleznu/skulptūru izstādes, kur, atkāpjoties gleznas priekšā, vienmēr sāpīgi uzskrēju skulptūrai. Laime, ka tā bija akmensmasas keramika, kam šoreiz nemitīgi drāzos virsū, aptekādama tekstilu. Varēja iznākt dārgs izstādes apmeklējums. Bet tekstils? Šķiet, būtu pilnīgi aplam vērtēt mākslinieku personīgos radošos spēkus pēc pienesuma šai plašajai izstādei. Iespējams, varētu vērtēt «cunftu» kopējo situāciju.

Kurp patlaban migrē kuprainie vaļi? Vai tie pašnāvnieciski metas krasta smiltīs vai — tieši pretēji — dzied savas mīlas dziesmas? Liekas, tie ir zaudējuši orientāciju. Es taujāju tālāk. Kādēļ jūs darāt savu darbu? Lai krātos izstāžu pieredze? Jūs tas baro? Jums ir pasūtījums? Tā ir jūsu sirdsdarbības, jūsu esības izpausme? Jūs baidāties, ka jums atņems darbnīcu? Jums nojauta saka, ka veicat misiju? Jums kauns atzīties, ka aiz ieraduma un spītības?

Rudens motīvs. Spārni. Ziemas saule. Zīmējumi smiltīs. Briežu taka. Vide. Krēsls. Ainava. Tāls ceļš. Vaboles. Neredzamais laiks. Nepāla. Lauskas. Kompozīcija. Šķibais. XXX. Klusā daba ar divām vardēm.

Skaidrs, ka šobrīd nav figurālistu laiks. Cilvēkam cilvēks nav brālis. Dažādu iemeslu dēļ skatīties acīs ir neērti. Viens otram izvilis pēdējo grasi. Otrs vienam kaunas rādīties, jo cauras zeķes. Tas, kurš kādreiz mācīja, pats dabūjis mācību. Lielais pasaules rumpja sirdspuksts krietni sajaucis venozās un arteriālās asinis. Un tā nu iznāk, ka gan tie, kas nāk skatīties, gan tie, kas rāda, ir vienādi jautātāji. Visi grib izskaidrojumu. Gandarījumu. Stabilitāti. Mierinājumu.

Šīs izstādes lielā jēga ir tā, ka tā rāda — mēs vēl neesam pilnīgi sašķaidīti. Simtiem skatītāju nav vēl zaudējuši vēlēšanos turēties pie SAVAS lietišķās mākslas. Un par to ir priecīgi jābrīnās. Savukārt desmitiem mākslinieku nav padevušies augstprātībai vai gļēvumam, kā nu kurš, un, naudiņu paši maksādami, sarīkojuši kopēju izstādi.

Ar ko tekstilmākslinieki tagad aizraujas? Pārfrāzējot reklāmu, ka katra sieviete ir individualitāte, tāpēc tiek ražoti četri ziepju veidi, varētu mēģināt iedalīt arī galvenos tekstilceļus. Starp trīsdimensiju struktūristiem un futūristiem noteikti laimē tie, kas izpratuši mākslu sintēzes nozīmi un izdomājuši efektīgus nosaukumus. Ja darbs neaizved, tad nosaukums aizved fantāzijās un asociācijās, kas ir patīkams ceļojums.

Seniori koncentrējas uz sīkām, bet izsmalcinātām niansēm, uz tuvplānu, uz stingru ievingrinātas rokas tvērienu. Kā kādā multiplikācijas filmā saka: šīs pērles un zīds būs peļu priekšautiņiem. Ar jaunatni ir interesanti. Tai parasti piedēvē progresīvus uzskatus un vēlēšanos apstrīdēt bijušo. Bet laikam jaunatnes daļa, kas ir ar mieru stundām dēdēt stellēs, turklāt vēl stingri audzināta, šķiet visai atturīga. Iespējams, kaislības un dziņas vēl snauduļo aiz godīgu mācekļu čaumalas, kas drīz ar troksni pārsprāgs.

Un ceturtos, man šķiet, nemūžam nekas nemainīs. Tās ir personības, kas kā īlens izduras cauri visiem laikiem un visām kombinācijām, tādi — par laimi — ir arī šajā izstādē.

Un tomēr — KAM auž tekstilmākslinieks?

Visi darbi ir neliela mēra. Kāda paziņa nesen stāstīja, ka iepriekšējās desmitgades gobelēni viņu iespaidojuši fiziski, ar apmēriem, ar lielumu vien. Vai šis mazformāts ir galējā iespēja ieguldīt līdzekļus un laiku bez paredzama noieta? Vai rēķināšana, ka lielāku neviens nezinās kur piekārt? Vai negribēs samaksāt? Vai ārzemju salonos tas ir pierastākais pretimņemamais lielums? Vai arī azarta spēlēm, tādām kā bingo — NOPIRKS/NENOPIRKS —, jūs neziedojat vairāk pūļu? Bet kam, kam jūs aužat? Sev? Savai biogrāfijai? Savai nodzitajai tautai? Gobelēnus Ņujorkai? Parīzei? Bankām? Sakiet — kurām? Agrāk bija tēls — MASKAVA. Tagad ir BANKA? Kā tā izskatās? Kādas tautības vai, teiksim, mentalitātes tā ir? Un vispār — ko jūs gribat teikt? Nu kur tie apjukušie vaļi peld! To ir tik daudz, vai tie ir vaļi?◆

*I.Skujiņa — tekstilmāksliniece

Itālijas XX gadsimts Latvijā

Latvijas Mākslas akadēmijā līdz 25. februārim skatāmi XX gadsimta Itālijas mākslinieku darbi

Ieva Rupenheite

Izstāde, kurā redzami zīmējumi, akvareļi, kā arī dažādās grafikas tehnikās radītais, tapusi ar Itālijas vēstniecības, Latvijas Mākslas akadēmijas un mākslinieku grupas *B13* savstarpēju atbalstu. Notikuma kuratore ir mākslas eksperte Luče Monakēzi.

LMA aulā aplūkojami ap septiņdesmit itāļu mākslas darbi pusgadsimta laika posmā. Aptvert neaptveramo palīdz vienojošā tehnika un grafiku mākslinieciskās kvalitātes. Izņemot reālismu un hiperreālismu, apskatāmi vai visi divdesmitajam gadsimtam raksturīgie mākslas virzieni. Uzmanību uzreiz piesaistīja Alberto Burri (1915) ab-straktais, smagnēji melnais, izmantojot faktūras liecību — daudz pārdzīvojušais darbs. Autors uzskatāms par vienu no Itālijas konceptuālās mākslas pīlāriem. Neticami šķita lasīt Džordžo de Kiriko (1888—1978) vārdu un pat nezinātājā prieku izraisa Masimo Kampigli akvarelis ar mazo, jauko sievieti zelta rāmī; Pjero Gucones (1935) zaļā samta ainava; Lorenco Vespignāni (1924) ekspresīvie tušas vilcieni ar pauzēm (*Party* 1959)...

Kā izstādes pavadtekstā raksta Čezāre Vivaldi, dzejnieks un kritiķis, «Tā ir daudzveidīga un plaša panorāma, kas vēlreiz liecina par Itālijas mākslas lielo iedvesmu un spēju sniegt savu savdabīgo ieguldījumu starptautiskās estētikas tendencēs: no gadsimta sākuma avangardisma līdz tā sauktai «atpakaļ pie kārtības» tendencei. Uzticība elegantai vienkāršībai vienmēr bijusi viena no Itālijas mākslas atšķirības pazīmēm.»◆

Renato Gutuzo. Foto — Jānis Buls, *Diena*

KINO

Šveices kinomāksla Rīgā

No 20. līdz 26.februārim kinoteātrī *Rīga* šveiciešu filmu skate

Maija Līne, speciāli *Dienai*

Iespēju iepazīties ar Šveices kinomākslu mums nav bijis daudz. Līdz Rīgai pirms diviem gadiem bija atceļojušas septiņas šveiciešu kinorežisora Daniela Šmida filmas, ko demonstrēja kinoteātrī *Daile*. Ar Šveices vēstniecības un Šveices kultūras fonda *PRO HELVETIA* laipnu gādību šoreiz Rīgā bagātīga programma, kurā ietvertas astoņas mākslas un piecas dokumentālās filmas.

Filmu nedēļu iesāks režisora Rolfa Lisija filma *Lāga zēns Leo*. Komēdijā ir stāsts par dzelzceļa mašīnistu un rūdītu vecpuisi Leo Mangoldu, kas, lai izpalīdzētu savam draugam Adrianam, piekrīt fiktīvi apprecēt viņa mīļāko — bāra dejotāju no Taizemes — Apiju, lai viņa varētu palikt Šveicē. Lai apmānītu imigrācijas policijas aģentu, kas viņus uzmanīgi novēro, viņam ir jānodzīvo kopā ar laulāto sievu vismaz mēnesi. Taču šai piespiedu dzīvošanai kopā ir negaidītas sekas — šie divi likumīgi precētie cilvēki iemīl viens otru, un Leo negaidīti kļūst par drauga sāncensi... Ar šo filmu 20.februāra vakarā plkst.19 tiks atklāta Šveices filmu nedēļa. Savas filmas pirmizrādē kinoteātrī *Rīga* piedalīsies arī tās režisors Rolfs Lisijs.

Filmu programmu turpinās režisora Markusa Imhofa 1990.gadā uzņemtā psiholoģiskā drāma *Kalns*. Kādā no Šveices augstākajiem kalniem jau kopš pagājušā gadsimta atrodas meteoroloģiskā stacija, kas katru dienu raida ziņas uz ieleju un no turienes uz visām Eiropas pilsētām. Divdesmitajos gados, kad risinās filmas darbība, šajā stacijā vientuļi dzīvo un strādā kāds precēts pāris. Reiz pašā ziemas vidū, kad kalna virsotne ir atdalīta no ārpasaules, te negaidīti ierodas kāds cilvēks, bijušais virsnieks, kas uzskata, ka ticis apiets un šī stacijas priekšnieka vieta pienākas viņam. Starp viņiem sākas cīņa uz dzīvību un nāvi, jo ēdiena pietiek tikai diviem cilvēkiem.

Filma *Anna Goldina — pēdējā ragana* tapusi divu režisoru — Ģertrudes Pinkus un Stefana Portmana sadarbībā 1991.gadā. Tas ir stāsts par pēdējo sievieti, kas Eiropā XVIII gadsimta beigās tika sodīta ar nāvi tādēļ, ka viņa ir ragana. Kad 1781.gadā Glarusā negaidīti saslimst ārsta meita Anna Marija, sāk runāt, ka viņa ir apsēsta. Aizdomās tur bijušo kalponi Annu Goldinu, kas esot nobūrusi bērnu. Annai izdodas izbēgt no vajātājiem, kas tiek sūtīti, lai viņu apcietinaātu un viņa kādu laiku ar pieņemtu vārdu strādā citur. Bet tad viņai tomēr nāk uz pēdām un atved atpakaļ uz Glarusu. Un lai arī Annai izdodas izdziedināt meiteniti, šī sieviete, no kuras strāvo neparasta erotiska aura, kas vienlīdz apbur kā vīriešus, tā sievietes un bērnus, tiek pratināta un spīdzināta līdz viņas pretestība sašūst.

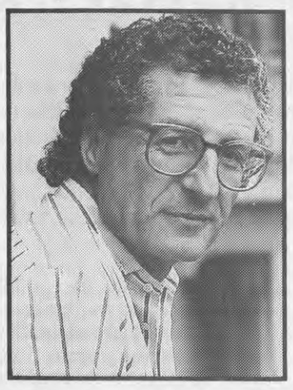

Režisors Rolfs Lisijs

Nākamā ir Alēna Tanera 1989.gadā uzņemtā filma *Sieviete no Rozehilas*. Šī traģiskā mīlasstāsta centrā ir divu kultūru un mentalitāšu konfrontācija. Režisors vēlriez pievērsas tēmai — svešzemniece Šveicē. Filmā kritiskā situācijā nonāk Džūlija, tumšādaina sieviete no Indijas okeāna salām, ko kāds šveiciešu fermeris pēc iepazīšanās aģentūras kataloga ir izvēlējies sev par sievu. Nedēļu pēc jaunās sievietes ierašanās sniegotajā Šveicē, viņi salaulājas. Izrādās, ka pusmūža vīra rupjā uzvedība jaunajai sievai šķiet tik nepieņemama, ka viņa nelaiž to savā guļamistabā, bet pēc tam aiziet pavisam. Tad viņa satiek Žaku, ar kuru viņai sākas kaislīgs mīlas romāns, kas turpinās līdz brīdim, kad tas uzzina, ka Džūlija gaida bērnu. Galvenās lomas atveidotājai Marī Gaidū šī loma kļuva par veiksmīgu debiju kino.

Jaunā šveiciešu kinorežisora Denisa Rabaglija pirmā spēles filma *Lielie uztraukumi* (1993), kurai viņš pats ir arī sarakstījis scenāriju, ir neatvairāmā melnā komēdija. Nedaudz mizantropiskais Martins atklāj, ka kļūs par tēvu. Nākamā māte, viņa vienas nakts draudzene Sallija, nemaz nevēlas viņa palīdzību bērna audzināšanā. Tas ir sākums daudziem traģiskiem un komiskiem notikumiem. Vai vīrietis spēj izjust «vīltus grūtniecību»? Režisors Rabaglia piedāvā skatītājiem iespēju pašiem par to pārliecināties. Šī filma jau izpelnījusies vairākas atzinības.

Klusā sezona (1992) ir jau rīdziniekiem pazīstamā šveiciešu kinorežisora Daniela Šmida filma. Tās darbība risinās kādā vecā, tagad slēgtā viesnīcā ar nolupušām sienām. Tā jau sen ir pārdota, bet reiz tā piederējusi filmas galvenā varoņa Valentīna (Semijs Frejs) vecvecākiem. Te viņš ir piedzimis un uzaudzis. Tagad Valentīns ir ieradies, lai pēdējo reizi pabūtu vecajā mājā, kuru paredzēts nojaukt. Klīstot caur tukšajām balles zālēm un koridoriem, viņa acu priekšā slīd atmiņu ainas. Viņš atkal ir mazs nevainīgs zēns, kuram vecāmāte (ko ar neparastu dabiskumu atveido Madalēna Fellini, Federiko Fellini māsa) stāsta neticamus notikumus — par to kā krievu anarhiste (Džeraldīna Čaplina) te reiz nogalināja tautas ienaidnieku, bet kaprizā Sāra Bernāra (Marisa Peredes) paveda vecotēvu, bet kāds burvju mākslinieks nohipnotizēja viesus...

Filmu programmā iekļauta arī bērnu filma *Anna annA* (1992), ko būs iespēja noskatīties sestdien un svētdien. Režisoru Grēti Klei un Jirgena Brauera filma ir viens no visfantastiskākajiem stāstiem par to, kas varētu atgadīties ar bērnu. Deviņgadīgā Anna ir radījusi sev izdomātu pasauli, kurā ļoti liela nozīme ir viņas bērnu grāmatai. Reiz, kad viņai ievajagas vēl vienu eksemplāru, viņa iezogas skolotāja istabā, lai uztaisītu kopiju. Baidoties, ka tiks pieķerta, viņa paslēpjas kopētājā, un rezultātā tiek uztaisīta viņas pašas fotokopija, kas atdzīvojas. Tagad patiešām sākas problēmas.

Šo programmu noslēdz režisora Ksavjē Kolēra 1990.gadā uzņemtā filma *Ceribu ceļojums*, kas savus pirmos panākumus guva Lokarno filmu festivālā un pēc tam apsteidza franču filmu *Sirano de Beržeraks* un saņēma Amerikas kinoakadēmijas balvu *Oskars* kā labākā ārzemju filma. Filmas pamatā ir patiesi notikumi. 1988.gadā mazs turku zēns nosala, kad viņa vecāki pāri sniegotajiem Alpu kalniem nelegāli mēģināja nokļūt Šveicē. Kolēra filma ir ļoti dramatiska un pilna sāpju. *Ceribu ceļojums* bija vienīgā filma, kas emocionāli aizkustināja skatītājus Lokarno festivālā un vienīgā, kas izpelnījās ovācijas. Kolērs saņēma *Bronzas leopardu*.

Un vēl tikai dažus vārdus par dokumentālajām filmām, kas arī ir ļoti interesantas. Režisora Samira filma *Bābele 2* ir stāsts par emigrantu otro paaudzi, kas sāk savas identitātes meklējumus. Aleksandra J.Sailera filma *Saruna* (1990) stāsta, kā ievērojamais režisors Beno Besons 1989.gadā vienlaikus divos teātros iestudēja Maksu Frišu. Divas filmas ir par mūziku un mūziķiem. Sirila Šlēfera filma *Ur-Musig* (1993) ir muzikāls ceļojums caur vēl daļēji saglabājušos centrālās Šveices ainavu. Tā ataino mūzikas un dabas saistību un savstarpējo iedarbību un cenšas savākt izzaudētā muzikālā mantojuma saknes. Filma *Pārkāpt robežu* (1990) ir Nikolasa Humberta un Vernera Pencela stāsts par mūziķi Fredu Fritu un viņa neparasto mūziku. Šajā filmā vētra, vilciens, elektriskā ģitāra, telefons, saksofons, lietus gāze, kaiju kliedzieni un motoru skaņas saplūst vienā simfonijā.◆

Kadrs no filmas *Sieviete no Rozehilas*

GRĀMATA

Latvijas daba dainās un fotogrāfijās

Egīls Zirnis

Kā apsveicama vēlēšanās nelaist zudumā jau esošo dabas fotogrāfu padarīto ir uzlūkojama maza, kautrīga apgāda *Mia Press* izdotās grāmatiņas sērijā *Daba dainās*. Jāteic, ka pieteikums iznācis visnotaļ cerīgs un skaists. **Putni latvju dainās** pirmo grāmatu ir grūti nepamanīt ikvienā grāmatnīcā, kur tā nopērkama. Paņēmiens ir vecs un pārbaudīts, man pašam bērnībā ļoti patika un daudzas teiksmainas un satraucošas asociācijas raisīja zīmēto putnu grāmata *Zīlīte, žubīte, kur tavi bērniņi*, īpaši tautasdziesma par māsiņas aizvešanu kopā ar zaļo vārnu uz pieguļas fona. *Mia Press* putnudainu grāmatiņas ir kā plāni albumiņi ar skaistām ornitologa Viesturs Klimpiņa fotogrāfijām; un tādi ir arī visi pārējie sērijas *Daba dainās* izdevumi. **Gadalaiki latvju dainās** un **Jūra latvju dainās** ir rādīti mūsu dabas fotogrāfijas klasiķa Māra Kundziņa fotogrāfijās. Paredzēta arī trešā putnudainu grāmata, arī meži dainās, ezeri un purvi dainās un citas grāmatiņas. Tautasdziesmas visās sakārtojusi Dzintra Jirgensone. «Jūs, ļautiņi, neziniet, Kur Dieviņš nakti guļ: Vidū jūras uz akmeņa Baltajās putiņās.».◆

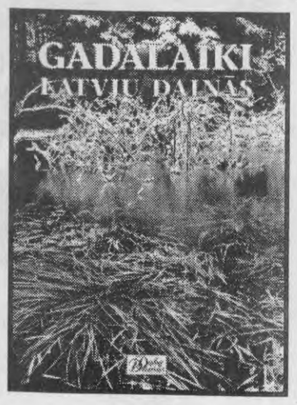

VĒSTULES

Vēlreiz par *Saules aptieku*

Diskusija avīzē, kas skar *Saules aptieku*, ir nozīmīga gandrīz katram Latvijas iedzīvotājam. Tā ir par kārtību un diemžēl arī vēl nekārtību, kāda joprojām ir medikamentu tirgū. Žēl gan, ka šoreiz kritiskās piezīmes skārušas vienu no vislabākajām zāļu lieltirgotavām Latvijā — Dr.G.Beļēviča *Pharma-Service-Riga* un tās lolojumu — *Saules aptieku*. Tomēr paštaisnā un brīžiem mazpamatotā skaidrošanās presē liecina, ka pat «uz saules ir plankumi». Manuprāt, pārējās zāļu lieltirgotavās un aptiekās, kuru skaits sniedzas simtos, stāvoklis nav labāks.

Pamazām esam tikuši vaļā no visumā stingrās kārtības, kāda zāļu lietās, sevišķi to importā, bija Savienībā. Zinām pasaulē pieņemto kārtību un likumdošanu šajos jautājumos. Zinām arī, ka katrā valstī — ANO dalībniecē — valdība ir pilnā mērā atbildīga, lai medikamentu tirgū un to lietošanā tiktu stingri ievēroti starptautiski atzīti noteikumi. Tomēr daudzām firmām mūsu zemē un pat ārzemēs, kas darbojas zāļu tirgū, joprojām liekas, ka šo noteikumu pildīšana ir pārāk apgrūtinoša.

Es darbojos veterinārmedicīnā, kurā ir atļauts izmantot visus reģistrētos medikamentus, saprotams, ar dažādiem ierobežojumiem. Klāt nāk vēl speciālie, tikai veterinārmedicīnai ražotie preparāti. Pašlaik tos ir atļauts pārdot ne tikai veterinārās, bet arī humānajās aptiekās, ievērojot dažus nosacījumus un saņemot attiecīgu licenci. Uzskatu, ka tas ir pareizi, šāda kārtība atbilst Latvijas apstākļiem, sevišķi laukos un mazpilsētās. Tādēļ situācijā, kad aptiekām piegādā milzīgu ļoti dažādu zāļu klāstu, aptiekāru un veterinārārstu precizai informētībai ir liela nozīme.

Ko šajā sakarā nosaka likums? Latvijā jebkurā aptiekā pārdošanā drīkst būt tikai tādas zāles, arī vitamīnu un minerālvielu barības piedevas, premiksi, barība, kas reģistrēta Valsts zāļu un barības piedevu reģistrā. Reizē ar reģistrāciju Valsts veterinārā departamenta direktors personiski apstiprina Veterinārā farmakoloģiskā padomē sagatavotu un saskaņotu lietošanas pamācību valsts valodā. Tai jāpavada medikaments un cita reģistrēšanai pakļauta produkcija visās tās gaitās līdz patērētājam. Medicīnā šī kārtība ir nedaudz savādāka, bet ne mazāk strikta.

Tātad likums neparedz nekādu zāļu lietošanas pamācību vai instrukciju tulkošanu ne lieltirgotavās, ne arī aptiekās. Tā nav pat atļauta, jo ir likumā noteiktā kārtībā sagatavojams un apstiprināms normatīvs dokuments. Tikai šajā dokumentā doto norādījumu stingra izpilde atbrīvo aptiekāru un ārstu no atbildības, ja notiek negadījums.

Jāpaskaidro, ka lietošanas pamācības saturu reglamentē attiecīgs nolikums. Firma, iesniedzot Farmakoloģiskā padomē reģistrācijas pieteikumu, līdz ar citiem dokumentiem iesniedz arī pamācības projektu latviešu valodā. Eksperti — speciālisti attiecīgajās zinātnes nozarēs, vērtējot iesniegto dokumentāciju, farmaceitiskā, farmakoloģiskā, toksikoloģiskā, kliniskā un citos aspektos, izsaka savas piezīmes, iebildumus un papildinājumus arī par lietošanas pamācības saturu. Visa šī dokumentācija ir konfidenciāla, to firmai garantē valsts.

Eksperts pamācības projektā svītro visu, kas ar iesniegtajiem dokumentiem vai literatūru nav pietiekami pamatots. Tajā pašā laikā ekspertam ir tiesības un pat pienākums pamācību papildināt ar ziņām par zāļu iespējamo blakus darbību, kontrindikācijām, nesaderību, nevēlamo ietekmi uz pārtikas produktu kvalitāti. Galīgo vērtējumu pieņem Farmakoloģijas padome. Ja firma — zāļu pieteicēja Padomes lēmumam nepiekrīt, tad to reģistrēt Latvijā nav iespējams.

Varētu jau *Saules aptiekas* meitenes sākt mācīties arī ķīniešu valodu, bet varbūt beidzot sāksim darīt to, kas katram pienākas. Ceru, ka P.Apiņa kungs, kuru ļoti cienu un kuram šī problēma ir ļoti labi pazīstama, vismaz medicīnas aptiekās nodrošinās nepieciešamo kārtību. Un atradīs iespēju piešķirt līdzekļus Medicīnas akadēmijas Farmācijas fakultātei, lai mācību programmā iekļautu zināšanu apguvi par veterināro farmāciju un veterināriem zāļu līdzekļiem. Savukārt visplašākās ziņas veterinārārsti un aptieku darbinieki var saņemt Dabas vielu farmācijas laboratorijā Siguldā, Institūta ielā 1, Informācijas centrā.

J.Vētra, Dr.med.vet.

VIEDOKLIS

Nacionālās kartogrāfijas soļi un klupieni

Jānis Štrauhmanis*

Kas tad ir nacionālā kartogrāfija? Šāda termina vārdnīcās nav, lai gan jebkurai valstij nacionālais atlants ir tās lepnums, apliecinājums pasaulei gan par pašu valsti, gan par tās kartogrāfiju. Starp citu, padomju impērija līdz nacionālam atlantam tā arī nenonāca, lai arī ne reizi vien šis jautājums tika apspriests dažādās iestādēs. Toties Somijā jau lieto nacionālā atlanta piekto izdevumu un Zviedrijā šādu darbu pašlaik publicē 17 sējumos. Tā kā šo rindu autoram ir bijusi iespēja tieši izpētīt Vācijas, Zviedrijas, Polijas un Austrālijas kartogrāfijas nozares, tad varu droši apgalvot, ka nacionālās kartogrāfijas pamatā ir divi «stabi» — valsts un privātā kartogrāfija. Nacionālās kartogrāfijas uzdevums ir nodrošināt savas valsts sabiedrības pieprasījumu ar **pašmājās** sastādītām kartēm un plāniem un, protams, arī pašmājās izdotiem.

Par mūsu valsts kartogrāfijas atsevišķām problēmām jau tika rakstīts (piem., *Diena* 3.okt., 1994.), bet no atbildīgajiem ierēdņiem nekādu atskaņu. Varbūt visas problēmas ir jau atrisinātas? Tikai atbilstošu kartogrāfisku izdevumu joprojām trūkst izglītības iestādēs, nacionālās aizsardzības sistēmā un citās nozarēs un vispirms mums atšķirībā no Lietuvas un Igaunijas vēl joprojām nav valsts topogrāfiskās kartes valsts valodā, lai gan ir izstrādāta mērogu rinda, karšu nomeklatūra, liekas, arī apzīmējumu sistēma. Kartes vispirms ir vajadzīgas ne tikai valsts, bet arī privātās kartogrāfijas pareizai attīstībai. Te jāatceras, ka Latvija bija vienīgā no Baltijas republikām, kurā visus pēckara gadus bija specializēta kartogrāfijas izdevniecība. Tagad tās nosaukums ir r/a *Latvijas karte*. Neoliedzami, pilnīgi pamatoti Zemes dienesta vadība nomainīja iepriekšējo uzņēmuma vadību, tikai piemirsa pārbaudīt, ar kādu «bagāžu» šie kungi aiziet. Taču līdzi paņemtais nebija mazs. Ignorējot speciālistu domas, no uzņēmuma uz Daugavas krastmalu «pārcēla» pašus galvenos speciālistus — karšu sastādītājus un redaktorus. Runāja, ka tiek veidots nacionālās kartogrāfijas centrs. Ja tas tā ir, kur tad ir šā centra devums, ko mēs no tā varam gaidīt? Kā tagad strādā uzņēmums ar nosaukumu *Latvijas karte*? Valsts budžetā nacionālās kartogrāfijas attīstībai, spriežot pēc publicējuma avīzēs, nav ne santīma. Kaut kas tiek arī darīts, un te jāmin firma *Zemesprojekts*, kas rūpējas par zemes reformas kartogrāfisko nodrošinājumu. *Lai arī* šis kartes ir ļoti shematiskas, tomēr tas ir solis uz priekšu valsts kartogrāfijā. Par valsts topogrāfisko karšu sagatavošanu domā arī nacionālās aizsardzības speciālisti, bet par kadru sagatavošanu kartogrāfijas specialitātē — LU Ģeogrāfijas un RTU Būvniecības fakultātes vadība. Kadri mums neapšaubāmi būs vajadzīgi, tikai jāpadomā, cik daudz un vai studentus uzņemt katru gadu.

Cēsu rajons iemūžināts uzreiz divās kartēs: *Latvijas kartes* izdevumā redzami kalni un lejas *Jāņa sētas* izdevumā — meži un lauki. Foto — Uldis Briedis, *Diena*

Mūsu valstī pašlaik neapšaubāmi ļoti jūtams nacionālās kartogrāfijas otrs balsts — privātā kartogrāfija. Pirms dažiem gadiem toreizējā departamenta vadītāji ziņoja presei par vairāk nekā 10 firmām, turpretī tagad reāli jūtam galvenokārt apgāda *Jāņa sēta* devumu. Apgāds *Vade mecum*, kur faktiski sākās privātās kartogrāfijas aktivitātes, tagad pieklusis, a/s *Preses nams* un *Latvijas enciklopēdijas* karšu autori bieži ir vieni un tie paši. Orientieristiem kartes gatavo Pirtnieka un viņa kolēģu grupa, brīžiem parādās kāds, diemžēl, ne visai kvalitatīvs kartogrāfisks darbs ar citu izdevēju norādi, un tas arī ir viss. Liekas, tikai apgādam *Jāņa sēta* ir nopietna darbības programma, piemēram, Latvijas pilsētu plānu izdošanā. Šie darbi kļūst arvien labāki un pievilcīgāki. Apgāds cenšas palīdzēt arī skolām (piemēram, kontūrkaršu albums), bet, lai noturētu pircējam pieejamas cenas, karšu pirmie metieni bieži jāpārdod zem pašizmaksas. Nekādu dotāciju no valdības par šādu atbalstu izglītības sistēmai nav ko gaidīt, lai gan vajadzētu. Tomēr nedrīkst neatzīmēt, ka apgāds *Jāņa sēta* ir atbrīvots no 18% apgrozījuma nodokļa, kas tiešām apsveicami. Ir tapusi arī Cēsu rajona karte (kopā ar pilsētas plānu), pirmā tik detalizētā mērogā (1 cm kartē atbilst 1 km dabā). Te jāpateicas Cēsu pilsētas pašvaldībai, kas no līdzekļiem, paredzētiem tikai uzņēmumdarbības attīstībai, aizdeva apgādam nepieciešamo summu kartes un plāna sagatavošanai un iespiešanai. Pēc kartes izdošanas naudai ir jāatgriežas privatizācijas fondā. Ar šādiem noteikumiem var veikt jebkuras pilsētas vai rajona kartogrāfiskā materiāla sastādīšanu un izdošanu.

Apgādam *Jāņa sēta* ir modernākā kartogrāfiskās izdošanas tehnoloģija ne tikai Baltijas valstīs, par ko liecina gan piedāvājumi no ārvalstīm darbu veikšanai, gan apgāda izdevumu vērtējums starptautiskajās izstādēs un gadatirgos.

Mūsu nacionālā un arī privātā kartogrāfija tikai iegūs, ja beidzot (kā kādreiz tika ierosināts) tiks licencētas visas firmas, kas pieteica arī kartogrāfisko izdevējdarbību, ja mēs visi uzzināsim un varēsim novērtēt jau slepus noslēgtos līgumus kartogrāfijas jomā ar ASV un Zviedriju (varbūt vēl kādu valstī?). Jo, domāju, mēs visi gribam redzēt, iegādāties un lietot mūsmājās izdotas labas mūsu tēvzemes kartes, mūsu pilsētu plānus, un tad jau varēsim sākt domāt par **Latvijas nacionālo atlantu.**◆

* J.Štrauhmanis — kartogrāfs, *Dr.geogr.*

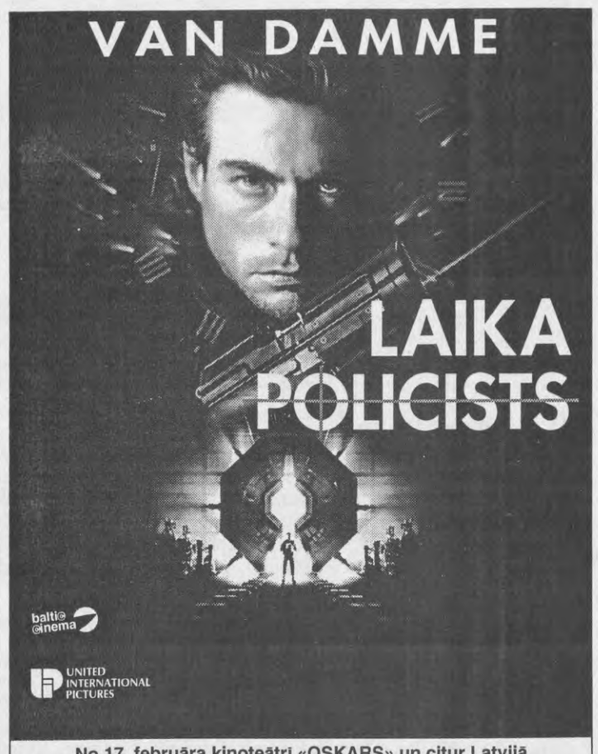

No 17. februāra kinoteātri «OSKARS» un citur Latvijā
Seansu sākumi: 12.00; 14.00 — lētāk; 16.00; 18.00; 20.00.

ALCATEL

Alcatel is the world's leading supplier of communication systems. It designs, manufactures, sells and services equipment to clients in 110 countries worldwide. Its manufacturing and research facilities are located in 25 countries with a total number of employees of 125.000.

Alcatel Baltics, Network Systems Division is engaged in the modernization of the Latvian public telephone network through Alcatel Telecom Norway's contract with Tilts Communication/Lattelekom.
We presently employ 46 people engaged in installation, testing and project management.
We seek the following personnel:

Sales Representative
Main duties:
* Sales of Alcatel products in the Baltics.
* Assistance to sales representatives from other Alcatel units in promoting their products in the Baltics.
* Coordinating export of local products to Alcatel customers.
* Follow-up of contracts.
* Public relation.

Technical Coordinator
Main duties:
* Development of local production, repair and distribution facilities.
* Contract negotiations with local suppliers.
* Assistance to technical experts from other Alcatel units.
* Assistant to General Manager in technical questions.

For both positions the candidates should be fluent in Latvian and Russian and have a very good knowledge of English. A technical university degree with good results from telecommunication or cable technology is required. Previous experience from sales or production preferable, but not required. Age 25–35. The candidates must be able to work independently and be interested in management positions in the near future.
We offer training abroad, challenging work and competitive salaries.
Both positions report to General Manager. Further information can be given by Christian Wolff of Trond Koppang.
(tlf. 227734/228038).
Written applications in English to be sent within 20 February 1995 to:
Alcatel Baltics, *TBA 10*, Valnu iela 30, LV 1047, Rīga.

ATPŪTA

Kādu guļasvietu tu sev klāj?

Pirms gulētiešanas paskaties sev apkārt — kādas tapetes ir guļamistabā, kāda gultasveļa uzklāta, kādi aizkari logam priekšā. Iespējams, ka tava apkārtne ir rotāta ar romantiskiem ziedu motīviem. Varbūt tā ir ļoti atturīga — tikai un vienīgi atturīgi vienkrāsaini toņi? Daži ir stingri ģeometrisku figūru un rakstu cienītāji.

Un tagad — pavisam vienkārši — pastāsti, kādas lietas tev ir apkārt, un mēs pateiksim, kādam cilvēku tipam tu piederi. Ak, pats zini! Nu tad tev pēc telpu dizaina būs iespējams noteikt, kāds raksturs ir tavai nesen satiktajai draudzenītei, pie kuras tu biji pirmo reizi uzaicināts uz kafijas tasi.

* Ja guļamistabas dizains ir risināts spilgtās un sulīgās krāsās, tas liecina, ka tur dzīvojošais ir priecīgs cilvēks, kas dzīvi bauda tādu, kāda tā ir.

* Rožu motīvi gan tapetēs, gan aizkaros liecina, ka cilvēks ir nelabojams romantiķis un vienmēr iemīlējies. Viņš pret visiem ir draudzīgi noskaņots. Arī apkārtējie pret viņu ir labvēlīgi.

* Bāli puķaina gultasveļa patīk atturīgas dzīves piekritējiem. Nekādu traču, nekādu šovu, nekādu pārsteigumu! Ja istabas dizains ir tik atturīgi veidots, tas liecina par tur dzīvojošā praktiskumu un sportiskumu.

* Melnbaltie toņi. Tādā istabā labprāt uzturas cilvēks, kam ir pašapziņa. Viņam patīk dramatiski efekti ne tikai ārēji, bet arī dvēselē. Melnbaltais ir visa — ģimenes, draugu, radu — centrā.

* Vienkrāsainas sienas, vienkrāsaini aizkari, vienkrāsaina gultasveļa raksturīga cilvēkiem, kam nepatīk uztraukumi. Viņu dzīves devize ir «dzīvot veselīgi un mierīgi». Lai gan pret visu viņi ir atturīgi, tomēr prot aizstāvēt citus. Uz tādu cilvēku var paļauties.◆

Rožu motīvi gan tapetēs, gan aizkaros liecina, ka cilvēks ir nelabojams romantiķis un vienmēr iemīlējies

Krustvārdu mīkla

H.Kalniņš

Horizontāli. 3.Klizmas. 9.Vēršu ciņas dalībnieks. 10.Baložu dzimtas putni. 11.Papīrnaudas nominālu atsevišķi veidi. 12.Dzēligs, ļauni izsmejošs. 13.Brilles. 14.Sainis. 16.Klepus. 19. Smailas. 20.Ekzēmas. 22.Pilnā sastāvā, bez izņēmuma. 24.Galdnieka darbarīki. 26.Muzikāli skatuvisks darbs. 27.Īsi trīsķautņu vai četrķautņu dunči. 28.Kāds daudzums, daļa. 29.Latviešu komponists (1906—1983). 30.Nedroši. 31.Provinces centrs Čīles ziemeļos. 34.Apgabala centrs Krievijā, Sibīrijā. 36.J.Jaunsudrabiņa triloģija. 37.Trauks maizes miklas gatavošanai. 38.Papagaiļu dzimtas putni. 41.Ierobežots laukums sacensībām. 43.Tieva, sīka. 45.Apaļa svina lodīte. 46.Valsts Eiropā. 47.Kļūt tuviem. 48.Japānas japāniskais nosaukums. 49.Vilcienu pieturvieta.

Vertikāli. 1.Ļoti liela statuja. 2.Iestaigāt. 3.Liekta līnija, riņķa daļa. 4.Upe Kalimantānas salas rietumos. 5.Izdarīt ar savu kaujas mašīnu, transportlidzekli triecienu kādam objektam. 6.Ostas pilsēta Tunisijas austrumos. 7.Apģērba gabali. 8.Potcelmi. 14.No dēļiem salimēta sija. 15.Galvaspilsēta Āfrikā. 17.Taurinziežu dzimtas lopbarības augi. 18.Čehu komponists (1824—1884). 19.Labdabīgs dziedzerepitēlija audzējs. 21.Sena zeme Melnās jūras ziemeļu piekrastē. 22.Kopējai darbībai izveidota cilvēku grupa. 23.Paligvārds sastata izteicējā. 25.Nevajadzīgi. 32.Sekmīga darbošanās, kas saistīta ar popularitāti. 33.Senāk lietotas pātagas cilvēku pēršanai. 35.Vēsturiskas metāla naudas vienības Latvijā. 39.Darbā iegūta veiklība, prasme. 40.Šņuksti. 42.Apdzīvota vieta Ogres rajonā. 44.Zema sieviešu vai bērnu balss. 45.Galvaspilsēta Āzijā.◆

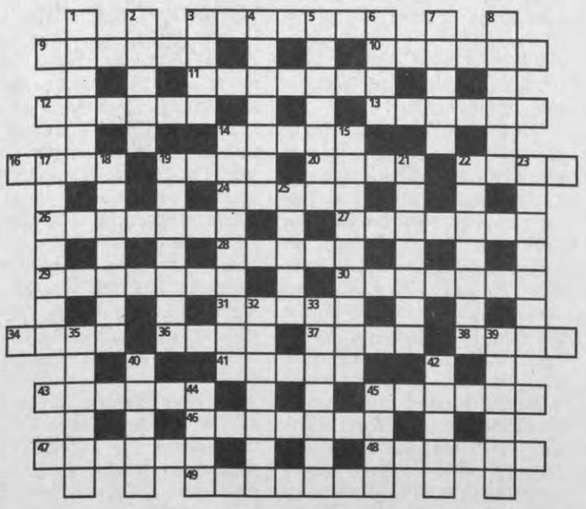

Vakardienas krustvārdu mīklas atminējums

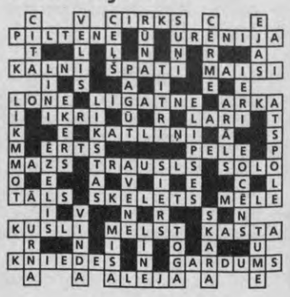

SHARP
BIROJA TEHNIKA
AKCIJU SABIEDRĪBA SP SPT
SHARP PRODUKCIJAS OFICIĀLAIS IZPLATĪTĀJS LATVIJĀ
SALONS: RĪGĀ, JAUNIELĀ 14, TĀLR. 213509

KONKURSS

Uzvarētāji zināmi

Laicik neticami tas būtu, bet *AutoDienas* un firmas *Asmers* organizētais lasītāju konkurss tomēr ir noslēdzies, un ar prieku varam pavēstīt, ka septiņi laimīgie ir tikuši dažādas pakāpes uzvarētāju godā un gluži kā septiņi bezbailīgie tāda paša nosaukuma filmā varēs ierasties uz šīs ieilgušās autoerudīcijas pārbaudes veiksmīgu noslēgumu. Taču vispirms — 3.kārtas pareizās atbildes.

Par to, kuram autokoncernam pieder dizaina studija *Ghia*, šaubījies nebija neviens, un *Ford* tika nosaukts absolūtā vienprātībā (kāds asprātis bija gan piedēvējis šo godu *Nissan*, bet kam negadās). Galu galā visdažādākie *Ford of Europe* modeļi ar eleganto *Ghia* emblēmiņu zibinās arī pa mūsu ielām.

Malaizijā (un nevis Dienvidkorejā!) ražotais *Proton* bija cietāks rieksts. Modeļu saimē ietilpst pagaidām tikai divi modeļi — *Saga* un *Persona*, kuri ir *Mitsubishi Colt* un *Lancer* līdzinieki. *Saga* tiek aprīkota ar 4 cilindru 12 ventiļu dzinējiem: 1,3 l (75 ZS) un 1,5 l (90 ZS), bet *Persona* tiek komplektēta ar 4 cilindru 1,6 l dzinēju, kurā jau ir 4 vārsti uz cilindru (111 ZS).

Champion svece Mensela bolīdam tika novērtēta dažādi — arī 30 dolāru vērtībā. Patiesībā *Goodyear* riepām *Formula-1* sacensībām cena nav nosakāma, un tā var būt rēķināma simtos, pat tūkstošos dolāru. Un šīs zeltā vai varbūt vēl kādā cēlākā metālā atsveramās sveces tiek ražotas Beļģijā, nevis Anglijā, kā daudzi iedomājas (šķiet, ka Mensela vārds ietekmējis atbildes uz šo jautājumu).

Visvairāk punktu vienā *F-1* sezonā savācis Naidžels Mēnsels. 1992.gada čempionātā — 108 punkti.

Un tagad pats galvenais — uzvarētāji!

Viszinošākais autolietās šoreiz izrādījies Igors Folbergs no Skrundas, otrā vietā veseli četri gudrinieki — Artis Rutks (Alūksne), Edgars Platpīrs (Salaspils), Arnis Klovāns (Rīgas raj. Ķekavas pag.) un Rolands Garozs (Rīga). Pavisam maz līdz otrajai vietai pietrūcis rīdziniecei Lāsmai Stonei un Laurim Pārupam no Aizkraukles. Visi minētie dalībnieki tiek laipni ielūgti uz konkursa noslēgumu 22.februārī plkst.17 *Asmers* firmas veikalā Rīgā, Daugavgrīvas ielā 74/76. Informāciju par šo pasākumu varat saņemt pa tālruni 222679.

Atgādinām, ka šajā veikalā joprojām varat iegādāties *Goodyear* riepas gan ziemai, gan vasarai, kā arī *Champion* autopiederumus. *F-1* fanus savukārt iepriecinās perfekti nostrādāti sacīkšu automobiļu modeļi, kurus izgatavaojusi firma *Onyx*. Ja vēl nevarat izšķirties par veikala apmeklējumu, varat iegūt vispusīgu informāciju pa tālruni 460104.◆

CHAMPION

RĪGAS ZĪMOGU FABRIKA
ZĪMOGI IESPIEDDARBI REKLĀMA
Rīga, Merķeļa 11 (preti cirkam) 3. stāvs Tālr.211211, 223724
MŪSU AĢENTS IERADĪSIES PIE JUMS (RĪGAS ROBEŽĀS)

Snaigē
Firma realizē rūpnīcas "SNAIGE" ledusskapjus, saldētavas un vertikālās vitrīnas, kā arī GRAM horizontālās vitrīnas.
Cenas sākot ar 98 Ls. Iespējams bezskaidras naudas norēķins. Nodrošinām piegādi visā Latvijā klientam izdevīgā laikā.
Garantija - 1 gads
Tālrunis 263028, 8-231-20443.

LATVIJAS UNIVERSITĀTES MIT
Grāmatvedības un datoru KURSI
GRĀDA
- Bilancspējīgu grāmatvežu sagatavošana
- Strādājošo grāmatvežu pārkvalifikācija
- Personālo datoru lietotāju sagatavošana
- WINDOWS, Word for WINDOWS, EXCEL, Corel DRAW!
Programmu izstrādāšana un pārdošana 213206

Firma "MONALD - METALS"
realizē melno metālu velmējumus:
- vienādmalu leņķi 40-90
- U profila sijas 10-20
- sijas
- apaļtēraudu Ø 11-180
- plakantēraudu
- larcena profilus Nr. 4; 5
- periodiskus profilus 12-22
- lokšņu tēraudu
- velvēto stiepli Ø 6,5
- kvadrāttēraudu 25,28
- caurumotas loksnes
- caurules elektrometinātas 20,25, 38, 50, 57, 89
Pērk metālprodukciju. Izziņas pa tālr. 263195

BENIGNE
Spānija – ceļojums pa Eiropu
Prāga–Barselona–Granāda–Malaga (1 diena Āfrikā) –Sevilja–Lisabona–Toledo–Madride–Barselona–Parīze.
19 dienas. 18.03., Ls 475.
Anglija – skolēniem mācību un kultūras programma (ar autobusu, lidmašīnu), 11.05., 08.06.Prāga–Karlovivari–Krakova. 18.03., Ls 60.
Noformējam izbraukšanas dokumentus uz Angliju, Krieviju, Baltkrieviju.
Skolas iela 11, 503.istaba.Tālr. 217768.

Individuālais **uzņēmums *Ija*** (reģ. apl. nr. 950200996) paziņo par saimnieciskās darbības izbeigšanu ar š.g. 20.janvāri. Pretenzijas pieņem trīs mēnešu laikā no sludinājuma publicēšanas dienas.

SPORTS

Kastrons zaudē tikai finālā

Spānijā, Bilbao piepilsētā, notika Pasaules kausa izcīņa paukošanā ar zobenu junioriem. Līdz finālam aizkļuva talantīgais latvietis Edgars Kastrons. Tur viņš zaudēja francūzim Frederikam Šaronam.◆

Larisa Štefiju neeksaminēs

Parīzes atklātā tenisa čempionāta pirmajā kārtā jūrmalniece Larisa Neilande (*AFP* viņu šoreiz pieraksta Latvijai, acīmredzot izlasīja *Dienu*!) ar 1:6, 2:6 zaudēja krievietei Jeļenai Makarovai. Līdz ar to izpaliks cerētais Larisas un vācietes Štefijas Grāfas mačs. Tagad Grāfu pēc «atvaļinājuma» kā pirmā eksaminēs Makarova.◆

Basketbols turpinās

Par spīti skandālam, LBL *play off* mači turpinās un jau pusfinālā līdzjutējiem, cerams, būs ko redzēt. Piektdien un sestdien interesantākie notikumi risināsies Rīgā, *Daugavas* sporta namā, kur notiks pusfināla mači. Piektdien pulksten 18 spēlēs *Bonus — Metropole*, bet pulksten 20 *SWH/Brocēni — LainERS*. Sestdien pirmā spēle sāksies pulksten 17.30. Trešās spēles notiks otrdien, 21.februārī. Arī šajā turnīra stadijā komandas cīnīsies līdz trim uzvarām.◆

Pelēči jau zināmi

Nosaukti tiesneši, kas vadīs LBL turnīra pusfinālmačus. Spēles starp *Bonus* un *Metropoli* tiesās A.Pērkons un J.Kokainis (piektdien), kā arī M.Bernāts un Ē.Vasers (sestdien). Savukārt *SWH/Brocēni* un *LaiņERS* cīņas vadīs M.Bernāts un Ē.Vasers (piektdien), kā arī A.Pērkons un A.Ziņģis (sestdien). Turnīra galvenais tiesnesis Jānis Kroders uzsvēra, ka pret A.Pogu viņam nav pretenziju un tukumnieks tiesāšot nākamnedēļ — izšķirīgās spēles. ◆

Vēl viens panākums pret baltkrieviem

Jaunajai futbola sezonai nopietni gatavojas Daugavpils *Vilan-D* futbolisti. Nule Vitebskā viņi divās pārbaudes spēlēs tikās ar Baltkrievijas čempionāta līderiem *KIM* futbolistiem. Pirmajā mačā *Vilan-D* uzvarēja ar 2:1 (Dementjevs, Tarasovs), bet otrais beidzās neizšķirti 1:1 (Žavoronkovs). ◆

Trešie jauktajā līgā

Kauņā notika Eiropas jauktās līgas kvalifikācijas turnīrs galda tenisā. Latvijas komanda (Olga Kartuzova, Sandijs Vasiļjevs un Gundars Rūsis) ar 0:7 zaudēja Dienvidslāvijai, ar 3:4 — Lietuvai, ar 5:2 pieveica Igauniju un ierindojās trešajā vietā.◆

Dāmas uzvar, Juris zaudē

Vācijas čempionātā volejbolā Berlīnes *CJD* (arī Žanete Stazdiņa un Anita Rosijska) Tībingenē ar 3:2 pieveica vietējo klubu un patlaban ieņem trešo vietu. Jura Grantiņa *1.SC Nordestedt* savā laukumā ar 0:3 zaudēja turnīra līderiem Dahavas *ASV* un ieņem astoto vietu.◆

Juniori — atzīstami

Leikplesidā notika pasaules junioru čempionāts kamaniņu sportā. Juniorēm Jurita Šnitko ierindojās desmitajā vietā, bet junioriem Sandis Bērziņš — divpadsmitajā. Pēc speciālistu domām, labas cerības uz labām vietām, pat uz medaļām, bija divniekam Ivaram Deinim un Sandrim Kalniņam. Diemžēl negadījums sezonas sākumā un Deiņa savainojums pārvilka šīm cerībām svītru.◆

LAT LOTO

Latloto 6.izlozē (19 089 varianti) 5 skaitļi nav uzminēti (uzkrājums 767,21 lati. Par 4 (13) pareizi uzminētiem skaitļiem laimests ir 22,03 un par 3 (389) — 1,23 lati.

Laimestus izmaksās no 20.februāra līdz 20.martam.

Līdz pilnai laimei pietrūka četras lodes

Arturs Vaiders

Anterselva, 14.febr., Pasaules čempionāts biatlonā. Komandu slēpojums. **Kungi.** 10 km. 1.Norvēģija (Bjerndālens, Andersens, Hanevolds, Tildums) 30:17,7 (3), 2.Čehija (Garabiks, Dostals, Holubecs, Masaržiks) 30:57,8 (1), 3.Francija (Diserē, Pero, Lorēns, Buto) 31:07,4 (1) ... **7.Latvija (Oļegs Maļuhins, Jēkabs Nākums, Ilmārs Bricis, Gundars Upenieks) 31: 40,76(4).**

Dāmas. 1.Norvēģija (Kristiansena, Sikvelanda, Andreasena, Skjelbreida) 25:48,7 (2), 2.Vācija (Švāba, Greinere-Petera-Memma, Disla, Bēle) 26:38,4 (3), 3.Francija (Klarē, Klodēla, Briāna, Niogrē) 27:01,0 (6).

Bija pēdējā ugunslīnija. Gundaram Upeniekam un Ilmāram Bricim katram vēl bija atlikuši divi šāvieni. Iepriekšējos gan viņi, gan pirms tam, šaujot guļus, Oļegs Maļuhins un Jēkabs Nākums bija precīzi raidījuši mērķī. Vai nu pulsu paātrināja medaļu tuvums, vai retinātais Anterselvas (var arī saukt par Antholcu) gaiss, vai arī acis aizlipināja sniegs, bet iepretim Ilmāram un Gundaram divi mērķi palika neskarti, — tas nozīmēja, ka abiem jāveic četri soda apļi, kopā lieki 600 metri. Izslēpojot no tiem, mūsējiem bija tikai devītais laiks. Tomēr atlikušajā distances daļā izdevās iedzīt šoreiz neparasti lēnos zviedrus un baltkrievus (par sekundes vienu simtdaļu!).

Kādu brīdi labākais laiks bija francūžiem, tad to uzlaboja čehi. Abi kvarteti bija labākie šaušanā. Norvēģi slēpoja liekus 450 m, toties ļoti ātri. Kad viņi bija finišējuši, faktiski jau bija skaidri jaunie čempioni šajā atdzimušajā biatlona disciplīnā. Krievi, kas pēc pirmās ugunslīnijas bija pārliecinoši līderi, otrajā nopelnīja veselus piecus soda apļus. Ātrais solis trasē augstāk par ceturto vietu viņus neuzcēla. Vēl ļaunāk klājās čempionāta saimniekiem itāliešiem, kam nācās mērot liekus 800 m un viņi palika tikai desmitie, kā arī vāciešiem, kuri ļoti vāji slēpoja (kopā ar Šveici dalīja 14.vietu, kaut tikai vienreiz kļūdījās šautuvē). Lūk, kādas biatlona lielvalstis palika aiz mums! Septītā vieta 23 komandu konkurencē ir teicams sasniegums (igauņi dalīja 15.—16.vietu, bet lietuvieši palika 21.vietā).

Oļega Maļuhina balsī varēja saklausīt dalītas izjūtas: «Tik augstu vietu pasaules čempionātos un olimpiskajās spēlēs mēs vēl nebijām izcīnījuši. Par to prieks. Bet šoreiz laime bija pavisam tuvu — ar diviem sodiem bija cerības uz bronzu, bet, ja būtu sašāvuši visus... Var jau skaitīt iespējamos variantus, tomēr medaļas dot pirmajiem trijiem pēc ieraksta sacensību protokolā.»

Izskatās, ka tieši komandu brauciens ir jūsu stiprākais veids.

Iepriekšējie rezultāti par to liecina. Nav mūsu vidū kāda galvastiesu pārāka, visi esam aptuveni vienādos spēkos. Un tieši tas ir vajadzīgs komandu sacensībām. Individuālajās sacensībās un stafetē būs grūtāk.

Vai esat aklimatizējušies augstkalnē?

Kā kurš, bet pamazām pierodam. Tāpēc domāju, ka tas nebūs mūsu pēdējais vārds šajā čempionātā. To jūtam visi.

Lai tā arī ir!

Vēl tikai var piebilst, ka arī dāmu konkurencē uzvarēja norvēģietes. Un arī pietiekami pārliecinoši.◆

Eiropas valstu futbola čempionātos

Itālija. 19.kārta: *Bari — Juventus* 0:2, *Brescia — Foggia* 1:0, *Fiorentina — Genoa* 3:1, AC *Milan — Cagliari* 1:1, *Parma — Padova* 1:0, *AS Roma — Inter* 3:1, *Sampdoria — Reggiana* 2:1, *Torino — Lazio* 2:0, *Napoli — Cremonese* 1:0.

Juventus 42, *Parma* 39, *AS Roma* 34, *Sampdoria* 31, *Lazio* 31, *Fiorentina* 30, AC *Milan* 29, *Cagliari* 26, *Torino* 26, *Bari* 23.

Spānija. 21.kārta: *Atletico — Tenerife* 3:1, *Racing — Barcelona* 5:0, *Zaragoza — Real* (Sosjedada) 1:1, *Compostella — Oviedo* 1:1, *Espanol — Valladolid* 3:0, *Sporting — Deportivo* 3:1, *Athletic — Celta Vigo* 1:1, *Albacete — Betis* 3:1, *Logrones — Real* (Madride) 1:4, *Sevilla — Valencia* 1:1.

Real (Madride) 33, *Deportivo* 28, *Barcelona* 27, *Real* (Saragosa) 26, *Betis* 25, *Athletic* 23, *Espanol* 22, *Tenerife* 22, *Sevilla* 22.

Francija. 26.kārta. *Metz Paris — St. Germain* 2:0, *Lyon — Lille* 3:3, *Cannes — Rennes* 0:0, *Auxerre — Caen* 1:1, *Strasbourg — Montpellier* 0:2, *Monaco — Le Havre* 1:2, *Bastia — Nice* 1:1, *Sochaux — St. Etienne* 2:0, *Lens — Bordeaux* 2:1.

Nantes 55, *Lyon* 47, *Paris St. Germain* 47, *Lens* 43, *Auxerre* 40, *Cannes* 40, *Le Havre* 38, *Strasbourg* 38, *Metz* 36, *Bordeaux* 36.

Nīderlande. *Heereneen — FC Twente* 1:4, *FC Volendam — Willem II Tilburg* 0:0, *Eindhoven — Vitesse* 3:2, *Maastricht — Sparta* 0:0, RKC *Waalwijk — FC Utrecht* 2:1, *FC Groningen — NEC Nijmegen* 2:2, *Ajax — Feyernoord* 4:1.

Ajax 35, *Roda JC* 30, *FC Twente* 28, *PSV Eindhoven* 28, *Willem II Tilburg* 24, *Feyenoord* 23, *Heerenveen* 23, *Vitesse* 21.

Portugāle. 20.kārta: *Uniao — FC Porto* 0:0, *Leiria — Maritimo* 2:2, *Sporting — Amadora* 0:1, *Boavista — Belenenses* 1:0, *Salgueiros — Farense* 0:3, *Tirsenses — Guimaraes* 3:3, *Braga — Chaves* 1:0, *Beira Mar — Gil Vicente* 0:0, *Setubal — Benfica* 1:2.

FC Porto 35, *Sporting* 33, *Benfica* 32, *Guimaraes* 24, *Tirsense* 24, *Maritimo* 22, *Boavista* 21.

Anglija. 28.kārta: *Man City — Man Utd* 0:3, *Blackburn — Sheff Wed* 3:1, *Arsenal — Leicester* 1:1, *Aston Villa — Wimbledon* 7:1, *Chelsea — Tottenham* 1:1, *Crystal Palace — Coventry* 0:2, *Liverpool — QPR* 1:1, *Newcastle — Nottm Forest* 2:1, *Norwich — Southampton* 2:2, *West Ham — Everton* 2:2.

Blackburn 62, *Man Utd* 60, *Newcastle* 51, *Liverpool* 48, *Nottm Forest* 46, *Tottenham* 43, *Leeds* 39, *Sheff Wed* 39, *Wimbledon* 36.

Beļģija. 22.kārta: *Seraing — Lommel* 3:0, *Beveren — Lierse* 2:2, *Anderlecht — Aalst* 3:2, *Charleroi — RWDM* 2:0, *Sint Truiden — Ostend* 1:1, FC *Mechelen — AA Ghent* 0:0, *Antwerp — Cercle* 2:1, *Standart — FC Liege* 1:0.

Anderlecht 34, *Standart* 33, FC *Bruges* 30, *Lierse* 23, *Seraing* 23, *Aalst* 22, *Ekeren* 21, FC *Mechelen* 21, *RWDM* 21.

Flyers dalītā līdera godā

Nacionālā hokeja līga, 13.februāris. *Flyers — Capitals* 5:3 (4:0, 1:1, 0:2). Brindamūrs 3, Renbergs 2, Terīns 1, Juhlins 2, Maktavišs 1; Bondra 5, Konovaļčuks 1, Žuno 1.

Lidotāji sāka vareni. Pirmais periods — 4:0, un *Capitals* vārtus spiests pamest Tabaračī. Otrā perioda sākums, un jau 5:0. Turpinājums gan nebija no veiksmīgākajiem — finālā tikai 5:3. Pēc šīs uzvaras *Flyers* ar 13 spēlēs iegūtajiem 11 punktiem dala Atlantijas grupas līdera godu ar vēl... četrām komandām — *Islanders* (11 spēles), *Rangers* (12), *Lightning* (12), *Panthers* (13).

Canadiens — Whalers 2:2 (1:1, 0:1, 1:0, 0:0). Petrovs 2, Dipetro 3; Barts 3, Turkots 6.

No zaudējuma laukuma saimnieki izglābās tikai divarpus minūtes pirms mača beigām. Ja Dipetro nebūtu pārspējis *Whalers* vārtsargu Burku, tad *Canadiens* būtu piedzīvojuši pirmo zaudējumu savā laukumā šosezon.

Maple Leafs — Blackhawks 4:2 (1:1, 2:0, 1:1). Ridlejs 4, Sundins 8, 9, Elets 2; Aizebīrs 4, Grehems 3.

Ja čikāgieši šajā izbraukuma sacensībā, pēdējā no astoņām pēc kārtas, būtu tikuši pie panākuma, būtu sasniegts komandas pēdējo 30 gadu rekords. Tagad nākas aprobežoties «tikai» ar piecām uzvarām pēc kārtas.

Stars — Jets 4:7 (2:2, 2:3, 0:2). Klats 4, 5, Kenedijs 4, Modano 6; Tkačuks 8, Žamnovs 5, +3, Emersons 4, 5, Mensons 1, Groseks 1, Stīns 4.

Vinipegas *Jets* pārsvaru guva, pateicoties veiksmīgai spēlei vairākumā, — četri gūtie vārti no septiņiem.

Blues — Flames 4:2 (0:1, 3:0, 1:1). Tardifs 2, Karbono 2, I.Laperērs 2, Hals 10; Titovs 10, Nīvendaiks 5.◆

Atklāta vēstule Latvijas basketbola sabiedrībai

Pašlaik esam situācijā, kurā varam pazaudēt četru gadu darba augļus. Četrus gadus esam pūlējušies, lai padarītu Latvijas basketbola līgu par to, kas tā ir tagad, — par vienu no labākajām, populārākajām sporta struktūrām mūsu valstī. Vai tiešām satrauktos prātos gribam vienā mirklī šos darba gadus pārsvītrot?

Sacensībā starp *Rīgas Laiks* un *LainERS* komandām piedzīvotais incidents, lai cik ārkārtējs pirmajā mirklī tas liktos, nav vis iemesls notiekošajam, bet gan rezultāts. Pēdējā laikā vadošajos klubos radusies zināma neapmierinātība ar līgas darbības organizāciju, arī tās struktūru. Nav noliedzams — organizatorisko darbu iespējams veikt vēl labāk, nekā to darām šodien. To var vienmēr, taču vēlams — kopīgiem spēkiem.

Apzinos arī savu — prezidenta — atbildību pašreizējās grūtībās. Citu svarīgu pienākumu aizņemts, pēdējā laikā neesmu spējis LBL veltīt pietiekami daudz laika un vērības. Nebūt neesmu «pieaudzis» LBL prezidenta krēslam, taču valde noraidīja manu demisiju aizņemtības dēļ. Savukārt pašlaik atkāpties no amata nozīmētu bēgšanu izšķirīgā brīdī. Būsim visi, kur esam un kas esam, taču meklēsim nevis konfrontāciju, bet gan saskarsmes punktus. Tādu mums ir pietiekami daudz, lai varētu vienoties par līgas attīstību nākotnē. Tieši Latvijas basketbola līgas, nevis kādas citas organizācijas attīstību...

Valdis Valters devis lielu ieguldījumu LBL tapšanā un izaugsmē. Ticu, ka, mierīgi pārdomājis situāciju, Valters neizpostīs pats savu darbu un idejas. Tāpat aicinu arī citas konfliktā iesaistītās personas kopīgās lietas dēļ aizmirst personisko aizvainojumu. Mums ir iespēja atrisināt jebkuru problēmu, ja parādām labu gribu un tieksmi uz saprašanos.

Vienmēr esmu aizstāvējis klubu intereses, taču superlīgas dēļ nevajadzētu atteikties no esošajām tradīcijām.

Iespējams, ka nolemsim: līgā nepieciešama reorganizācija. Taču to iespējams paveikt tikai laikā starp divām sacensību sezonām. Saglabāsim LBL augsto prestižu un godam, sportiski pabeigsim savas pašreizējās sacensības, no kurām tik daudz gaida līdzjutēji. Tikai tad savu darbu padarījušie varēs bez pārmetumiem veidot pēctecību.

Vilis Krištopāns,
LBL prezidents

Dāmas — pa pāriem

Guntis Keisels

Formāli valsts dāmu volejbola čempionāta otrajā posmā komandas sadalītas divos kvartetos, bet spēki to ietvaros ir tik dažādi, ka patiesajai situācijai vislabāk atbilstu dalījums duetos.

Ķīmiķis — Inkomi 3:0 (15:12, 15:11, 15:10)

Ķīmiķis: Safaraļibekova, Teivāne, Pizele, Catlakša, Savicka, Vinogradova; Rāciņa un Korobeiņika.

Inkomi: Rubene, Linde, Pisukova, Onoprijenko, Hermane, Gaponova; Gulbe un Dupeļeca.

Lidervienību tikšanās allaž izraisa pastiprinātu interesi, jo vairāk tāpēc, ka abās komandās kopā spēlē vienpadsmit Latvijas izlases kandidātes. Setu rezultāti it kā liecina par sīkstu cīņu, tomēr jāteic, ka spēku izlīdzināšanā lielāki «nopelni» ir *Ķīmiķa* regresam nekā *Inkomi* progresam. Ne velti daugavpiliešu treneris Guntis Lazda uz rezervistu soliņa bija spiests nosēdināt pat citkārt efektīgo un efektīvo Žaneti Pizeli. Tomēr vajadzīgā brīdī *Ķīmiķis* spēja saņemties un dažu minūšu laikā panākt vēlamo lūzumu. Tā, piemēram, otrā seta nogalē no 10:6 *Ķīmiķis* pretinieсēm pat ļāva izvirzīties vadībā (10:11), taču tad piecas Safaraļibekovas serves galīgi dezorganizēja haotisko *Inkomi* spēli un cīņa bija galā.

Īsts dāmu volejbols bija vērojams mačā starp *Poligrāfists/US* un DPU. Tāpat kā pirmā posma spēlē, rīdzinieces uzvarēja ar 3:2, taču ievērību pelna setu rezultāti: 15:8, 2:15, 0:15, 15:10 un 17:15.

Pārējās spēlēs: *Ķīmiķis* — DPU 3:0, *Inkomi — Poligrāfists/US* 3:0, *Inkomi* — DPU 3:0, *Ķīmiķis — Poligrāfists/US* 3:0.

Pēc otrā apļa pirmā četrinieka tabula izskatās šādi:

Ķīmiķis	9—0	27:0	
Inkomi	7—2	21:6	
Poligrāfists/US	5—4		15:20
DPU	3—6	13:22	

Otrā ešelona cīņās ārpus konkurences piedalās valsts kadetu izlase (1978.dz.g.), kas gatavojas Eiropas čempionāta finālturnīram. Pirmajos mačos jaunietes (lasi — *Ķīmiķis-2*, jo komandā ir tikai Daugavpils volejbola skolas audzēknes) ar 3:0 pārspēja *RTU/LSPA* un Kuldīgas komandu. Tikpat veiksmīgi (attiecīgi 3:1 un 3:0) ar pieredzējušākajām pretiniecēm galā tika *Vildoga-Murjāņi*, kas gatavojas nākamā gada Eiropas junioru čempionātam (1977.dz.g.).

Principiālajā savstarpējā cīņā *Vildoga* par gadu jaunākās konkurentes pieveica ar 3:2. Pastarīšu spēlē *RTU/LSPA* ar 3:0 pieveica Kuldīgas vienību.

Otrās grupas tabula:

Vildoga	3—5	13:16
RTU/LSPA	2—6	9:20
Kuldīga	1—7	8:22

Pasaules kausu izcīņa

Slēpošana

Holmenkollena (Norvēģija). 11.februāris. Kungi — 50 km klasiskajā stilā. 1.V.Smirnovs (Kazahstāna) 2.09:53,8, 2.A.Prokurorovs (Krievija) 2.10:48,3, 3.M.Botvinovs (Krievija) 2.13:18,2, 4.H.Kirvesniemi (Somija) 2.13:19,0, 5.T.Alsgārds (Norvēģija) 2.13:23,1, 6.E.Jevne (Norvēģija) 2.13:32,4. Kopvērtējums. 1.B.Deli (Norvēģija) 720, 2.V.Smirnovs 630, 3.A.Prokurorovs 440, 4.S.Fauners (Itālija) 401, 5.J.Isometsa (Somija) 383, 6.T.Alsgārds 327. 12.februāris. 20 km komandu brauciens. 1.Somija 49:48, 2.Zviedrija 49:48,2, 3.Norvēģija 49:56,6, 4.Itālija 51:10,1, 5.Vācija 51:10,4, 6.Norvēģija-2 51:18,2. Nāciju kausa izcīņa, kopvērtējums — kungi. 1.Norvēģija 2691, 2.Somija 2027, Zviedrija 1650, 4.Itālija 1524, 5.Krievija 1147, 6.Kazahstāna 892.

Dāmas — 30 km klasiskajā stilā. 1.L.Lazutina (Krievija) 1.27:38,5, 2.A.M.Gidona (Norvēģija) 1.27:47,5, 3.O.Daņilova (Krievija) 1.28:17,7, 4.J.Velbe (Krievija), 5.Ņ.Gavriļuka (Krievija) 1.28:42,6, 6.M.Mikelsplasa (Norvēģija) 1.28:28,4. Kopvērtējums. 1.J.Velbe 846, 2.Ņ.Gavriļuka 715, 3.L.Lazutina 546, 4.O.Daņilova 459, 5.O.Korņejeva (Krievija) 363, 6.S.Belmondo (Itālija) 300. 12.februāris. 20 km komandu brauciens. 1.Krievija 58:23,1, 2.Norvēģija 58:52,9, 3.Krievija-2 59:51,0, 4.Norvēģija-2 1.00:05,8, 5.Itālija 1.01:15,4, 6.Šveice 1.01:40,8. Nāciju kausa izcīņa, kopvērtējums — dāmas. 1.Krievija 4488, 2.Norvēģija 2263, 3.Itālija 1076, 4.Zviedrija 922, 5.Somija 727, 6.Šveice 514.

Nāciju kausa izcīņas kopvērtējums. 1. Krievija 5635, 2.Norvēģija 4954, 3.Somija 2754, 4.Itālija 2600, Zviedrija 2572, 6.Vācija 1094.

Tramplīnlēkšana

Lillehammere (Norvēģija). 10.februāris. K-120. 1.A.Goldbergers (Austrija) 272,5, 2.T.Okabe (Japāna) 254,9, 3.R.Čekons (Itālija) 242,9, 4.J.Veisflogs (Vācija) 242,1, 5.A.P.Nikola (Somija) 235,1, 6.B.Reitelers (Šveice) 226,3. Holmenkollena. 12.februāris. 1.A.Goldbergers 254,9, 2.T.Okabe 253,9, 3.J.Veisflogs 242,3, 4.R.Čekons 240,0, 5.R.Švarcenbergers (Austrija) 239,7, 6./7.N.Desams (Francija) un K.Funaki (Japāna) 236,4. Kopvērtējums (pēc 18 posmiem). 1.A.Goldbergers 1271 (jau nodrošinājis 1.vietu), 2.J.Ahonens (Somija) 769, 3.K.Funaki 753, 4.R.Čekons 750, 5.T.Okabe 632, 6.J.Veisflogs 623.

Ziemeļu divcīņa

Holmenkollena (Norvēģija). 1.K.Ogivara (Japāna) 1.vieta tramplīnlēkšanā, 18.vieta slēpošanā, T.Ogivara (Japāna) 2. un 16.vieta, 3.B.E.Viks (Norvēģija) 5. un 6.vieta, 4.M.Abe (Japāna) 4. un 14.vieta, 5.M.Štehers (Austrija) 3. un 33.vieta, 6.B.J.Eldens (Norvēģija 16. un 1. vieta. Kopvērtējums. K.Ogivara 1005, 2.B.E.Viks 755, 3.T.Ogivara 730, 4.K.T.Apelands (Norvēģija) 648, 5.F.B.Lundbergs (Norvēģija) 577, 6.T.Kono (Japāna) 560. Stafete. 1.Norvēģija, 2.Japāna, 3.ASV, 4.Norvēģija-2, 5.Francija, 6.Japāna-2.

Ātrslidošana

Kalgari. Kungi. 11.februāris. 500 m 1.M.Horii (Japāna) 36,07, 2.Dzjuņ Mar Kims (Koreja) 36,10, 3./4.H.Šimicu (Japāna), Dzjal Song Juls (Koreja) 36,26, 5.J.Inoue (Japāna) 36,31, 6.K.Skots (Kanāda) 36,43. 1000 m. 1.Jasunori Mijabe (Japāna) 1:12,91, 2.K.Skots 1:12,95, 3.Dzjal Song Juls 1:12,97, 4.Jukinori Mijabe (Japāna) 1:13,01, 5.G.van Velde (Nīderlande) 1:13,10, 6.P.Kellijs (Kanāda) 1:13,20. 12.februāris. 500 m. 1.H.Šimicu 35,83, 2.M.Horii 36,00, 3.Dzjan Song Juls 36,20, 4.J.Inoue (Japāna) 36,33, 5.Jukinori Mijabe 36,35, 6.G.Njoss (Norvēģija) 36,44. 1000 m. 1.Dzjuņ Mar Kims 1:12,60, 2.Ju.Mijabe 1:12,61, 3.K.Skots 1:12,67, 4.Dzjal Song Juls 1:13,15, 5.P.Kellijs 1:13,21, 6.R.Brunners (Austrija) 1:13,22. Kopvērtējums — 500 m (pēc 9 startiem). 1.M.Horii 270, 2.Dzjuņ Mar Kims 212, 3.H.Šimicu 185, 4.Jukinori Mijabe 154, 5.G.Njoss 142, 6.S.Kļeščevņa (Krievija) 135. Kopvērtējums — 1000 m (pēc 9 startiem). 1.Jukinori Mijabe 240, 2.Dzjuņ Mar Kims 221, 3.Jasunori Mijabe 197, 4.K.Skots 170, 5.M.Horii 124, 6.P.Kellijs 116.

Dāmas. 11. februāris. 1.S.Auha (Kanāda) 39,15, 2.B.Bleira (ASV) 39,18, 3.K.Šimazaki (Japāna) 39,47, 4.S.Folkere (Vācija) 39,59, 5.M.Garbrehta (Vācija) 39,65, 6.S.Žurova (Krievija) 39,68. 1000 m. 1.B.Bleira 1:18,74, 2.K.Vitija (ASV) 1:19,39, 3.S.Folkere 1:20,22, 4.M.Garbrehta 1:20,29, 5.S.Cvolle (Nīderlande) 1:20,41, 6.S.Auha 1:20,64. 12.februāris. 500 m. 1.B.Bleira 38,69 (pasaules rekords), 2.S.Auha 38,94, 3.S.Žurova 39,66, 4.S.Folkere 39,73, 5.T.Okazaki (Japāna) 39,76, 6./7.K.Šimazaki un F.Šenka (Vācija) 39,82. 1000 m. 1.B.Bleira 1:18,39, 2.F.Šenka 1:19,06, 3.K.Vitija 1:19,68, 4.Š.Kusunose (Japāna) 1:20,01, 5.S.Auha 1:20,05, 6.M.Garbrehta 1:20,42. Kopvērtējums — 500 m (pēc 8 startiem). 1.B.Bleira 315, 2.S.Auha 241, 3.S.Žurova, 4.F.Šenka 170, 5.M.Garbrehta 164, 6.K.Šimazaki 159. Kopvērtējums — 1000 m. 1.B.Bleira, 2.Š.Kusunose 193, 3.M.Garbrehta 168, 4.F.Šenka 162,, 5.O.Ravilova (Krievija) 146, 6.K. Vitija 141.

Kamēr Koss atpūšas...

Kamēr trīskārtējais Lillehammeres olimpisko spēļu čempions norvēģu ātrslidotājs Koss nodevies sabiedriskajiem darbiem un labdarībai, pasaules čempionātā Baseļja di Pinē pie lauriem varēja tikt citi. Superfavorīta prombūtni vislabāk izmantoja divkārtējais Eiropas čempions nīderlandietis Rintje Rītsma.

11.februāris. 500 m. 1.N.Hirouki (Japāna) 37,91, 2.D.Karta (Itālija) 37,94, 3.R.Rītsma (Nīderlande) 38,42. 5000 m. 1.F.Dītrihs (Vācija) 6:56,66, 2.R.Taubenrauhs (Vācija) 6:59,19, 3.T.Nozaki (Japāna) 7:01,84. 12.februāris. 1500 m. 1.R.Rītsma 1:53,31, 2.K.Širahata (Japāna) 1:53,39, 3.N.Māršals (Kanāda) 1:53,86. 10 000 m. 1.R.Rītsma 14:09,89, 2.K.Širahata 14:14,16, 3.T.Nozaki 14:21,80. Daudzcīņa. 1.R.Rītsma 160,99, 2.K.Širahata 161,86, 3.R.Sigels (Itālija) 162,85, 4.T.Nozaki 163,11, 5.D.Tamburino (ASV) 163,60, 6.A.Anufrijenko (Krievija) 163,61.◆

LATVIJAS–FRANCIJAS–BEĻĢIJAS KOPUZŅĒMUMS

Christian Lorand

FRABELLA Ltd

paris - brussel - riga

MEKLĒ PĀRSTĀVI, KAS

ORIENTĒTOS PĀRTIKAS SEKTORĀ.

Sabiedrība ir specializējusies kulinārijas izstrādājumu vakuuma iepakojumu ražošanā un virtuvju un maizes ceptuvju iekārtu realizācijā.

Firmas rūpnīca atrodas Bauskas rajonā.

Paredzamais klientu loks: viesnīcas, pārtikas veikali, maiznīcas, ātrās ēstuves.

Pārdošanas vieta: Rīga un tās apkārtne.

Ja
- jūs esat lielisks(a) tirgotājs(a),
- jūs esat gatavs pārmaiņām un viegli pārvarat grūtības,
- jums ir organizatoriskās dotības,
- jūs protat franču valodu,
- jums ir autovadītāja tiesības,
- jūs esat 25–35 gadus jauns(a),

mēs piedāvājam
- izplatīt jaunus izstrādājumus,
- jaunu pārdošanas koncepciju,
- jaunu un dinamisku kolektīvu,
- tuvākā nākotnē stažēšanos Francijā,
- dienesta automašīnu,
- noteiktu darba algu + % par noslēgtajiem līgumiem,
- karjeras iespējas.

Ja jums ir interese, sūtiet savu CV un fotogrāfiju uz sekojošu adresi: LV 1224, Rīga, Elizabetes iela 23, 5.stāvs, firmai *Frabella Ltd.* līdz šā gada 1.martam.

Latvijas–Holandes kopuzņēmums **Silstech**
aicina darbā pieredzējušu GALVENO GRĀMATVEDI.
Firmas darbības pamatvirzieni: tirdzniecība, celtniecība.
CV, pieteikumu un foto lūdzam sūtīt uz firmu *Silstech* līdz 20.februārim.
Adrese: Rīga, LV 1050, Brīvības bulv. 21, 4.stāvs.

Firma *L.D.V.*
konkursa kārtībā
vajadzīgi tirdzniecības aģenti
(priekšroka kandidātiem ar savu autotransportu).
Divu valodu zināšanas obligātas.Tālr. 241179.

Pārdod
SVAIGI SALDĒTU GAĻU.
Tālr. 320438, 327718.

REALIZĒJAM AUGSTAS KVALITĀTES
KLIŅĢERUS.
JŪSU SVĒTKU GALDAM PĒC PASŪTĪJUMA.
TĀLR. 223313, 229141.

Aicinām doties braucienā pa maršrutu Rīga–Berlīne–Parīze–Frankfurte pie Mainas–Rīga ar *Neoplan* autobusu no 29.marta līdz 6.aprīlim. Cena Ls 115, grupām, sākot ar 10 cilvēkiem, – Ls 110.
Zvanīt pa tālr. 589737.

PĀRDOD
melnu *BMW 318*
ar inžektoru (88.g.). Tālr. 372930 (pēc plkst. 21).

Maina 2 istabu dzīvokli Pļavniekos (104.sērija) pret diviem atsevišķiem dzīvokļiem, viens vēlams centrā. Tālr. 221133 (no plkst. 10 līdz 17), 336666 (vakaros).

LAINBANKAS LIETA

Fiktīvi kredīti — dzīves īstenība?

Turpinājums no 3.lpp.

Kā tapa *Lainbankas* darījums?

LB nav apstiprinājusi informāciju, ka tieši tobrīd *Lainbankai* būtu izvirzīta prasība palielināt statūtkapitālu. Taču apzināti vai mazāk apzināti iepriekš izklāstītā shēma būtībā arī ir realizējusies *Lainbankā* ar *RBS* firmu līdzdalību. Proti, precīzi par tādu pašu summu, par kādu *RBS* struktūras *Lateh* (100 000 latu), *Termināls* (350 000 latu) un *RBS TV* (50 000 latu) saņēmušas kredītus (500 000 latu), citas ar *RBS* saistītas firmas *Balgale* un *Delta* nopirkušas *Lainbankas* akcijas. *Balgale* par 100 000 latu un *Delta* par 400 000 latu, tādējādi kļūstot par lielāko *Lainbankas* akcionāru.

Ir diezgan grūti pateikt, vai darījums noticis ar *Lainbankas* akceptu, jo no pašas bankas nāk pretrunīga informācija. Intervijā *Dienas biznesam* (13.febr.) *Lainbankas* pirmais viceprezidents Dzintars Pelcbergs saka: «No sākuma H.Volodko (Harijs Volodko — faktiskais *RBS* struktūru īpašnieks — *A.S.*) vēlējās, lai mēs tā arī izdarām — izrakstām viņam fiktīvu kredītu un viņš to acumirklī ieliktu statūtkapitālā. Tomēr, ņemot vērā mūsu pagātnes kļūdas, bijām kļuvuši uzmanīgi un teicām, lai nāk viņa kontrolētās juridiskās personas ar citu banku garantijām, ņem kredītu ar procentiem un pērk akcijas. Tas arī tika izdarīts. Nezinu, kā viņš uz to pierunāja *Lateh, Terminālu* un *RBS TV*, taču Volodko viņus bija nolicis zem sitiena, jo pats naudu uzreiz pārskaitīja citām firmām, bet minētās trīs palika tikai ar finansiālajām saistībām.» *Db* raksta: «Kā informēja Pelcbergs, šie kredīti tika izsniegti pērnā gada aprīlī. Tajā pašā laikā citas *RBS* holdinga firmas *Delta* un *Balgale* iemaksāja katra attiecīgi pa 400 un 100 tūkstošiem latu *Lainbankā* statūtkapitāla palielināšanai.»

Tajā pašā laikā citi *Lainbankas* vadītāji sarunā ar *Dienu* sacīja, ka šī shēma nav speciāli realizēta, ka nauda *RBS* firmām aizdota neprasot, kā to izmantos, un ka notikušo viņi aptvēruši tikai tagad. Konceptuāla vienošanās par kredītu izsniegšanu iepriekšminētajām firmām tikusi panākta starp abu struktūru vadītājiem V.Dambiņu un H.Volodko. A/s *RBS* un H.Volodko bijis nozīmīgs bankas klients, tikušas apgrozītas lielas naudas summas, un skandalozie *Lateh, Termināls* un *RBS TV* kredīti nebijuši vienīgie. Īstermiņa kredītus šajā bankā *RBS* ir saņēmis regulāri, daudz un tos arī atmaksājis. Pēc *Lainbankas* versijas H.Volodko kredītus lūdzis biznesam, sacījis sev ierasto teicienu «nauda jau ir vados», bet nu tieši tobrīd viņam vajadzējis vēl.

Taču ir vēl kāds mulsinošs fakts. *Lainbankā Dienai* parādīja kvītis par 100 000 un 400 000 latu iemaksu statūtkapitālā, ko veikusi *Delta* un *Balgale*. Uz tām uzrakstītais datums (15.aprīlis) liecina, ka abas firmas akcijas nopirkušas ātrāk, nekā *Terminālam* un *Lateham* izsniegti minētie kredīti (*Termināls* un *Lateh* kredītlīgumus parakstījis 21.aprīlī). Toties 15.aprīlī 500 000 latu apjomā aizdevums izsniegts *RBS TV*. Pēc neilga laika (maijā) *RBS TV* lielāko daļu naudas — 450 000 latu — jau bija atmaksājis. *RBS TV* direktors Jānis Rušenieks presei gan apgalvoja, ka TV nekādu naudu reāli nav ne saņēmusi, ne atmaksājusi.

Vai naudu reāli izsniedza?

Ja arī iepriekš aprakstītais darījums noticis, kas izdevīgs ir abām pusēm (bankai palielināts statūtkapitāls, firmas nopirkušas bankas akcijas), tā vēl nav krimināli sodāma rīcība. (Sodāma gan būtu rīcība, ja *Lainbanka* šīs firmas būtu pierunājusi slēgt līgumus, naudu faktiski neiedevusi, bet tagad to pieprasa atpakaļ.)

Oponenti apgalvo pavisam ko citu — ka kredīti *RBS* firmām izsniegti tikai uz papīra. H.Volodko bijis ar mieru *Lainbankai* grūtā brīdī palīdzēt un pierunājis savas firmas noformēt tām aizdevumus. Kā šos fiktīvos kredītresursus izmantot, bijis pašas bankas ziņā. «Ja starp organizācijām ir normālas, cilvēciskas attiecības, protams, šodien ne viss tiek darīts, absolūti strikti ievērojot likumu un citu juridisko dokumentu pamatus,» — tā H.Volodko. H.Volodko joprojām arī apgalvo, ka *RBS* firmas kredītus akciju iegādei nav izmantojušas. Tādējādi viņš neatzīst, ka *Deltai* un *Balgalei* būtu *Lainbankas* akcijas. Tomēr neskatoties uz viņa teikto, a/s *RBS* šīs pašas akcijas ir ieķīlājusi Latvijas Depozītu bankā, ņemot tur citu kredītu.

Taču oponentu versija, šķiet, ir visai apšaubāma. Pirmkārt, tādā gadījumā viltots ir ļoti liels daudzums bankas dokumentu (gan kredītlīgumi, gan kases ieņēmumu orderi) un tajā iesaistīti ļoti daudzi cilvēki. Otrkārt, nesamērīgi liels ir *RBS* firmu risks. Tās parakstītu dokumentus par vairāk nekā vienu miljonu latu un rezultātā neiegūtu neko vairāk kā nesegtas *Lainbankas* akcijas. Daugavas bankas (*Lateh* kredīta galvotājas) pārstāvji Ēriks Kaža un Vasilijs Meļņiks, atbalstot H.Volodko versiju (*Bizness & Baltija*, 10.febr.), paskaidro, ka vēlāk akcijas tiktu segtas ar dividendēm, ko *RBS* struktūras saņemtu par savām akcijām. Ņemot vērā, ka pat bēdīgi populārās noguldītājfirmas sen vairs nesola tik augstus procentus, šis pieņēmums ir visai neloģisks.

Tomēr daži ārzemju eksperti iezīmē citas manipulācijas, kuras varētu radīt iespaidu, ka kredīts tiek atdots. Intervijā *Labrīt* H.Volodko *Lainbankas* vēršanos pie saimnieciskās tiesas, lai atgūtu «neesošus kredītus», nosauc par bezkaunību, tādējādi liekot saprast, ka darījumam vajadzēja arī nokārtoties, fiktīvi atdodot fiktīvos kredītus.

Līgumus slēdza īstie uzņēmumu īpašnieki

Jebkurā gadījumā skaidrs, ka juridiskie kredītu saņēmēji un dokumentu kārtotāji pie naudas nav tikuši. Interesanta aina veidojas, aplūkojot, kā H.Volodko pierunājis savus uzņēmumus kredītlīgumus noslēgt. Jānis Rušenieks ir skaidri pateicis, ka viņš zinājis, ka naudu izmantos citiem mērķiem. Ar *Termināla* vadību *Dienai* runāt neiznāca, jo sekretāre ieteica runāt ar H.Volodko, bet H.Volodko pagājušajā trešdienā teica: «Kas šajā brīdī vada šo organizāciju, es jums pateikšu rīt.» Gaužām sapinušies darījuma kārtošanas versijās ir *Lateha* aizstāvji. Vēstulē policijai, kas bija aizsākums šai krimināllietai, Daugavas bankas prezidenta vietas izpildītājs Andris Laucis raksta, ka *Lateh* direktoram Pēterim Neilandam tukšas papīra lapas un kases izdevuma orderi parakstīt likuši *Lainbankas* kredītnodaļas vadītājs Valts Vīgants un *RBS* finansu departamenta direktors Ringolds Andersons. Intervijā *NC* Daugavas bankas padomes loceklis V.Meļņiks saka, ka P.Neilandu pierunājis kāds cilvēks, kas priekšā stādījies kā H.Volodko no *Lainbankas*. Būtu dīvaini, ja P.Neilands nepazītu vaigā lielāko īpašnieku uzņēmumam, kuru viņš vada.

Atzīstot, ka darījums noticis ar viņa svētību, H.Volodko tajā pašā laikā no tā norobežojas: «Tas, ka aktīvajā komercdarbībā ideoloģiski vai kā citādi esmu bijis klāt pie daudzu uzņēmumu dibināšanas, nenozīmē, ka tālāk ikdienā esmu tos kontrolējis, skatījies uz pirkstiem vai klausījies visu, ko viņi dara. Šīs organizācijas ir patstāvīgas juridiskas personas ar norēķinu kontiem, un to vadītāji ir pietiekami nopietni cilvēki, kas ir absolūti atbildīgi. Ja viņi likumu ir pārkāpuši, būs jāatbild, ja ne, to darīs tie, kas vainīgi.»

Kas tad ir vainīgs?

Darījums plašākai sabiedrībai kļuva zināms, kad *Lainbanka* iesniedza saimnieciskajā tiesā prasību pret juridiskajiem kredītņēmējiem un galvotājiem. Loģiski, ka viņi nevēlas atmaksāt naudu, kas nekad nav bijusi to rīcībā. Kurš tad ir atbildīgs par šo traci? Vai tas ir V.Dambiņš, kas bezkaunīgi centies piedzīt neesošus kredītus no *RBS* grupas firmām pēc tam, kad šīs firmas grūtā brīdī palīdzēja viņam uzpumpēt statūtkapitālu? Vai arī tas ir H.Volodko, kurš tikai pats sev saprotamu iemeslu dēļ aizņēmies naudu uz vienas firmas vārda, atdevis to kādai citai savai firmai un tad nav spējis nokārtot savas kredītsaistības? Atbilde uz šiem jautājumiem vēl nav skaidra, un izmeklēšana spītīgi klusē. Nu ko — gaidīsim.◆

1995 15. FEB.

Laikraksta *Diena* pielikums
Trešdiena, **1995. gada 15.februāris** #7 (86)

SAEIMĀ MINISTRU KABINETĀ

ŠAJĀ NUMURĀ:

8.lpp. Kā iegūt Latvijas pilsonību?
Zemkopības ministrijas nolikums
9.lpp. Pensiju reformas koncepcija
10.lpp. Statistikas komitejas informācija

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

Par pašvaldību finansu izlīdzināšanu 1995.gadā

1.pants. (1) Ieņēmumi no iedzīvotāju ienākuma nodokļa tiek ieskaitīti republikas pilsētu budžetos 100 procentu apmērā, bet pārējās administrativajās teritorijās 85 procenti no iedzīvotāju ienākuma nodokļa tiek ieskaitīti pilsētu vai pagastu budžetos un 15 procenti — rajona budžetā.

(2) Šā likuma 1.pielikumā minētajām pašvaldībām noteiktu daļu no iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumiem ieskaita pašvaldību finansu izlīdzināšanas fondā. Ieskaitāmā summa nedrīkst pārsniegt šajā pielikumā noteikto lielumu.

2.pants. Pašvaldību finansu izlīdzināšanas fonda ieņēmumi ir 75,1 miljons latu, ko veido pašvaldību atskaitījumi — 12,4 miljoni latu un valsts dotācija — 62,7 miljoni latu.

3.pants. Pašvaldību finansu izlīdzināšanas fonda izdevumus veido:

1) mērķdotācijas sociālās nodrošināšanas pasākumiem (psihoneiroloģisko pansionātu uzturēšanai) un izglītības pasākumiem (speciālo bērnudārzu bērniem ar fiziskās un garīgās attīstības traucējumiem, internātskolu un sanatorijas internātskolu, speciālo internātskolu bērniem ar fiziskās un garīgās attīstības traucējumiem uzturēšanai) — saskaņā ar šā likuma 2.pielikumu;

2) dotācijas pašvaldībām — saskaņā ar šā likuma 3.pielikumu.

4.pants. (1) Rajona kopbudžeta prognozētie ieņēmumi (ņemot vērā ieņēmumus no zemes, īpašuma, iedzīvotāju ienākuma nodokļiem, pašu ieņēmumu vidējo lielumu, dotācijas un mērķdotācijas no pašvaldību finansu izlīdzināšanas fonda) nedrīkst būt mazāki par rajona kopbudžeta ieņēmumiem iepriekšējā gadā.

(2) Rajoniem, kuri neatbilst šā panta pirmās daļas prasībām, trūkstošos līdzekļus kompensē no to rajonu ieņēmumiem, kuru kopbudžeta ieņēmumu prognozētais pieaugums pārsniedz 10 procentus no ieņēmumu vidējā pieauguma valstī.

5.pants. Pašvaldībām noteiktais minimālais normatīvs veselības aizsardzības izdevumiem ir 21 lats uz vienu iedzīvotāju.

6.pants. (1) Rajonu, rajonu pilsētu un pagastu pašvaldības var izveidot kopēju rezerves fondu, kurā ieskaita ne vairāk kā 10 procentus no to dotāciju apjoma, kas šim pašvaldībām iedalītas no pašvaldību finansu izlīdzināšanas fonda.

(2) Lēmumu par rezerves fonda izveidošanu un sadali pieņem attiecīgo pašvaldību domju un padomju priekšsēdētāju sanāksmē, kuru sasauc rajona padomes priekšsēdētājs. Šīs sanāksmes lēmums ir saistošs tām pašvaldībām, kuras izveidojušas rezerves fondu. Izmaksas no rezerves fonda nodrošina rajona padome.

7.pants. Ministru kabinets šā likuma izpildes kontrolei izveido Pašvaldību finansu izlīdzināšanas fonda padomi, kuras sastāvā iekļauj Valsts reformu ministrijas, Finansu ministrijas, Valsts ieņēmumu dienesta un Valsts statistikas komitejas pārstāvjus, kā arī četrus Latvijas Pašvaldību savienības pārstāvjus. Izlīdzināšanas fonda padomes nolikumu apstiprina Ministru kabinets.

Pārejas noteikumi

1. Ministru kabinetam precizēt statistisko bāzi, uz kuras pamata nosakāmi dotāciju un atskaitījumu apmēri pašvaldību finansu izlīdzināšanai; ja nepieciešams, līdz 1995.gada 31.maijam sagatavot priekšlikumus par grozījumiem šajā likumā.

Ministru kabinetam mēneša laikā apstiprināt un darīt zināmu pašvaldībām prognozētos ieņēmumus no iedzīvotāju ienākuma nodokļa un pašvaldību finansu izlīdzināšanas aprēķinu algoritmu.

2. Rajonu pilsētu un pagastu budžetos paredzētie atskaitījumi no pašvaldību finansu izlīdzināšanas fonda ir ieskaitāmi ar rajona padomes starpniecību, nemainot noteiktās summas.

Rajona padome savā administrativajā teritorijā ir tiesīga tām pilsētu un pagastu pašvaldībām, kuras nav izpildījušas šo pārejas noteikumu 4.punkta prasības, samazināt dotācijas par to summu, kāda nepieciešama, lai apmaksātu skolēnu apmācību citu pilsētu un pagastu pašvaldību pamata un vidējās vispārējās izglītības iestādēs.

Ja pašvaldības, kuras atrodas dažādu rajonu administrativajās teritorijās, nav izpildījušas šo pārejas noteikumu 4.punkta prasības, Finansu ministrija ir tiesīga tām samazināt dotācijas par to summu, kāda nepieciešama, lai apmaksātu skolēnu apmācību pamata un vidējās vispārējās izglītības iestādēs.

3. Pilsētu un pagastu pašvaldībām, kuru administrativajā teritorijā ir pamata un vidējās vispārējās izglītības iestādes, noteikt šo iestāžu uzturēšanas normatīvus uz vienu skolēnu.

Rajonu un republikas pilsētu pašvaldībām noteikt vispārēja profila sociālās palīdzības iestāžu uzturēšanas normatīvus uz vienu iemitnieku.

4. Pilsētu un pagastu pašvaldībām, kuru skolēni mācās citu pilsētu un pagastu pašvaldību pamata un vidējās vispārējās izglītības iestādēs, līdz 1995.gada 1.martam noslēgt līgumus ar attiecīgajām pašvaldībām par šo skolēnu apmācības apmaksu.

Rajonu un republikas pilsētu pašvaldībām, kuru iedzīvotāji atrodas citu rajonu un republikas pilsētu pašvaldību vispārējā profila sociālās palīdzības iestādēs, līdz 1995. gada 1. martam noslēgt līgumus ar attiecīgajām pašvaldībām par šo iedzīvotāju uzturēšanās apmaksu.

5. Lai nodrošinātu iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu savlaicīgu ieskaitīšanu pašvaldību budžetos, atļaut Finansu ministrijai ieskaitīt šā nodokļa ieņēmumus pašvaldību budžetos atbilstoši Ministru kabineta apstiprinātajiem prognozētajiem ieņēmumiem no iedzīvotāju ienākuma nodokļa.

Šie iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu avansa maksājumi tiek veikti divas reizes mēnesī Ministru kabineta noteiktajos termiņos un kārtībā.

Lai saskaņotu attiecīgās pašvaldības avansā saņemto iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu apjomu ar patieso apjomu, izdarāms katras pašvaldības iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārrēķins pēc trim mēnešiem, pēc pirmā pusgada, pēc deviņiem mēnešiem un pēc kalendārā gada rezultātiem.

6. Likums ir spēkā visa saimnieciskā gada laikā.

Likums Saeimā pieņemts 1995.gada 26.janvārī.
Valsts prezidents G.Ulmanis
Rīgā 1995.gada 14. februārī
Likuma pielikumus publicēsim nākamajā nummurā

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

Par Eiropas padomes statūtiem

1.pants. 1949.gada 5.maija Eiropas padomes statūti (turpmāk — Statūti) ar šo likumu tiek pieņemti un apstiprināti.

2.pants. Likums stājas spēkā tā izsludināšanas dienā. Līdz ar likumu izsludināmi šā likuma 1.pantā minētie Statūti un to tulkojums latviešu valodā.

3.pants. Ārlietu ministrija uz šā likuma pamata un saskaņā ar šā likuma 1.pantā minēto Statūtu 4.pantu sagatavo pievienošanās dokumentu iesniegšanai Eiropas padomes ģenerālsekretāram.

4.pants. Šā likuma 1.pantā minētie Statūti un to tulkojums latviešu valodā stājas spēkā Statūtu 4.pantā noteiktajā kārtībā.

Likums Saeimā pieņemts 1995.gada 2.februārī.
Valsts prezidents G. Ulmanis
Rīgā 1995.gada 14. februārī
Statūtus publicēsim nākošajā nummurā

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

Grozījumi likumā «Par Latvijas Republikas obligāto valsts dienestu»

Izdarīt likumā «Par Latvijas Republikas obligāto valsts dienestu» (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1993, 18./19.nr.) šādus grozījumus:

1. Izslēgt 10.pantā vārdus «un pašvaldības».

2. Papildināt 11.pantu ar otro un trešo daļu šādā redakcijā:

«Personas, kuras izvairās ierasties valsts dienesta pārvaldē, var atvest piespiedu kārtā. Lēmumu par piespiedu atvešanu pieņem valsts dienesta pārvaldes priekšnieks. Lēmumu izpilda valsts policijas iestādes.

Personas, kuras izvairās ierasties valsts dienesta pārvaldē, Ministru kabineta noteiktajā kārtībā kompensē valsts policijas iestādei visus ar piespiedu atvešanu saistītos izdevumus.»

3. 14.pantā:

aizstāt vārdus «rajona (pilsētas) pašvaldība ar savu lēmumu» ar vārdiem «Aizsardzības ministrija»;

izteikt 1.punktu šādā redakcijā:

«1) attiecīgā rajona padomes (attiecīgās republikas pilsētas domes) izvirzīts pārstāvis;».

Likums Saeimā pieņemts 1995.gada 26.janvārī.
Valsts prezidents G. Ulmanis
Rīgā 1995. gada 14. februārī

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

Par Līgumu starp Latvijas Republiku un Baltkrievijas Republiku par tiesisko palīdzību un tiesiskajām attiecībām civilajās, ģimenes un krimināllietās

1.pants. 1994.gada 21.februārī Minskā parakstītais Līgums starp Latvijas Republiku un Baltkrievijas Republiku (turpmāk — Līgums) par tiesisko palīdzību un tiesiskajām attiecībām civilajās, ģimenes un krimināllietās ar šo likumu tiek pieņemts un apstiprināts.

2.pants. Likums stājas spēkā tā izsludināšanas dienā. Līdz ar likumu izsludināms šā likuma 1.pantā minētais Līgums.

3.pants. Ārlietu ministrija uz šā likuma pamata un saskaņā ar Līguma 80.pantu sagatavo ratifikācijas rakstu apmaiņai ar Baltkrievijas Republiku.

4.pants. Līgums stājas spēkā tā 80.pantā noteiktajā laikā un kārtībā.

Likums Saeimā pieņemts 1995.gada 26.janvārī.
Valsts prezidents G.Ulmanis
Rīgā 1995.gada 7.februārī

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

Par Latvijas Republikas valdības un Izraēlas Valsts valdības līgumu par ieguldījumu veicināšanu un savstarpējo aizsardzību

1.pants. 1994.gada 27.februārī Jeruzalemē parakstītais Latvijas Republikas valdības un Izraēlas Valsts valdības līgums par ieguldījumu veicināšanu un savstarpējo aizsardzību (turpmāk — Līgums) ar šo likumu tiek apstiprināts un pieņemts.

2.pants. Likums stājas spēkā tā izsludināšanas dienā. Līdz ar likumu izsludināms šā likuma 1.pantā minētais Līgums.

3.pants. Ārlietu ministrija uz šā likuma pamata un saskaņā ar Līguma 13.pantu sagatavo ratifikācijas rakstu apmaiņai ar Izraēlas Valsts valdību.

4.pants. Līgums stājas spēkā tā 13.pantā noteiktajā kārtībā ratifikācijas rakstu apmaiņas dienā.

Likums Saeimā pieņemts 1995.gada 26.janvārī.

Valsts prezidents G. Ulmanis
Rīgā 1995.gada 7.februārī

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

Par Latvijas Republikas un Polijas Republikas līgumu par tiesisko palīdzību un tiesiskajām attiecībām civilajās, ģimenes, darba un krimināllietās

1.pants. 1994.gada 23.februārī Rīgā parakstītais Latvijas Republikas un Polijas Republikas līgums par tiesisko palīdzību un tiesiskajām attiecībām civilajās, ģimenes, darba lietās un krimināllietās (turpmāk — Līgums) ar šo likumu tiek apstiprināts un pieņemts.

2.pants. Likums stājas spēkā tā izsludināšanas dienā. Līdz ar likumu izsludināms šā likuma 1.pantā minētais Līgums.

3.pants. Ārlietu ministrija uz šā likuma pamata un saskaņā ar Līguma 116.pantu sagatavo ratifikācijas rakstu apmaiņai ar Polijas Republiku.

4.pants. Līgums stājas spēkā tā 116.pantā noteiktajā laikā un kārtībā.

Likums Saeimā pieņemts 1995.gada 26.janvārī.
Valsts prezidents G.Ulmanis
Rīgā 1995.gada 7.februārī

Saeimas priekšsēdētāja paziņojumi

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 19.janvāra sēdē apstiprinājusi:

Astru Klaiši — par Kurzemes apgabaltiesas tiesnesi, uzdodot turpināt pildīt Liepājas pilsētas tiesas tiesneses pienākumus līdz Kurzemes apgabaltiesas darbības sākšanai;

Vinetu Mahti — par Kurzemes apgabaltiesas tiesnesi, uzdodot turpināt pildīt Liepājas pilsētas tiesas tiesneses pienākumus līdz Kurzemes apgabaltiesas darbības sākšanai;

Ritu Vivu — par Kurzemes apgabaltiesas tiesnesi, uzdodot turpināt pildīt Liepājas pilsētas tiesas tiesneses pienākumus līdz Kurzemes apgabaltiesas darbības uzsākšanai.

Saeimas priekšsēdētājs A.Gorbunovs
Rīgā 1995.gada 19.janvārī

xxx

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 26.janvāra sēdē apstiprinājusi:

Skaidrīti Buividi — par Rīgas apgabaltiesas tiesnesi, uzdodot turpināt pildīt Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas tiesneses amata pienākumus līdz Rīgas apgabaltiesas darbības sākšanai;

Māru Mariju Čerkasovu — par Rīgas apgabaltiesas tiesnesi, uzdodot turpināt pildīt pašreizējos amata pienākumus līdz Rīgas apgabaltiesas darbības uzsākšanai;

Laimu Eihi — par Rīgas apgabaltiesas tiesnesi, uzdodot turpināt pildīt Jūrmalas pilsētas tiesas tiesneses amata pienākumus līdz Rīgas apgabaltiesas darbības sākšanai;

Mariju Goldšmiti — par Rīgas apgabaltiesas tiesnesi, uzdodot turpināt pildīt pašreizējos amata pienākumus līdz Rīgas apgabaltiesas darbības uzsākšanai;

Olgu Putāni — par Rīgas apgabaltiesas tiesnesi, uzdodot turpināt pildīt pašreizējos amata pienākumus līdz Rīgas apgabaltiesas darbības uzsākšanai;

Ināru Šteinerti — par Rīgas apgabaltiesas tiesnesi, uzdodot turpināt pildīt Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneses amata pienākumus līdz Rīgas apgabaltiesas darbības uzsākšanai;

Edīti Vernušu — par Rīgas apgabaltiesas tiesnesi, uzdodot turpināt pildīt Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas tiesneses amata pienākumus līdz Rīgas apgabaltiesas darbības uzsākšanai;

Aivaru Zāģeri — par Rīgas apgabaltiesas tiesnesi, uzdodot turpināt pildīt pašreizējos amata pienākumus līdz Rīgas apgabaltiesas darbības uzsākšanai;

Voldemāru Zariņu — par Rīgas apgabaltiesas tiesnesi, uzdodot turpināt pildīt Ogres rajona tiesas tiesneša amata pienākumus līdz Rīgas apgabaltiesas darbības uzsākšanai.

Saeimas priekšsēdētājs A.Gorbunovs
Rīgā 1995.gada 26.janvārī

xxx

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 26.janvāra sēdē apstiprinājusi Pēteri Dzalbi par Zemgales apgabaltiesas tiesnesi un iecēlusi viņu par Zemgales apgabaltiesas priekšsēdētāju, uzdodot turpināt pildīt Jelgavas pilsētas tiesas tiesneša un tiesas priekšsēdētāja amata pienākumus līdz Zemgales apgabaltiesas darbības uzsākšanai.

Saeimas priekšsēdētājs A.Gorbunovs
Rīgā 1995.gada 26.janvārī

xxx

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 26.janvāra sēdē apstiprinājusi:

Dainu Andersoni — par Zemgales apgabaltiesas tiesnesi, uzdodot turpināt pildīt Jelgavas pilsētas tiesas tiesneses amata pienākumus līdz Zemgales apgabaltiesas darbības uzsākšanai;

Mariku Krotkovu — par Zemgales apgabaltiesas tiesnesi, uzdodot turpināt pildīt Jelgavas pilsētas tiesas tiesneses amata pienākumus līdz Zemgales apgabaltiesas darbības uzsākšanai;

Ingunu Preisu — par Zemgales apgabaltiesas tiesnesi, uzdodot turpināt pildīt Jelgavas pilsētas tiesas tiesneses amata pienākumus līdz Zemgales apgabaltiesas darbības uzsākšanai;

Veltu Silamiķeli — par Zemgales apgabaltiesas tiesnesi, uzdodot turpināt pildīt Jelgavas rajona tiesas tiesneses amata pienākumus līdz Zemgales apgabaltiesas darbības uzsākšanai.

Saeimas priekšsēdētājs A.Gorbunovs
Rīgā 1995.gada 26.janvārī

xxx

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 26.janvāra sēdē iecēlusi:

Olgu Macpāni — par Ventspils pilsētas tiesas tiesnesi;

Juriju Vasiļkovski — par Ludzas rajona tiesas tiesnesi.

Saeimas priekšsēdētājs A.Gorbunovs
Rīgā 1995.gada 26.janvārī

xxx

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 26.janvāra sēdē iecēlusi:

Intu Kalniņu — par Saldus rajona tiesas administrativo tiesnesi;

Inesi Mudeli — par Tukuma rajona tiesas administrativo tiesnesi;

Lūciju Rietu — par Kuldīgas rajona tiesas administrativo tiesnesi;

Andreju Strautiņu — par Jūrmalas pilsētas tiesas administrativo tiesnesi;

Irēnu Vikmani — par Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas administrativo tiesnesi.

Saeimas priekšsēdētājs A.Gorbunovs
Rīgā 1995.gada 26.janvārī

Latvijas Republikas Ministru kabinets

Noteikumi nr.27 (prot. nr.7, 2.§)
Rīgā 1995.gada 31.janvārī

Izdoti saskaņā ar likumu «Par muitas nodokli (tarifiem)»

Noteikumi par muitas vērtības noteikšanu ievedamajām un izvedamajām precēm vai citiem priekšmetiem

I. Muitas vērtības noteikšana ievedamajām precēm vai citiem priekšmetiem

1. Ievedot preces vai citus priekšmetus Latvijas Republikā, deklarētājam (importētājam) muitas kravas deklarācijā jāuzrāda to līgumcena, kurā ietverti likuma «Par muitas nodokli (tarifiem)» 14.panta trešajā daļā minētie izdevumi, ja šie izdevumi jau iepriekš nav tajā ietverti saskaņā ar līgumu. Minētos izdevumus deklarētājs (importētājs) apliecina ar attiecīgajiem dokumentiem, ja šie izdevumi līgumcenā nav ietverti saskaņā ar līgumu.

2. Ja deklarācijā (importētāja) dati, kurus tas izmantojis muitas vērtības noteikšanai, nav dokumentāri apstiprināti un/vai deklarētā līgumcena (kurā ietverti likuma «Par muitas nodokli (tarifiem)» 14.panta trešajā daļā minētie izdevumi) ir zemāka par muitas iestādes rīcībā esošām ziņām par identisku (2.metode)*, vienveidīgu (3.metode)*, citu, no eksportētājvalsts atšķirīgu valstu identisku vai vienveidīgu (4.metode)* preču vai citu priekšmetu muitas vērtību, muitas darbinieks pieņem lēmumu par to, ka nav iespējams noteikt muitas vērtību pēc līgumcenas.

3. Ja ievedamo preču vai citu priekšmetu muitas vērtību nevar noteikt pēc to līgumcenas, muitas darbinieks muitas vērtības noteikšanai izmanto muitas iestādes rīcībā esošās ziņas par attiecīgās eksportētājvalsts identisku (2.metode)* vai vienveidīgu (3.metode)* preču vai citu priekšmetu muitas vērtību, kuru muitas iestādes ir noskaidrojušas, pārbaudot deklarētāju (importētāju) sniegto informāciju vai saņemot informāciju no attiecīgās eksportētājvalsts.

4. Ja muitas iestādes rīcībā nav ziņu par identisku vai vienveidīgu preču vai citu priekšmetu muitas vērtību, muitas darbinieks muitas vērtības noteikšanai izmanto informāciju par citu valstu (kas atšķirīgas no attiecīgās eksportētājvalsts) identisku vai vienveidīgu (4.metode)* preču vai citu priekšmetu muitas vērtību.

5. Pamatojoties uz likuma «Par muitas nodokli (tarifiem)» 13.panta astotās daļas 5.punktu un 14.panta ceturtās daļas 1.punktu, to preču vai citu priekšmetu muitas vērtības noteikšanā, kuri saskaņā ar harmonizēto sistēmu un kombinēto nomenklatūru klasificēti 01., 02., 04.-11.; 15.-21.; 23.preču grupā, netiek izmantota līgumcena (1.metode)*. Šādos gadījumos, nosakot preču vai citu priekšmetu muitas vērtību, muitas darbiniekiem jāizmanto muitas iestādes rīcībā esošās ziņas par identisku vai vienveidīgu preču vai citu priekšmetu cenām (2.,3. un 4.metode)*, kuras ne retāk kā reizi ceturksnī (līdz attiecīgā mēneša 26.datumam) Muitas departamentā iesniedz Zemkopības ministrija.

6. Deklarētājam (importētājam), kura uzrādītā līgumcena atzīta par neatbilstošu preces muitas vērtībai, saskaņā ar likumu «Par muitas nodokli (tarifiem)» desmit dienu laikā pēc attiecīgo muitas maksājumu izdarīšanas vai pēc preču vai citu priekšmetu saņemšanas ir tiesības pieprasīt turpināt ievesto preču vai citu priekšmetu novērtēšanu Muitas departamentā.

7. Par izdevumiem, kuri var rasties, turpinot preču vai citu priekšmetu novērtēšanu, Muitas departaments pirms papildu novērtēšanas sākšanas paziņo deklarētājam (importētājam), kuram jāsedz visi izdevumi, kuri radušies, turpinot preču vai citu priekšmetu novērtēšanu. Uzdevumiem jābūt pamatotiem. Lai samazinātu iemaksas, atsevišķus darbus (piemēram, pārkraušanu, uzglabāšanu) pēc deklarētāja (importētāja) lūguma var atļaut veikt ar paša deklarētāja (importētāja) darbaspēku. Preču vai citu priekšmetu papildu novērtēšanā Muitas departaments var uzaicināt piedalities neatkarīgus ekspertus (piemēram, auditorus).

8. Ja, veicot ievesto preču vai citu priekšmetu papildu novērtēšanu, tiek saņemta informācija, kas apstiprina deklarētāja (importētāja) uzrādītās preces vai cita priekšmeta līgumcenas atbilstību tā muitas vērtībai, šī informācija muitas iestādēs tiek izmantota, nosakot identisku vai vienveidīgu preču vērtību. Iegūto informāciju Muitas departaments apkopo un paziņo visām muitas iestādēm, nosakot tās piemērošanas sākuma datumu.

9. Pārmaksātās muitas nodokļa summas atmaksājamas, bet nepilnīgi samaksātās summas iekasējamas saskaņā ar likuma «Par muitas nodokli (tarifiem)» 45.pantu.

10. Ziņas par šo noteikumu 5.punktā neminēto preču vai citu priekšmetu muitas vērtību Muitas departaments iegūst, analizējot tā ricībā esošās preču vai citu priekšmetu līgumcenas, kā arī saņemot informāciju no attiecīgajām eksportētājvalstīm. Ja Muitas departamenta rīcībā nonāk pārbaudīta informācija, ka vienām un tām pašām precēm vai citiem priekšmetiem ir vairākas muitas vērtības, ievedamo preču vai citu priekšmetu muitas vērtības noteikšanai tiek izmantota viszemākā no tām.

11. Individuālajiem transportlīdzekļiem muitas vērtību nosaka Valsts ieņēmumu dienesta noteiktajā kārtībā.

12. Ja, importējot iekārtas un mehānismus, kas investīciju veidā palielina uzņēmuma pamatlīdzekļu vērtību, to iegādei ir rīkots konkurss ar ārvalstu piegādātāju piedalīšanos, tad attiecīgās nozares ministrijas apstiprināts konkursa komisijas protokols, pievienojot bankas maksājumu dokumentus un iesniedzot to Muitas departamentā vismaz 10 dienas pirms iekārtu piegādes, ir pamats, lai protokolā minētā konkursa cena tiktu uzskatīta par piegādājamo iekārtu muitas vērtību un izmantota attiecīgo maksājumu aprēķināšanai. Privātuzņēmējiem rīkota konkursa protokolu apstiprina Ekonomikas ministrijas Rūpniecības politikas departaments.

13. Visu informāciju par preču vai citu priekšmetu muitas vērtību Muitas departaments apkopo un attiecīgi koriģē saskaņā ar likumu «Par muitas nodokli (tarifiem)» un līdz katra mēneša 28.datumam izsūta muitas iestādēm, kuras to piemēro ar nākamā mēneša pirmo datumu.

II. Muitas vērtības noteikšana izvedamajām precēm vai citiem priekšmetiem

14. No Latvijas Republikas izvedamo preču vai citu priekšmetu muitas vērtību norāda deklarētājs (eksportētājs) saskaņā ar pirkšanas līgumu.

15. Precēm vai citiem priekšmetiem, kuri saskaņā ar harmonizēto sistēmu un kombinēto nomenklatūru klasificēti preču pozicijā 4901, 9701, 9702, 9703, 9706 un ir vecāki par 50 gadiem, vērtību nosaka Valsts Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas mākslas priekšmetu eksperti, norādot to vērtību izvešanas atļaujā.

III. Informācija par preču vai citu priekšmetu muitas vērtību

16. Informācija par preču vai citu priekšmetu muitas vērtību visiem interesentiem ir pieejama muitas iestādēs.

IV. Noslēguma jautājumi

17. Atzīt par spēku zaudējušiem šādus valdības lēmumus:

17.1. Ministru Padomes 1992.gada 28.maija lēmumu nr.198 «Par preču izvedmuitas pagaidu tarifiem» (oficiālais izdevums *AP MP*, 1992, 24. nr.);

17.2. Ministru Padomes 1992.gada 28.maija lēmumu nr.199 «Par preču ievedmuitas pagaidu tarifiem un muitas noteikumiem iebraukšanai un izbraukšanai no Latvijas Republikas» (oficiāls izdevums *AP MP*, 1992, 25. nr.);

17.3. Ministru Padomes 1992.gada 13.jūlija lēmuma nr.275 «Par dažu muitas jautājumos pieņemto Latvijas Republikas valdības lēmumu un rīkojumu grozīšanu un atzīšanu par spēku zaudējušiem» (oficiāls izdevums *AP MP*, 1992, 38. nr.) 1.punktu;

17.4. Ministru Padomes 1992.gada 31.jūlija lēmumu nr.300 «Par preču ievedmuitas tarifiem un grozījumiem Latvijas Republikas valdības lēmumos muitas tarifu jautājumos» (*Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs*, 1992, 39);

17.5. Ministru Padomes 1992.gada 10.oktobra lēmumu nr.409 «Par Latvijas Republikas Ministru Padomes 1992.gada 31.jūlija lēmuma nr.300 grozīšanu» (*Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs*, 1992, 49);

17.6. Ministru Padomes 1992.gada 10.decembra lēmumu nr.524 «Par spirta un stipro alkoholisko dzērienu ievešanu, izgatavošanu un mazumtirdzniecību» (*Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs*, 1993, 8);

17.7. Ministru Padomes 1992.gada 23.decembra lēmumu nr.548 «Par lauksaimniecības produkcijas, pārtikas preču, alkoholisko dzērienu un parfimērijas izstrādājumu ievedmuitas tarifu likmju izmaiņām» (*Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs*, 1993, 8);

17.8. Ministru Padomes 1993.gada 25.marta lēmumu nr.153 «Par grozījumiem un papildinājumiem Latvijas Republikas Ministru Padomes 1992.gada 31.jūlija lēmumā nr.300» (*Latvijas Vēstnesis*, 1993, 6. nr.);

17.9. Ministru Padomes 1993.gada 28.aprīļa lēmumu nr.218 «Par papildinājumiem Latvijas Republikas Ministru Padomes 1992.gada 23.decembra lēmumā nr.548» (*Latvijas Vēstnesis*, 1993, 21. nr.);

17.10. Ministru Padomes 1993.gada 24.maija lēmumu nr.261 «Par izvedmuitu jēlādām» (oficiāls izdevums *AP MP*, 1993, 22. nr.);

17.11. Ministru kabineta 1993.gada 21.decembra noteikumus nr.33 «Par preču izvedmuitas tarifu noteikšanu» (*Latvijas Vēstnesis*, 1993, 131.nr.);

17.12. Ministru kabineta 1994.gada 18.janvāra noteikumus nr.35 «Par preču ievedmuitas tarifu noteikšanu» (*Latvijas Vēstnesis*, 1994, 13.nr.);

17.13. Ministru kabineta 1994.gada 15.februāra noteikumus nr.49 «Par grozījumiem preču izvedmuitas tarifos» (*Latvijas Vēstnesis*, 1994, 28.nr.);

17.14. Ministru kabineta 1994.gada 9.augusta noteikumus nr.164 «Par cenu noteikšanu kārtību precēm, kurām tiek piemēroti muitas tarifi» (*Latvijas Vēstnesis*, 1994, 103.nr.).

*Saskaņā ar likumu «Par muitas nodokli (tarifiem)».

Ministru prezidenta vietā —
finansu ministrs,
Ministru prezidenta biedrs A.Piebalgs
Ekonomikas ministrs J.Zvanītājs

Noteikumi nr.26 (prot. nr.6, 7.§)
Rīgā 1995.gada 24.janvārī

Grozījumi Ministru kabineta 1994.gada 12.aprīļa noteikumos nr.87 «Par pārtikas produktu un preču, parfimērijas izstrādājumu un rotaļlietu obligāto sertifikāciju»

Izdoti saskaņā ar likuma «Par patērētāju tiesību aizsardzību» 30.pantu

Izdarīt Ministru kabineta 1994.gada 12.aprīļa noteikumos nr.87 «Par pārtikas produktu un preču, parfimērijas izstrādājumu un rotaļlietu obligāto sertifikāciju» (Latvijas Vēstnesis, 1994, 50.nr.) šādus grozījumus:

aizstāt 8.punktā vārdus «ar 1995.gada 1.janvāri» ar vārdiem «ar 1995.gada 1.jūliju».

Ministru prezidents M.Gailis
Zemkopības ministrs Ā.Ūdris

Kļūdas labojums

Pielikuma *Saeimā un Ministru kabinetā* 11.janvāra numurā publicētajos Ministru kabineta 1995.gada 3.janvāra noteikumos nr.1 «Par grozījumiem likumā «Par piena pārstrādes uzņēmumu privatizāciju»» pirmās rindkopas beigās pareizi jābūt: « ... papildināt likuma 21.pantu ar **sesto** daļu...», un tālāk kā tekstā.

Lasītāju zināšanai!

Izpildot jūsu lūgumu, sakarā ar naturalizācijas sākumu nākamajā pielikuma numurā atkārtoti publicēsim Latvijas Republikas Satversmi.

Finansu ministrijas informācija
1995.gada 10.janvārī

xxx

Par zemes nodokļa likmēm 1995.gadam

Saskaņā ar Latvijas Republikas 1991.gada 23.decembra likumu «Par papildinājumiem Latvijas Republikas 1990.gada 28.decembra likumā «Par nodokļiem un nodevām Latvijas Republikā»» Finansu ministrija nosaka, ka, aprēķinot zemes nodokļa summu 1995.gadam, zemes nodokļa likmes, kuras noteiktas Latvijas Republikas 1990.gada 20.decembra likumā «Par zemes nodokli» un Latvijas Republikas 1991.gada 9.aprīļa, 1992.gada 17.marta un 1993.gada 4.maija likumos «Par grozījumiem un papildinājumiem Latvijas Republikas 1990.gada 20.decembra likumā «Par zemes nodokli»», reizināmas ar koeficientu 8,6.

Ministrs A.Piebalgs

Palīgs grāmatvedim

Latvijas Bankas noteiktie lata kursi pagājušajā nedēļā

Valūta	Sestdien, 4.II, Svētdien, 5.II, Pirmdien, 6.II	Otrdien, 7.II	Trešdien, 8.II	Ceturtdien, 9.II	Piektdien, 10.II
1 ATS (Austrijas šilinš)	0,0509	0,0507	0,0506	0,0506	0,0506
1 AUD (Austrālijas dolārs)	0,410	0,410	0,408	0,407	0,406
1 BEF (Beļģijas franks)	0,0174	0,0173	0,0173	0,0173	0,0173
1 CAD (Kanādas dolārs)	0,387	0,389	0,391	0,391	0,390
1 CHF (Šveices franks)	0,424	0,422	0,421	0,420	0,421
1 DEM (Vācijas marka)	0,358	0,357	0,356	0,356	0,356
1 DKK (Dānijas krona)	0,0909	0,0906	0,0905	0,0905	0,0905
1 ECU (Eiropas norēķinu vienība)	0,676	0,673	0,672	0,672	0,672
1 EEK (Igaunijas krona)	0,0448	0,0446	0,0445	0,0445	0,0445
100 ESP (100 Spānijas pesetas)	0,412	0,411	0,412	0,413	0,415
1 FIM (Somijas marka)	0,116	0,115	0,115	0,115	0,115
1 FRF (Francijas franks)	0,1033	0,1030	0,1029	0,1028	0,1030
1 GBP (Anglijas mārciņa)	0,857	0,852	0,850	0,847	0,847
100 ITL (100 Itālijas liras)	0,0339	0,0339	0,0339	0,0337	0,0337
100 JPY (100 Japānas jenas)	0,547	0,548	0,550	0,551	0,551
1 KGS (Kirgizstānas soms)	0,0504	0,0505	0,0506	0,0506	0,0505
1 LTL (Lietuvas lits)	0,136	0,136	0,136	0,136	0,136
1 NLG (Holandes guldenis)	0,320	0,319	0,318	0,318	0,318
1 NOK (Norvēģijas krona)	0,0818	0,0815	0,0814	0,0814	0,0814
1 SDR (SVF norēķinu vienība)	0,7997	0,07997	0,7997	0,7997	0,7997
1 SEK (Zviedrijas krona)	0,0730	0,0730	0,0733	0,0731	0,0732
1 USD (ASV dolārs)	0,544	0,546	0,546	0,546	0,545

Latvijas Republikas Ministru kabinets

Rīkojums nr.39 (prot. nr.7.,8.§) Rīgā 1995.gada 31.janvārī

Par Valsts īpašuma privatizācijas fonda līdzekļu izlietošanas programmu 1995.gadam

1. Apstiprināt pievienoto Valsts īpašuma privatizācijas fonda līdzekļu izlietošanas programmu 1995.gadam.

2. Ekonomikas ministrijai nodrošināt šā rīkojuma 1.punktā minētajā programmā noteikto līdzekļu izlietojumu proporcionāli faktiskajiem Valsts īpašuma privatizācijas fonda ieņēmumiem, nepārsniedzot līdzekļu izlietojuma pamatvirzieniem paredzēto summu un ievērojot prioritāti iemaksām valsts pamatbudžetā un valsts investīciju programmas projektu finansēšanai.

3. Noteikt, ka Ekonomikas ministrija:

3.1. finansē valsts investīciju programmas projektus, pārskaitot naudas līdzekļus šo projektu (darbu) pasūtītājiem atbilstoši ministriju norādītajiem maksāšanas rekvizītiem;

3.2. Zemkopības ministrijai piešķir tos līdzekļus pēc saskaņošanas noteiktā kārtībā pārskaita attiecīgajiem republikas rajonu lauksaimniecības departamentiem.

4. Lai nodrošinātu no Valsts īpašuma privatizācijas fonda paredzēto finansējumu, Iekšlietu ministrijai, Izglītības un zinātnes ministrijai, Kultūras ministrijai, Labklājības ministrijai, Satiksmes ministrijai un Zemkopības ministrijai līdz 1995.gada 1.martam iesniegt nepieciešamos maksājumu rekvizītus Ekonomikas ministrijai — Valsts īpašuma privatizācijas fonda rīkotājai.

Ministru prezidenta vietā — finansu ministrs, Ministru prezidenta biedrs A.Piebalgs
Ekonomikas ministrs J.Zvanītājs

Valsts īpašuma privatizācijas fonda līdzekļu izlietošanas programma 1995.gadam

Nr. p.k.	Līdzekļu izlietojuma pamatvirzieni	1995.gadā izlietojumā uzkrāto līdzekļu summa lati	%
1.	Privātuzņēmējdarbības, noteiktu preču ražošanas vai pakalpojumu veidu veicināšanas programmu mērķkr editēšana	785 579	7
	no tiem Latvijas Republikas nacionālo programmu ekonomiskās politikas realizācijai ietvaros:		
1.1.	Latvijas lauku attīstībai	300 000	
1.2.	Latvijas enerģētikas attīstībai	200 000	
1.3.	transporta nozaru attīstībai	200 000	
1.4.	Citu tautsaimniecības attīstības pasākumu mērķkr editēšanai	85 579	
2.	Privātuzņēmējdarbību apkalpojošās infrastruktūras izveides stimulēšanai	2 050 000	17
3.	Ilgtermiņa kredītresursu veidošana Latvijas Hipotēku un zemes bankā	500 000	4
4.	Sanācijas procesa nodrošināšana	500 000	4
	to skaitā lauku attīstībai	100 000	
5.	Privatizācijas procesā darbu zaudējušo personu pārkvalificēšana	200 000	2
6.	Latvijas Nacionālās bibliotēkas būvniecības sagtavošanas darbu finansēšana	450 000	4
7.	Iemaksas valsts pamatbudžetā	3 264 661	27
8.	Valsts investīciju programmas projektu finansēšana	4 249 760	35
	no tiem:		
8.1.	Iekšlietu ministrijai (valsts cietumu rekonstrukcija)	37 000	
8.2.	Izglītības un zinātnes ministrijai	330 000	
	no tiem:		
	Allažu pamatskolai	40 000	
	Baldones vidusskolai	100 000	
	Preiļu 1.vidusskolai	50 000	
	Salas vidusskolai	50 000	
	Straupes pamatskolai	90 000	
8.3.	Labklājības ministrijai	100 000	
	no tiem:		
	Psihiskās veselības aprūpes centram	50 000	
	Gulbenes poliklīnikai	50 000	
8.4.	Satiksmes ministrijai (Daugavas tilta remonts Jēkabpilī)	200 000	
8.5.	Zemkopības ministrijai (zemnieku saimniecību iesākto meliorācijas, elektrifikācijas un ceļu būvniecības objektu pabeigšana)	3 582 760	
	Kopā	12 000 000*	100

*To skaitā atlikums norēķinu kontā pēc stāvokļa 1995.gada 1.janvārī — 1 967 200 latu, ieskaitot konvertējamo valūtu, kura attiecīgi pārrēķināta latos pēc Latvijas Bankas noteiktā kursa.

Ekonomikas ministrs J.Zvanītājs

Par Latvijas pilsonību

1995.gada 27.janvārī

Cik pilsoņu un ārpilsoņu pašlaik dzīvo Latvijā?

Kopš 1994.gada 6.oktobra Latvijā dzīvo 2 478 260 cilvēku, no tiem 1 754 026 ir Latvijas pilsoņi (70,78%), 724 234 — ārpilsoņi (29,22%).

Kā cilvēki iegūst Latvijas pilsonību?

1. Latvijas pilsonība tika atjaunota, automātiski to reģistrējot.

2. Latvijas pilsonība tiek iegūta naturalizācijas procesā, kas sācies 1995.gada 1.februārī.

Kas var atjaunot savu Latvijas pilsonību automātiski?

— Tās personas, kuras bija Latvijas pilsoņi pirms 1940.gada 17.jūnija, šo personu pēcnācēji, kuri dzīvo Latvijā (no 1991.gada 15.oktobra) vai kuri dzīvo ārzemēs (ja viņi bijuši spiesti atstāt Latviju politisku apstākļu dēļ padomju okupācijas laikā).

— Tās personas, kuras ir reģistrējušās LR Iedzīvotāju reģistrā, lai atjaunotu savu Latvijas pilsonību.

Pēc 1994.gada 11.augusta (datums, kad tika pieņemts Pilsonības likums) tiem Latvijas pilsoņiem un viņu pēcnācējiem, kuri bija deportētie vai bēgļi laika posmā no 1940.gada 17.jūnija līdz 1990.gada 4.maijam un ir naturalizējušies citā valstī, ir tiesības reģistrēties kā Latvijas pilsoņiem LR Pilsoņu reģistrā līdz 1995.gada 1.jūlijam. Pēc šā datuma viņiem vajadzēs atteikties no savas ārvalstu pilsonības.

Kas var pieteikties naturalizācijai?

1. Pirmajā grupā (naturalizācijas iesniegumi pēc 1995.gada 1.februāra) naturalizācijai var pieteikties personas, kuras uzskata, ka ir iekļāvušās latviešu sabiedrībā (netiks prasīts, lai šis personas Latvijā būtu nodzīvojušas 5 gadus), proti:

1) personas, kurām vismaz viens no vecākiem ir latvietis vai līvs un kuras pastāvīgi dzīvo Latvijā vai ir atgriezušās Latvijā ar savu dzīvesbiedru (ja ir laulībā vismaz 10 gadus);

2) bijušās PSRS pilsoņi un viņu tiešie pēcnācēji, kas pastāvīgi dzīvo Latvijā no 1994.gada 11.augusta un kam ir atļauts pieteikties uzņemšanai Latvijas pilsonībā saskaņā ar 1919.g. 23.augusta pilsonības likumu par pavalstniecību;

3) personas, kuras piespiedu kārtā tika ievestas Latvijā vācu okupācijas laikā (1941.g. — 1945.g.) un pēc tam palika Latvijā, un šo personu pēcnācēji, kuri pastāvīgi dzīvo Latvijā no 1994.gada 11.augusta;

4) personas, kuras ieguvušas izglītību latviešu mācībskolā, prot latviešu valodu un dzīvo Latvijā vismaz 5 gadus;

5) pesonas, kuru vecāki bija Igaunijas vai Lietuvas pilsoņi 1940.gada 17.jūnijā, un šo personu pēcnācēji, ja viņi ir pastāvīgi dzīvojuši Latvijā vismaz 5 gadus;

6) personas, kuras izcili prot latviešu valodu.

2. No 1996.gada 1.janvāra — personas, kuras dzimušas Latvijā un pieteikšanās brīdī ir vecumā no 16 līdz 20 gadiem.

3. No 1997.gada 1.janvāra — personas, kuras ir dzimušas Latvijā un pieteikšanās brīdī ir vecumā no 20 līdz 25 gadiem.

4. No 1998.gada 1.janvāra — personas, kuras ir dzimušas Latvijā un pieteikšanās brīdī ir vecumā līdz 30 gadiem.

5. No 1999.gada 1.janvāra — personas, kuras ir dzimušas Latvijā un pieteikšanās brīdī ir vecumā līdz 40 gadiem.

6. No 2000.gada 1.janvāra — visas personas, kuras ir dzimušas Latvijā.

7. No 2001.gada 1.janvāra — personas, kuras ir dzimušas ārpus Latvijas un ieradušās Latvijā pusaudža vecumā.

8. No 2002.gada 1.janvāra — personas, kuras ir dzimušas ārpus Latvijas un ieradušās Latvijā vecumā līdz 30 gadiem.

9. No 2003.gada 1.janvāra — visas pārējās personas.

Kam nav tiesību pieteikties naturalizācijai?

1. Personām, kuras sākušas dzīvot Latvijā tieši pēc demobilizācijas no PSRS (Krievijas) aizsardzības spēkiem, un ja viņas nav pastāvīgi dzīvojušas Latvijā pirms dienesta, ja vien

— viens no to vecākiem nav latvietis vai līvs;

— viņas vai to pēcnācēji nav bijuši Lietuvas vai Igaunijas pilsoņi 1940.gada 17.jūnijā;

— tās nav laulībā ar Latvijas pilsoni vismaz 10 gadus;

— tām pēc Saeimas uzskatiem nav izcilu nopelnu Latvijas labā.

2. Ārvalstu valsts varas, pārvaldes, valdības vai tiesībaizsardzības iestāžu amatpersonām.

3. Personām, kuras pašlaik dien kādās ārvalsts bruņotajos spēkos, iekšējā karaspēkā, drošības dienestā vai policijā.

4. Bijušās PSRS (LPSR) VDK vai citu tamlīdzīgu organizāciju darbiniekiem, ziņotājiem, aģentiem.

5. Notiesātajiem, kuri ir bijuši ieslodzījumā Latvijā vai par starptautisko noziegumu — citā valstī (saskaņā ar LR likumiem, kas pieņemti pēc 1994.gada 11.augusta) ilgāk par vienu gadu.

6. Personām, kuras ar antikonstitucionālām metodēm ir vērsušās pret Latvijas neatkarības atgūšanu, tās demokrātisko valsts iekārtu vai pastāvošo varu.

7. Personām, kuras ir paudušas fašisma, nacionālisma, komunisma vai citas totalitārisma idejas, kurinājušas naidu pret valsti vai valsts iedzīvotājiem.

8. Personām, kuras pēc 1991.gada 13.janvāra ir darbojušās pret Latvijas valsti: LKP, Interfrontē, Darba kolektīvu apvienotajā padomē, Kara un darba veterānu organizācijā, Vislatvijas sabiedrības glābšanas komitejā vai tās reģionālajās komitejās (šīs organizācijas Augstākā padome izsludināja par aizliegtām pēc 1991.gada 18. — 21.augusta neveiksmīgā puča Maskavā).

Kura valdības iestāde pārzina naturalizācijas procesu?

Naturalizācijas pārvaldi LR valdība nodibināja 1994.gada rudenī pēc Pilsonības likuma stāšanās spēkā 1994.gada 11.augustā. Naturalizācijas pārvaldes priekšniece ir Eiženija Aldermane, šī pārvalde pašlaik ir LR valdības pārraudzībā, bet vēlāk tiks pakļauta Iekšlietu ministrijai, kā tas ir noteikts Pilsonības likumā. Ir arī sadarbība ar Eiropas padomes ekspertiem, kuri ir izrakstījuši likuma noteikumus, naturalizācijas pārvaldes struktūru un darbību (ieskaitot valodas prasmes, vēstures un Satversmes zināšanu pārbaudes procedūru) un ir piedalījušies vairākos semināros Rīgā un Strasbūrā.

Statistika par Latvijas Republikas iedzīvotājiem (1994.gada 6.oktobrī)

Reģistrēto iedzīvotāju kopskaits	2 478 260
Latvijas pilsoņu kopskaits (70,78% no kopējā skaita)	1 754 026
Ārpilsoņu kopskaits (29,22% no reģistrēto iedzīvotāju kopskaita)	724 34
Latvijas pilsoņu etniskais sastāvs	
Latvieši (78,6% no pilsoņiem)	1 379 374
Krievi (16.3%)	285 314
Poļi (2,2%)	39 053
Baltkrievi (1,2%)	20 770
Lietuvieši (0,4%)	7170
Ukraiņi (0,23%)	4074
Latvijas ārpilsoņu etniskais sastāvs	
Krievi (64.4% no ārpilsoņiem)	466 563
Baltkrievi (11,9%)	86 377
Ukraiņi (8,7%)	63 323
Lietuvieši (3,9%)	27 885
Poļi (3,4%)	24 975
Latvieši (3,2%)	23 470

374 652 neetniskie latvieši ir Latvijas pilsoņi, tas ir, 34,8% no visiem neetniskiem latviešiem, 1 075 416 no visiem reģistrētiem neetniskiem latviešiem.

285 314 etniskie krievi ir Latvijas pilsoņi, tas ir, 37,9% no visiem reģistrētiem etniskiem krieviem, kuru skaits sasniedz 751 877

Galvenās Latvijas lielākās pilsētas

Rīga	447 624 pilsoņi (55,7%)	803 952 iedz.
	356 328 ārpilsoņi (44,3%)	
Daugavpils	75 188 pilsoņi (62,2%)	120 917 iedz.
	45 729 ārpilsoņi (37,8%)	
Liepāja	48 697 pilsoņi (50,9%)	95 646 iedz.
	46 949 ārpilsoņi (49,1%)	
Jelgava	42 482 pilsoņi (61,6%)	69 411 iedz.
	26 929 ārpilsoņi (37,8%)	
Jūrmala	34 052 pilsoņi (61,6%)	55 256 iedz.
	21 204 ārpilsoņi (38,4%)	
Ventspils	24 306 pilsoņi (57,2%)	42 490 iedz.
	18 184 ārpilsoņi (42,8%)	
Rēzekne	35 620 pilsoņi (83,85%)	42 480 iedz.
	6860 ārpilsoņi (16,15%)	

49,2% no visiem Latvijas ārpilsoņiem dzīvo Rīgā

356 328 ārpilsoņi dzīvo Rīgā; 724 234 ārpilsoņi dzīvo Latvijā

Kāds ir ārpilsoņu legālais statuss Latvijā?(no 1995.gada 27.janvāra)

1. Ja persona ir civiliedzīvotājs un ieradies Latvijā pirms 1992.gada 1.jūlija.

Saeimā 1995.gada 19.janvārī otrajā lasījumā pieņemtajā likumprojektā «Par to bijušās PSRS pilsoņu statusu, kuriem nav LR vai citas valsts pilsonības» ir noteikts, ka persona, kas dzīvoja Latvijā, pastāvīgi reģistrēta pirms 1992.gada 1.jūlija un nav Latvijas vai citas valsts pilsonis, varēs nomainīt savu PSRS pasi pret Latvijas ārpilsoņa pasi. Šī ārpilsoņa pase atļaus personai pastāvīgi uzturēties Latvijā un atgriezties Latvijā no ārzemju braucieniem. Šīs personas bērni arī tiks reģistrēti šajā pasē, ja viņi nav Latvijas vai citu valstu pilsoņi. Likumu trešajā lasījumā ir paredzēts izskatīt 1995.gada februārī.

2. Ja persona ieradusies Latvijā pēc 1992.gada 1.jūlija.

Personai jāpiekrīt visām ārvalstnieku un bezvalstnieku ieceļošanas un uzturēšanās LR likuma prasībām (1992.g. 9.jūnijs), ārpilsonim ir vajadzīga vīza, termiņuzturēšanās atļauja vai pastāvīgā uzturēšanās atļauja.

3. Ja persona ir bijusi Krievijas armijas aktīvajā dienestā.

Ja persona ir bijusi Krievijas armijas aktīvajā dienestā pēc 1994.gada 30.aprīļa (tas ir datums, kad tika parakstīts Latvijas un Krievijas līgums par armijas izvešanu), tad šai personai jau bija jāatstāj Latvijas Republika kopā ar savu ģimeni līdz 1994.gada 31.decembrim. Termiņuzturēšanās atļaujas tomēr valdība izsniedz tām personām, kuras joprojām uzturas Latvijā tāpēc, ka Krievijā vēl nav uzceltas dzīvojamās mājas. Vienīgās militārpersonas, kurām ir termiņuzturēšanās atļaujas, ir tās, kas ir saistītas ar Skrundas lokatoru.

4. Ja persona ir atvaļināta Krievijas vai bijušās PSRS militārā persona.

a. Atvaļināta pēc 1992.gada 28.janvāra.

Tādi paši noteikumi kā aktīvā dienesta militārpersonām.

b. Atvaļināta pirms 1990.gada 4.maija.

Tādi paši noteikumi kā civiliedzīvotājiem, kuri dzīvoja Latvijā pirms 1992.gada 1.jūlija.

c. Atvaļināta laikā no 1990.gada 1.maija līdz 1992.g. 28.janvārim.

Nav iekļauta likumprojektā par bijušās PSRS pilsoņu statusu, kuriem nav Latvijas Republikas vai citas valsts pilsonības, otrajā lasījumā. Šīm personām būs jāizņem termiņuzturēšanās atļaujas, kuras vajadzēs pagarināt.

Materiālu sagatavojusi Saeimas Cilvēktiesību komisija
(*«LV»*1995.g.9.februārī)

Latvijas Republikas Ministru kabinets

Noteikumi nr.28 (prot.nr.7, 1.§) Rīgā 1995.gada 31.janvārī

Zemkopības ministrijas nolikums

Izdoti saskaņā ar likuma «Par 1925.gada 1.aprīļa likuma «Ministru kabineta iekārta» atjaunošanu» 14.panta 3.punktu

I.Vispārīgie jautājumi

1. Zemkopības ministrija (tālāk tekstā — «ministrija») ir centrālā izpildvaras iestāde, kas izstrādā un realizē valsts politiku lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un zivsaimniecībā.

2. Ministrija savā darbībā ievēro Satversmi, likumus, Ministru kabineta tiesību aktus un šo nolikumu.

3. Ministrija ir juridiska persona, un tai ir zīmogs ar Latvijas Republikas valsts lielā ģerboņa attēlu un ministrijas pilnu nosaukumu.

II. Ministrijas uzdevumi

4. Ministrijas uzdevumi ir:

4.1. Saeimas vai Ministru kabineta uzdevumā vai patstāvīgi sagatavot likumu un citu tiesību aktu projektus;

4.2. saskaņā ar Ministru kabineta 1994.gada 14.jūnija noteikumiem nr. 120 «Ministru kabineta iekšējās kārtības un darbības noteikumi» (Latvijas Vēstnesis, 1994, 81.nr.) dot atzinumus par tiesību aktu projektiem ministrijas kompetencē esošajos jautājumos;

4.3. vadīt ministrijas pakļautībā esošo valsts institūciju darbu un noteikt tām uzticētās valsts funkcijas;

4.4. savas kompetences ietvaros kontrolēt tiesību aktu ievērošanu;

4.5. paredzēt valsts budžeta līdzekļu iedalīšanu lauksaimniecībai, mežsaimniecībai un zivsaimniecībai un kontrolēt šo līdzekļu izlietošanu;

4.6. sagatavot priekšlikumus par ārvalstu palīdzību lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības attīstībai un kontrolēt tās izmantošanu;

4.7. izvērtēt lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības zinātnes attīstību un noteikt zinātnisko pētījumu prioritātes;

4.8. veikt traktortehnikas ekspluatācijas drošības valsts uzraudzību;

4.9. veikt meliorācijas sistēmu saglabāšanas un ekspluatācijas valsts kontroli un uzraudzību;

4.10. sekmēt zemes auglības uzlabošanu un zemes racionālu izmantošanu, kā arī dabas resursu un lauku vides saglabāšanu;

4.11. veikt lauksaimniecības kultūraugu sēklu kvalitātes valsts kontroli un sertifikāciju;

4.12. nodrošināt valstī vienotu veterināro uzraudzību un veterinārsanitāro kontroli;

4.13. kontrolēt Latvijas labības tirgu;

4.14. organizēt pārtikas produkcijas kvalitātes valsts kontroli;

4.15. veikt ministrijas pakļautībā un pārraudzībā esošo valsts iestāžu un pārziņā esošo valsts uzņēmumu (uzņēmējsabiedrību) revīziju;

4.16. koordinēt privatziācijas procesa gaitu ministrijas pārziņā esošajos valsts uzņēmumos (uzņēmējsabiedrībās);

4.17. prognozēt un veicināt zemnieku saimniecību un citu lauksaimniecības uzņēmēju darbības attīstību un to kooperāciju;

4.18. veicināt lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības produkcijas eksportu;

4.19. pārzināt augkopības un lopkopības produkcijas resursus un pārstrādi;

4.20. koordinēt sēklkopības un ciltslietu darbu;

4.21. prognozēt un veicināt lauksaimniecības mehanizācijas un enerģētikas attīstību;

4.22. uzraudzīt un kontrolēt lauksaimniecības mācību iestāžu darbu, kā arī organizēt lauksaimniecības darbinieku profesionālās kvalifikācijas celšanu.

5. Valsts uzņēmumu privatizācijas un valsts pārvaldes reformu gaitā atsevišķas valsts pār valdes funkcijas (arī uzņēmējdarbības uzraudzību) ministrija pakāpeniski novirza tās pakļautībā esošajām valsts civiliestādēm vai sadarbības organizācijām.

III. Ministrijas struktūra

6. Ministrijas darbu vada ministrs, kas ir politiski atbildīgs Saeimai par ministrijas darbību.

7. Ministrs ir tiesīgs:

7.1. bez īpaša pilnvarojuma pārstāvēt ministriju;

7.2. pēc attiecīga pilnvarojuma saņemšanas slēgt starpvaldību sadarbības līgumus;

7.3. ministrijas kompetencē esošajos jautājumos dot instrukcijas un ieteikumus, kas ir saistoši ikvienam ministrijas darbiniekam, kā arī ministrijas pakļautībā vai pārraudzībā esošās valsts civiliestādes vadītājam;

7.4. likumā noteiktajos gadījumos dot tiešus rīkojumus ministrijas pārraudzībā esošās valsts civiliestādes vai ministrijas pārziņā esošā valsts uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) vadītājam;

7.5. apstiprināt ministrijas struktūrvienību un ministrijas pakļautībā un pārraudzībā esošo valsts civiliestāžu nolikumus, ja likumos nav noteikts citādi;

7.6. izveidot komisijas un darba grupas;

7.7. ieteikt Ministru prezidentam valsts ministra un parlamentārā sekretāra kandidatūru, kā arī pieprasīt minēto amatpersonu atkāpšanos no amata;

7.8. saskaņā ar likumu «Par valsts civildienestu» iecelt amatā un atbrīvot no amata ministrijas valsts sekretāru;

7.9. savas prombūtnes laikā deleģēt šā nolikuma 7.3., 7.4. un 7.6.apakšpunktā noteiktās tiesības, ja likumos šādas tiesības nav paredzētas tikai zemkopības ministram vai citam Ministru kabineta loceklim, kas viņu aizvieto.

8. Ministrijā ir kooperācijas valsts ministrs un mežu valsts ministrs. Valsts ministri ir politiski atbildīgi Saeimai par savas kompetences ietvaros esošo ministrijas nozaru darbību.

9. Valsts ministri ir tiesīgi bez īpaša pilnvarojuma pārstāvēt ministriju savā kompetencē esošajos jautājumos.

10. Kooperācijas valsts ministrs vada lauksaimniecības kooperācijas struktūrvienības un atbilstoši savai kompetencei un pilnvarām ir tiesīgs dot rīkojumus ikvienam ministrijas darbiniekam un pakļautībā esošās valsts civiliestādes vadītājam.

11. Mežu valsts ministrs vada Valsts mežu dienestu un atilstoši savai kompetencei un pilnvarām ir tiesīgs dot rīkojumus ikvienam šā dienesta darbiniekam, kā arī šā dienesta pakļautībā esošās valsts civiliestādes vadītājam.

12. Parlamentārais sekretārs:

12.1. pārstāv ministra un valsts ministru politisko viedokli;

12.2. ir atbildīgs par ministrijas sagatavoto likumu un citu tiesību aktu projektu virzību Saeimas komisijās un Saeimā.

13. Valsts sekretārs ir valsts civildienesta ierēdnis (ierēdņa kandidāts). Valsts sekretārs:

13.1. vada ministrijas administratīvo darbu un nodrošina tās darba nepārtrauktību ministrijas politiskās vadības maiņas gadījumā;

13.2. saskaņā ar likumu «Par valsts civildienestu» un citiem spēkā esošajiem tiesību aktiem pieņemt darbā un atbrīvo no darba ministrijas darbiniekus un ministrijas pakļautībā esošo valsts civiliestāžu vadītājus;

13.3. izdod rīkojumus (pavēles) ministrijas kompetencē esošajos jautājumos;

13.4. ir tiesīgs bez īpaša pilnvarojuma pārstāvēt ministriju, kā arī dot tiešus rīkojumus ikvienam ministrijas darbiniekam un ministrijas pakļautībā esošās valsts civiliestādes vadītājam, bet likumā noteiktajos gadījumos — arī ministrijas pārraudzībā esošās valsts civiliestādes vadītājam;

13.5. pēc saskaņošanas ar zemkopības ministru nosaka ministrijas departamentu (nodaļu) struktūru un apstiprina ministrijas centrālā aparāta struktūrvienību štatu sarakstu valsts budžetā paredzētā štata vienību skaita un darba samaksas fonda ietvaros.

14. Valsts sekretāram ir vietnieks mežu jautājumos un vietnieks lauksaimniecības jautājumos. Valsts sekretāra vietnieks lauksaimniecības jautājumos vienlaikus ir ministrijas Lauksaimniecības departamenta direktors. Valsts sekretāra vietnieki ir valsts civildienesta ierēdņi (ierēdņu kandidāti).

Valsts sekretāra vietnieku funkcijas, kā arī attiecīgajām valsts sekretāra vietniekam tieši pakļautās ministrijas struktūrvienības tiek noteiktas ar ministra vai valsts ministra rīkojumu.

15. Ministrijā ir šādas struktūrvienības:

15.1. Lauksaimniecības departaments;

15.2. Likumības departaments;

15.3. Ražošanas prognozēšanas un finansēšanas departaments;

15.4. Ārējo sakaru departaments;

15.5. Izglītības un zinātnes departaments;

15.6. Kooperācijas departaments;

15.7. Personāla nodaļa;

15.8. Lietvedības nodaļa;

15.9. Saimniecības nodaļa.

16. Saskaņā ar Ministru kabineta 1993.gada 3.augusta sēdes protokolu nr.1 ministrijas sastāvā ir patstāvīga mežsaimniecības nozares valsts pārvaldes institūcija ar juridiskās personas tiesībām — Valsts meža dienests. Valsts meža dienesta nolikumu apstiprina Ministru kabinets.

Par Valsts meža dienesta darbu ir atbildīgs mežu valsts ministrs. Valsts meža dienesta administratīvo darbu vada valsts sekretāra vietnieks mežu jautājumos.

17. Ministrijas departamentus vada departamentu direktori, kuri ir valsts civildienesta ierēdņi (ierēdņu kandidāti). Departamentu direktori ir pakļauti valsts sekretāram un ir tiesīgi dot rīkojumus ikvienam attiecīgā departamenta darbiniekam.

18. Nodaļa ir departamenta struktūrvienība vai ir tieši pakļauta valsts sekretāram. Nodaļu vada nodaļas vadītājs, kurš ir valsts civildienesta ierēdnis (ierēdņa kandidāts). Nodaļas vadītājs ir tiesīgs dot rīkojumus ikvienam savas nodaļas darbiniekam.

19. Ministrijas pakļautībā ir:

19.1. divdesmit seši rajonu lauksaimniecības departamenti;

19.2. divdesmit sešas rajonu meliorācijas sistēmu valsts pārvaldes;

19.3. Pārtikas produkcijas kvalitātes valsts inspekcija;

19.4. Valsts labības inspekcija;

19.5. Valsts sēklu inspekcija;

19.6. Valsts tehniskās uzraudzības inspekcija;

19.7. Valsts augu aizsardzības stacija.

20. Ministrijas pārraudzībā likumā noteiktajos ietvaros ir:

20.1. Valsts labības birojs;

20.2. Valsts veterinārais departaments;

20.3. Valsts zivsaimniecības pārvalde.

21. Ministrijas pārziņā ir izmēģinājumu, selekcijas un ciltslietu iestādes, lauksaimniecības un pārtikas rūpniecības zinātniskās pētniecības iestādes, lauksaimniecības un pārtikas rūpniecības mācību un konsultatīvās iestādes, Latvijas meliorācijas un zemkopības muzejs, lauksaimniecības tehnikas muzejs *Kalēji*, *K.Ulmaņa* piemiņas muzejs *Pikšas*, *Latvijas Lauksaimniecības universitāte*, *kā* arī agroservisa un citi lauksaimniecības valsts uzņēmumi un statūtsabiedrības, kas ir juridiskas personas.

IV. Noslēguma jautājumi

22. Atzīt par spēku zaudējušu Ministru kabineta 1993.gada 30.novembra lēmumu nr.57 «Par Zemkopības ministrijas pagaidnolikumu» (Latvijas Vēstnesis, 1993, 120.nr).

Ministru prezidenta vietā — finansu ministrs, Ministru prezidenta biedrs A.Piebalgs
Zemkopības ministrs Ā.Ūdris

Latvijas Republikas Ministru kabinets

Lēmums nr. 162 (prot. nr.65, 4.§)

Rīgā 1994.gada 27.decembrī

Par Iekšlietu ministrijas Drošības policijas nolikumu

Apstiprināt pievienoto Iekšlietu ministrijas Drošības policijas nolikumu.

Ministru prezidents M.Gailis
Iekšlietu ministrs J.Ādamsons

Iekšlietu ministrijas Drošības policijas nolikums

I. Vispārīgie noteikumi

1. Iekšlietu ministrijas Drošības policija (tālāk tekstā — «Drošības policija») ir valsts drošības iestāde, kas veic izlūkošanas (pretizlūkošanas) un operatīvo darbību valsts drošības apdraudējumu prognozēšanai, atklāšanai, novēršanai un neitralizācijai likumā noteiktās kompetences ietvaros.

2. Drošības policija, būdama valsts policijas sastāvdaļa, ir atsevišķa patstāvīga Iekšlietu ministrijas sistēmas struktūrvienība un ir pakļauta iekšlietu ministram un viņa pilnvarotām Iekšlietu ministrijas amatpersonām.

3. Drošības policija ir operatīvās darbības subjekts. Drošības policijas priekšniekam ir operatīvās darbības iestādes vadītāja tiesības, kuras noteiktas Operatīvās darbības likumā (16., 21. un 22.pants), un Iekšlietu ministrijas tiesību aktu noteiktajās robežās šādas tiesības ir arī viņa vietniekiem un operatīvo struktūrvienību priekšniekiem.

4. Drošības policijas operatīvajām struktūrvienībām ir izziņas iestādes tiesības, un tās veic izziņu attiecībā uz noziegumiem savas kompetences ietvaros un gadījumos, kad izziņas veikšanu Drošības policijai uzdevis ģenerālprokurors.

5. Drošības policijas darbības tiesiskais pamats ir Satversme, Valsts drošības iestāžu likums, Satversmes aizsardzības biroja likums, likums «Par policiju», Operatīvās darbības likums, šis nolikums, citi likumi un tiesību akti, kā arī starptautiskie līgumi, kas reglamentē nacionālās drošības un valsts ekonomiskās suverenitātes aizsardzību, sabiedriskās drošības un kārtības nodrošināšanu.

6. Drošības policija ir juridiska persona. tai ir zīmogs ar papildinātā Latvijas Republikas valsts mazā ģerboņa attēlu un pilnu nosaukumu.

7. Drošības policijai ir karogs, dienesta žetoni, emblēma un cita simbolika.

II. Drošības policijas uzdevumi un funkcijas

8. Drošības policijas galvenie uzdevumi ir šādi:

8.1. valsts drošības apdraudējumu atklāšana, novēršana un neitralizācija;

8.2. valsts drošības apdraudējumu prognozēšana, priekšlikumu, rekomendāciju un programmu izstrādāšana valsts drošības jautājumos savas kompetences ietvaros;

8.3. politiskās, ekonomiskās, sociālās, militārās, zinātniskās, tehniskās un citas ar valsts drošības apdraudējumiem un ekoloģiskajiem apdraudējumiem saistītās informācijas vākšana, uzkrāšana, analīze un izmantošana likumā noteiktajā kārtībā savas kompetences ietvaros;

8.4. valsts noslēpumu un citu valstij vitāli svarīgu interešu aizsardzība Ministru kabineta noteiktās kompetences ietvaros;

8.5. valsts varas un pārvaldes institūciju savlaicīga un pilnīga informēšana par jebkuru valsts drošības apdraudējumu;

8.6. par valsts drošības jomā konstatētajiem noziegumiem iegūtās informācijas un materiālu iesniegšana prokuratūrai;

8.7. izziņas veikšana attiecībā uz noziegumiem savas kompetences ietvaros un gadījumos, kad izziņas veikšanu tai uzdevis ģenerālprokurors;

8.8. sadarbība un līdzdalība starptautiskā miera uzturēšanā.

9. Drošības policijas kompetencē ir:

9.1. valsts drošības jomā veikt izlūkošanas (pretizlūkošanas) un operatīvās darbības pasākumus, lai apkarotu:

9.1.1. organizēto noziedzību;

9.1.2. ekonomisko noziedzību;

9.1.3. terorismu, diversijas, kaitniecību un bandītismu;

9.1.4. korupciju un naudas viltošanu;

9.1.5. narkotisko un citu (ķīmisko, radioaktīvo) stipras iedarbības vielu, šaujamieroču un cita veida ieroču un sprāgstvielu nesankcionētu izplatīšanu;

9.2. pretizlūkošanas un operatīvās darbības pasākumi, kas nepieciešami, lai:

9.2.1. aizsargātu Iekšlietu ministrijas struktūrvienības;

9.2.2. garantētu Ministru kabineta noteikto personu drošību.

10. Drošības policijas funkcijas ir šādas:

10.1. savu uzdevumu ietvaros organizēt un realizēt pasākumus, lai novērstu vai neitralizētu darbības, kas vērstas uz konstitucionālās iekārtas vardarbīgu gāšanu vai citādi apdraud valsts drošību; sagatavot priekšlikumus citām kompetentām valsts institūcijām par pasākumiem minēto darbību novēršanai vai neitralizēšanai;

10.2. vākt, apstrādāt un analizēt informāciju, kas saistīta ar valstij vitāli svarīgiem jautājumiem, savlaicīgi informēt Satversmes aizsardzības biroju un Ministru kabinetu par operatīvo situāciju, izdarītajiem secinājumiem un prognozēm;

10.3. valsts drošības interesēs savas kompetences ietvaros organizēt tādu ārvalstu speciālo dienestu, organizāciju un firmu praktiskās darbības izpēti, kuri darbojas Latvijas teritorijā;

10.4. veikt pretterorisma darbību, arī civilās aviācijas nodrošināšanu pret terorisma aktiem;

10.5. veikt valsts drošībai nepieciešamos operatīvos pasākumus valsts izpildvaras un tiesībaizsardzības institūcijās, muitas iestādēs, citās ar valsts ekonomiskās robežas kontroli saistītajās iestādēs, svarīgākajos valsts transporta, sakaru, zinātniskās pētniecības un citos objektos valsts noslēpumu aizsardzības un citos likumā paredzētos valsts drošības jautājumos;

10.6. veikt drošības pasākumus, lai:

10.6.1. garantētu Ministru kabineta un tā noteikto personu (tālāk tekstā — «svarīgas personas») fizisko drošību viņu darbavietā un dzīvesvietā, kā arī viņu pārvietošanās laikā Latvijā un ārvalstīs;

10.6.2. nodrošinātu goda un drošības eskortu, kā arī satiksmes drošību svarīgu personu un ārvalstu delegāciju pārvietošanās laikā;

10.6.3. novērstu (veiktu profilaksi) vai pārtrauktu (tiešā veidā, kā arī izmantojot operatīvās meklēšanas metodes) terora un diversijas aktus un citus noziegumus, kas vērsti pret svarīgām personām un ārvalstu delegācijām;

10.7. saskaņojot ar Ārlietu ministriju un Satversmes aizsardzības biroju, veikt nepieciešamo operatīvo nodrošinājumu Latvijas Republikas pārstāvniecībās ārvalstīs;

10.8. savu uzdevumu veikšanai likumā noteiktajā kārtībā nodibināt un uzturēt sakarus ar citu valstu speciālajiem dienestiem;

10.9. savas kompetences ievaros veikt citas tiesību aktos noteiktās funkcijas.

III. Drošības policijas amatpersonu tiesības un dienests Drošības policijā

11. Drošības policijas amatpersonām ir tiesības:

11.1. savas kompetences ietvaros pieprasīt un saņemt no valsts un pašvaldību institūcijām un to amatpersonām, citām organizācijām, iestādēm un uzņēmumiem (uzņēmējsabiedrībām) bez maksas informāciju (no tiesībaizsardzības institūcijām — arī operatīvo informāciju), dokumentus un citus materiālus neatkarīgi no to izmantošanas lieguma;

11.2. savas kompetences ietvaros brīvi iepazīties ar visu veidu valsts un pašvaldību institūciju informācijas nesēju, arī ar elektronisko datu banku, kartotēkām, arhīvu materiāliem un citiem dokumentiem neatkarīgi no to izmantošanas lieguma;

11.3. savu uzdevumu un funkciju ietvaros un likumā noteiktajā kārtībā pārbaudīt, kā valsts un pašvaldību institūcijas (un to amatpersonas), citas organizācijas, iestādes, uzņēmumi (uzņēmējsabiedrības) un fiziskas personas ievēro likumus un citus tiesību aktus.

11.4. brīdināt personas un pieprasīt, lai tās izbeidz prettiesiskas darbības un citu rīcību, kas ir vērsta pret valsts drošību vai var tai kaitēt, vai arī iesniegt materiālus par šādu prettiesisku darbību prokuroram;

11.5. pildot dienesta pienākumus, iekļūt (ieiet) iestādēm, uzņēmumiem, organizācijām un privātpersonām piederošajās nedzīvojamās telpās un zemes gabalu teritoriju, izņemot telpas un zemes gabalu teritoriju, kurām ir eksteritoriāls statuss.

12. Drošības policijas amatpersonām ir policijas speciālās dienesta pakāpes, uz Drošības policijas amatpersonām attiecināmas policijas un valsts drošības iestāžu amatpersonu tiesības, tiesību ierobežojumi un sociālās garantijas likuma «Par policiju», Valsts drošības iestāžu likuma, citu likumu un tiesību aktu ietvaros.

Drošības policijas struktūrvienību darbiniekiem, kuru pienākums ir nodrošināt satiksmes drošību svarīgu personu un ārvalstu delegāciju pārvietošanās laikā, ir ceļu policijas darbinieka statuss. Viņu pienākumus un tiesības nosaka Iekšlietu ministrijas atsevišķa instr ukcija.

13. Drošības policijas amatpersonas un darbinieki dod policijas darbinieka zvērestu, kā arī valsts drošības iestāžu amatpersonu un darbinieku slepenības zvērestu un ir atbildīgi par savu darbību likumā noteiktajā kārtībā.

14. Pamatnosacījumus iecelšanai amatā, profesionālās sagatavotības kritērijus un citus ar dienestu (darbu) un iecelšanu amatā saistītos jautājumus reglamentē Valsts drošības iestāžu likums, likums «Par policiju», Iekšlietu iestāžu ierindas un komandējošā sastāva dienesta gaitas reglaments, kā arī citi tiesību akti.

IV. Drošības policijas struktūra un darbības organizācija

15. Drošības policiju vada priekšnieks, kurš vienlaicīgi ir arī Valsts drošības iestāžu padomes loceklis. Priekšnieku pēc iekšlietu ministra ieteikuma ieceļ amatā un atbrīvo no amata Ministru kabinets, bet priekšnieka vietniekus — iekšlietu ministrs.

16. Drošības policijas priekšnieks savas kompetences ietvaros:

16.1. vada un organizē Drošības policijas darbu;

16.2. izstrādā priekšlikumus par Drošības policijas struktūru, personāla skaitlisko sastāvu, amatu sarakstu un darba samaksu un iesniedz tos apstiprināšanai likumā noteiktajā kārtībā;

16.3. nosaka struktūrvienību pienākumu un funkciju sadali;

16.4. izdod pavēles, rīkojumus un norādījumus;

16.5. saskaņā ar tiesību aktiem iekšlietu ministra noteiktajā kārtībā pieņem darbā un atbrīvo no darba Drošības policijas darbiniekus, kā arī piešķir policijas speciālās dienesta pakāpes, apbalvojumus un uzliek disciplinārsodus;

16.6. nosaka finansu, tehnisko un citu līdzekļu izlietošanas un iekšējās kontroles kārtību;

16.7. veic citus likumos un tiesību aktos noteiktos pienākumus un izmanto tajos norādītās tiesības.

17. Drošības policijas lietvedības kārtību nosaka Iekšlietu ministrija.

18. Drošības policijas darbības kontrole un uzraudzība tiek veikta Valsts drošības iestāžu likumā, Satversmes aizsardzības biroja likumā un citos tiesību aktos noteiktajā kārtībā.

Iekšlietu ministrs J.Ādamsons

Ministru kabineta lēmums nr.140

1994.gada 22.novembrī

Par ierēdņu amatu pretendentu atestācijas turpināšanu

Pielikums

Valsts civiliestāžu darbinieku amatu saraksts ceturtā atestācijas posma pirmajai daļai

Turpinājums. Sākums 28.decembra, 4., 11.janvāra numuros

7.3.348. Liepājas pilsētas nodaļas Muitas Kravu pavadīšanas daļas muitas uzraugs 6.36

7.3.349. Liepājas pilsētas nodaļas Muitas Kravu pavadīšanas daļas vecākais muitas uzraugs 6.35

7.3.350. Liepājas pilsētas nodaļas Finansu izziņas operatīvā dienesta inspektors 6.39

7.3.351. Liepājas pilsētas nodaļas Nodokļu inspekcijas priekšnieka vietnieks 6.27

7.3.352. Liepājas pilsētas nodaļas Nodokļu inspekcijas Valsts, pašvaldību un kopuzņēmumu kontroles daļas galvenais nodokļu inspektors 6.40

7.3.353. Liepājas pilsētas nodaļas Nodokļu inspekcijas Valsts, pašvaldību un kopuzņēmumu kontroles daļas vecākais nodokļu inspektors 6.41

7.3.354. Liepājas pilsētas nodaļas Nodokļu inspekcijas Valsts, pašvaldību un kopuzņēmumu kontroles daļas nodokļu inspektors 6.42

7.3.355. Liepājas pilsētas nodaļas Nodokļu inspekcijas SIA un privātfirmu kontroles daļas galvenais nodokļu inspektors 6.40

7.3.356. Liepājas pilsētas nodaļas Nodokļu inspekcijas SIA un privātfirmu kontroles daļas vecākais nodokļu inspektors 6.41

7.3.357. Liepājas pilsētas nodaļas Nodokļu inspekcijas SIA un privātfirmu kontroles daļas nodokļu inspektors 6.42

7.3.358. Liepājas pilsētas nodaļas Nodokļu inspekcijas Iedzīvotāju ienākuma nodokļa, zemes nodokļa un pārējo ieņēmumu kontroles daļas vecākais nodokļu inspektors 6.41

7.3.359. Liepājas pilsētas nodaļas Nodokļu inspekcijas Iedzīvotāju ienākuma nodokļa, zemes nodokļa un pārējo ieņēmumu kontroles daļas nodokļu inspektors 6.42

7.3.360. Liepājas pilsētas nodaļas Nodokļu inspekcijas Valsts ierēdņu ienākumu avotu likumības kontroles daļas vecākais inspektors 6.43

7.3.361. Liepājas pilsētas nodaļas Nodokļu inspekcijas Uzskaites un pārskata daļas galvenais nodokļu inspektors 6.40

7.3.362. Liepājas pilsētas nodaļas Nodokļu inspekcijas Uzskaites un pārskata daļas vecākais nodokļu inspektors 6.41

7.3.363. Liepājas pilsētas nodaļas Nodokļu inspekcijas Uzskaites un pārskata daļas nodokļu inspektors 6.42

7.3.364. Liepājas pilsētas nodaļas Nodokļu inspekcijas Revīzijas daļas galvenais nodokļu inspektors 6.40

7.3.365. Liepājas pilsētas nodaļas Nodokļu inspekcijas Revīzijas daļas vecākais nodokļu inspektors 6.41

7.3.366. Liepājas pilsētas nodaļas Nodokļu inspekcijas Revīzijas daļas nodokļu inspektors 6.42

7.3.367. Liepājas pilsētas nodaļas Muitas priekšnieka vietnieks 6.29

7.3.368. Liepājas pilsētas nodaļas Muitas uzraugs atbildīgais par rācijām 6.36

7.3.369. Liepājas pilsētas nodaļas Muitas eksperts 6.37

7.3.370. Liepājas pilsētas nodaļas Muitas kontroles posteņa «Plūdoņi» vecākais muitas uzraugs 6.35

7.3.371. Liepājas pilsētas nodaļas Muitas kontroles posteņa «Plūdoņi» muitas uzraugs 6.36

7.3.372. Liepājas pilsētas nodaļas Lidostas muitas punkta vecākais muitas uzraugs 6.35

7.3.373. Liepājas pilsētas nodaļas Lidostas muitas punkta muitas uzraugs 6.36

7.3.374. Liepājas pilsētas nodaļas Muitas vecākais revidents 6.37

7.3.375. Liepājas pilsētas nodaļas Muitas revidents 6.38

7.3.376. Liepājas pilsētas nodaļas Muitas Dzelzceļa stacijas kravas deklarēšanas daļas muitas uzraugs 6.36

7.3.377. Liepājas pilsētas nodaļas Muitas Kravas deklarēšanas daļas vecākais muitas uzraugs 6.35

7.3.378. Liepājas pilsētas nodaļas Muitas uzraugs 6.36

7.3.379. Liepājas pilsētas nodaļas Muitas kontroles posteņa «Rucava» vecākais muitas uzraugs 6.35

7.3.380. Liepājas pilsētas nodaļas Muitas kontroles posteņa «Rucava» muitas uzraugs 6.36

7.3.381. Liepājas pilsētas nodaļas Muitas Jūras nodaļas vecākais muitas uzraugs 6.35

7.3.382. Liepājas pilsētas nodaļas Muitas Jūras nodaļas muitas uzraugs 6.36

7.3.383. Liepājas pilsētas nodaļas Muitas kontroles posteņa «Termināls» vecākais muitas uzraugs 6.35

7.3.384. Liepājas pilsētas nodaļas Muitas kontroles posteņa «Termināls» muitas uzraugs 6.36

7.3.385. Liepājas pilsētas nodaļas Muitas kontroles punkta «29.rūpnīca» vecākais muitas uzraugs 6.35

7.3.386. Liepājas pilsētas nodaļas Muitas Kontrabandas apkarošanas daļas muitas uzraugs 6.36

7.3.387. Liepājas pilsētas nodaļas Muitas Kontrabandas apkarošanas daļas vecākais muitas uzraugs 6.35

7.3.388. Liepājas pilsētas nodaļas Muitas Kontrabandas apkarošanas daļas muitas eksperts 6.37

7.3.389. Liepājas pilsētas nodaļas Muitas Statistikas daļas speciālists 6.46

7.3.390. Jelgavas nodaļas finansu izziņas inspektors 6.39

7.3.391. Jelgavas nodaļas galvenais juriskonsults 6.44

7.3.392. Jelgavas nodaļas vecākais juriskonsults 6.45

7.3.393. Jelgavas nodaļas speciālists sagādes jautājumos 6.46

7.3.394. Jelgavas nodaļas galvenais speciālists celtniecības jautājumos 6.46

7.3.395. Jelgavas nodaļas Nodokļu inspekcijas daļas priekšnieka vietnieks 6.31

7.3.396. Jelgavas nodaļas Nodokļu inspekcijas galvenais nodokļu inspektors 6.40

Turpinājums 10.lpp.

Pensiju reformas koncepcija

1995.gada 30.janvāra redakcija. Konceptuāli apspriesta Ministru kabineta 31.janvāra sēdē

I Koncepcijā lietoto terminu vārdnīca

Sociālās apdrošināšanas maksājums ir regulārs maksājums, ko veic darba devējs vai (un) darba ņēmējs vai persona pati, un kas rada sociāli apdrošinātas personas tiesības uz pensiju vai citām sociālajām garantijām.

Sociālās apdrošināšanas maksājumu tarifs ir bruto likme naudas izteiksmē vai procentos no darba algas vai citiem ienākumiem.

Apdrošināšanas prēmija ir maksājums par apdrošināšanu. Tā ir atkarīga no apdrošināšanas veida, apdrošināšanas līguma darbības termiņa, apdrošinājuma summas un tarifa likmes.

Pašnodarbinātas personas ir uzņēmēji; amatnieki; individuālie zemnieki; personas, kuras veic individuālo darbu; reliģiskā kulta kalpotāji; personas, kuras gūst ienākumus no reliģiskajām organizācijām vai par reliģisko ceremoniju izpildīšanu ārpus darba tiesiskajām attiecībām; personas, kas saņem samaksu pēc darbuzņēmuma līguma; citas personas, kas gūst ienākumus ārpus attiecībām ar darba devēju.

Brīvās profesijās nodarbinātās personas ir personas, kuras gūst ienākumus ārpus darba tiesiskajām attiecībām no nodarbinātības tēlotājā mākslā, mūzikā, arhitektūrā un citās radošajās profesijās.

II Pensiju reforma kā sociālās drošības sistēmas nozīmīgākā sastāvdaļa

Sociālās drošības sistēmas galvenais uzdevums ir nodrošināt cilvēku cienīgai dzīvei nepieciešamos sociālos pakalpojumus, radot sociālo drošību un veicinot sociālo taisnīgumu.

Sociālās drošības sistēma ietver sociālo apdrošināšanu, kas ir likumdošanā reglamentētu obligāto sociālās apdrošināšanas veidu kopums dažāda vecuma iedzīvotāju grupu sociālai aizsardzībai.

Sociālo apdrošināšanu Latvijā reglamentē likums «Par sociālo nodokli», kurš paredz pensiju, bezdarba un slimības apdrošināšanu, nenosakot apdrošināšanu, nenosakot apdrošināšanas tarifus pat katram no šiem apdrošināšanas veidiem.

Pensijas pēc sava īpatsvara ir absolūti lielākais maksājumu un izdevumu postenis (šobrīd vairāk nekā 80 procenti) un to izkārtojums lielā mērā ietekmē pārējo sociālās apdrošināšanas reformas ietvaros paredzēto apdrošināšanas veidu sakārtošanu vai ieviešanu.

Sociālā drošības sistēmas attīstība, tai skaitā pensiju reforma, tiek plānota esošā sociālā nodokļa atskaitījuma (38%) ietvaros, to citādāk un definētāk pārdalot.

Sociālās drošības sistēmas attīstībā ir paredzēta:

pensiju reformas īstenošana;

apdrošināšanas pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām ieviešana;

veselības apdrošināšanas sistēmas realizācija;

apdrošināšanas bezdarba gadījumam ieviešana;

sociālās drošības standartu reglamentēšana u.c.

Pensiju reformas nozīmīgums izriet ne tikai no tās ilglaicīgās ietekmes, bet arī no pašreizējās iedzīvotāju vecuma un dzimuma struktūras, kuru tieši ietekmē esošā pensiju likumdošana.

III Pašreizējās pensiju likumdošanas raksturojums

Pašreizējo pensiju sistēmu Latvijā reglamentē Latvijas Republikas 1990.gada 29.novembra likums «Par valsts pensijām» (tā darbība daļēji apturēta ar Latvijas Republikas 1993.gada likumu «Par valsts pensiju pagaidu aprēķināšanas kār tību») un 1990.gada 14.decembra likums «Par sociālo nodokli».

Latvijā šobrīd ir 656,6 tūkstoši pensionāru, kuriem pensija ir piešķir ta saskaņā ar šiem likumiem.

Atzinīgi vērtējot šo likumu pozitīvo lomu neatkarīgas valsts tapšanā un autonomas iedzīvotāju sociālās aizsardzības sistēmas radīšanā, jākonstatē, ka tiem piemīt virkne trūkumu. Tie tika apstiprināti bez likumos ietverto normu ekonomiskā un ilgtermiņa demogrāfiskā vērtējuma, tie ir dāsnāki nekā bijušās PSRS likumi un ir orientēti uz tai laikā pastāvējušo ražošanas spēku struktūru, izvietojumu un administrēšanu.

Rezumējot šos trūkumus, var secināt, ka:

1. Likumi paredz vienkāršotu pensijas saņemšanas kārtību, kurā dominē valsts atbildība, bet katra indivīda ieinteresētība visas darba dzīves laikā aktīvi līdzdarboties tās attīstībā ir minimāla un konkrēti:

1.1. tiesības uz darba pensiju tiek iegūtas pie ļoti niecīga apdrošināšanas (darba) stāža (5 gadi). Tas ļauj lielu darba mūža daļu vispār nepiedalīties sociālā budžeta veidošanā un ar salīdzinoši nelielu līdzdalību saņemt valsts garantētu darba pensiju;

1.2. pilnās pensijas aprēķināšanā netiek ņemts vērā cilvēka ieguldījums visa darba mūža periodā. Ir tiesības izvēlēties 5 labāk apmaksātos gadus pēc kārtas 15 gadu laikā — kas dod iespēju dažos gados nopelnīt maksimālo pensiju. Tas nozīmē arī iespēju sociāli netaisnīgai pensiju līdzekļu pārdalei no tiem, kas visu mūžu ir godprātīgi strādājuši un maksājuši sociālo nodokli tiem, kas to nav darījuši vai ir darījuši īsi pirms pensijas vecuma iestāšanās;

1.3. pensijas apmēra aprēķināšanai izmantotās formulas pamatā bija (ir) darba stāžs un darba alga, kuri nav saistīti ar indivīda līdzdalības apjomu iepriekšējās pensionāru paaudzes nodrošināšanā (apdrošināšanas iemaksu apjomu), kā arī neveicina viņu ieinteresētību līdzdarboties tajā;

1.4. sociālās vecuma pensijas tiek piešķir tas bez darba stāža un ienākumu vai īpašuma deklarēšanas, kas gan pašlaik iezīmē, gan nākotnē radīs situāciju, ka cilvēkiem, kuri strādā individuālu darbu, vada zemnieku saimniecības, pārstāv brīvās profesijas, bet neizdara sociālā nodokļa maksājumus, sasniedzot pensijas vecumu, neatkarīgi no viņu mantiskā stāvokļa, būs garantēta sociālā pensija.

Kā šī ideoloģija ietekmē sociālo budžetu, ir redzams jau šodien, 4 gadus pēc likuma spēkā stāšanās. Piemēram, sociālo nodokli nemaksā vairāk kā 328 tūkstoši cilvēku darbspējas vecumā (starpība starp Statistikas komitejas uzrādīto nodarbināto skaitu un reģistrētajiem sociālā nodokļa maksātājiem — attiecīgi 1164 un 836 tūkstoši). No visiem individuālo uzņēmējdarbību reģistrējušajiem (individuālā darba veicēji — 123 tūkstoši, no tiem individuālie uzņēmumi — 13 tūkstoši) sociālo nodokli maksā tikai 1050 strādājošie, no 58 tūkstošiem reģistrētām zemnieku saimniecībām tikai — 3500. Tas nozīmē, ka šie nodarbinātie nepiedalās esošās pensionāru paaudzes uzturēšanā, pārliekot to uz valsts budžeta pleciem un cerot uz šīm garantijām arī savās vecumdienās.

2. Likumdošana paredz daudz (arī no PSRS laikiem saglabātu un papildinātu) pensionēšanas atvieglojumu, kuriem nav norādīts to izdevumu kompensēšanas avots un kuri nav ekonomiski un demogrāfiksi pamatojami:

2.1. pilnās pensijas tiek piešķir tas pie diferencēta (darba) apdrošināšanas stāža vīriešiem un sievietēm, kaut gan demokrāfiskie dati liecina, ka paredzamais mūža ilgums pensijas vecumu sasniegušajiem ir:

	vīrieši (gadi)	sievietes (gadi)
Pašreizējā pensionēšanas vecumā (vīr. — 60 gadi, siev. — 55 gadi)	14,49	23,91

t.i., apgriezti proporcionāli likumā paredzētajai normai.

Vēl vairāk, sakarā ar to, ka sieviešu īpatsvars pensijas vecumā ir lielāks nekā vīriešu (vīrieši — 28,85% un sievietes — 71,15%), diferencētajam darba stāžam nav objektīva pamata un tas ierobežo pensiju lielumu esošajiem pensionāriem;

2.2. ir saglabāts PSRS laika princips ar pazemināto pensionēšanas vecumu atsevišķām strādājošo kategorijām. Pazeminātais pensionēšanas vecums personām, kuras strādāja kaitīgos apstākļos, veido situāciju, ka darba devējs netiek stimulēts uzlabot darba apstākļus, bet šajos apstākļos strādājošie ir ieinteresēti turpināt šādi strādāt. Tikai 1994.gadā uz šādiem noteikumiem ir pensionēti 10,5 tūkstoši cilvēku, kas palielina pensionāru īpatsvaru sabiedrībā un kopumā samazina valsts iespējas palielināt pensijas;

2.3. ir noteikts samazināts sociālā nodokļa maksājums atsevišķās tautsaimniecības nozarēs strādājošiem bez šos izdevumus kompensējošu ienākumu avotu uzrādīšanas, t.i., lauksaimniecībā nodarbinātajiem — 18% + 1%, kas rezultātā sociālajā budžetā «ienes» 4% līdzekļu, bet «paņem» pensiju izmaksām 21% jeb 21,4 miljonus latu 1994.gada 9 mēnešos. Tas nozīmē, ka tieši šādu summu nav iespējams izmantot pensiju indeksācijai;

2.4. ir saglabāti un paplašināti no PSRS laikiem pastāvošie darba stāžam pielīdzināto «nodarbinātības» veidu uzskaitījumi, nenorādot ienākumu avotus, no kuriem kompensēt šos izdevumus. Piemēram:

— obligātais kara dienests un tam pielīdzinātie dienesti,

— virsdienests karavīriem un dienests virsniekiem LR armijā,

— pēcvidusskolas apmācība,

— bērnu audzināšana mājās līdz 8 gadiem (PSRS — 3 gadi, Vācijā — 2 gadi) utt.

Arī šie neiegūtie ienākumi kavē pensionāru materiālā stāvokļa uzlabošanu un radīs problēmas pensiju sistēmai nākotnē;

2.5. ir saglabāts zems pensionēšanas vecums (1.pielikums), kas, pamatojoties uz demogrāfiskām prognozēm (2004.g. 24,9%), palielina pensionāru īpatsvaru kopējā iedzīvotāju struktūrā, tādējādi atkal palielinot pensijām nepieciešamo līdzekļu apjomu.

3. Sociālā nodokļa administrēšanas likumdošana ir orientēta uz 1990.gada pastāvējušo iespēju vienveidīgi administrēt lielos valsts uzņēmumus un nav mainīta atbilstoši tam, kā ir mainījušās īpašuma formas laikā pēc šī likuma pieņemšanas.

3.1. likumā «Par sociālo nodokli» nav precīzi nodalīti maksājumi pa izdevumu posteņiem (pensijas, bezdarbs, slimības utt.), kas negatīvi ietekmē darba devēju un darba ņēmēju attieksmi pret šo nodokli kopumā;

3.2. esošā sociālā nodokļa slodzes sadale (37% darba devējam un 1% darba ņēmējam nav personificētas iemaksu uzskaites) un maksāšanas kārtība veido situāciju, kurā gan darba devēji, gan darba ņēmēji ir ieinteresēti savstarpēji vienoties un neuzrādīt faktisko darba samaksu. Tas nozīmē, ka sociālajā budžetā neienāk ievērojamas summas, kuras varētu izlietot pensionāru un citu apdrošināto materiālā stāvokļa uzlabošanai.

IV Iespējamā situācijas attīstība, ja netiek veikta pensiju reforma

Ja visdrīzākajā laikā netiks veikta pensiju reforma, tad tuvākajos gados un arī ilgtermiņa perspektīvā ir paredzama pensijām nepieciešamā iekšzemes kopprodukta (IK) daļas palielināšanās, kas negatīvi var ietekmēt gan esošo pensionāru materiālo stāvokli, gan valsts attīstību kopumā šādu iemeslu dēļ:

1. Pašreizējā — pārdales sistēma — kļuvusi dārga un prasa lielus līdzekļus gan no sociālā nodokļa maksātājiem, gan arī no valsts budžeta. Turklāt pensiju līmenis ir zems, bet pensiju saņemošo personu skaits visai liels un arvien pieaugošs. Nepieciešami arvien lielāki resursi, lai segtu sociālos izdevumus.

Jau pašlaik salīdzinoši liela daļa no IKP tiek novirzīta pensiju izmaksai, kas nosaka augstas sociālās apdrošināšanas iemaksas un lielu budžeta līdzekļu patēriņu. 1991.gadā šī daļa sastādīja 7,8%, 1993.gadā — 9,5%, 1994.gadā — 10,2%, 1995.g. (plāns) — 9,7%.

Pensionāru skaita un pensiju izdevumu izmaiņas Latvijā 1991. — 1995.gadā

	1991.g.	1992.g.	1993.g.	1994.g.	1995.g.
1.Nodarbināto skaits (tūkst.)	1397	1345	1245	1208	1180
2.Pensionāru skaits (tūkst.)	641	654	658	661	664
3.Vidējais pensijas apmērs (Ls)	2,26	8,14	14,76	25,30	29,11
4.Kopējie sociālā nodokļa ieņēmumi (milj.Ls)	15,2	101,3	167,0	216,0*	269,2*
5.Izdevumi pensiju izmaksai (milj.Ls)	11,2	62,2	141,0	200,8*	232,1*
6. Izdevumi no sociālā nodokļa ieņēmumiem (%)	73,7	61,4	84,4	86,0	86,2
7. Izdevumi no iekšzemes kopprodukta (%)	7,8	6,8	9,5	10,2	9,7

*1994. un 1995.gada budžetā apstiprinātais

Šādā situācijā vienīgie pensiju izdevumu palielināšanas avoti varētu būt: valsts budžeta daļas pieaugums, kas vēl vairāk ierobežos jau tā niecīgās valsts investīciju iespējas, vai sociālā nodokļa palielināšana.

Tas savukārt prasītu papildu administrēšanas izdevumus, bremzētu ekonomikas attīstību kopumā, veicinot ēnu ekonomikas paplašināšanos un nelegālu nodarbinātību, kas nozīmētu to, ka faktiskie ienākumi sociālajā budžetā būtiski nepalielināsies.

2. Latvijā ir augsts iedzīvotāju novecošanās līmenis un zems pensionēšanas vecums. Vairāk nekā piektā daļa valsts iedzīvotāju (1994.gada sākumā — 22,2%) ir pensijas vecumā. Par šīm tendecēm liecina arī Latvijas Universitātes demogrāfu izstrādātās prognozes. Nākamo 10 gadu laikā (1994—2004), pastāvot pašreizējam pensionēšanās vecumam, pensijas vecuma iedzīvotāju īpatsvars pieaugs no 22% līdz 24,9%. Tā rezultātā palielināsies arī darbspējas vecuma iedzīvotāju slodze ar pensionāriem no 391 līdz 439 uz 1000 iedzīvotājiem. Ņemot vērā arī slodzi ar bērniem, izriet, ka 1000 darbspējīgajiem iedzīvotājiem 2003.gadā būs jāapgādā 759 bērni un pensionāri, kas novedīs pie tā, ka pensijas un pabalstus nevarēs palielināt vai tos būs jāsamazina.

Pensiju izdevumu prognoze 2004.gadam

	1994.g. 9 mēneši	2004.g.* (prognoze)
1.Vidējā darba alga (Ls)	64,38	75,10
2.Sociālā nodokļa maksātāju skaits (tūkst.)	836	805
3.Kopējie sociālā nodokļa ieņēmumi (milj.Ls)	163,7	268,4
4.Pensionāru skaits (tūkst.)	654	691
5.Vid.pensijas apmērs	25,29	30,12
6.Izdevumi pensiju izmaksai (milj.Ls)	141,2	250,0
7.Pensiju izdevumi no sociālā nodokļa ieņēmumiem (%)	86,0	93,0

*Prognozējot izdevumus pensijām līdz 2004.gadam, veikta virkne pieņēmumu:

1) vecuma pensiju saņēmēju īpatsvars pensijas vecuma iedzīvotāju skaitā saglabājas 1994.gada 9 mēnešu līmenī (87,2%);

2) pārējo pensiju saņēmēju skaits paliek 1994.gada 9 mēnešu līmenī;

3) vidējais pensijas apmērs saglabājas 1994.gada oktobra līmenī;

4) vidējā darba alga paliek 1994.gada III ceturksņa apjomā;

5) sociālā nodokļa maksātāju īpatsvars no darbspējīgo iedzīvotāju skaita paliek 1994.gada 9 mēnešu līmenī (57,4%).

3. Pastāvot pašreizējai demogrāfiskajai un ekonomiskajai situācijai (uzņēmumu pārstrukturēšana un svārstīgs bezdarbs), saglabājot esošo pensiju sistēmu, nākamajos 10 gados samazināsies nodokļa maksātāju skaits, kā rezultātā samazināsies arī ieņēmumi no sociālā nodokļa. Tajā pat laikā, iedzīvotāju novecošanās rezultātā pieaugs sociāli aizsargājamās sabiedrības daļa, kuras nodrošināšanai būs nepieciešami arvien lielāki līdzekļi.

4. Iepriekšējos punktos izklāstītie argumenti un prognozes ir balstītas uz esošo vidējo mūža ilgumu, neņemot vērā to, kas notiks, ja vispārējās ekonomiskās atveseļošanās un sociālo jautājumu sakārtošanas (veselības aizsardzība, medicīna, vide) un darba aizsardzības sistēmas pilnveidošanas rezultātā samazināsies nelaimes gadījumu darba traumu skaits (nomirst 31% vīriešu vecumā no 20 līdz 60 gadiem) un pagarināsies vidējais mūža ilgums.

Pēc aptuveniem aprēķiniem, saglabājoties esošajam vīriešu un sieviešu īpatsvaram pensijas vecumā (attiecīgi 28,85% un 71,15%), katrs vidējā mūža ilguma pagarināšanās gads papildus maksā vairāk nekā 200 miljonu Ls.

5. Pastāvošā pensiju sistēma nav pasargāta no iespējamiem satricinājumiem, jo tai nav iespēju izveidot pietiekamu finansu līdzekļu rezervi par dažiem mēnešiem (piemēram, Zviedrijā — 5 gadu finansu līdzekļu rezerve), kā arī tas, ka cilvēki nav ekonomiski ieinteresēti iesaistīties šīs rezerves un fondu veidošanā.

V Pensiju reformu iespējamie varianti

Esošajā situācijā, pēc Labklājības ministrijas domām, ir iespējami četri reformas pamatvarianti:

1. Saglabāt esošo pārdales (paaudžu solidaritātes) pensiju sistēmu, to pilnveidojot, pārveidojot un mēģinot novērst augstākminētos trūkumus un atrisināt problēmas.

2. Pieņemt lēmumu par pāreju uz pilnīgi fondētu sistēmu (Čīles modelis), ierobežojot valsts atbildību un līdzdalību iedzīvotāju sociālajā aizsardzībā tikai ar uz ienākumu deklarācijām bāzētiem, izdzīvošanas minimumu nodrošinošiem pabalstiem iedzīvotājiem ar zemiem ienākumiem.

3. Pieņemt lēmumu par «jaukta», daļēji uz pārdales principa, daļēji uz fondēta principa balstītas pensiju reformas koncepcijas izstrādāšanu un ieviešanu.

4. Atteikties no apdrošināšanas principa pensiju jomā un pensijas maksāt no valsts budžeta (atbilstoši pārveidojot nodokļu sistēmu), nosakot to apjomu atbilstoši valsts ekonomiskajam stāvoklim (Dānija, Nīderlande).

Izvērtējot visus par un pret, Labklājības ministrija uzskata, ka Latvijas apstākļiem būtu piemērots trešais modelis — jaukta pensiju sistēma, kurā būtu gan valsts garantētā pensiju daļa, gan telpa fondētai uzkrājumu veidošanai, līdzīgi, kā, piemēram, Kanādā, Zviedrijā (reforma notiek pašlaik) u.c valstīs.

VI Reformas raksturojums

1. Reformas mērķis

Pensiju reformas sociālais mērķis ir garantēt pensionāru sociālo drošību un pensiju sistēmas sakārtošanu:

1. Radot drošu, uz obligātām individualizētām sociālās apdrošināšanas iemaksām balstītu, efektīvu un maksimāli vienkārši administrējamu finansēšanas sistēmu, kas nodrošinātu sociālās garantijas personām, kas ar savām iemaksām piedalījušās tās veidošanā.

2. Nodrošinot esošo pensionāru materiālā stāvokļa uzlabošanos, ierobežojot to skaita pieaugumu turpmākajos gados un diferencējot pensiju apmērus atbilstoši darba mūža veikumam.

3. Mazinot lielas sabiedrības daļas neapmierinātību par šobrīd eksistējošo relatīvi nivilējošo pensiju shēmu, nodrošinot izmaksu tiešu saistību ar konkrētas personas izdarītajām iemaksām.

4. Paredzot iespējas un «telpu» fondētam apdrošinājumam kā līdzeklim, ar kura palīdzību proporcionāli pārdalīt valsts un katra indivīda atbildību par nodrošinājumu vecumdienās.

5. Stimulējot valsts ekonomisko attīstību veicinošu uzkrājumu un investīciju tirgus veidošanos kā garantiju labākai un pilnvērtīgākai sociālās drošības sistēmai Latvijā.

2. Principi reformas izstrādē

Latvijas situācija, kurā plānveida ekonomika tiek pārveidota par tirgus ekonomiku, prasa, lai pensiju reformu realizētu, ievērojot sekojošus principus:

1) vienkārša un skaidra pieeja, kura spētu saglabāt stabilitāti neatkarīgi no ekonomiskām izmaiņām plašā diapazonā;

2) viegli uztveramā pieeja, kura nodrošinātu plašu sabiedrības izpratni un atbalstu;

3) pieeja, kas ievēro vecākās paaudzes labklājības vēsturi un rada labklājības līmeņa celšanos visiem;

4) pensiju reforma kā atbalsts vispārējam reformu procesam valstī.

3. Sistēmas apraksts

Jauno pensionēšanas sistēmu Latvijā paredzēts veidot 4 līmeņos, no kuriem pēdējais ir laikā ierobežotas pārejas perioda līmenis. Šī pensiju reformas koncepcija neietver invaliditātes un apgādnieka zaudējuma pensijas, kuras izstrādājamas papildus pamatshēmām.

1. līmenis.

Valsts obligātā nefondētā pārdales pensiju shēma, kuru veido, ievērojot gavenokārt sociālā rakstura apsvērumus. Sevišķi svarīgs šis shēmas uzdevums ir panākt minimāla iztikas līmeņa nodrošināšanu pensionāriem.

2. līmenis.

Obligātā fondētā shēma, kas nodrošina mērenu iepriekšējā ienākuma aizvietojumu strādājošiem, kuru ienākumi ir salīdzinoši vidēji vai augsti.

3. līmenis.

Privātā brīvprātīgā shēma, kas balstās uz personas individuālu lēmumu uzkrāt savā rīcībā esošos līdzekļus. Šī shēma ir paredzēta tiem, kuri, sasniedzot pensijas piešķiršanai nepieciešamo vecumu, vēlas saņemt pensiju ienākuma augstāka aizvietojuma līmeni.

4. līmenis.

Pārejas shēma. Pārejas periodā, kas varētu turpināties 50 un vairāk gadu, tiek izveidots pārejas līmenis, kas nodrošina ar pensiju piemaksām tos, kas jau ir pensijas vecumā, kā arī pirmspensijas vecumā strādājošos, kuri nevar vai nevēlas pievienoties obligātajai otrā līmeņa shēmai un tā vietā izvēlas papildu piemaksu pie pensijas. Lai pārejas laika paaudzei, t.i., jau pensiju un pirmspensijas vecumā esošajiem, garantētu normālu, kaut arī ierobežotu ienākumu līmeni, tiek izmantoti dažādi papildu ienākumu avoti, līdzekļi no privatizācijas, pagaidu finansu palīdzība, ārvalstu kredīti, valsts iekšējie aizņēmumi, valsts budžeta dotācijas u.c., ja līdzekļu daudzums izrādās nepietiekams.

Turpinājumā tiks detalizēts katrs līmenis un pārejas mehānisms, argumentēts izvēlētais risinājums.

4. Valsts obligātā nefondētā pensiju shēma

Šī shēma nodrošina visas personas, kuras sasniegušas 65 gadu vecumu, ja tām ir pensijas saņemšanai nepieciešamie nosacījumi, t.sk. apdrošināšanas stāžs, kā arī tos, kuri šodien jau pensijā. Pensiju veido pamatpensija un papildpensija.

Personām, kurām nav nepieciešamā apdrošināšanas (darba) stāža, minimālu ienākumu līmeni nodrošina caur sociālās palīdzības shēmu.

4.1. Mērķi

Šai pensijai jānodrošina minimāls ienākumu līmenis pensijas vecuma iedzīvotājiem, lai novērstu nabadzību šīs iedzīvotāju grupas vidū. Tas uzskatāms par pirmā līmeņa shēmas galveno uzdevumu. Shēmas obligātais un sociālās apdrošināšanas principā bāzētais raksturs veido zināmu saiti starp obligātiem visu iedzīvotāju izdarītiem sociālās apdrošināšanas maksājumiem un gala rezultātā sniedzamo pakalpojumu līmeni. Tādējādi darba devēji un darba ņēmēji ir ieinteresēti izdarīt sociālos maksājumus, legāli piedalīties darba tirgū. Vienlaikus šāda shēma lielā mērā atbilst priekšstatiem par sociālo taisnīgumu, jo likvidē stimulu noslēpt savu nodarbinātību (melnais darba tirgus) vai daļu savas izpeļņas.

4.2. Shēmas raksturojums

Visi iedzīvotāji vecumā no 18 līdz 65 gadiem tiek ietverti shēmā ar obligātiem maksājumiem no algām, cita ienākuma vai aktīviem.

Valsts nosaka minimālo iemaksu, un tā tiek samazināta vai atcelta tikai īpašos likumā noteiktos gadījumos, piemēram, sakarā ar augstākās izglītības iegūšanu, bezdarbu vai atvaļinājumu bērna kopšanai, atbilstoši tam paredzot dotācijas (apdrošināšanas iemaksas) no valsts budžeta. Iemaksas apmērs strādājošiem tiek noteikts proporcionāli personas ienākumiem. Sakarā ar to, ka pašnodarbinātie, t.sk. mazajā biznesā, lauksaimniecībā un brīvajās profesijās nodarbinātie netiek pakļauti obligātai 2. līmeņa apdrošināšanai, viņiem noteiktas augstākas iemaksas.

Gada ienākumam, no kura tiek izdarītas iemaksas, nosaka maksimālo apmēru. Šo maksimālo apmēru pārskata ne biežāk kā reizi gadā. Šāda robeža varētu būt gadā 5 vidējās mēnešalgas*, t.i., šobrīd ienākums, kas pārsniedz 4500 latu gadā, tiktu izslēgts no 1.līmeņa shēmas.

Pensiju veido pamatpensija un papildpensija.

Pilna pamatpensija pienākas personām, kurām ir pilns apdrošināšanas stāžs, t.i., 47 gadi. Pensijas apmēru samazina par 2% par katru gadu, par kuru nav veiktas iemaksas. Pilna pamatpensija, t.i., minimālā pensija, tiek noteikta, par pamatu ņemot iztikas minimumu, kurš tiek noteikts, pamatojoties uz ekonomisko stāvokli valstī. Normālos tirgus ekonomikas apstākļos, pieaugot ienākuma līmenim, iztikas minimums veidos apmēram 20% no vidējās bruto algas (pie nosacījuma, ka algu pieaugums apsteidz cenu pieaugumu).

Papildpensija tiek aprēķināta, par pamatu ņemot personas mūža laikā izdarītās sociālās apdrošināšanas iemaksas. Ja persona 47 gadu laikā katru gadu veikusi iemaksas no vidējās algas, tad viņas papildpensija būtu 20% no viņas izpeļņas jeb 20% no indeksētās izpeļņas tautsaimniecībā. No izpeļņas atkarīgā daļa tiek precīzi aprēķināta pr oporcionāli dzīves laika izpeļņai un tiek indeksēta atbilsotši inflācijas tempam.

Maksimālās pensijas apmērs (pamata + papildpensija) sastāda 2 minimālās pensijas, bet pensionāra minimālā pensija tiek garantēta ar piemaksu, pamatojoties uz dzīves līdzekļu testu, kurš tiek piemērots tikai pēc reformas beigšanas. Šī piemaksa tiek finansēta no valsts (pašvaldības) budžeta līdzekļiem.

Pieaugot ienākuma līmenim, minimālo pensiju veidos apmēram 20% no vidējās algas, kā rezultātā vidējās algas pelnītājs ar pilnu apdrošināšanas stāžu saņem pensiju, kura aizvietos viņa mūža ienākumus 40% līmenī. Tiek noteikts ierobežojums, ka kopējā pensija nedrīkst pārsniegt divas pilnas pamatpensijas vai 40% no vidējās izpeļņas.

Papildnosacījumi:

1. Sociālās apdrošināšanas iemaksas netiek apliktas ar nodokļiem, bet pensijas izmaksas pakļaujas aplikšanai ar nodokļiem atbilstoši iedzīvotāju ienākuma nodokļa likumam vai pēc speciālās shēmas.

2. Darba devēja un darba ņēmēja sociālās apdrošināšanas iemaksas kopā ar prēmijām otrā līmeņa fondētajai sistēmai tiek iekasētas ienākumu gūšanas vietā, kuru apjomu apstiprina Ministru kabinets (Saeima).

3. Valsts (pašvaldību) budžets kompensē izdevumus, kas nepieciešami, lai veiktu piemaksas pie pensijām personām, kuru pensijas ir mazākas par noteikto minimālo pensiju.

4.3. Ieviešana

Tiem, kas **jau ir pensionēti,** pensiju pārrēķina saskaņā ar darba periodu un apdr ošināšanas stāžu, iekļaujot dažus pielīdzinātos periodus, kuru laikā maksājumi nav izdarīti (iespējams augstākās izglītības laiku, bērnu audzināšanas laiku u.c.). Maksimālo pensiju pārejas laikā aprēķina pēc 40 gadu perioda, konkrētais pensijas apmērs ir saistīts ar minimālo pensiju, kas atkarīga no finansiālās situācijas. Faktiski nelielas izmaiņas pensiju līmenī notiks, ņemot vērā jau piešķir tās pensijas, kuras ir diferencētas pēc darba stāža, kā arī saistītas ar noteiktiem budžeta ierobežojumiem.

Pensijas, kas piešķir tas par darbu sevišķi smagos un sevišķi kaitīgos vai smagos un kaitīgos darba apstākļos, un izdienas pensijas tiek pārrēķinātas atbilstoši speciāliem stāža pielīdzināšanas nosacījumiem.

Pēc tam, kad jaunā sistēma ir ieviesta iedzīvotājiem vecumā starp 18 gadiem un pašreizējo pensijas vecumu (55/60), iemaksu periodu nosaka, ieskaitot darba periodus līdz 1991.gada 1.janvārim, apdrošināšanas periodus (1991.g. janvāris — reformas sākuma datums), tiem pievienojot faktiskos maksājumu periodus pēcreformas posmā.

Vispārējais **pensionēšanas vecums tiek palielināts** gan vīriešiem, gan sievietēm, sākot no 1995.gada un līdz 2015.gadam. Pakāpeniski 10 — 20 gadu laikā tas kļūst vienots, t.i., 65 gadi. Paralēli tam tiek palielināts arī nepieciešamais iemaksu perioda garums, kāds nepieciešams pilnas pamatpensijas saņemšanai. Agrāka pensionēšana no 60 gadiem ir iespējama, bet tajā gadījumā pamatpensija tiek samazināta par 6% par katru gadu pirms noteiktā pensijas vecuma sasniegšanas.

Lai precīzi aprēķinātu nepieciešamos līdzekļus, valsts obligātājai nefondētajai shēmai iemaksu likmi katru gadu Ministru kabinets nosaka atsevišķi.

Pirmā līmeņa shēma paredz apvienot pārdales principu ar zaudētā ienākuma kompensācijas principu. Šīs shēmas negatīvā ietekme uz darbaspēka pieprasījumu un piedāvājumu darba tirgū ir minimāla. Tomēr tās ieviešana pārejas periodā var radīt bezdarbu un tā radīto seku amortizēšanai nepieciešamo līdzekļu palielinājumu.

Šobrīd vidējā reālā izpeļņa ir zema un strādājošo izpeļņas sadalījums ir ļoti saspiests. Tas nozīmē, ka izpeļņa tikai ar mazām novirzēm svārstās ap vidējo rādītāju. Uzsākot reformu šādos apstākļos, tās mērķis sasniegt pensijas apmēr u, kas atrastos robežās starp 20% un 40% no vidējās algas, var tikt realizēts pakāpeniski.

Tam nepieciešami vairāki nosacījumi:

— tehniskie, t.i., iemaksu iekasēšana, uzskaite, pensiju aprēķināšana un izmaksa atbilstoši r eformas shēmai;

— pārdales, t.i., ekonomiska iespēja pārdalīt noteiktu daļu no iekšzemes kopprodukta starp dažādām paaudzēm;

— politiskie, t.i., politisks lēmums un politiska griba un vara to realizēt;

Pilnas pamatpensijas līmenis tiek sasniegts, pakāpeniski indeksējot to ar cenu indeksu (līdzīgi, kā tas notiek pašlaik), kamēr, pieaugot vidējai algai un algu apmēru atšķirībām dažādās gr upās, tas sasniedz 20% robežu, kas uzskatāma par pietiekamu.

Papildpensija, tas ir, no izpeļņas atkarīgā daļa, pieaug pakāpeniski.

Tām personām, kuras reformas sākuma brīdī jau ir pensionētas, papildpensiju aprēķina no pieņemtas teorētiskas izpeļņas, kas noteikta kā procents no vidējās algas tautsaimniecībā. Piemēram, 100% no vidējās bruto algas par III ceturksni būtu Ls 75,1.

Personām, kuras pensionējas reformas laikā, papildpensiju aprēķina pēc galīgiem noteikumiem, ievērojot viņu faktisko izpeļņu. Tā kā izpeļņas periods, par kuru izdarītas iemaksas atbilstoši reformas nosacījumiem, pieaugs tikai pakāpeniski, faktiskā izpeļņa reizināta ar koeficientu, kas tikai pakāpeniski pieaug līdz vienam pēc pilnas pārejas veikšanas. Piemēram, reformas sākumā koeficients varētu būt 0,1, taču faktiskai koeficienta vērtības noteikšanai nepieciešams salīdzināt šobrīdējo pensionāru teorētiskās izpeļņas ar jaunpienākošo pensionāru faktiskajām izpeļņām pēcreformas pirmajos gados.

Starplaika koeficientu nosaka ar algu/cenu līmeņiem un to svārstībām, kā arī, pamatojoties uz pensiju shēmas finansiālo situāciju. Šāds risinājums nodrošina vienādu pieeju dažādām paaudzēm, bet var radīt politisku spiedienu, lai priekšlaicīgi palielinātu aprēķina koeficientu.

4.4. Piezīmes

Lai gan pensiju izdevumi reformas sākumsposmā, salīdzinot ar esošo shēmu, samazināsies nenozīmīgi, tiem nepieciešamas iemaksas mērenā līmenī. Tas, kā arī sociālā nodokļa administrēšanas uzlabošana ļaus kaut nedaudz samazināt esošo iemaksu likmi, tādējādi radot vietu prēmiju iemaksām otrajam fondētajam līmenim.

Progresējot reformām, kas novedīs pie reāla algas pieauguma un augstākās nodarbinātības, reālai iemaksu bāzei jāpieaug, atļaujot turpmāk samazināt iemaksu likmi, vienlaikus palielinot intervālu arī starp kopējo 1.līmeņa pensiju un pamatpensiju.

Ļoti aptuveni aprēķini rāda, ka vidējā darba devēju un darba ņēmēju iemaksu likme ilgākam laika periodam pirmajā līmenī varētu būt ap 10% no izpeļņas (pie nosacījuma, ka demogrāfiskā struktūra ir nemainīga). Precīzas iemaksu likmes noteikšanai nepieciešami papildu makroekonomiskie un faktoriālie aprēķini.

5. Obligātā fondētā shēma

Fondētā shēma nodrošina no izpeļņas atkarīgu pensiju, kas stingri bāzēta uz individuālām iemaksām un rada ienākumu pieaugumu no šīs naudas investēšanas. Valsts institūcijas ir atbildīgas par iemaksu savākšanu, uzskaiti un pensiju administrēšanu, lai gan par investēšanas lēmumiem atbildību uzņemas pensiju fondi.

5.1. Mērķi

Otrā līmeņa uzdevums ir nodrošināt no izpeļņas atkarīgu pensiju ar visciešāko iespējamo saiti iemaksas — pakalpojumu apjoms. Shēmas obligātais raksturs koriģē indivīdu (tuvredzību), krājot savām vecumdienām pārāk maz līdzekļu, tajā pašā laikā nodrošina valdību pret morāla rakstura risku un sabiedrības paļaušanos tikai uz valsts minimālo pensiju. Pensiju fondi aktivizē cilvēkus savlaicīgi rūpēties par savām vecumdienām, labvēlīgi iespaido ekonomikas attīstību kopumā, palielinot personisko noguldījumu līmeni, kā arī atvieglo iedzīvotāju novecošanās procesu ekonomiskās sekas.

5.2. Shēmas raksturojums

Sistēma ir obligāta visiem darba ņēmējiem, bet brīvprātīga pašnodarbinātajām personām un līdzīgo brīvo profesiju pārstāvjiem. Šī veida pensijas apmēru nosaka individuālās iemaksas un investīciju tirgus rentabilitāte. Tas nozīmē, ka saņemamās pensijas apmērs ne likumdošanā, ne arī līgumā ar pensiju fondu nav fiksēts. Konkrēto fondu, kurā tiek novirzītas prēmiju iemaksas, izvēlas apdrošinātā persona.

Minimālās iemaksas likme tiek noteikta tādā apmērā, lai prognozētais pensijas apmērs būtu līdzvērtīgs 30 — 40% no aktualizētā vidējā dzīves laika neto ienākuma. Pašnodarbinātajiem ir atļauts palielināt savu iemaksu likmi līdz noteiktai robežai, piemēram, 10 vidējo algu līmenim, t.i., Ls 9000 gadā.

Vismaz reizi gadā katrs dalībnieks saņem paziņojumu no fonda ar informāciju par uzkrātām individuālajām prēmijām un ienākumu no investīcijām, kā arī novērtējumu, cik daudz no attiecīgā gada ienākuma fonds varētu izdot personai, sasniedzot noteikto pensijas vecumu.

Gada ienākumi no iemaksām fondā tiek indeksēti pilnā apjomā. Vidusmēra strādājošam valsts un privātā fonda pensiju kopsummai vajadzētu sasniegt 70% no iepriekšējās izpeļņas.

Prēmijas (līdz noteiktai robežai) un uzkrātais investīciju ienākums netiek aplikts ar nodokļiem, kamēr izmaksātie gada ienākumi vai cita veida regulārās izmaksas tiek apliktas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli.

Pensiju fondiem jāuzņemas arī dzīvības un darba nespējas apdrošināšana, ja fonda dalībnieki vai to ģimenes locekļi ir tiesīgi pieprasīt invaliditātes vai apgādnieka zaudējuma pensijas.

5.3. Ieviešana

Sākumā prēmiju (iemaksu) likmi nosaka vienādu ar iemaksu likmes samazinājuma apjoma pirmajam līmenim, piem., 5%. Atkarībā no šī procenta strādājošā individuālo algu palielina tā, lai darba devēja bruto izdevumi algām un darba ņēmēja neto alga saglabājas nemainīga. Vēlāk prēmiju likme tiek palielināta paralēli tam, kā tiek samazināta iemaksu likme, līdz prēmiju likme kļūst stabila un ir pieteikami iecerētā pensiju ienākuma līmeņa nodrošināšanai.

Atkarībā no paredzētā reālo algu augšanas tempa, reālo ienākumu no noguldījumiem līmeņa un normāla darba un pensionēšanas perioda samēra adekvātas varētu būt prēmijas 10 — 15% apjomā.

Prēmijas maksā strādājošie, bet tās tiek savāktas to darba ienākumu gūšanas vietā. Lai izvairītos no pārmēru augstām administratīvajām izmaksām, valsts institūcija (centrālā aģentūra) ir atbildīga par prēmiju savākšanu, nepieciešamo datu glabāšanu, pensiju izmaksāšanu un finansu paziņojumj nosūtīšanu. Katram dalībniekam tiek **atvērts personiskais konts**. Centrālā aģentūra — sava veida norēķinu centrs — pilda sabiedriskas institūcijas lomu.

Individuālo fondu investīcijas uztic veikt autorizētām, labi pārvaldītām un uzraudzītām finansu — kredīta iestādēm (finansu starpniekiem/pensiju fondiem), iepsējams ierobežojot to tiesības investēt ārzemēs.

Dalībnieki var izvēlēties starp konkurējošiem pensiju fondiem, bet pāriet citā fondā, uz kuru tiek pārskaitīti uzkrātie līdzekļi, var ne biežāk kā reizi gadā. Ņemot vērā Latvijas ekonomikas mērogus, autorizētu fondu skaits ir ierobežojams. Lai atsijātu vājos organizatorus un stilmulētu konkurences ciņu starp fondiem, nosaka, ka katra fonda gada ienākumam jāsasniedz 70% no vidējā ienākuma apjoma sistēmā (vai maksimāli par 2% mazāk nekā vidējais ienākumu līmenis sistēmā kopumā).

Fondiem, kas šo minimumu nenopelna, tiek prasīts, pirmkārt, samazināt rezerves, lai sasniegtu šo minimumu, un, otrkārt, ja fonda rezerves ir izsmeltas, ienākumi var tikt paaugstināti uz fonda kapitāla rēķina, un tas varētu novest pie fonda likvidēšanas. Iemaksātāji tad tiktu novirzīti uz citiem fondiem.

5.4. Piezīmes

Valsts izstrādā stingri reglamentētu pensiju fodnu uzraudzības sistēmu, lai minimalizētu ieguldītāju risku.

Pašnodarbinātajām personām iesaistīšanās otrā līmeņa shēmā nav obligāta, jo investēšana pašiem savā biznesā jau ir līdzekļu uzkrāšana vecumdienām. Bez tam samaksātās prēmijas, it īpaši biznesa sākumposmā, var negarantēt pensiju, ja uzņēmējdarbība turpmāk attīstās nesekmīgi un pašnodarbinātais nespēj turpināt iemaksu pensiju fondā. Pašnodarbinātie tomēr var brīvprātīgi piedalīties shēmā ar tādiem pat nosacījumiem kā pārējie (aplikšana ar nodokļiem, iemaksu, neapliekamo minimumu un citu maksājumu robežas).

Lai samazinātu fodnu un apdrošināšanas sabiedrību administratīvos un reklāmas izdevumus un lai dotu iespēju iedzīvotājiem izvēlēties maksimālas informētības apstākļos, šāda veida pakalpojumi tiek ierobežoti un standartizēti.

Pensiju fondu un apdrošināšanas sabiedrību dibināšanas procesā ir nepieciešami un noderīgi veidot kopuzņēmumus ar ārvalstu institūcijām, kā arī izmantot Pasaules bankas un Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas palīdzību un to pieredzi.

6. Privātā brīvprātīgā apdrošināšana

Iedzīvotājiem, kuri dod priekšroku augstam patēriņa līmenim vecumdienās, vai arī, kuriem ir augsti ienākumi virs otrā līmeņa noteiktās maksimālās robežas, ir reāla iespēja un motivācija veidot papildu uzkrājumus vecumdienām. Tomēr sabiedrības iespējas brīvprātīgam trešajam līmenim (piem., nodokļu atvieglojumu ziņā) jāregulē ļoti rūpīgi un piesardzīgi, jo katrs atvieglojums palielina budžeta deficītu ilgam laika periodam. Atbilstošā nodokļa iemaksa tiek atlikta līdz brīdim, kad sāksies uzkrājumu tērēšana. Tikai tad tie ir pakļauti aplikšanai ar nodokļiem. Tādēļ trešā līmeņa veidošanā maksimāli jāizvairās no ievērojamu nodokļu atvieglojumu piemērošanas.

No otras puses, attīstīts otrais līmenis rada pietiekamas papildu iespējas brīvprātīgai krāšanai, jo tas labvēlīgi iespaido finansu tirgus attīstību. Pieaugošs uzkrāšanas instrumentu piedāvājums un to dažādība, kas sola augstu rentabilitātes līmeni no ieguldījumiem, ļauj iedzīvotājiem izvēlēties uzkrāšanas veidu un sadalīt risku. Tas nodrošina pietiekami plašas iespējas un darbības lauku arī brīvprātīgās papildu pensijas apdrošināšanas attīstībai.

7. Pārejas shēma

Vissarežģītākā jebkuras visaptverošas pensijas reformas sastāvdaļa ir noteikt pārejas posma kārtību. Šis uzdevums ir īpaši sarežģīts, jo notiek pāreja, kaut arī daļēja, no nefondētās uz fondēto nodrošināšanu. Daļa no šobrīd esošā valsts netiešā parāda iedzīvotājiem, kas ir pmatā nefondētai sistēmai, kļūst acīm redzama.

Cilvēki, kuri ir strādājuši un maksājuši nodokļus vai iemaksas nefondētajai shēmai pēc savas dzīves laikā pastāvējušajiem «spēles noteikumiem», ir rēķinājušies ar to, ka valsts viņiem garantēs iemaksām atbilstošu pensijas apmēru no nākošās paaudzes strādājošo iemaksām vai nodokļiem. Ja tiek lauzts šis paaudžu līgums, valstij jāuzņemas saistības noslēgt šo parādu.

7.1. Mērķi

Pārejas kārtība:

— nodrošina papildu ienākumus pensionētajiem un pirmspensijas vecuma strādājošiem, kuri nepiedalās jaunajā fondētajā shēmā (kuriem līdz pensijai ir mazāk nekā 10 gadi). Tādējādi tiek radīta lielākā vienlīdzība starp dažādām paaudzēm;

— rada stimulus vecāka gadagājuma strādājošiem iesaistīties jaunajā shēmā pēc brīvprātības principa.

7.2. Shēmas raksturojums

Reformas sākšanas datumā tiek fiksēts robežvecums — 50 gadi. Personas, kurs ir jaunākas, obligāti tiek iesaistītas jaunajā fondētajā shēmā. Vecāka gadagājuma strādājošie var izvēlēties vai pievienoties pārejas shēmai vai otrā līmeņa fondētajai shēmai.

Tie, kuri izvēlas pārejas shēmu, kā arī jau pensionētie, saņem papildu piemaksu, kuras apjoms ir atkarīgs no papildu resursiem, kas tiek paredzēti pensiju reformas vajadzībām, un no tiem līdzekļiem, kuri tiks novirzīti šim mērķim no valsts budžeta kreditoriem vai privatizācijas līdzekļiem tādā apmērā, kādu valsts vēlas pieļaut.

Iemaksas, kuras izdara vecāka gadagājuma strādājošie, ja viņi pievienojas pārejas shēmai, tiek ieskaitītas speciālā pārejas fondā.

7.3. Ieviešana

Lai jaunā shēma netiktu apgrūtināta, palielinot augšminētās papildu piemaksas, nepieciešams stingri nodalīt finansiālās operācijas, kuras veic pamata shēmas ietvaros, no pārejas shēmas jeb 4.līmeņa finansēšanas.

Pamata shēma pastāvošajā situācijā saglabā nemainīgas reformas sākumā piešķir tās pensijas, kas aprēķinātas, ievēr ojot cenu indeksu, kamēr tiek sasniegts plānotais pilnās pensijas līmenis — 2 iztikas miminumi. Pēc tam, ņemot vērā ilgtermiņa pamatshēmas finansiālo situāciju, var tikt ieviesta jaukta tipa cenu/algu indeksācija.

Fiksēts pensijas līmenis un iemaksu likmes pamatshēmā ir iekšēji mainīgi. Pieaugot reālajām algām, samazinoties bezdarbam, kā arī paplašinoties oficiālajam darba tirgum, nepieciešamo iemaksu likme laika gaitā kritīsies, līdz tā sasniegs noturīgu, stabilu līmeni.

No pārejas shēmas līdzekļiem maksā pensiju piemaksas tiem, kuri nevar pievienoties jaunajam fondētajam līmenim. Pārejas shēmas ienākumi tiek gūti no reformai paredzēto privatizācijas līdzeļu pārdošanas un no valdības subsīdijām, kuras iegūst no vispārējiem nodokļiem, vērstpapīru izlaides vai citiem avotiem.

7.4. Piezīmes

Gados vecākiem strādājošiem, t.i., vecumā starp 50 gadiem un noteikto pensijas vecumu, tiek radīta iespēja pašiem izvēlēties shēmu, tādējādi izvairoties no nevienlīdzīgas pieejas attiecībā uz personām līdzīgās vecuma grupās. Iespējams, ka iedzīvotāji, kuri ir ļoti tuvu pensijas vecumam, izvēlēsies pensiju piemaksas shēmu (4.līmenis), bet tie, kuri ir tuvāk robežvecumam (50 gadi), izvēlēsies otrā shēmas līmeņa iespējas.

VII Nepieciešamie pasākumi reformas realizēšanai

1. Organizatoriskie pasākumi

Reformas ieviešanai nepieciešams veikt virkni organizatorisko pasākumu:

1) apdrošināšanas maksājumu administrēšanas reorganizācija, iepriekšējā darba stāža vai apdrošināšanas iemaksu periodu personificētas uzskaites un iemaksu iekasēšanas sistēmas ieviešana visiem ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem;

2) esošās administratīvās struktūras pārkārtošana, struktūrvienības izveidošana, kas vada pārejas fondu, t.i., pensiju piemaksas, pārvalda privatizācijas līdzekļus, izlieto budžeta subsīdijas, kredītus u.tml.;

3) centrālās aģentūras tiesiskās bāzes un administratīvās struktūras izveidošana, kas uzņemas atbildību par prēmiju savākšanu otrā līmeņa shēmas vajadzībām;

4) normatīvo aktu sagatavošana, tajā skaitā privāti pārvaldīto pensiju fondu izveidošanu, darbību, uzraudzību regulējošu likumu izstrādāšana;

5) minimālo nosacījumu radīšana finansu tirgum, kas dotu iespēju pensiju fondu darībai.

Šādas visaptverošas pensiju reformas ieviešana pēc starptautisko organizāciju ekspertu vērtējuma prasa vismaz 2—3 gadus pie nosacījuma, ka valstī ir vidēji attīstīts finansu tirgus.

Pirmajā un otrajā punktā minētie organizatoriskie pasākumi nav tieši saistīti ar pensiju reformu un ir jāveic neatkarīgi no tā, vai koncepcija tiek pieņemta vai ne.

Gan Labklājības ministrijas, gan starptautiskie eksperti ir vienisprātis, ka bez sociālās apdrošināšanas maksājumu iekasēšanas sistēmas sakārtošanas reformas nav iespējamas.

2. Reformas etapi:

— likumdošanas izstrādāšana 1.līmeņa shēmas funkcionēšanai (likums «Par valsts pensijām»);

— iemaksu likmes pārdalīšana starp darba ņēmēju, devēju un valsti;

— pensijas vecuma paaugstināšana;

— nepieciešamā apdrošināšanas stāža paaugstināšana;

— piešķir to pensiju pārrēķins un jaunpiešķiramo pensiju aprēķins atbilstoši 1.līmeņa shēmai;

— pārejas shēmas tiesiskā regulējuma nodrošinājums (pārejas noteikumi pie likuma «Par valsts pensijām»);

— pārejas shēmas finansiāli administratīvā mehānisma izstrādāšana;

— piemaksu uzsākšana no pārejas shēmas;

— likumdošanas izstrādāšana, kas regulētu privāto trešā līmeņa pensiju fonda darbību un uzraudzību (likums «Par pensiju fondiem»);

— 2.līmeņa shēmas tiesiskā nodrošinājuma izstrādāšana («Par obligāto pensiju apdrošināšanu»);

— 2.līmeņa ieviešana pēc attiecīgu ekonomisko nosacījumu sasniegšanas.

3. Pārejas finansēšanas problēmas

Pāreju no nefondētās uz daļēji fondēto shēmu var realizēt nekavējoties, ja valsts neuzskata par saistošām tās sociālās drošības garantijas, kuras tā (PSRS) ir solījusi pildīt attiecībā uz pensionāriem un tiem strādājošiem, kuri izdarījuši iemaksas (no 1991.g.) vecajai nefondētajai shēmai. Tomēr tāda pieeja ir politiski gandrīz neiespējama.

Šo garantiju atzīšana nozīmē valsts budžeta saistību palielināšanos vai ļoti pakāpenisku pāreju uz fondēto shēmu, jo pretējā gadījumā strādājošo iemaksas esošo pensionāru uzturēšanai var samazināties. Tās fondētās shēmas ietvaros tiek novirzītas uz individuālu uzkrāšanu vecumdienām un tiek izmantotas investīcijām vai depozītnoguldījumiem.

Lai ātri pārietu uz daļēji fondētu sistēmu, valstij ir divas iespējas — izdarīt aizņēmumu vai arī ieviest papildu nodokli (palielināt esošos nodokļus). Pirmā iespēja novirza ekonomisko slodzi uz nākošajām paaudzēm, otrā — uz pašreizējo iedzīvotāju paaudzi.

(«LV» 1995.g. 9.februārī)

Latvijas Republikas Valsts statistikas komiteja

Par cenu pārmaiņām 1995.gada janvārī

Patēriņa cenu (inflācijas) indeksu (PCI) līmenis 1995.gada janvārī, salīdzinot ar 1994.gada decembri, sasniedza 103,5%.

PCI pārmaiņas bija šādas:

	Cenu indekss (12,93 =100)	Cenu pārmaiņas, salīdzinot ar iepriekšējo mēnesi
1994.g.		
Janvāris	103,8	3,8
Februāris	107,4	3,4
Marts	109,2	1,7
Aprīlis	112,2	2,7
Maijs	112,4	0,2
Jūnijs	114,7	2,0
Jūlijs	116,0	1,1
Augusts	118,2	1,9
Septembris	119,4	1,0
Oktobris	120,9	1,3
Novembris	123,3	2,0
Decembris	126,3	2,4
1995.g.		
Janvāris	130,7	3,5

1995.gada janvārī, salīdzinot ar decembri, cenu pieaugums atsevišķām patēriņa gr upām izmainījās šādi: uztura produktiem pieaugums par 5,3% (decembrī, salīdzinot ar novembri, pieaugums par 3,7%), apģērbam un apaviem — par 1,6% (decembrī — 6,8%), dzīvokļa īres un uzturēšanas izdevumiem — par 1,3% (decembrī — 0,7%), mājsaimniecības izdevumiem — par 1,8% (decembrī — 1,0%), izdevumiem veselības aprūpei — par 1,4% (decembrī — 1,5), transportam un sakariem — par 2,3%(decembrī — 0,1%), atpūtas, kultūras un izglītības izdevumiem — par 3,8% (decembrī — 4,3%), pārējām precēm un pakalpojumiem — par 3,0% (decembrī — 1,4%), alkoholiskajiem dzērieniem un tabakai — par 1,6% (decembrī — 2,7%).

Janvārī ievērojami paaugstinājās galveno pārtikas produktu cenas. Piemēram, piena un piena produktu cenas pieauga par 5,0%, t.sk. krējuma cenas — par 7,5%, biezpiena — par 6,0%, siera — par 4,4%. Sviests sadārdzinājās par 32,7%, margarīns — par 30,9%, olas — par 7,1%, kartupeļi — par 31,5%.

Joprojām turpināja pieaugt atsevišķu pakalpojumu cenas. Piemēram, bērnudārza apmeklēšana kļuva dārgāka par 7,3%, veļas mazgātavu un ķimisko tīrītavu pakalpojumi sadārdzinājās par 3,7%, friziera pakalpojumi — par 3,2%, kultūras pasākumu apmeklējumi — par 2,2%, rituālie pakalpojumi — par 2,1%. Turklāt jānvārī ir izmainījušies apdrošināšanas tarifi, mēbeļu apdrošināšanas tarifs pieaudzis par 73,4%, automašīnas apdrošināšanas — par 42,0%.

Dati par cenu uun tarifu izmaiņām uzrādīti pielikumā.

Priekšsēdētāja vietniece A.Žīgure

Pielikums

Patēriņa cenu pārmaiņas procentos

	Patēriņa cenu indekss I 95. (12,93=100)	Cenu pārmaiņas % (+,-) pret iepriekšējo mēnesi XII 94.	I 95.
Pavisam kopā	130,7	2,4	3,5
I. Pārtika (ieskaitot alkoholu)	122,0	3,5	4,8
1.1. Uztura produkti	120,7	3,7	5,3
Maize un labības produkti	114,0	0,1	0,6
— labības produkti	111,0	0,7	-1,6
— maize	113,6	0,0	0,1
— cepumi un tortes	121,5	0,1	7,5
Gaļa un gaļas izstrādājumi	127,8	1,0	1,5
— gaļa	126,3	1,3	2,6
— desas un žāvējumi	129,2	0,7	0,5
Zivis un zivju produkti	119,4	3,6	0,2
— zivis	119,2	4,8	1,7
— zivju produkti	119,5	2,8	-0,6
Piens, piena produkti, olas	118,1	10,0	5,4
— piens un piena produkti	117,7	6,9	5,0
— olas	120,0	24,4	7,1
Sviests un taukvielas	147,7	12,7	24,9
Augļi, dārzeņi, kartupeļi	112,4	7,9	18,2
— augļi	164,4	13,7	7,0
— svaigie dārzeņi	88,4	3,8	20,1
— kartupeļi	120,9	6,7	31,5
Cukurs, tēja, kafija, saldumi	121,0	1,1	1,1
— cukurs	114,3	0,0	0,0
— tēja un kafija	130,5	3,9	3,8
— saldumi	115,1	0,5	0,3
— garšvielas	133,8	0,7	0,8
Bezalkoholiskie dzērieni	115,0	0,0	2,0
1.2. Alkoholiskie dzērieni un tabaka	131,3	2,7	1,6
— alkoholiskie dzērieni	124,7	2,8	2,1
— tabakas izstrādājumi	158,6	2,4	0,0
II. Apģērbi un apavi	136,4	0,9	1,6
2.1. Apģērbs — pavisam	138,3	0,9	1,6
— vīriešu apģērbi	127,6	0,2	1,2
— sieviešu apģērbi	140,5	1,1	1,8
— bērnu apģērbi	153,9	1,2	2,0
— apģērbu individuālā šūšana		184,2	1,2
2,2			
2.2. Apavi	133,0	0,9	1,4
— vīriešu apavi	127,3	0,7	1,1
— sieviešu apavi	125,2	1,2	1,4
— bērnu apavi	154,0	0,2	1,4
— apavu remonts	180,8	2,2	2,2
III. Dzīvoklis	139,2	0,7	1,3
3.1. Dzīvokļa īre	121,3	0,0	0,0
3.2. Būvmateriāli	146,1	1,1	2,8
3.3 Dzīvokļa remonts, kanalizācija u.c.	240,8	2,3	3,3
3.4. Enerģija, kurināmais	116,1	0,0	0,2
IV. Mājsaimniecība	117,7	1,0	1,8
4.1. Mēbeles	121,2	1,6	2,4
4.2. Paklāji un grīdsegumi	127,4	1,1	0,9
4.3. Tekstilmateriāli dzīvoklim	124,7	1,1	1,2
4.4. Sadzīves tehnika un remonts	104,9	0,6	1,3
4.5. Trauki un virtuves piederumi	120,0	0,5	1,6
4.6. Mazgājamie līdzekļi un sadzīves ķīmijas pr eces	111,6	0,5	1,4
V.Veselības aprūpe	165,1	1,5	1,4
5.1. Medicīnas pakalpojumi	159,0	1,8	0,9
5.2. Medikamenti	172,3	1,1	2,0
VI. Transports un sakari	140,2	0,1	2,3
6.1. Transports	141,5	0,1	2,6
— sabiedriskais transports		162,5	0,0
0,3			
— privāttransports	121,8	0,3	5,9
no tā: — degviela	97,0	0,0	0,0
6.2. Sakari	130,2	0,0	0,0
VII. Atpūtas, kultūras un izglītības izdevumi			
160,8	4,3	3,8	
7.1. Kultūrpreces	119,7	0,7	2,4
7.2. Sporta preces	142,8	1,0	7,9
7.3. Rotaļlietas	114,4	-0,4	1,6
7.4. Kultūras un sporta pasākumi	169,3	1,0	1,9
7.5. Rakstāmlietas	188,6	10,5	0,0
7.6. Preses izdevumi un grāmatas	193,1	4,7	3,9
7.7. Maksas kursi un bērnudārzs	139,4	2,5	6,6
VIII. Pārējās preces un pakalpojumi	155,5	1,4	3,0
8.1. Friziera pakalpojumi	194,0	1,5	3,2
8.2. Veļas mazgātavu un ķīmisko tīrītavu pakalpojumi	129,0	0,4	3,7
8.3. Pirts pakalpojumi	162,2	1,7	0,0
8.4. Galantērija, kosmētikas un higiēnas preces	122,4	2,7	3,7
8.5. Nodokļi, notārs, rituālie pakalpojumi	197,8	0,9	1,1
— rituālie pakalpojumi	134,2	1,6	2,1
8.6. Sabiedriskā ēdināšana		165,1	1,1 3,0

Cenu statistikas departamenta direktores vietniece I.Kunstvere

Par mājlopu uzskaites rezultātiem 1995.gada 1.janvārī

Latvijas Republikas Valsts statistikas komiteja apkopojusi mājlopu uzskaites iepriekšējos rezultātus 1995.g. 1.janvārī. Mājlopu skaita izmaiņas pa saimniecību veidiem raksturo šādi rādītāji (pēc stāvokļa 1.janvārī).

	Tūkstošos 1993.g.	1994.g.	1995.g.	1995.gada 1.janvāris % salīdzinājumā ar 1993.g.	1994.g.
Visu veidu saimniecībās					
Liellopi	1144,3	677,9	550,8	48	81
to skaitā govis	481,7	351,0	311,9	65	89
Cūkas	866,5	481,8	500,7	58	104
Aitas	164,7	114,0	86,3	52	76
Zirgi	28,4	26,2	26,8	94	102
Valsts saimniecībās un statūtsabiedrībās					
Liellopi	718,3	290,6	183,4	26	63
to skaitā govis	246,6	107,3	73,5	30	68
Cūkas	601,3	237,6	227,1	38	96
Aitas	8,7	1,4	1,1	13	79
Zirgi	13,1	5,9	4,2	32 71	
Zemnieku saimniecībās, piemājas saimniecībās un personiskajās palīgsaimniecībās					
Liellopi	426,0	387,3	367,4	86	95
to skaitā govis	235,1	243,7	238,4	101	98
Cūkas	265,2	244,2	273,6	103	112
Aitas	156,0	112,6	85,2	55	76
Zirgi	15,3	20,3	22,6	148 111	
Zemnieku saimniecībās					
Liellopi	141,2	144,5	144,3	102	99,9
to skaitā govis	71,1	83,4	86,0	121	103
Cūkas	85,4	97,4	120,0	141	123
Aitas	52,9	41,3	32,3	61	78
Zirgi	5,4	7,1	7,8	144 110	
Piemājas saimniecībās un personiskajās palīgsaimniecībās					
Liellopi	284,8	242,8	223,1	78	92
to skaitā govis	164,0	160,3	152,4	93	95
Cūkas	179,8	146,8	153,6	85	105
Aitas	103,1	71,3	52,9	51	74
Zirgi	9,9	13,2	14,8	149 112	

Kopumā valstī, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir samazinājies liellopu un aitu skaits, turpretim cūku skaits ir palielinājies par 4% un zirgu — par 2%.

Iedzīvotāju saimniecībās par 12% ir palielinājies cūku skaits un par 11% — zirgu skaits, tomēr liellopu un govju skaits ir nedaudz samazinājies (attiecīgi par 5% un 2%).

No kopējā mājlopu skaita valstī 1995.g. 1.janvārī iedzīvotāju saimniecībās bija 67% liellopu, 76% govju, 55% cūku un 99% aitu, zemnieku saimniecībās 26% liellopu, 28% govju, 24% cūku, 37% aitu un 29% zirgu.

Nozaru statistikas departamenta direktore I.Gramberga

VAS *Latvijas dzelzceļš* informācija

Par vienotā tranzīta tarifa atlaidēm

Valsts akciju sabiedrība *Latvijas dzelzceļš* paziņo, ka saskaņā ar Transporta tarifu un tranzīta pārvadājumu padomes priekšsēdētāja — satiksmes ministra A.Gūtmaņa apstiprināto 1994.g. 13.decembra lēmumu nr.1 Latvijas Republikas teritorijā no 1995.gada 1.janvāra tranzīta kravu pārvadājumiem tiek pielietots Vienotais tranzīta tarifs ar sekojošām atlaidēm:

Tranzīta pārvadājumiem uz ostām (uz jūru):

I klases kravām — ar atlaidi 75%;

II klases kravām — ar atlaidi 50%;

III klases kravām neatkarīgi no pārvadājuma virziena — bez atlaides.

Tranzīta pārvadājumiem no ostām (no jūras) un pāri sauszemes robežām:

I klases kravām — ar atlaidi 80%;

II klases kravām — ar atlaidi 60%;

1. Kravu pārvadājumiem specializētajos vagonos: ķīmisko kravu cister nās, sašķidrināto gāzu cisternās, spirta un vīna cisternās un refrižeratorvagonos — I klases kravām — ar atlaidi 50%;

amonjaka pārvadājumiem — ar atlaidi 60%.

II klases kravām minētajos vagonos — bez atlaides.

Automobiļu pārvadāšanas vagonos un divstāvu platformās — ar atlaidi 25%.

2. Pārvadāšanas maksu I klases kravām konteineros aprēķināt pēc I klases likmēm ar 50% atlaidi par faktiski iekrauto kravas svaru atkarībā no konteinera kategorijas, bet ne vairāk kā —

3 t konteineros — par kravu svaru 2,5 t

5 t konteineros — par kravu svaru 4,0 t

20 t konteineros — par kravu svaru 10,0 t

24 t konteineros — par kravu svaru 12,0 t

30 t konteineros — par kravu svaru 15,0 t

40 t konteineros — par kravu svaru 20,0 t

Otrās klases kravām konteineros pārvadāšanas maksu aprēķināt pēc II klases likmēm bez atlaides par augstāk minēto svaru atkarībā no konteinera kategorijas.

3. Radioaktīvās un pakāpju kravas (sprāgstvielas un indīgās kravas) pārvadājamas bez atlaidēm.

4. Pārvadājot negabarīta kravas universālajos vagonos un transportieros, pārvadāšanas maksu aprēķināt sekojoši:

Pirmās klases kravām ar 1-3 pakāpes sānu negabarītu, 1-2 pakāpes augšas un apakšas negabarītu un gabarīta kravām transportieros — ar atlaidi 75% no VTT.

Otrās klases augstāk minētā negabarīta kravām pārvadāšanas maksu aprēķināt ar atlaidi 50% no VTT.

Pirmās klases kravām ar 4 pakāpes sānu negabarītu, 3 pakāpes augšas negabarītu un 3-4 pakāpes apakšas negabarītu — ar atlaidi 50% no VTT.

Otrās klases minētā negabarīta kravām — bez atlaides.

Pirmās un otrās klases kravām ar 5-6 pakāpes sānu un apakšas negabarītu pārvadāšanas maksu aprēķināt bez atlaidēm.

5. Par privāto vagonu (nomāto un kravas īpašnieka vagonu) tukšgaitas noskrējienu pārvadāšanas maksu aprēķināt ar 50% atlaidi no tukšgaitas likmes — 0,06 Šv. franki/1 ass-km.

6. Visos gadījumos, kas minētajos punktos nav paredzēti, vadīties pēc Vienotā tranzīta tarifa noteikumiem.

Interesenti var saņemt sīkāku informāciju *Latvijas dzelzceļa* stacijās.

Ģenerāldirektors A.Zorgevics

Latvijas Republikas Finansu ministrija

Par «Grozījumu instrukcijā «Par Latvijas Republikas likuma «Par peļņas nodokli» piemērošanas kārtību»» publicēšanu

Finansu ministrija lūdz papildināt 8.februāra pielikumā *Saeimā. Ministru kabinetā* publicēto Finansu ministrijas un Valsts ieņēmumu dienesta dokumentu «Grozījumi instrukcijā «Par Latvijas Republikas likuma «Par peļņas nodokli» piemērošanas kārtību»», pievienojot tā beigās šādu tekstu:

«Ar šo grozījumu spēkā stāšanos tiek atsaukts 1995.gada 11.janvāra Latvijas Republikas Finansu ministrijas un Valsts ieņēmumu dienesta paziņojums «Par peļņas nodokļa avansa maksājumu noteikšanas kārtību» un zaudē spēku Latvijas Republikas Finansu ministrijas un Valsts ieņēmumu dienesta 1994.gada 17.augustā izdotie «Grozījumi peļņas nodokļa avansa maksājumu noteikšanas kārtībā» nr. 4-n un Latvijas Republikas Finansu ministrijas un Valsts ieņēmumu dienesta 1994.gada 22.aprīļa paziņojums «Par izmaiņām peļņas nodokļa maksāšanas kārtībā» nr. FM 05-1/565; VID 30-1. 1. 5/1296».

Valsts sekretāre V.Andrējeva

Valsts civiliestāžu darbinieku amatu saraksts ceturtā atestācijas posma pirmajai daļai

No 8.lpp.

7.3.397. Jelgavas nodaļas Nodokļu inspekcijas vecākais nodokļu inspektors 6.41

7.3.398. Jelgavas nodaļas Nodokļu inspekcijas nodokļu inspektors 6.42

7.3.399. Jelgavas nodaļas Muitas pārvaldes priekšnieka vietnieks juridiskajos jautājumos 6.29

7.3.400. Jelgavas nodaļas Muitas pārvaldes speciālists sagādes jautājumos 6.46

7.3.401. Jelgavas nodaļas Revīzijas daļas jaunākais muitas eksperts vecākais revidents 6.38

7.3.402. Jelgavas nodaļas Revīzijas daļas jaunākais muitas eksperts revidents 6.38

7.3.403. Jelgavas nodaļas Revīzijas daļas vadītājs 6.30

7.3.404. Jelgavas nodaļas RAF Muitas kontroles punkta un kravu deklarēšanas nodaļas priekšnieks 6.30

7.3.405. Jelgavas nodaļas RAF Muitas kontroles punkta un kravu deklarēšanas nodaļas priekšnieka vietnieks 6.31

7.3.406. Jelgavas nodaļas RAF Muitas kontroles punkta un kravu deklarēšanas nodaļas jaunākais muitas eksperts 6.38

7.3.407. Jelgavas nodaļas RAF Muitas kontroles punkta un kravu deklarēšanas nodaļas muitas uzraugs 6.36

7.3.408. Jelgavas nodaļas Kontrabandas apkarošanas nodaļas vadītājs 6.30

7.3.409. Jelgavas nodaļas Kontrabandas apkarošanas nodaļas vadītāja vietnieks 6.31

7.3.410. Jelgavas nodaļas Kontrabandas apkarošanas jaunākais muitas eksperts 6.38

7.3.411. Jelgavas nodaļas dzelzceļa stacijas muitas kontroles punkta priekšnieks 6.30

7.3.412. Jelgavas nodaļas dzelzceļa stacijas muitas kontroles punkta muitas maiņas priekšnieks 6.34

7.3.413. Jelgavas nodaļas dzelzceļa stacijas muitas kontroles punkta muitas maiņas uzraugs 6.36

7.3.414. Jelgavas nodaļas Muitas kontroles punkta «Meitene» priekšnieks 6.30

7.3.415. Jelgavas nodaļas Muitas kontroles punkta «Meitene» maiņas priekšnieks 6.34

7.3.416. Jelgavas nodaļas Muitas kontroles punkta «Meitene» muitas uzraugs 6.36

7.3.417. Jelgavas nodaļas Meitenes dzelzceļa stacijas muitas kontroles punkta priekšnieks 6.30

7.3.418. Jelgavas nodaļas Meitenes dzelzceļa stacijas muitas kontroles punkta muitas maiņas priekšnieks 6.34

7.3.419. Jelgavas nodaļas Meitenes dzelzceļa stacijas muitas kontroles punkta muitas uzraugs6.36

7.3.420. Rēzeknes nodaļas vecākais juriskonsults 6.45

7.3.421. Rēzeknes nodaļas galvenais juriskonsults 6.44

7.3.422. Rēzeknes nodaļas Muitas pārvaldes vecākais muitas uzraugs 6.35

7.3.423. Rēzeknes nodaļas Muitas pārvaldes vecākais muitas uzraugs maiņas vecākais 6.35

7.3.424. Rēzeknes nodaļas Finansu izziņas pārvaldes vadītāja vietnieks 6.31

7.3.425. Rēzeknes nodaļas Finansu izziņas pārvaldes izziņas inspektors 6.39

7.3.426. Rēzeknes nodaļas Nodokļu inspekcijas Peļņas, īpašuma un dabas nodokļu maksājumu daļas vadītāja vietnieks 6.31

7.3.427. Rēzeknes nodaļas Nodokļu inspekcijas Peļņas, īpašuma un dabas nodokļu maksājumu daļas galvenais nodokļu inspektors 6.40

7.3.428. Rēzeknes nodaļas Nodokļu inspekcijas Peļņas, īpašuma un dabas nodokļu maksājumu daļas vecākais nodokļu inspektors 6.41

7.3.429. Rēzeknes nodaļas Nodokļu inspekcijas Apgrozījuma, akcīzes un pārējo nodokļu maksājumu daļas vadītāja vietnieks 6.31

7.3.430. Rēzeknes nodaļas Nodokļu inspekcijas Apgrozījuma, akcīzes un pārējo nodokļu maksājumu daļas galvenais nodokļu inspektors 6.40

7.3.431. Rēzeknes nodaļas Nodokļu inspekcijas Apgrozījuma, akcīzes un pārējo nodokļu maksājumu daļas vecākais nodokļu inspektors 6.41

7.3.432. Rēzeknes nodaļas Nodokļu inspekcijas Apgrozījuma, akcīzes un pārējo nodokļu maksājumu daļas nodokļu inspektors 6.42

7.3.433. Rēzeknes nodaļas Nodokļu inspekcijas Ienākumu un zemes nodokļu maksājumu daļas vadītāja vietnieks 6.31

7.3.434. Rēzeknes nodaļas Nodokļu inspekcijas Ienākumu un zemes nodokļu maksājumu daļas galvenais nodokļu inspektors 6.40

7.3.435. Rēzeknes nodaļas Nodokļu inspekcijas Ienākumu un zemes nodokļu maksājumu daļas vecākais nodokļu inspektors 6.41

7.3.436. Rēzeknes nodaļas Nodokļu inspekcijas Grāmatvedības un uzskaites daļas vadītāja vietnieks 6.31

.7.3.437. Rēzeknes nodaļas Nodokļu inspekcijas Grāmatvedības un uzskaites daļas galvenais nodokļu inspektors 6.40

7.3.438. Rēzeknes nodaļas Nodokļu inspekcijas Grāmatvedības un uzskaites daļas vecākais nodokļu inspektors 6.41

7.3.439. Rēzeknes nodaļas Nodokļu inspekcijas Atskaišu daļas vadītāja vietnieks 6.31

7.3.440. Rēzeknes nodaļas Nodokļu inspekcijas Atskaišu daļas galvenais nodokļu inspektors 6.40

7.3.441. Rēzeknes nodaļas Nodokļu inspekcijas Atskaišu daļas vecākais nodokļu inspektors 6.41

7.3.442.Rēzeknes nodaļas Nodokļu inspekcijas Atskaišu daļas nodokļu inspektors 6.42

7.3.443. Ventspils nodaļas Grāmatvedības daļas vadītāja vietnieks 6.31

7.3.444. Ventspils nodaļas Algas sektora vadītājs 6.30

7.3.445. Ventspils nodaļas Kases sektora vadītājs 6.30

7.3.446. Ventspils nodaļas Saimniecības daļas galvenais speciālists 6.44

7.3.447. Ventspils nodaļas Muitas Tirdzniecības ostas muitas punkta vecākais muitas uzraugs 6.35

7.3.448. Ventspils nodaļas Muitas Tirdzniecības ostas muitas punkta maiņas priekšnieks 6.34

7.3.449. Ventspils nodaļas Muitas Tirdzniecības ostas muitas punkta Kravu daļas Eksporta rajona sektora muitas uzraugs 6.35

7.3.450. Ventspils nodaļas Muitas Tirdzniecības ostas muitas punkta Kravu daļas muitas virsuzraugs 6.32

7.3.451. Ventspils nodaļas Muitas Tirdzniecības ostas muitas punkta Kravu daļas vecākais muitas eksperts 6.33

7.3.452. Ventspils nodaļas Muitas Tirdzniecības ostas muitas punkta Kravu daļas Maksājumu sektora vadītājs 6.30

7.3.453. Ventspils nodaļas Muitas Tirdzniecības ostas muitas punkta Kravu daļas Maksājumu sektora muitas uzraugs 6.36

7.3.454. Ventspils nodaļas Muitas Tirdzniecības ostas muitas punkta Kravu daļas Importa rajona sektora vadītājs 6.30

7.3.455. Ventspils nodaļas Muitas Tirdzniecības ostas muitas punkta Kravu daļas Importa rajona sektora muitas uzraugs 6.36

7.3.456. Ventspils nodaļas Muitas Tirdzniecības ostas muitas punkta Kravu daļas Importa rajona sektora maiņas priekšnieks 6.34

7.3.457. Ventspils nodaļas Muitas Tirdzniecības ostas muitas punkta Kravu daļasTransporta ekspedīcijas noliktavas muitas virsuzraugs 6.36

7.3.458. Ventspils nodaļas Muitas Tirdzniecības ostas muitas punkta Kravu daļas Eksporta rajona sektora vadītājs 6.30

7.3.459. Ventspils nodaļas Muitas Tirdzniecības ostas muitas punkta Kravu daļas Eksporta rajona sektora muitas uzraugs 6.36

7.3.460. Ventspils nodaļas Muitas Tirdzniecības ostas muitas punkta Kravu daļas Eksporta rajona sektora maiņas priekšnieks 6.34

7.3.461. Ventspils nodaļas Muitas Tirdzniecības ostas muitas punkta Kravu daļas Ventspils ostas rūpnīcas sektora vadītājs 6.30

7.3.462. Ventspils nodaļas Muitas Tirdzniecības ostas muitas punkta Kravu daļas Ventspils ostas rūpnīcas vecākais muitas uzraugs 6.35

7.3.463. Ventspils nodaļas Muitas Tirdzniecības ostas muitas punkta Kravu daļas Ventspils ostas rūpnīcas muitas uzraugs 6.36

7.3.464. Ventspils nodaļas Muitas Zvejas ostas muitas punkta Kravu sektora vadītājs 6.30

7.3.465. Ventspils nodaļas Muitas Zvejas ostas muitas punkta maiņas priekšnieks 6.34

7.3.466. Ventspils nodaļas Muitas Zvejas ostas muitas punkta muitas uzraugs 6.36

7.3.467. Ventspils nodaļas Muitas Ventspils naftas muitas kontroles punkta Kravu sektora vadītājs 6.30

7.3.468. Ventspils nodaļas Muitas Ventspils naftas muitas kontroles punkta maiņas priekšnieks 6.34

7.3.469. Ventspils nodaļas Muitas Ventspils naftas muitas kontroles punkta muitas uzraugs 6.36

7.3.470. Ventspils nodaļas Muitas Preču stacijas muitas kontroles punkta vecākais muitas uzraugs 6.35

7.3.471. Ventspils nodaļas Muitas Preču stacijas muitas kontroles punkta muitas uzraugs 6.36

7.3.472. Ventspils nodaļas Muitas Kontrabandas apkarošanas daļas vadītāja vietnieks 6.31

7.3.473. Ventspils nodaļas Muitas Kontrabandas apkarošanas daļas vecākais muitas uzraugs 6.35

7.3.474. Ventspils nodaļas Muitas Kontrabandas apkarošanas daļas Inspekcijas sektora vadītājs 6.30

7.3.475. Ventspils nodaļas Muitas Kontrabandas apkarošanas daļas Revidentu sektora vadītājs 6.30

7.3.476. Ventspils nodaļas Muitas Kontrabandas apkarošanas daļas Revidentu sektora vadītāja vietnieks 6.31

7.3.4777. Ventspils nodaļas Muitas Kontrabandas apkarošanas daļas jaunākais muitas eksperts 6.38

7.3.478. Ventspils nodaļas Muitas Kontrabandas apkarošanas daļas muitas virsuzraugs kutera kapteinis 6.32

7.3.479. Ventspils nodaļas Muitas Kontrabandas apkarošanas daļas vecākais muitas uzraugs kutera mehāniķis 6.35

7.3.480. Ventspils nodaļas Muitas Kontrabandas apkarošanas daļas vecākais muitas uzraugs stūrmanis 6.35

7.3.481. Ventspils nodaļas Muitas Kontrabandas apkarošanas daļas vecākais muitas uzraugs motorists 6.35

7.3.482. Ventspils nodaļas Muitas Statistikas daļas vadītāja vietnieks 6.31

7.3.483. Ventspils nodaļas Muitas Statistikas daļas muitas uzraugs 6.36

7.3.484. Ventspils nodaļas Muitas Saimniecības daļas muitas noliktavas vadītājs vecākais muitas uzraugs 6.35

7.3.485. Ventspils nodaļas Muitas Saimniecības daļas muitas uzraugs 6.36

7.3.486. Ventspils nodaļas Nodokļu inspekcijas priekšnieka vietnieks 6.27

7.3.487. Ventspils nodaļas Nodokļu inspekcijas galvenais nodokļu inspektors grāmatvedis eksperts 6.40

7.3.488. Ventspils nodaļas Nodokļu inspekcijas vecākais nodokļu inspektors lietvedis 6.41

7.3.489. Ventspils nodaļas Nodokļu inspekcijas Atskaišu kontroles daļas galvenais nodokļu inspektors 6.40

7.3.490. Ventspils nodaļas Nodokļu inspekcijas Atskaišu kontroles daļas vecākais nodokļu inspektors 6.41

7.3.491. Ventspils nodaļas Nodokļu inspekcijas Uzskaites daļas galvenais nodokļu inspektors 6.40

7.3.492. Ventspils nodaļas Nodokļu inspekcijas Uzskaites daļas vecākis nodokļu inspektors 6.41

7.3.493. Ventspils nodaļas Nodokļu inspekcijas Peļņas nodokļa kontroles daļas galvenais nodokļu inspektors 6.40

7.3.494. Ventspils nodaļas Nodokļu inspekcijas Peļņas nodokļa kontoles daļas vecākais nodokļu inspektors 6.41

7.3.495. Ventspils nodaļas Nodokļu inspekcijas Apgrozījumu un akcīzes nodokļu kontroles daļas galvenais nodokļu inspektors 6.40

7.3.496. Ventspils nodaļas Nodokļu inspekcijas Apgrozījumu un akcīzes nodokļu kontroles daļas Vecākais nodokļu inspektors 6.41

7.3.497. Ventspils nodaļas Nodokļu inspekcijas Iedzīvotāju ienākumu nodokļa kontroles daļas galvenais nodokļu inspektors 6.40

7.3.498. Ventspils nodaļas Nodokļu inspekcijas Iedzīvotāju ienākumu nodokļa kontroles daļas vecākais nodokļu inspektors 6.41.

7.3.499. Ventspils nodaļas Nodokļu inspekcijas Īpašuma nodokļa, zemes nodokļa un pārējo valsts ieņēmumu kontroles daļu galvenais nodokļu inspektors 6.40

7.3.500. Ventspils nodaļas Nodokļu inspekcijas Īpašuma nodokļa, zemes nodokļa un pārējo valsts ieņēmumu kontroles daļu vecākais nodokļu inspektors 6.41

7.3.501. Ventspils nodaļas Finansu izziņas dienesta izziņas inspektors 6.39

7.3.502. Rīgas pilsētas Centra rajona nodaļas vecākais juriskonsults 6.45

7.3.503. Rīgas pilsētas Centra rajona nodaļas izziņas inspektors 6.39

7.3.504. Rīgas pilsētas Centra rajona nodaļas Nodokļu inspekcijas Uzņēmumu peļņas nodokļa daļas galvenais nodokļu inspektors 6.40

7.3.505. Rīgas pilsētas Centra rajona nodaļas Nodokļu inspekcijas Uzņēmumu peļņas nodokļa daļas vecākais nodokļu inspektors 6.41

7.3.506. Rīgas pilsētas Centra rajona nodaļas Nodokļu inspekcijas Uzņēmumu peļņas nodokļa daļas nodokļu inspektors 6.42

7.3.507. Rīgas pilsētas Centra rajona nodaļas Iedzīvotāju nodokļu maksājumu daļas galvenais nodokļu inspektors 6.40

7.3.508. Rīgas pilsētas Centra rajona nodaļas Iedzīvotāju nodokļu maksājumu daļas vecākais nodokļu inspektors 6.41

7.3.509. Rīgas pilsētas Centra rajona nodaļas Iedzīvotāju nodokļu maksājumu daļas nodokļu inspektors 6.42

7.3.510. Rīgas pilsētas Centra rajona nodaļas Apgozījuma un akcīzes nodokļu kontroles daļas galvenais nodokļu inspektors 6.40

7.3.511. Rīgas pilsētas Centra rajona nodaļas Apgozījuma un akcīzes nodokļu kontroles daļas vecākais nodokļu inspektors 6.41

7.3.512. Rīgas pilsētas Centra rajona nodaļas Apgozījuma un akcīzes nodokļu kontroles daļas nodokļu inspektors 6.42

7.3.513. Rīgas pilsētas Centra rajona nodaļas Uzskaites un pārskatu daļas vecākais nodokļu inspektors 6.41

7.3.514. Rīgas pilsētas Centra rajona nodaļas Uzskaites un pārskatu daļas nodokļu inspektors6.42

7.3.515. Rīgas pilsētas Centra rajona nodaļas Pārējo valsts ieņēmumu sektora vecākais nodokļu inspektors 6.41

7.3.516. Rīgas pilsētas Kurzemes rajona nodaļas vecākais juriskonsults 6.44

7.3.517. Rīgas pilsētas Kurzemes rajona nodaļas Personāla daļas vecākais inspektors 6.43

7.3.518. Rīgas pilsētas Kurzemes rajona nodaļas Izziņu dienesta inspektors 6.39

7.3.519. Rīgas pilsētas Kurzemes rajona nodaļas Nodokļu inspekcijas Uzskaites un reģistra daļas vecākais nodokļu inspektors 6.41

7.3.520. Rīgas pilsētas Kurzemes rajona nodaļasa Nodokļu inspekcijas Uzskaites un reģistra daļas nodokļu inspektors 6.42

7.3.521. Rīgas pilsētas Kurzemes rajona nodaļas Nodokļu inspekcijas Valsts bezpeļņas uzņēmumu, akciju sabiedrību un kopuzņēmumu nodokļu daļas vadītāja vietnieks 6.31

7.3.522. Rīgas pilsētas Kurzemes rajona nodaļas Nodokļu inspekcijas Valsts bezpeļņas uzņēmumu, akciju sabiedrību un kopuzņēmumu nodokļu daļas galvenais nodokļu inspektors 6.40

7.3.523. Rīgas pilsētas Kurzemes rajona nodaļas Nodokļu inspekcijas Valsts bezpeļņas uzņēmumu, akciju sabiedrību un kopuzņēmumu nodokļu daļas vecākais nodokļu inspektors 6.41

7.3.524. Rīgas pilsētas Kurzemes rajona nodaļas Nodokļu inspekcijas Sabiedrību ar ierobežotu atbildību un individuālo uzņēmumu nodokļu daļas vadītāja vietnieks 6.31

7.3.525. Rīgas pilsētas Kurzemes rajona nodaļas Nodokļu inspekcijas Uzskaites un reģistra daļas vadītāja vietnieks 6.31

7.3.526. Rīgas pilsētas Kurzemes rajona nodaļas Nodokļu inspekcijas Sabiedrību ar ierobežotu atbildību un individuālo uzņēmumu nodokļu daļas galvenais nodokļu inspektors 6.40

7.3.527. Rīgas pilsētas Kurzemes rajona nodaļas Nodokļu inspekcijas Sabiedrību ar ierobežotu atbildību un individuālo uzņēmumu nodokļu daļas vecākais nodokļu inspektors 6.41

7.3.528. Rīgas pilsētas Kurzemes rajona nodaļas Nodokļu inspekcijas Akcīzes un apgrozījuma nodokļu daļas vadītāja vietnieks 6.31

7.3.529. Rīgas pilsētas Kurzemes rajona nodaļas Nodokļu inspekcijas Akcīzes un apgrozījuma nodokļu daļas galvenais nodokļu inspektors 6.40

7.3.530. Rīgas pilsētas Kurzemes rajona nodaļas Nodokļu inspekcijas Akcīzes un apgrozījuma nodokļu daļas vecākais nodokļu inspektors 6.41

7.3.531. Rīgas pilsētas Kurzemes rajona nodaļas Nodokļu inspekcijas Iedzīvotāju ienākuma nodokļu un individuālā darba kontroles daļas vadītāja vietnieks 6.31

7.3.532. Rīgas pilsētas Kurzemes rajona nodaļas Nodokļu inspekcijas Iedzīvotāju ienākuma nodokļu un individuālā darba kontroles daļas galvenais nodokļu inspektors 6.40

Turpinājums nākamajos numuros

REKLĀMA / SLUDINĀJUMI

1995.gada 6.martā plkst.9.45 Valmieras rajona tiesā zālē nr.3 tiks nolasīts Kārļa Meistera, dzīv.Valmieras raj. Sēļu pag. Brammaņos, miruša 1994.gada 14.martā, pēdējās gribas akts.

1995.gada 7.martā plkst.9.40 Valmieras rajona tiesā zālē nr.3 tiks nolasīts Ādolfa Zeņka, dzīv .Valmieras raj. Dikļu pag. Vībotnēs, mir.1994.gada 3.oktobrī, pēdējās gribas akts.

Iebildumus un pretenzijas iesniegt tiesai rakstiski sešu mēnešu laikā no testamenta nolasīšanas.

Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas lietvedībā atrodas lieta sakarā ar Jevgeņija Popova, dzim.1922.g. decembrī, dzīv.Rīgā, Stiebru ielā 1—58, mir.1994.g. 27.novembrī, mantojumu.

Mantiniekiem, legatāriem, kreditoriem vai kam ir citādas prasības vai iebildumi, pieteikties tiesā līdz 1995.gada 1.maijam.

Uzaicinājuma termiņā nepieteiktās tiesības un iebildumi tiks atzīti par tādiem, kas zaudējuši tiesības vai atteikušies no iebildumiem.

Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas lietvedībā atrodas lieta sakarā ar Jefima Jakimova, dzim.1922.g., dzīv.Rīgā, Jēkaba ielā 26/28 — 26, mantojumu.

Tiesa uzaicina līdz 1995.gada 13.aprīlim pieteikties visas personas, kas pretendē uz atstāto mantojumu.

Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas lietvedībā atrodas lieta sakarā ar pils. Raisas Ozoliņas, dzim.1922.g., dzīv.Rīgā, Dzirnavu ielā 1—9, mantojumu.

Mantiniekiem, legatāriem, kreditoriem vai kam ir citādas prasības vai iebildumi pret pēdējās gribas aktu, pieteikties tiesā līdz 1995.gada 1.maijam.

Uzaicinājuma termiņā nepieteiktās tiesības un iebildumi tiks atzīti par tādiem, kas zaudējuši tiesības vai atteikušies no iebildumiem.

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas lietvedībā atrodas lieta sakarā ar Ralfa Buša, dzim.1916.g., mir.1995.gada. 2.februārī, mantojumu.

Mantiniekiem, legatāriem, kreditoriem vai kam ir citādas prasības uz mantojumu vai iebildumi pret novēlējuma aktu, pieteikties tiesā trīs mēnešu laikā pēc sludinājuma publicēšanas.

Uzaicinājuma termiņā nepieteiktās tiesības un iebildumi tiks atzīti par tādiem, kas zaudējuši tiesības vai atteikušies no iebildumiem.

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas lietvedībā atrodas lieta sakarā ar Franča Nosta, dzim.1913.g., mir.1995.gada. 16.janvārī, mantojumu.

Mantiniekiem, legatāriem, kreditoriem vai kam ir citādas prasības uz mantojumu vai iebildumi pret novēlējuma aktu, pieteikties tiesā trīs mēnešu laikā pēc sludinājuma publicēšanas.

Uzaicinājuma termiņā nepieteiktās tiesības un iebildumi tiks atzīti par tādiem, kas zaudējuši tiesības vai atteikušies no iebildumiem.

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas lietvedībā atrodas lieta sakarā ar Ženijas Varkales, dzim.1915.g., mir.1994.gada. 3.novembrī, mantojumu.

Mantiniekiem, legatāriem, kreditoriem vai kam ir citādas prasības uz mantojumu vai iebildumi pret novēlējuma aktu, pieteikties tiesā trīs mēnešu laikā pēc šīs publikācijas.

Uzaicinājuma termiņā nepieteiktās tiesības un iebildumi tiks atzīti par tādiem, kas zaudējuši tiesības vai atteikušies no iebildumiem.

Ventspils pilsētas tiesas lietvedībā atrodas lieta sakarā ar Skaidrītes Rentovičas, dzim.1935.g., dzīv.Ventspilī, Lielāja prospektā 60—1, mir.1993.gada. 20.novembrī, mantojumu.

Mantiniekiem, legatāriem, kreditoriem vai kam ir citādas prasības pret mantojumu vai iebildumi pret novēlējuma aktu, pieteikties tiesā viena mēneša laikā.

Uzaicinājuma termiņā nepieteiktās tiesības un iebildumi tiks atzīti par tādiem, kas zaudējuši tiesības vai atteikušies no iebildumiem.

Bauskas rajona tiesas lietvedībā atrodas lieta sakarā ar Mārtiņa Šteingolda, dzim.1905.g. un Vilmas Šteingoldes, dzim.1916.g., dzīv.Bauskas raj., Vecumnieku pag. Krieviņos, mir.attiecīgi 1993.gada 15.martā un 1994.gada 15.decembrī, mantojumu.

Mantiniekiem, legatāriem, kreditoriem vai kam ir citādas prasības uz mantojumu vai iebildumi pret novēlējuma aktu, pieteikties tiesā divu mēnešu laikā no publikācijas.

Uzaicinājuma termiņā nepieteiktās tiesības un iebildumi tiks atzīti par tādiem, kas zaudējuši tiesības vai atteikušies no iebildumiem.

Balvu rajona tiesas lietvedībā atrodas civillieta sakarā ar Elenas Tišanovas, dzim.1921.gada 10.jūlijā, dzīv.Balvu raj. Vecumu pag. Upmalā, mirušas 1994.gada 14.septembrī, mantojumu.

Mantiniekiem, legatāriem, kreditoriem vai kam ir citādas prasības uz mantojumu vai iebildumi pret mantojumu, lūdzu pieteikties tiesā triju mēnešu laikā no sludinājuma ievietošanas brīža.

Balvu rajona tiesas lietvedībā atrodas civillieta sakarā ar Marjana Pužuļa, dzim.1926.gada 26.janvārī, dzīv.Balvu rajona Šķilbēnu pagasta V ilkovā, mir.1994.gada 18.septembrī, mantojumu.

Mantiniekiem, legatāriem, kreditoriem vai kam ir citādas prasības uz mantojumu vai iebildumi pret mantojumu, lūdzu pieteikties tiesā triju mēnešu laikā no sludinājuma ievietošanas brīža.

Liepājas pilsētas tiesā saņemts iesniegums par pazudušā Lejzera (Lajzera) Mihela d. Faktors, dzim.1883.g. 15.martā Līvenhofā, izsludināšanu par mirušu.

Ja minētā persona ir dzīva, viņai jāierodas Liepājas pilsētas tiesā vai jāpaziņo sava atrašanās vieta.

Personām, kam ir zināma šīs personas atrašanās vieta, paziņot par to tiesai 3 (trīs) mēnešu laikā no sludinājuma publicēšanas dienas.

Liepājas pilsētas tiesā saņemts iesniegums par pazudušās Gitas Merijas Jakobsones izsludināšanu par mirušu.

Ja minētā persona ir dzīva, viņai jāierodas Liepājas pilsētas tiesā vai jāpaziņo sava atrašanās vieta.

Personām, kam ir zināma Gitas Merijas Jakobsones, dzim.Jankelsone 1885.g. Jelgavā, atrašanās vieta, paziņot par to tiesai 3 (trīs) mēnešu laikā no sludinājuma publicēšanas dienas.

Jūrmalas pilsētas tiesā ir Astras Baltrumas pieteikums par Friča Valdera, dzim.1903.g. 6.augustā, izsludināšanu par mirušu.

Ja Fricis Valders ir dzīvs, viņam jāierodas Jūrmalas pilsētas tiesā vai jāpaziņo sava atrašanās vieta.

Personām, kuras kaut ko zina par Frici Valderu, ziņot Jūrmalas pilsētas tiesai.

Kuldīgas rajona tiesā saņemts Jāņa Tonteguta pieteikums pilsoņu Toma Stepaniusa, dzim.1875.gadā Kuldīgas apriņķī, un Kriša Stepaniusa, dzim.1901.gadā Kuldīgas apriņķī, izsludināšanai par mir ušiem. Ja minētie pilsoņi nav miruši, viņiem jāierodas tiesā vai jāpaziņo sava atrašanās vieta. Aicinām visas personas, kurām ir ziņas Toma Stepanuisa un Krišа Stepaniusa atrašanās vietu, par to paziņot Kuldīgas rajona tiesai.

Kuldīgas rajona tiesā saņemts Veltas Rumbenieces pieteikums par pilsoņa Ādama Ķesenfelda, dzim.1906.gadā Kuldīgā, izsludināšanu par mirušu. Ja pilsonis Ā.Ķesenfelds nav miris, viņam jāierodas tiesā vai jāpaziņo sava atrašanās vieta. Aicinām visas personas, kurām ir ziņas par Ādama Ķesenfelda atrašanās vietu, par to paziņot Kuldīgas rajona tiesai.

Kuldīgas rajona tiesā saņemts pieteikums pilsoņu Friča Inta, dzim.1922.gada 4.septembrī Pampāļu pagastā, un Alfrēda Inta, dzim.1927.g. 21.martā Pampāļu pagastā, izsludināšanai par mirušiem. Ja kāds no minētajiem pilsoņiem nav miris, viņam jāierodas tiesā vai jāpaziņo sava atrašanās vieta. Aicinām visas personas, kam zināma Friča Inta vai Alfrēda Inta atrašanās vieta, par to paziņot Kuldīgas rajona tiesai.

Cēsu rajona tiesā saņemts paziņojums no Jaunpiebalgas pagasta padomes, ka 1994.gada 24.decembrī savā dzīves vietā — Jaunpieblagas pagasta E.Dārziņa ielā 8 — mirusi Vilhelmīne Leimane, dzim.1910.gada 11.jūnijā. Ir atklājies mantojums, taču pagasta padomei mantinieki nav zināmi un testaments pagastā nav atstāts. Visas personas, kas pretendē uz atstāto mantojumu, tiek uzaicinātas pieteikties sešu mēnešu laikā no sludinājuma publicēšanas dienas. Uzaicinājuma termiņā nepieteiktās tiesības un iebildumi tiks atzīti par tādiem, kas zaudējuši tiesības vai atteikušies no iebildumiem.

Cēsu rajona tiesā saņemts pieteikums par pils. Jāņa Eduarda d. Medņa, dzim.1902. vai 1904.gadā Cēsu apriņķa Mazstraupes pagastā, izsludināšanu par mirušu. Ja pils. Jānis Mednis nav miris, viņam jāierodas Cēsu rajona tiesā vai jāpaziņo sava atrašanās vieta. Visas personas, kurām ir ziņas par Jāņa Medņa atrašanās vietu vai viņa nāves apstākļiem, tiek aicinātas par to paziņot Cēsu rajona tiesai.

Cēsu rajona tiesā saņemts pieteikums par pilsoņa Egona Ozoliņa, mir.1994.gada 21.decembrī, atstāto mantojumu. Visas personas, kuras vēlas pretendēt uz atstāto mantojumu, tiek aicinātas pieteikt savas tiesības Cēsu rajona tiesā trīs mēnešu laikā no sludinājuma publicēšanas dienas. Pēc minētā termiņa iebildumus nepieņems.

Cēsu rajona tiesā saņemts pieteikums par testamentu, kurus astājusi 1994.gada 31.augustā Cēsu rajona Raiskuma pagastā mirusī Hermīne Rudzīte, stāšanos likumīgā spēkā. Visas personas, kuras vēlas pretendēt uz atstāto mantojumu vai apstrīdēt testamentus, tiek aicinātas pieteikt savas tiesības trīs mēnešu laikā no sludinājuma publicēšanas dienas. Pēc minētā termiņa iebildumus nepieņems.

Talsu rajona tiesā saņemts pieteikums mantinieka tiesību atzīšanai uz 1959.gada 6.novembrī mirušā Friča Magžes atstāto mantojumu. Lūdzam viena mēneša laikā no sludinājuma publicēšanas dienas visām personām, kuras pretendē uz Friča Magžes atstāto mantojumu, pieteikties Talsu rajona tiesā.

Talsu rajona tiesā saņemts pieteikums mantinieka tiesību atzīšanai uz 1985.gada 27.jūnijā Valdemārpils pagastā mirušās Ģertrūdes Ezeriņas atstāto mantojumu. Lūdzam viena mēneša laikā no sludinājuma publicēšanas dienas visām personām, kuras pretendē uz Ģertrūdes Ezeriņas atstāto mantojumu, pieteikties Talsu rajona tiesā.

Talsu rajona tiesā saņemts pieteikums mantinieka tiesību atzīšanai uz 1994.gada 17.jūnijā mirušās Emīlijas Grigoļčikas, mirusi Vandzenes pagastā, atstāto mantojumu. Lūdzam viena mēneša laikā no sludinājuma publicēšanas dienas visām personām, kuras pretendē uz Emīlijas Grigoļčikas atstāto mantojumu, pieteikties Talsu rajona tiesā.

Tukuma rajona tiesā ir saņemts pieteikums par 1902.gadā Talsu apriņķī dzimušā Augusta Felzenberga Anša d. izsludināšanu par mirušu. Uzaicinām promesošo ierasties tiesā vai paziņot savu atrašanās vietu.

Aicinām visus, kas zina promesošā atrašanās vietu, ziņot par to tiesai.

Sakarā ar Masjan Staņislava, mir.1994.g. 10.maijā, dzīv.Rīgā, Brūkleņu 55—1, nāvi, Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa uzaicina trīs mēnešu laikā pieteikties visas personas, kas pretendē uz atstāto mantojumu.

Sakarā ar Marijas Pimucānes, mir.1994.g. 16.maijā, dzīv.Rīgā, P.Lejiņa 4—7, nāvi, Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa uzaicina trīs mēnešu laikā pieteikties visas personas, kas pretendē uz atstāto mantojumu.

BIZNESS

GSM mobilo sakaru sistēmai jau 250 abonenti

Valdis Jalinskis

Rīga, 14.febr. 19.janvārī Rīgā tika atklāta pirmā *GSM* mobilo sakaru sistēmas stacija. Kā zināms, līdz tam Latvijā izmantoja tikai *NMT-450* un *NMT-900* mobilo sakaru sistēmas.

Kā intervijā *Dienai* pastāstīja firmas *Latvijas Mobilais telefons* tirgzinību direktore Maija Ozola, tad nepilna mēneša laikā *GSM* tiklam jau pieslēgušies 250 abonenti. Tā kā abonentiem, kas dzīvo Rīgā, bet brauc arī ārpus pilsētas, izdevīgi izmantot gan *NMT*, gan *GSM* sistēmas, 70% no *GSM* abonentiem izmanto arī *NMT* sistēmu. Šādiem abonentiem *Latvijas Mobilais telefons* piedāvā arī maksas atlaides.

Kā atzina Maija Ozola, ar jaunās sistēmas ieviešanu nav mazinājies arī *NMT* sistēmas izmantotāju skaita pieaugums un *NMT-450* Latvijā jau izmanto vairāk nekā 9000 abonentu.◆

Perspektīva sadarbībā ar Latīņamerikas valstu firmām

Valdis Jalinskis

Rīga, 14.febr. Kamēr atsevišķas firmas met skatu uz austrumvalstu noieta tirgiem, tikmēr citi vēlas sadarboties arī ar ģeogrāfiski tālākām valstīm.

Tāpēc Rīgā no 15. līdz 17.februārim sabiedriskā organizācija *Latvijas Informācijas institūts* kopīgi ar Krievijas firmu *Contakt-Latīņamerika*, Krievijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru, Krievijas Ārējo ekonomisko sakaru ministrijas, Krievijas Zinātņu akadēmijas Latīņamerikas institūtu rīko starptautisku semināru *Komercsakaru ar Latīņamerikas valstu firmām attīstības perspektīvas*. Tajā tiks apskatīta Krievijas pieredze lietišķo kontaktu dibināšanā šajās valstīs, Latīņamerikas valstu likumdošanas specifika un perspektīvie sadarbības virzieni. Visi lektori būs no Krievijas.◆

Notiks *Dow Jones Telerate* jaunā termināla un jaunā biroja prezentācija

Rīga, 13.febr. (*BNS*) 15.februārī Rīgā *Hotel De Rome* notiks jaunā sabiedrības *Dow Jones Telerate* termināla — *Telerate Workstation*, kas darbojas informācijas vidē *Windows*, — prezentācija.

Vienlaikus *Hotel De Rome* paredzēta arī sabiedrības *Dow Jones Telerate* (*DJT*) jaunā Rīgas biroja prezentācija, *BNS* informēja šīs sabiedrības Somijas, Baltijas valstu un NVS reģionālais menedžeris Mati Lāmanens. Jaunais DJT birojs atradīsies Baznīcas ielā 8.

Uzskata, ka jaunais veidojums ir vispilnīgākā informācijas par finansu tirgiem pārraides sistēmā, kas darbojas reālā laika režīmā. Terminālā *Telerate Workstation* nomainīs iepriekšējos terminālus *Telerate Matrix*. Kā *BNS* paziņoja *DJT* reģionālā pārstāve Latvijā Iveta Brecko, termināla *Telerate Workstation* cena būs tikai nedaudz augstāka par termināla *Telerate Matrix* cenu.

Pašlaik ekonomiskās informācijas apjoma ziņā *DJT* sistēma ieņem otro vietu pasaulē pēc aģentūras *Reuter*, bet Baltijas valstīs *DJT* ir līderpozīcijās.

Sistēmas *Telerate* elektroniskie termināli ar kabeļu un pavadoņu kanāliem saistīti ar sistēmas bāzes datoru, kas ik sekundi dod lielu daudzumu informācijas par valūtas, fondu un preču tirgiem.◆

Sertifikātu uzkrāšanas kontos ieskaitīti 549 784 sertifikāti

Ēriks Matulis

Rīga, 14.febr. Otrdien Latvijas privatizācijas aģentūras (LPA) valdes sēdē apstiprināta informācija par privatizācijas sertifikātu uzkrāšanas kontu atvēršanu un izmantošanu.

Līdz 1995.gada 14.februārim sertifikātu uzkrāšanas kontos ieskaitīti 549 784 sertifikāti par summu 15 393 952 lati, *Dienu* informē LPA Ārējo sakaru grupas vadītāja Selga Laizāne.

Valde apstiprinājusi jaunus privatizācijas noteikumus Tukuma rajona siltumenerģijas iekārtu remontu un regulēšanas valsts uzņēmumam un valsts metāla un kokapstrādes kombināta *Smiltene* ražotnei *Mazsalaca*.

Apstiprināts un nolemts ekspertu vērtējumam nodot privatizācijas noteikumu projektu par akciju kontrolpaketes piedāvājumu konkursa nolikumu Daugavpils pievadķēžu rūpnīcai.

Apstiprināti 1995.gada 11.februāra izsoles rezultāti. Izsolē pārdoti trīs nekustamie valsts īpašumi par kopējo summu — 267 000 lati. Valde apstiprinājusi privatizācijas noteikumu pamatprincipus Latvijas valsts pārtikas rūpniecības un starpniecības firmai *Latvijas pārtika*.◆

LATVIJAS BANKA

Latvijas Banka 1995.gada 15.februāri nosaka šādus konvertējamo valūtu kursus latos:

	Valūta	Ls		Valūta	Ls
1 ATS	(Austrijas šiliņš)	0,0508	1 FRF	(Francijas franks)	0,1033
1 AUD	(Austrālijas dolārs)	0,405	1 GBP	(Anglijas mārciņa)	0,846
1 BEF	(Beļģijas franks)	0,0174	100 ITL	(100 itālijas liras)	0,0337
1 CAD	(Kanādas dolārs)	0,389	100 JPY	(100 Japānas jenas)	0,550
1 CHF	(Šveices franks)	0,423	1 KGS	(Kirgizijas soms)	0.0504
1 DEM	(Vācijas marka)	0,358	1 LTL	(Lietuvas lits)	0,136
1 DKK	(Dānijas krona)	0,0909	1 NLG	(Holandes guldenis)	0,319
1 ECU	(Eiropas norēķinu vienība)	0,675	1 NOK	(Norvēģijas krona)	0,0817
1 EEK	(Igaunijas krona)	0,0447	1 SDR	(SVF norēķinu vienība)	0,7997
100 ESP	(100 Spānijas pesetas)	0,416	1 SEK	(Zviedrijas krona)	0,0734
1 FIM	(Somijas marka)	0,117	1 USD	(ASV dolārs)	0,544

Latvijas Banka 1995.gada 15.februāri pērk un pārdod šādas **valūtas** bezskaidrā naudā komercbankām un to nodaļām **pēc šādiem kursiem latos:**

Valūta	pērk	pārdod			
1 DEM	0,3541 Ls	0,3613 Ls	1 GBP	0,8373	0,8543
10 FRF	1.0225	1.0431	100 JPY	0,5448	0,55538
			1 USD	0,5389	0,5498

Latvijas Banka 1995.gada 15.februāri pārdod komercbankām un to nodaļām skaidras naudas ASV dolārus pēc kursa 1USD = 0,56Ls.

Latvijas Banka 1995.gada 15.februāri pērk un pārdod ierobežotu daudzumu valsts parādzīmju ar šādām likmēm:

Parādzīmju termiņš	Emisijas Nr.	Parādzīmju dzēšanas datums	Pirkšanas gada diskonta likme	Pārdošanas gada diskonta likme
1 mēn.	141.	17.02.95	17,0%	16,0%
	142.	24.02.95	17,0%	16,0%
	143.	03.03.95	17,0%	16,0%
	144.	10.03.95	17,0%	16,0%
3 mēn.	209.	17.02.95.	21,5%	20,0%
	210.	24.02.95.	21,5%	20,0%
	211.	03.03.95.	21,5%	20,0%
	212.	10.03.95.	21,0%	20,0%
	213.	17.03.95.	21,0%	20,0%
	214.	24.03.95.	21,0%	20,0%
	215.	31.03.95.	21,0%	20,0%
	216.	07.04.95.	21,0%	20,0%
	217.	13.04.95.	20,5%	20,0%
	218.	21.04.95.	20,5%	20,0%
	219.	28.04.95.	20,5%	20,0%
	220.	05.05.95.	20,5%	20,0%
	221.	12.05.95.	20,5%	20,0%

Parādzīmju cena tiek aprēķināta atkarībā no dienu skaita līdz dzēšanas termiņam.

Latvijas Bankas prezidents **E.Repše**

SERTIFIKĀTI

Pārskats par darījumiem privatizācijas sertifikātu tirgū 1995.gada 14.februāri

		Biržas, izsolēs	Neorganizētajā tirgū	Valsti
Darījumu apjoms	sertif.	0.0	123145.4	123145.4
Realizētais piedāvājums	Ls	0.0	336107.8	336107.8
		0.0%		
Viena seritifikāta cena Ls	augst.	0.00000	5.75000	5.75000
	zem.	0.00000	0.80000	0.80000
	pirmā	0.00000		
	pēdējā	0.00000		
	vidējā	0.00000	2.72936	2.72936
% pret iepriekšējo*		0.0	+16.7	+16.7
10 dienas**	Ls	3.19		

*Vidējās cenas izmaiņas pret iepriekšējās dienas vidējo cenu

**Vidējā cena pēdējās 10 dienās

Privatizācijas un sertifikācijas informatīvā nodrošinājuma centrs

NACIONĀLĀS ZIŅAS

LC vēlas palielināt sodu par smagiem noziegumiem

Nellija Ločmele

Rīga, 13.febr. Tuvākajā laikā *Latvijas ceļa* darba grupa izstrādās labojumus kriminālkodeksā, kuru mērķis ir palielināt atbildību par slepkavībām, citiem sevišķi smagiem noziegumiem, automašīnu un dzīvokļu zādzībām, ar ieročiem saistītiem noziegumiem, sprāgstvielu glabāšanu. Tas nolemts pirmdien *LC* valdes sēdē.

Šādu kriminālkodeksa labojumu pamatā ir Saeimas deputāta Jāņa Lagzdiņa, Iekšlietu ministrijas parlamentārā sekretāra Linarda Muciņa un vēl dažu *LC* biedru iniciatīva, *Dienai* pastāstīja *LC* valdes loceklis Andrejs Panteļējevs. Savukārt *LC* priekšsēdētājs Valdis Birkavs presei sacija, ka noziedzības samazināšana vienmēr esot bijusi *LC* prioritāte un likuma labojumu mērķis esot palielināt sodu preventīvo lomu. Konkrēti labojumi tiks apspriesti *LC* valdē pēc nedēļas, izstrādāti darba grupā, un Saeimā tos iesniegs valdība.◆

Sprādziens pirms tiesas

No 1.lpp.

«Tajā pašā dienā, kad tika noslēgts cesijas līgums, A.Teikmanis Rīgas pašvaldības vārdā noslēdza ar a/s *Vācijas-Latvijas banka* arī nomas līgumu par ēkas Rīgā, Kaļķu ielā 26, piešķiršanu lietošanā,» teikts SIA *Linkejs* apelācijas sūdzībā. Tieši šo ēku līdz 1993.gada decembrim nomāja *Linkejs*, kad par nomas maksas nemaksāšanu Rīgas pašvaldība vienpusēji lauza nomas līgumu.

Zvērināts advokāts Egīls Radziņš, kas pārstāv *Linkeja* intereses šajā lietā, uzsver, ka A.Teikmanis, pirmkārt, nebija tiesīgs slēgt līgumu ar VLB vienpersoniski, bez Rīgas pilsētas valdes lēmuma. Otrkārt, divu saistību pārņemšana vienlaikus norāda, ka par cesijas līguma naudu ir nopirktas minētās nomas tiesības, nevis parāda piedziņa no SIA *Linkejs* un šīs firmas saistības pret Rīgas pilsētu tiek izmantotas Teikmaņa un *VLB* savstarpējo finansialo attiecību kārtošanai. SIA *Linkejs* iesniedzis tiesā prasības pieteikumu pret Rīgas pilsētas valdi par lēmuma par nomas līguma atjaunošanu ar SIA *Linkejs* un vēlas panākt, lai attiecības varētu risināt tieši ar Rīgas pašvaldību. Toreizējais Rīgas mērs tagad kļuvis par Latvijas vēstnieku Eiropas padomē (Strasbūrā).

Paralēli vēl nepabeigtajai attiecību skaidrošanai ar saimniecīskās tiesas starpniecību, sācies miklains parādu piedzīšanas process. 1994.gada 13.oktobrī VLB izdevusi pilnvaru, ko parakstījusi bankas viceprezidente I.Blūma: «A/s *Vācijas-Latvijas banka* pilnvaro a/s *Austra impeks* **veikt pasākumus** (? — *aut.*), kuri saistīti ar SIA *B&V Linkejs* parāda 1 376 635, 89 ASV dolāru (! — *aut.*) apmērā atgriešanu bankai.» Saskaņā ar LR Uzņēmumu reģistra datiem a/s *Austra impeks* pamatkapitāls ir 500 latu, tā reģistrēta Ludzas rajonā.

Kā pilnvaras izdošanas pamatojums minēts tajā pašā dienā noslēgtais cesijas līgums, šoreiz jau starp VLB un a/s *Austra impeks*. Ar to pašu datumu datēts arī *Austra Impeks* prezidenta A.Barkāna paziņojums J.Brēmeram, ka *Austra impeks* ir pārņēmusi no VLB prasījuma tiesības par minēto summu.

«Vairākkārt man pa telefonu ir zvanījuši un draudējuši,» saka J.Brēmers. Pirmdienas (13.febr.) vakarā, kad uz zvanu atbildējis apsardzes darbinieks, zvanītājs teicis, ka «šefam palicis maz laika domāt, un tu (tātad, J.Brēmera apsardzes darbinieks — *aut.*) drīz būsi bez darba». *Heidelbergas* jurists L.Liepa teica, ka viņš nevarot izskaidrot pretrunu, kāpēc VLB, uzturot prasību saimnieciskajā tiesā, vienlaikus šo parādu pārdevusi trešajai personai.

Šodien saimnieciskā tiesa sēdi atlika uz divām nedēļām, jo nebija ieradies VLB pārstāvis — juridiskā biroja *Heidelberga* jurists Arnis Nīcgalis.◆

Francijas speciālisti dalās kooperācijas pieredzē

Aiga Pelāne

Rīga, 14.febr. Patlaban ir nepamatoti liela sabiedrības darbība pret kooperatīvo kustību Latvijā, kā arī pret to, ko Zemkopības ministrija (ZM) dara, lai tā attīstītos, Latvijas ZM un Francijas Zemkopības un zvejniecības ministrijas kopīgi rīkotajā seminārā *Lauksaimniecības kooperatīvi* teica kooperācijas valsts ministrs Vilnis Edvīns Bresis.

Kā pastāstīja Francijas vēstniecības Latvijā pirmais padomnieks Filips Sinjorēns, Francijā kooperatīvu veidošanos paātrināja smagā ekonomiskā situācija pēc Otrā pasaules kara. Tagad kooperatīvo grupu veidošanās ir nepieciešama, lai iekļūtu Eiropas tirgū un stātos pretī lielo starptautisko agrorūpniecisko sabiedrību spiedienam, uzskata Francijas kooperatīvās kustības speciālisti.

Francijas lauksaimniecības kooperatīvi darbojas pēc atvērto durvju principa — kooperatīvā var uzņemt visus, kas to vēlas. Kooperatīva biedri var brīvi no kooperatīva arī izstāties. Katram kooperatīva dalībniekam ir vienādas lēmējtiesības, lai kāda arī būta kapitāla daļa, kura viņam pieder. Kooperatīvs nevar sadalīt finansu rezerves, kas uzkrātas kooperatīvā, ja tas izjūk. Attiecīgie līdzekļi tiek ieguldīti citos kooperatīvos vai citu darbu finansēšanā vispārējās lauksaimniecības interesēs, pastāstīja Francijas Lauksaimniecības kooperācijas un investīcijas biroja darbinieks Kristofers Sodore. Šie kooperācijas principi attiecas uz visu veidu kooperatīviem Francijā. Taču lauksaimniecības kooperatīvu dalībniekiem ir jānoslēdz līgums ar kooperatīvu, kurā viņi apņemas nodot noteiktu daudzumu vai visu izaudzēto produkciju kooperatīvam.

Francijas konfederācijas Lauksaimniecības kooperācijas juridiskā direktore Marsela Dibuā informēja, ka lauksaimniecības kooperatīvi Francijā ir atbrīvoti no tiešā (peļņas) nodokļa, kas citu veidu kooperatīviem ir 33%. Taču lauksaimniecības kooperatīviem esot jāmaksā 5,5% apgrozījuma nodokļa.◆

KRIMINĀLVĒSTIS

Rīga, 14.febr. No **10. līdz 12.II**, uzlaužot durvis, no Rīgas 43.bibliotēkas (Īvandes ielā 3) nozagti 15 žurnāli *Auto* un desmit bērnu žurnāli *Mickey Mouse*.

No **11. līdz 13.II** nenoskaidroti noziedznieki, pārkāpjot žogam, iekļuvuši Rīgas rajona Mārupes pagasta SIA *Mārupe* zvēru fermā un nozaguši 144 dzīvas ūdeles.

12.II ap plkst.21.30 Ogrē, Daugavpils ielā 38, iebrukuši trīs nenoskaidroti noziedznieki maskās, bruņoti ar divām pistolēm, apgrieztu karabīni (*obrezu*) un granātu. Viņi ar roku dzelžiem pieslēguši pie apkures radiatoriem mājas īpašnieku Valdi K. un viņa ģimenes locekļus un nolaupījuši divus zelta Krievijas—Japānas kara ordeņus, 16 zelta zobu kroņišus, divas cara laika desmit rubļu zelta monētas un divus laulību gredzenus.

13.II īsi pēc pusnakts Biķernieku mežā trīs vīrieši, piedraudot ar nenoskaidrotas markas šaujamieroci, Kasparam S. (1964) atņēmuši automašīnu *Renault 9*, LR pasi, mašinas tehnisko pasi un vadītāja apliecību.

14.II naktī nenoskaidroti noziedznieki Ķegumā uzbrukuši Igaunijas tranzīta automašīnas vadītājam, ar roku dzelžiem pieslēguši viņu pie koka un nolaupījuši kravas automašīnu *Renault* ar puspiekabi.

14.II ap plkst.5.30 Jūrmalā pie Komponistu radošās apvienības nama Mellužu prospektā 19 noticis sprādziens. Cilvēku upuru un lielu postījumu nav.◆

Uldis Rudaks

RĪGĀ

Rīgas un Brēmenes sadraudzības desmit gadi

Dzintra Āboliņa

Rīga, 14.febr. Trešdien aprit desmit gadi kopš parakstīts Rīgas un Brēmenes sadraudzības līgums par sadarbību pilsētas transporta attīstības, apkārtējās vides aizsardzības, vēsturisko celtņu remonta un restaurācijas, teritoriālās plānošanas, ostas saimniecības un uzņēmējdarbības jomās. Veiksmīgi īstenojusies līgumā paredzētā apmaiņa ar oficiālajām delegācijām un kultūras programmām.

Kā *Dienai* pastāstīja Rīgas domes Ārējo sakaru nodaļas vadītāja Laima Lupiķe, pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas sadarbība ar Brēmeni attīstījusies arī vairāku ekonomisku projektu realizācijā. L.Lupiķe minēja to, ka ar vācu firmu palīdzību atjaunota viesnīca *Hotel de Rome*, strādāts pie *Konventa sētas* restaurācijas. Savukārt Rīgas Nekustamā īpašuma pārvaldes speciālistus brēmenieši iepazīstinājuši ar dzīvojamā fonda uzturēšanas kārtību un sistēmu Brēmenē.

L.Lupiķe atzīmēja arī to, ka nesen Brēmenes birģermeistars Klauss Vedemeiers ieradies Rīgā, lai dāvinātu Rīgas autobusu parkiem *Imanta* un *Tālava* 15 autobusus. Viņa uzsvēra, ka Ute Vedemeiere, birģermeistara sieva, aktīvi nodarbojoties ar humānās palīdzības sniegšanu Rīgas bērnu ārstniecības iestādēm. Divu gadu laikā uz Rīgu atvesta humānā palīdzība aptuveni miljons vācu marku vērtībā.

Paredzēts, ka 30. martā Rīgā ieradīsies ieradīsies Brēmenes zemes parlamenta un senāta oficiālā delegācija, lai atzīmētu sadraudzības līguma desmitgadi. Šajā laikā Rīgā viesošoties arī Brēmenes jauniešu simfoniskais orķestris. Iespējams, ka kopā ar brēmeniešiem tiks atklāta Republikāniskās bērnu klīniskās slimnīcas izremontētās Infekciju nodaļas pirmā kārta. Nodaļā remotdarbus varēja uzsākt tikai pateicoties Brēmenes palīdzībai.◆

Rīgā būs Pulkveža Brieža iela

Dzintra Āboliņa

Rīga, 14.febr. Ņemot vērā Latviešu virsnieku apvienības ierosinājumu, Saeimas deputāta Aristīda Lamberga iesniegumu un Ziemeļu rajona valdes lēmumu, Rīgas domes deputāti nolēma atjaunot 1.ganību dambim agrāko nosaukumu — Pulkveža Brieža iela. Lēmums stāsies spēkā no šā gada 1.novembra.

Rīgas domes kultūras, mākslas un reliģijas lietu komitejas priekšsēdētāja Liāna Ose teica, ka, atjaunojot šīs ielas agrāko nosaukumu, tiks saglabāta vēsturiskas personas — pulkveža Brieža — piemiņa.

Netiks arī jauktas divas ielas ar ļoti līdzīgiem nosaukumiem, proti, 1.ganību dambis un Ganību dambis. 1.ganību dambis atrodas starp Elizabetes un Pētersalas ielu.◆

RLB koncertē mūzikas koledžu audzēkņi

Dzintra Āboliņa

Rīga, 14.febr. Rīgas latviešu biedrības (RLB) nama Zelta zālē trešdienas vakarā cikla *Nova nomina* (*Jauno vārds*) koncertā piedalīsies Daugavpils mūzikas koledžas audzēkņi.

Kā *Dienai* pastāstīja Rīgas domes preses sekretāre Diāna Čivle, cikla *Nova nomina* ietvaros katru otro trešdienu viena no Latvijas mūzikas skolām sniedz koncertu, kurā ieeja ir par ziedojumiem. RLB mūzikas komisija uzskata, ka notiekošie koncerti ļauj apzināt mūsu valsts izpildītājmākslas perspektīvas, jo daudzi mūzikas skolu audzēkņi turpina savu izglītību Latvijas Mūzikas akadēmijā.◆

Saldumi Valentīna dienā

Rīgas Centrālajā universālveikalā pircēji varēja degustēt saldumus. Foto — Uldis Briedis, *Diena*

Sarma Kočāne

Rīga, 14.febr. Rīgas Centrālajā universālveikalā Valentīna dienā krietni lētāk nekā parasti varēja iegādāties visu, kas noderīgs mīlētājiem — veļu, parfimēriju, bižutēriju, kasetes ar mīlas mūziku, franču šampanieti un vīnus. Čaklākie pircēji ieradās ar mīlestību apliecinošiem apsveikumiem universālveikalam, savukārt visas dāvanas, ko apmeklētāji iegādājās saviem tuvajiem un mīļajiem cilvēkiem, piedalījās dāvanu konkursā. Tas varēja būt pat kāds mazs, mīļš nieciņš, jo vērtēta tiks asprātība un izdoma. Mīļākās dāvanas īpašnieks tiks godalgots. Veikala reklāmas daļas darbinieki *Dienai* pastāstīja, ka cilvēki jau laikus interesējušies, vai kaut kas tikšot dāvāts arī pircējiem. Valentīna dienā saldu pārsteigumu visiem mīlētājiem un arī pārējiem bija sagādājusi *Uzvara*, piedāvājot degustācijai karameles, marmelādes un zefirus.◆

Domē apstiprināti pilsētbūvniecības pieminekļa Vecrīgas aizsardzības noteikumi

Dzintra Āboliņa

Rīga, 14.febr. Rīgas dome otrdien ar 50 balsīm par, vienu pret, trim domniekiem atturoties, apstiprināja «Pilsētbūvniecības pieminekļa Vecrīgas aizsardzības noteikumus», kas paredz, ka Vecrīgā jāaizsargā būves, jārūpējas par reklāmu, izkārtņu, sludinājumu un citu informatīvo materiālu izvietošanu atbilstoši jau agrāk pieņemtajiem Rīgas domes lēmumiem, kā arī jāierobežo autotransporta kustība.

Pilsētas drošības un kārtības komitejas priekšsēdētājs Juris Dobelis (LNNK) uzsvēra, ka būtu jāpanāk, lai Ministru kabinets noteiktu Vecrīgai īpašu statusu. Arī Juris Paegle (LNNK) norādīja, ka patlaban ir atcelts agrākais LPSR MP lēmums «Par valsts aizsardzības zonas izveidošanu Rīgas pilsētas viduslaiku daļā». Viņš uzsvēra arī to, ka Kultūras ministrija nestrādā pie likumprojekta par Vecrīgas aizsardzību, tāpēc šie noteikumi esot jāpieņem Rīgas domei.

Tā kā Vecrīgu sevišķi bojā autotransporta radītās vibrācijas un toksiskās izplūdes gāzes, tika uzsvērts, ka nepieciešams samazināt transporta kustību šajā pilsētas daļā.

Modris Lujāns (*Līdztiesība*), atzīstot to, ka Vecrīga ir jāaizsargā, tomēr bija neizpratnē, kā to savienot ar Vecrīgā esošo iestāžu — banku, veikalu, firmu — vajadzībām, jo «apsardze jau nenesīs pār plecu naudas maisu vai zelta kasti».

Dažus domniekus īpaši sajūsmināja tas, ka autotransporta līdzekļu braukšanas maksimālais ātrums Vecrīgā noteikts 30 km stundā. J.Dobelis pastāstīja, ka pavasarī uz tām ielām, pa kurām būs atļauts braukt ar automašīnām, sākšot izveidot speciālus šķēršļus, proti, nelielus valnīšus. J.Paegle izteicās, ka «valnīti vajag izveidot arī virzienā, kas ved uz Saeimu». Taču J.Dobelis prognozēja, ka pirmā iela, uz kuras tikšot ierīkoti šie šķēršļi, varētu būt Smilšu iela.

Visneapmierinātākais ar šo lēmumu bija Jānis Treikals (*Līdztiesība*), kas šajā domes sēdē izteicās gandrīz par visiem jautājumiem. Viņš kritizēja visus lēmuma punktus. J.Treikalu neapmierināja tas, ka noteikumu pārkāpējus sodīs pašvaldības policija, ka arī Gorbunovam būšot jābrauc ar ātrumu 30 km stundā. Viņš minēto lēmumu raksturoja kā «pašvaldības reketa» piemēru.◆

NOVADOS

Sudmaliņu žūrija vērtēja vidzemniekus

Gunita Ozoliņa

Limbaži, 11.febr. Nedēļas nogalē Limbažu kultūras namā notika koncerts, kurā E.Melngaiļa Tautas mākslas centra žūrija vērtēja Vidzemes deju kolektīvu sagatavotās programmas starptautiskajam deju festivālam *Sudmaliņas*, kas šogad notiks no 13. līdz 18.jūnijam. Ar uzvedumu *Senatne nav vāku vāzta*, kas veltīts novada dižgaram E.Melngailim, skatē startēja tautas deju ansamblis *Katvari*, vidējās paaudzes deju kopa *Agrā rūsa* no Valmieras parādīja uzvedumu *Kad gribēju, stabulēju*, bet Valkas deju kopa *Aija* koncertā piedalījās ar programmu *Jampadracis tirgus placī*.

Kā pastāstīja žūrijas komisijas priekšsēdētāja, festivāla *Sudmaliņas* mākslinieciskā vadītāja Ingrīda Saulīte, šādas skates jau notikušas Dobelē un Talsos, bet līdz 25.februārim esot paredzēts novērtēt 30 deju uzvedumus. Ar gatavošanos festivālam Tautas mākslas centra deju sektora speciālisti esot apmierināti, jo kolektīvu interese un radošā pieeja esot daudzveidīga. «Vieni centušies veidot savam novadam atbilstošas jaunas rotaļas un dejas, otri jaunā formā veiksmīgi izmanto vecās skatuves dejas. Esam gandarīti, ka katrs cenšas parādīt ko jaunu, saglabājot folkloras materiālu. Mēs vēlētos, lai katrs *Sudmaliņās* atrastu savu vietu: ne visiem būs lemts piedalīties atklāšanas un noslēguma koncertā, taču viņi var uzņemt viesus vai darīt ko citu,» teica žūrijas komisijas priekšsēdētāja I.Saulīte.

Skates dalībnieki koncerta starpbrīdī. Foto — Jānis Bite

Komisija novērtēja katra kolektīva sniegumu, taču skates rezultāti tiks paziņoti tikai pēc visu pieteikto programmu noskatīšanās.◆

Ugāles virsmežniecībā atšauj plēsīgos zvērus

Jānis Trops

Ventspils, 14.febr. Neparasti veiksmīgas bijušas pagājušajā nedēļā Ventspils rajona Ugāles virsmežniecībā organizētās plēsīgo zvēru medības — to laikā nošauti 10 vilki, viena lapsa, bet nedaudz agrāk — viens lūsis. *Dienu* par to informēja Ugāles virsmešniecības virsmežzinis Pēteris Guļāns.

Plēsoņu atšaušanā piedalījušies Ugāles un Mētru mežniecības mežziņi un mežsargi, savā pulkā aicinot arī Ventspils pilsētas domes priekšsēdētāju Aivaru Lembergu. Viņš Ugālē pazīstams ne vien kā kaisligs mednieks un makšķernieks, bet arī kā mežinieku sponsors: pateicoties pilsētas domei, turienes mežu dienests apgādāts ar rācijām.

A.Lemberga kontā — divi pelēči, tikpat daudz krituši no mežziņa Ulda Akmeņlauka, mežsarga Ērika Plūksnas un pensionāra Viļņa Erdmaņa renkuļiem. Vienu vilku nošāvis topošais mežsargs Jānis Strēlis, viņa rēķinā arī meža skaistulis lūsis. Bet par lapsas ādas īpašnieku kļuvis mežsargs Airiks Sviķekalns.

Ugāles virsmežniecības uzskaitē ir vairāk nekā 30 vilku, par viņu nedarbiem rudenī sūdzējies ne viens vien pagasta zemnieks. Ventspils virsmežniecībā, kas arī atrodas šā rajona teritorijā, vilku skaitu lēš pat pāri 40. Šajā virsmežniecībā pagaidām medību veiksmes bijis mazāk, taču Tērandes mežzinim arī Ervīnam Grundmanim vienā dienā izdevies pievārēt divus vilkus.

Kā pastāstīja P.Guļāns, pagājušajā nedēļā sasniegts arī virsmežniecības rekords — vienā dienā nošauti pieci vilki. Plēsoņu lenkšanu gan apgrūtinājis tas, ka šajā Kurzemes daļā šogad ir visai plāna sniega sega.◆

Daugavpils dome finansē latviešu valodas mācību raidījumus

Jānis Gurgons

Daugavpils, 14.febr. Pēc pagājušā gada statistikas ziņām, Daugavpilī dzīvo vismazāk latviešu tautības iedzīvotāju valstī — 14,9%, un arī daļa šo latviešu valsts valodu nepārvalda. Tādēļ Daugavpils pilsētas dome un tās priekšsēdētājs Aleksejs Vidavskis noslēguši līgumu ar Daugavpils televīziju par latviešu valodas mācīšanu.

Daugavpils pilsētas domes priekšsēdētāja padomnieks valodas jautājumos Arturs Priedītis *Dienai* pastāstīja: «No janvāra beigām trīs reizes nedēļā 10 minūtes TV raidījumā *Runājiet* Daugavpilī dzīvojošie cittautieši var apgūt latviešu valodu. Vispār paredzēti 60 raidījumi, ko finansē pilsētas dome no sava budžeta.»◆

REĢIONĀLĀS ĪSZIŅAS

Valmiera. Otrdien Valmieras 1.vidusskolā ar mīlas vēstuļu rakstīšanu, rotaļām un asprātīgu skeču pēc R.Blaumaņa lugu motīviem audzēkņi un pedagogi svinēja Svētā Valentīna dienu.◆

Valmiera. 14.februārī Valmierā bija ieradies Ziemeļvalstu informācijas biroja vadītājs Rikards Berugs, lai kopā ar rajona vadību un izglītības speciālistiem izvērtētu iespēju Valmierā dibināt reģionālu Vidzemes augstskolu.◆

Valmiera. 16.februārī Valmierā notiks Vidzemes reģiona zemnieku konsultantu zonālais seminārs.◆

Auri. 15.februārī uz sapulci pagasta padomes telpās sanāks Auru zemnieki.◆

Dobele. Līdz 16.februārim var pieteikties uz pilsētas domes rīkoto dzīvokļu īres tiesību izsoli diviem trīsistabu dzīvokļiem, kuru sākuma cena ir 300 lati.◆

ĀRZEMJU ZIŅAS

Lietuvā, atbildot uz apvainojumiem par holokaustu, piemin ebreju darbību VDK

Aušra Radzevičute, *Dienas* korespondente Viļņā

Viļņa, 14.febr. Šodien Lietuvas Seima sēdē deputāte Zita Šļičite paziņoja, ka prezidents Aļģirds Brazausks savas vizītes laikā Izraēlā varētu iesniegt to ebreju sarakstu, kuri aktīvi piedalījušies VDK darbībā un vainojami represijās pret lietuviešu tautu.

Deputātes paziņojums saistīts ar *Dienā* jau aprakstīto skandālu, kas sākās pēc tam, kad ģenerālprokuratūra atteicās ierosināt krimināllietu pret lietuviešu izcelsmes ASV pilsoni Aleksandru Lileiķi, kas it kā piedalījies holokaustā. Z.Šļičite protestē pret Lietuvas vadības nodomu publiski nožēlot grēkus visas tautas vārdā par dažu lietuviešu dalību holokaustā. «Manā ticībā ir informācija, ka patlaban Izraēlā dzīvo personas, kas cietsirdīgi iznīcināja lietuviešu partizānus,» teica deputāte. Z.Šļičite apgalvo, ka Lietuvas oficiālā vadība Otrā pasaules kara laikā aktīvi pretojusies ebreju šaušanai un neviens ebrejs nav iznīcināts pēc Lietuvas varasiestāžu pavēles. «Nav noslēpums, ka nacisti ar spēku piespieda lietuviešus šaut ebrejus. Dažiem pretošanās kustības aktīvistiem VDK «piešuva slapjās lietas»,» *Dienai* pavēstīja Z.Šļičite.

Par spīti Z.Šļičites viedoklim, Izraēlas sabiedriskās organizācijas, kā arī starptautiskās organizācijas, kas nodarbojas ar ebreju genocida jautājumiem, nelabprāt runā par ebreju saistību ar VDK darbību. Izraēlas oficiālie pārstāvji ne reizi vien ir atzīmējuši, ka pēc kara ebreji dzīvojuši un darbojušies atbilstoši realitātei — bija padomju valsts, tāpēc arī vide bija attieciga.

Lietuvas Seima deputāts Aļģirds Gricus *Dienai* teica, ka viņš var atvainoties ebreju tautai par atsevišķu lietuviešu ticību kara laikā, tomēr par to nav jāatbild visai lietuviešu nācijai.

«Nedrīkst salīdzināt genocīdu pret ebrejiem ar genocīdu pret lietuviešu tautu. Ebrejus iznīcināja kā nāciju, bet lietuvieši cieta tikai kā atsevišķi sociālie slāņi,» uzskata A.Gricus. Pēc viņa domām, skandālus starp Lietuvu un Izraēlu uzkurina nevis oficiālā vadība, bet organizācijas. A.Gricus neizslēdz varbūtību, ka spriedzē attiecībās starp Viļņu un Telavivu ir ieinteresēti «trešās pasaules» valstu specdienesti.

12.februārī Kauņā nezināmi vandāļi izpostīja aptuveni 30 ebreju kapus. Seima deputāts Emanuels Zingeris, kura tēva kaps tika izpostīts, uzstājās ar paziņojumu Seimā, kurā atzīmēts, ka Lietuvas vadība vēl joprojām nav paudusi stingru nostāju pret šāda veida notikumiem. «Oficiālā Viļņa var izteikties arī par rakstiem presē, kas kurina nacionālo naidu,» izteicās E.Zingeris.◆

Peru un Ekvadora vienojas pārtraukt uguni pie robežas

Lima, 14.febr. (*AFP*) Peru un Ekvadora paziņojušas, ka apturēs kaujas pie kopējās robežas, kur kopš 26.janvāra norisinājies konflikts. Taču Ekvadoras armija nekavējoties noliegusi Peru apgalvojumus, ka tā atguvusi kontroli pār daži robežposteņiem strīdus teritorijā.

Peru prezidents Alberto Fuhimori pirmdienas vakarā deklarēja vienpusēju uguns pārtraukšanu, kas stājas spēkā otrdien dienas vidū. Ekvadoras valdība nedaudz vēlāk apstiprināja Peru paziņojumu, piebilstot, ka Ekvadoras karaviri pirmie neatklās uguni.

Diplomāti uzsver, ka Peru un Ekvadorai robežkonflikts jānokārto saskaņā ar 1942.gada līgumu jeb Rio protokolu, ar kuru tika izbeigts abu valstu karš. Ekvadora, kas līdz ar to zaudēja gandrīz pusi savas teritorijas un tiešu pieeju Amazones upei, 1960.gadā vienpusēji atteicās ievērot šo vienošanos. Lai gan kopš Rio protokola pieņemšanas sadursmes robežas rajonā izraisījušās laiku pa laikam, pēdējais konflikts ir pats nopietnākais kopš 1981.gada.

Peru un Ekvadoras karaviru sadursmes sākās pirms divarpus nedēļām 77 km garā neiezīmētā posmā Amazones džungļos, 350 km uz dienvidiem no Ekvadoras galvaspilsētas Kito un 950 km uz ziemeļiem no Peru galvaspilsētas Limas.

Peru pirmdien atzinusi, ka tā kaujās zaudējusi 38 karavīrus, taču pēc neoficiālām ziņām, bojāgājušo skaits ir vairāk nekā 100. Ekvadora zaudējusi 9 karavīrus, 37 karaviri ir smagi ievainoti.◆

ABONĒŠANAS CENTRS DIENA
• ZVANIET MUMS ŠODIEN!
• ABONĒJIET LAIKRAKSTU Diena MĒNESIM, CETURKSNIM, GADAM, 10 GADIEM.
• JAU NO RĪTDIENAS LAIKRAKSTS Diena KATRU RĪTU LĪDZ 7.00 BŪS JŪSU PASTKASTĪTĒ !!!
• MŪSU TĀLRUŅI: 333136, 331358.
Rīgā, Lāčplēša ielā 1. Darba laiks darbdienās no plkst.8 līdz 20, sestdienās no plkst.9 līdz 15.

Jauni upuri, pieminot Hebronas masu slaktiņu

Otrdien, atzīmējot masu slepkavības Hebronas mošejā gadadienu, pilsētā, par spīti policijas un varasiestāžu veiktajiem pasākumiem (turklāt patruļas tika veiktas kopīgi), piedaloties gan izraēliešiem, gan palestīniešiem, notika palestīniešu un izraēliešu sadursmes. Palestīniešu jaunieši ar akmeņiem apmētāja izraēliešu karavīrus, kas savukārt sāka uz viņiem šaut. Viens no demonstrētājiem nogalināts, ievainoti vēl četri. Foto — *EPA—A.F.I.*

NVS aicina atjaunot padomju aizsardzības sistēmas

Anita Matisone, *Dienas* korespondente Maskavā

Maskava, 14.febr. Krievijas ārlietu ministram Andrejam Kozirevam uzdots noskaidrot, kādas ir iespējas Baltijas valstīm pievienoties apvienotas pretgaisa aizsardzības sistēmas izveidošanai uz PSRS laikos eksistējošās sistēmas bāzes. Tāds rīkojums ārlietu resora vadītājam dots pēc Almatā tikšanās laikā pieņemtā lēmuma veidot kopīgu pretgaisa aizsardzības sitēmu NVS ietvaros.

Otrdien preses konferencē Maskavā NVS valstu Militārās sadarbības koordinācijas štāba priekšnieks Viktors Samsonovs sacija: «Padomju pretgaisa aizsardzības sistēmas atjaunošana ir faktiski visu brālīgo republiku interesēs. Turklāt tās atjaunošanu nepieciešams uzsākt nekavējoši, kamēr ir vēl, ko atjaunot.» Maksimāli pilnīgas šīs sistēmas reģenerācijas vārdā tad arī A.Kozirevam uzdots noskaidrot Baltijas valstu viedokli šajā jautājumā.

Pretgaisa aizsardzības spēku tēma Krievijā kļuva aktuāla pēc Aizsardzības ministrijas lēmuma pašreiz eksistējošās piecas bruņoto spēku pamatsastāvdaļas apvienot trijās: sauszemes, kara jūras un kara aviācijas spēkos. Pēc vienas no Maskavā esošām versijām, šādas reorganizācijas pretinieki norvēģu meteoroloģiskās raķetes palaišanu pārvērta par starptautisku skandālu. Kā *Diena* jau rakstīja, toreiz Krievijas prezidents pavēstīja, ka, uzzinājis par Krievijas virzienā palaisto raķeti, pirmo reizi atvēris savu atomčemodāniņu. Šā notikuma rezultātā prezidents pateicās pretgaisa aizsardzības spēkiem par labu darbu. Tāpēc grūti iedomāties, ka tuvākajā laikā pretgaisa aizsardzības spēki varētu tikt pakļauti kara aviācijai.

Tajā pašā laikā, pēc V.Samsona vārdiem, NVS līderiem Almatā neizdevās vienoties par iekšējo robežu apsardzes koncepciju. Kā, komentējot šo neveiksmi, atzīmēja Krievijas telekanāls NTV, pilnīgi iespējams, ka apvienoto robežapsardzības spēku izveidošanas nepieciešamības pierādīšanas labā tuvākajā laikā varētu tikt organizēta sevišķi bīstama noziedznieka aizturēšana uz kādas no Sadraudzības valstu robežām.◆

Baladūrs Franciju redz Eiropas centrā

Parīze, 14.febr. (*LETA—Reuter*) Viens no maijā gaidāmo Francijas prezidenta vēlēšanu kandidātiem konservatīvo pārstāvis pašreizējais Francijas premjers Eduārs Baladūrs pirmdien paziņoja savu priekšvēlēšanu kampaņas programmu, kuras pamatā ir manifests: «Iespēju vienlīdzība, brīvība un Eiropa».

E.Baladūrs, kas visās aptaujās pašlaik atrodas līdera pozīcijās un tādējādi ir reālākais pretendents prezidenta amatam, programmā kārtējo reizi apliecināja, ka atbalsta vienotās Eiropas valūtas ieviešanu visātrākajā labvēlīgajā brīdī —, viņaprāt, tas ir 1997.gadā. Viņš arī aicināja izveidot Eiropas humānās intervences vienības, kas spētu risināt iespējamās krīzes situācijas galvenokārt Eiropā. Akcentējot Francijas lomu starptautiskā mērogā, tai tiek piešķirta centrālā loma Eiropā, arī Eiropas savienības pamatā tiek liktas Francijas un Vācijas divpusējās attiecības.

Vēlētāju uzmanību E.Baladūrs mēģina piesaistīt arī ar solījumiem veikt ekonomiskas reformas — mainīt nodokļus un samazināt budžeta deficītu. Viņš gan nav izskaidrojis, ko varētu nozīmēt nodokļu izmaiņas, tomēr tiek izvirzīta versija, ka nodokļi varētu tikt samazināti trūcīgākajiem iedzīvotājiem un palielināti pārtikušajiem, kā tas darīts arī līdz šim. Paredzēts valstī samazināt bezdarba līmeni.

Turklāt tuvāko sešu mēnešu laikā tiktu sarīkots referendums par institucionālajām reformām valstī, kas arī izšķirtu jautājumu par Francijas prezidenta valdīšanas termiņu, — E.Baladūrs ierosinājis, ka tas varētu būt septiņi gadi — ilgākais, salīdzinot ar jebkuru citu Rietumu demokrātiju. Tomēr vēl pirms izvirzīšanas referendumā šis jautājums tiks izskatīts kopīgi ar parlamentu. Referendumā būtu iekļauts arī jautājums, vai Francijas pilsoņi vēlētos iegūt tiesības brīvai pieejai konstitucionālajai padomei gadījumā, ja viņi uzskatītu, ka valsts pārkāpusi vai ierobežojusi viņu tiesības.

Par uzvaru pārliecinātais E.Baladūrs pārējos prezidenta amata kandidātus — pašreizējo Parīzes mēru gaulistu pārstāvi Žaku Širaku un sociālistu kandidātu Lionelu Žospinu, kas uzskata, ka Francijā nekavējoties ir jāpārtrauc privatizācija, — par konkurentiem neuzskata, bet kritiku vērš galvenokārt pret pašreizējā prezidenta sociālista Fransuā Miterāna veikumu. Arī aptaujas liecina, ka E.Baladūrs varētu pieveikt savus tuvākos sāncenšus ar 40—60% vēlētāju balsu pārsvaru.◆

Groznija. Lai gan pirmdien panākta vienošanās par to, ka Čečenijā jāpārtrauc apšaude ar smagajiem ieročiem, Krievijas artilērija šodien apšaudījusi Groznijas dienvidu rajonus, kur savas pozīcijas joprojām notur čečenu karotāji. Pēcpusdienā arī čečeni ar reaktīvo iekārtu *Grad* apšaudījuši Krievijas tanku dislokācijas vietu. Čečenijas aizsardzības spēku komandieris Aslans Mashadovs saka, ka pamiers netiek ievērots, jo Krievijas komandieri nepilda dotos solījumus. Paredzams, ka trešdien sarunas par pamieru turpināsies.◆

Stokholma. Lielbritānijas ārlietu ministrs Duglass Hērds un Zviedrijas premjers Ingvars Karlsons otrdien sarunās paralēli jautājumiem par ANO finansu sistēmas reformām, Eiropas savienību (ES), karu Čečenijā un Bosnijā, kā arī divpusējo attiecību sekmēšanu apsprieda arī tālākos centienus, kas sekmētu tālāku līgumu starp ES un Baltijas valstīm noslēgšanu šā gada vidū. Savukārt, komentējot karu Čečenijā, D.Hērds izteicās, ka tas ir «mākonis pār Krievijas reformām», bet joprojām bija optimistisks par Krievijas nākotni. Karš Čečenijā nav mainījis kopējo ainu pasaulē, un Lielbritānija turpinās atbalstīt Krieviju. Arī Zviedrijas un Krievijas ārlietu ministri atrisināja domstarpības Čečenijas jautājumā un, apstiprinot tālāku attiecību attīstību, vienojās, ka tuvākajā laikā notiks abu valstu augstākās vadības tikšanās. Krievijas ārlietu ministrs Andrejs Kozirevs pateicās Zviedrijai par sniegto finansiālo atbalstu dzīvojamo ēku celtniecībai no Baltijas valtim izvestajām militārpersonām.◆

Belgrada. Horvātijas serbu nemiernieku līderis Milans Martičs otrdien paziņoja, ka viņš saņēmis garantijas par Serbijas militāro atbalstu gadījumā, ja sāktos jauns karš pret Horvātijas valdību.◆

Sarajeva. Bosnijas serbi otrdien noraidīja atļauju ANO palīdzības konvojam šķērsot viņu pārziņā esošo teritoriju, lai iekļūtu Bihačā, kur, pēc ANO pārstāvju ziņām, cilvēki cieš badu. Savukārt ANO spēku Bosnijā preses pārstāvis otrdien izteicās, ka Bosnijas musulmaņu spēki ieguvuši savā pārziņā lielu daļu Bihačas anklāva un tagad kontrolē gandrīz visu ANO deklarētās drošības zonas teritoriju. Bosnijas valdība, uz to atbildot, paziņojusi, ka tā varētu pārtraukt pamieru Bosnijā, ja serbi nekavējoties nepārtrauks uzbrukumus un neatļauj palīdzības konvojam virzīties tālāk.◆

Cīrihe. Vairākiem simtiem Šveices policistu izdevās slēgt Cīrihes smago narkotiku tirgu, kas bija lielākais Eiropā. Šis tirgus tika legalizēts pirms trim gadiem, lai kontrolētu narkotiku tirdzniecību un lietošanu.◆

(AP, LETA—AFP, BNS—Reuter)

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Akreditējas Meksikas un Dānijas vēstnieki

Jānis Kulmanis

Rīga, 14.febr. Otrdien Valsts prezidents Guntis Ulmanis pieņēma akreditēšanās rakstu no Meksikas vēstnieka Latvijā Lorenco Vinjala un jaunā Dānijas vēstnieka Latvijā Maikla Meca Morka.

Jaunajam Dānijas vēstniekam prezidents sacijis, ka Dānijas labvēlīgo attieksmi pret Baltijas valstīm zina ikviens Latvijas iedzīvotājs un ka vēstniekam būs daudz darba, lai abu valstu attiecības kļūtu vēl ciešākas, informē Valsts prezidenta kanceleja. «Esam pārliecināti, ka tālu nav tas laiks, kad ziemeļvalstu savienība no piecu valstu savienības kļūs par astoņu valstu savienību,» sacijis G.Ulmanis. Prezidents un vēstnieks pārrunājuši arī jautājumus par Latvijas aizsardzību un Dānijas atbalstu militāro problēmu risināšanā, kā arī iespēju ieviest bezvīzu režīmu starp Latviju un Dāniju, kāds Dānijai jau ir ar Lietuvu un Igauniju.

Savukārt Meksikas vēstniekam Latvijas valsts galva atzinis, ka Latvijas diplomātiskās attiecības ar Latīņamerikas valstīm ar katru gadu paplašinās un ka Baltijas valstīs Meksika zināma kā valsts ar senu kultūru, lepnu tautu, kā valsts, kas daudz dara, lai attīstītu savu ekonomiku. Vēstnieks apsveicis prezidentu ar Latvijas uzņemšanu Eiropas padomē un novēlējis sekmīgu līdzdarbību arī citās starptautiskajās organizācijās. Lai gan zināms, ka Meksika neatrodas Eiropā, prezidenta kanceleja informācijā par Meksikas vēstnieka akreditēšanos ziņo, ka «Meksika ir ES locekle».

Ārlietu ministrs Valdis Birkavs ar Meksikas vēstnieku pārrunājuši iespējas organizēt biznesa delegāciju apmaiņu starp abām valstīm, uzsvērta tiesiskas bāzes radīšanas nepieciešamība divpusējās tirdzniecības veicināšanas pamatam. Pārrunāts Meksikas iespējamais atbalsts Latvijas uzņemšanai *GATT, informēja* ĀM preses centrs.

L.Vinjalam ir 43 gadi, viņš ir studējis starptautiskās attiecības. Strādājis Meksikas vēstniecībās Ķīnā, Vjetnamā, Austrālijā un Francijā, kā arī Meksikas Ārlietu ministrijā, informēja ĀM preses centrs.

Savukārt M.M.Morks dzimis 1947.gadā, ieguvis maģistra grādu politzinībās. Strādājis Dānijas diplomātiskajā dienestā Alžīrijā, Eiropas savienībā un Ārlietu ministrijā. Strādājis aviosabiedrībā *SAS* un Dānijas televīzijā.◆

Lorenco Vinjala. Foto — Uldis Briedis, *Diena*

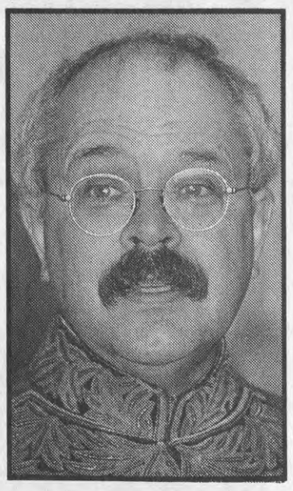

Maikls Mecs Morks. Foto — Elmārs Rudzītis, *A.F.I.*

EKSPRESS HOTLINE
367777
Uzziņas visu diennakti

polyplast
KABEĻI UN VADI
«POLIPLASTS»
551894, 553602
Rīga, Struktoru 14a

Sniedziņš aizturēts Ogrē, nevis Minhenē

Valdis Francs

Rīga, 14.febr. Baumas, ka par naudas izspiešanu tiesātais Sergejs Sniedziņš pagājušajā nedēļā esot aizturēts Vācijas pilsētā Minhenē, ir nepatiesas. S.Sniedziņu svētdien, 12.februārī, par šaudīšanos uz ielas Ogrē aizturēja zemessargi. Pašlaik viņš atrodas Ogres policijas izolatorā, *Dienu* informēja Ogres rajona policijas pārvalde.

12.februāra naktī ap pulksten 24.00 zemessargi aizturēja S.Sniedziņu, kad viņš ar *TT* sistēmas pistoli šāva uz stāvošo automašīnu *Mazerati 422*. Automašīnas īpašniekam nodarīti materiālie zaudējumi par 5000 ASV dolāriem (automašīnu tās īpašnieks novērtējis ap 100 000 dolāriem).

Iespējams, ka šī īpašuma bojāšana saistīta ar naudas izspiešanu no automašīnas īpašnieka, uzskata policijas darbinieki.

Kad S.Sniedziņš tika nogādāts policijas pārvaldē, viņš sevi nosauca par Saksonu. Tikai pirmdien, 13.februārī, Ogres policisti noskaidrojuši, ka aizturētā īstais vārds ir Sergejs Sniedziņš.

Policijas darbinieki *Dienai* pastāstīja, ka uzzinot, ka dažas avīzes (*SM-segodņa, Vakara Ziņas, Diena*) publicējušas informāciju par viņa aizturēšanu Vācijā, S.Sniedziņš bijis uzjautrināts un apgalvojis, ka pēdējā laikā Vācijā neesot bijis.

S.Sniedziņš pagaidām aizturēts uz trīs dienām, un apsūdzība viņam nav uzrādīta.

Kā *Diena* jau rakstīja, pagājušā gada septembrī Centra rajona tiesa par 10 000 ASV dolāru izspiešanu S.Sniedziņu notiesāja ar brīvības atņemšanu uz vienu gadu. Augstākā tiesa šo spriedumu atcēla un lietu nosūtīja atkārtotai izmeklēšanai.◆

ĀM informē Saeimu par palīdzību Tomiņam

Juris Tihonovs

Rīga, 14.febr. Latvijas ārlietu ministrs Valdis Birkavs šodien nosūtījis garu vēstuli Saeimas priekšsēdētājam Anatolijam Gorbunovam, kurā atbild uz pirmdien pieņemto Prezidija lūgumu ĀM sniegt informāciju par ministrijas palīdzību Saeimas sekretāra biedram Zigurdam Tomiņam viņa tiesību aizsardzībā ASV. Vēstījumā ar nožēlu konstatēts, ka ne ĀM, ne LR vēstniecība Vašingtonā nebija informētas par Z.Tomiņa vizīti ASV, kas neatbilstot starptautiski pieņemtajai praksei par šāda ranga amatpersonu uzturēšanos ārvalstīs.

Šodien Z.Tomiņa palīgs Aivars Priedītis informēja presi Saeimā, ka pats Z.Tomiņš uzskatot par nelietderīgu informācijas sniegšanu presei. Jau neilgi pēc incidenta kāda Z.Tomiņa aizstāvībai tuvu stāvoša persona pastāstīja *Dienai*, ka Z.Tomiņš lūdzis neinformēt Latvijas presi, ka viņam ir advokāts, jo tas Latvijā tiekot uzskatīts par negatīvu faktu. Savukārt Z.Tomiņa sieva pirmdien presē izplatīja paziņojumu, ka Latvijas Ārlietu ministrija nesniedzot Z.Tomiņam nepieciešamo palīdzību.◆

Krājbankā tiks pārbaudīti

No 1.lpp.

Tās nekad neesot sūtījušas šādu maksājuma uzdevumu, un nav arī slēgušas ar saņēmējfirmām līgumu par sertifikātu pārdošanu. Viltotie sertifikāti parasti tiek pārskaitīti lielās paketēs pa vairākiem tūkstošiem sertifikātu. Lielākā daļa šo viltoto sertifikātu esot adresēta Privatizācijas atbalsta centram un investīciju fondam *Jauda*, teica V.Kaminska. Šīs abas firmas atšķirībā no citām nav atteikušās no viltoto serifikātu pārskaitījumiem. V.Kaminska atzina, ka šādi darījumi ir ļoti izdevīgi saņēmējam, jo tas sertifikātus var pārdot un gūt lielu peļņu (pašreizējā sertifikātu tirgus cena ir aptuveni 2 — 3 lati). Iespējams, ka tās pašas pārskaita sev sertifikātus vai arī vienojas ar citu firmu, kas to veic, un šajā darījumā gūtā peļņa tiek sadalīta.

Pirmo sertifikātu viltošanas gadījumu *Latvijas krājbankas* darbinieki atklājuši februāra sākumā, kad Balvu pasta nodaļa atnesusi uz banku kvīti par nosūtīto maksājuma uzdevumu, bet *Latvijas krājbankā* atklājies, ka viņi šādu maksājuma uzdevumu nav sūtījuši, arī izmantotais zīmogs ir viltots.

Turpmāk, lai izvairītos no viltotu sertifikātu pārvedumiem, *Latvijas kājbankas* Rīgas filiāles (uz kurām visos gadījumos adresēti pārskaitījumi) pārbaudīs visus maksājuma uzdevumus šādos darījumos, sazinoties ar attiecīgo *Latvijas krājbankas* filiāli, kuras zīmogs ir uz dokumenta. V.Kaminska atzina, ka tādēļ aizkavēsies darījumi ar sertifikātiem, taču šāda rīcība nepieciešama, lai turpmāk izvairītos no to viltošanas.

Sakaru bankā *Diena* noskaidroja, ka tajā nav atklāts vēl neviens sertifikātu pārvedumu viltošanas gadījums.◆

Nav reģistrējusies puse

No 1.lpp.

Latvijas puse arī uzskata, ka jautājums par militārpersonu izbraukšanu nevar tikt tieši saistīts ar ASV dzīvojamo ēku celtniecības programmu militārpersonām. Turklāt Latvijas puse atgādina, ka patur tiesības pret militārpersonām, kas līdz 15.februārim nebūs reģistrējušās, rīkoties saskaņā ar Latvijas Republikas likumdošanu. «Latvijas puse informēs visas valstis un starptautiskās organizācijas par izveidojušos situāciju.»

Krievijas vēstniecības preses atašejs Vladimirs Jonkins otrdienas vakarā *Dienai* sacija, ka gaidāma arī Krievijas puses attieksme pret Latvijas iesniegto notu, taču, tā kā jautājums ir pietiekami nopietns, nebūtu jāsteidzas ar komentāru sniegšanu atklātībā. Vēstniecības padomnieks Valērijs Ņesteruškins savu attieksmi Latvijas pusei jau paspējis izteikt, bet presei V.Jonkins solījās to darīt zināmu trešdien.◆

REKLĀMU UN SLUDINĀJUMUS PIEŅEM
Rīgā, Pils ielā 12, 2.stāvā. Tālr. 221133.

Bez apsūdzības

No 1.lpp.

Pēc V.Vīganta advokāta domām, šādas noslēpumainības un vilcināšanās iemesls esot faktu trūkums, pēc kuriem varētu izvirzīt apsūdzību. Turklāt izmeklēšana acīmredzot gaida ekspertīzes slēdzienu par dokumentiem, kas kratīšanas laikā tika izņemti no *Lainbankas* un liecina par kredītu piešķiršanu a/s *RBS* meitas uzņēmumiem. Kā zināms, sākotnējā izmeklēšanas versija bija, ka daļa šo dokumentu ir viltoti, taču, kā uzskata V.Strauts, tas nez kāpēc vairs netiekot akcentēts. «Arī es ar milzīgu interesi gaidu ekspertīzes slēdzienu,» atzina advokāts V.Strauts.◆

Piespriež nāvessodu

No 1.lpp.

Bandas «rēķinā» ir firmas *Pils N* prezidenta Mihaila Kuzmina slepkavība un šā nozieguma aculiecinieces slepkavības mēģinājums, firmas *Pilārs* prezidenta Sergeja Konopļova slepkavības mēģinājums, Viktorijas Steģes slepkavība, uzbrukums *Pareks* valūtas maiņas punktam un divu tā darbinieču slepkavības mēģinājums, Ukrainas iedzīvotāja V.Čaikas slepkavība, vairākas krāpšanas, kā arī citi noziegumi.

Kā *Diena* jau rakstīja, uzturot valsts apsūdzību, prokurore A.Poļakova pieprasīja piespriest nāvessodu gan S.Gajenko, gan A.Ševčukam. Pēc tiesas A.Poļakova vēl nevarēja atbildēt, vai spriedums A.Ševčukam tiks pārsūdzēts.

Uz nāvi notiesātais S.Gajenko izskatījās samierinājies ar savu likteni. Klausoties spriedumu, viņš stīvi raudzījās tālumā un uz apkārt notiekošo nereaģēja.

Tikai pēc vārdiem «piespriest nāvessodu», kad konvoja darbinieki viņam uzlika roku dzelžus, S.Gajenko sakustējās un nokāra galvu.

Savukārt A.Kirpičenko, kuram prokurore lūdza piespriest salīdzinoši vismazāko brīvības atņemšanas termiņu, izdzirdot, ka viņam piespriesti tikai divi gadi (ieslodzījuma termiņu sāk skaitīt no aizturēšanas brīža, t.i., 1993.gada 8.novembra, tādēļ cietumā A.Kirpičeko pavadīs vēl deviņus mēnešus), neslēpa savu prieku un no sajūsmas pat palēcās.◆

Precizējums

Dienas 14.februāra numurā publicētajā ziņā *Lems par mandāta atjaunošanu Siliņam un Kreitusam* neprecīzi minēts, ka abu deputātu lietas nav izskatītas kasācijas kārtībā. A.Kreitusa lieta ir izskatīta.

Kļūdas labojums

Dienas 11.februāra *Sestdienas* pielikumā publicētajā rakstā *Nauda. Slava. Mīlestība.* ieviesusies kļūda attiecībā uz bijušā finansu ministra Elmāra Siliņa radniecības saitēm ar uzņēmēju Raimondu Gerkenu. Rakstā minētā R.Gerkena māsa Dzidra ir nevis tagadējā E.Siliņa dzīvesbiedre, bet gan bijusi, ar ko viņš šķīries jau septiņdesmitajos gados. Savukārt tagadējai E.Siliņa kundzei Inesei ar Gerkenu ģimeni nav nekādu radniecīgu attiecību. *Diena* atvainojas Siliņu ģimenei par pārpratuma rezultātā sagādātajām neērtībām un pārdzīvojumiem.

Cienījamie lasītāji!
Ja jums nav izdevies kioskā nopirkt mūsu avīzi, lūdzu, zvaniet pa tālr. 276739

LĪDZJŪTĪBAS

Izsakām dziļu līdzjūtību mācību prorektoram profesoram Jānim Zaļkalnam, māti pēdējā gaitā izvadot.
Izvadīšana 16.februārī plkst.13.00 no Suntažu kapu kapličas.
Latvijas Medicīnas akadēmija

A/s *RTN* izsaka dziļu līdzjūtību
Imanta Truškovska
piederīgajiem.
A/s *RTN* kolektīvs

PATEICĪBA

Latvijas datoru centra vadībai un kolektīvam, Slokas internātskolas, Rīgas japāņu valodas vidusskolas un firmas *Pirset* kolektīviem, visiem radiem, draugiem, kolēģiem, kaimiņiem, donoriem, kas bija ar mums kopā
Viktora Šišlova
pēdējās dienās šaisaulē, sirsnīga pateicība par atsaucību un nesavtīgu atbalstu.
Sieva, dēls, meita